

Karmeita tarinoita

Tuomas Korppi

18. toukokuuta 2019

Sisältö

I	Sekalaisia tarinoita	5
	Kepulikonsti	6
	Yllätysmuna	11
	Tyhmyyden tasapaino	17
	Maskit	22
	Keikka mikä keikka	25
	Narrin taival	29
	Älysenidialogi	33
	Lavealla tiellä	39
	Yhden markan ooppera	44
	Sotaponnistus	48
	Hedelmällisyysrituaali	53
	Skruuvimestari	58
	Tositoimissa	66
	Yhä pienempää	70
	Ei synny oikeutta ilman taistelua	74
	Kartantekijä	77
	Ryssän avaruusasemalla	80
	Suomies	85
	Sokraattinen dialogi	89
	Puolustuspuheita	94
	Terapianalle Nöppönen	100
	Vuosikuningas	106
	Terapiakirjoittamista	110

Tasa-arvo	116
Myrkyllinen suhde	120
Sugar babe	125
Juho (Pelejä ja romantiikkaa, osa I)	130
Anna (Pelejä ja romantiikkaa, osa II)	136
Oona (Pelejä ja romantiikkaa, osa III)	141
Kulttuurishokki	146
Tunteellinen	150
Filosofien peli (Pelejä ja historian havinaa, osa I)	154
Soturien peli (Pelejä ja historian havinaa, osa II)	158
Pelurien peli (Pelejä ja historian havinaa, osa III)	162
Viimeinen ihme	166
Sodoman tuho	169
Sieluton	175
Friendzonetettu	183
Pahuuden viimeinen aste	188
Vastentahtoinen profeetta	192
Symbioosi (Teiniajan kirjoituksia)	195
Malli TK-9830 (Teiniajan kirjoituksia)	200
Syntyjä syviä	208
Siksi tarvitaan uskoa	212

II Lyhyitä tarinoita	217
Säännöt	218
Hiljainen luottamus	221
Sukupuolenvaihdos	223
Froida	225
Borekin valinta	227
Robin Hood	230
Tilannepukeutuja	231
Nautintolaatikko	233
Mediatodellisuudessa	236
Sopimus	238
Korttipelimesteeri	240

Nappi	242
Astraalimatka	244
Pelle	247
Somali, joka halusi olla matematikko	249
Matematiikassa ei tarvitse luottaa auktoriteetteihin	251
Joulun taikaa	254
Prinsessa, joka oli hyvä matikassa	256
Reclaiming my body	258
Moraalinen	260
Noitarumpu	262
Räpätin	264
Miljoona euroa	266
Valintatalo (Teiniajan kirjoituksia)	268
Johtajaksi	270
Ensimmäinen ehtoollinen	272
Hyvät vanhemmat	274
Avointa keskustelua	276
Mielipiteiden fenomenologiaa	277
Kroketti	279
Mestarien mestari	281
Utopian loppu	283
Hyvä ja paha	285
Kolme demiurgia	287
Syy ja seuraus	288

III Kummitusjuttuja 289

Necronomicon-ilmiö	290
Tullimaksu	292
Helvetin enkelit	294
Fakiirin kirous	296
Aave	298
Jumalan karitsa	300
Rapakunnossa	302
Matematiikanopettaja	304

Lempilapsi	306
Rituaali	308
Ikuinen jälki-istunto	310
Kasarihevi	312
Puhelinmyyjä	314
Kossua	315
Joulu	317
Performanssi	319
Venäjän zombit	321
Luonnonlapset	323
Kommunistinmetsästäjä	325
Narsisti	327
Todellinen minä	329
Ruokakulttuurin rikastuttajat	330
Soitto	332
Seksipikkarit	334
Avoliitto	336
Leggingsit	338
Peep show	340
Tyhmä	342
Sliipattu	344
Saunan taakse	346
Pihan metallitötsä	348
Vastentahtoinen meedio	350

Osa I

Sekalaisia tarinoita

Kepulikonsti

Pääsin viime kesäksi töihin TELEport-yhtiön siirrinasemalle. Otin työpaikan vastaan, vaikka en kokenutkaan työtä kovin tärkeäksi. Suurin osa telesiirrinmatkoistahan voitaisiin korvata etäläsnäolomenetelmien avulla. Tämä koskee erityisesti sitä asemaa, jolla minä olin töissä, sillä asemaltamme lähetettiin pääasiassa liikemiehiä neuvotteluihin eri puolille galaksia. Liikemiehet tahtovat jostain syystä olla henkilökohtaisesti paikalla, vaikka heillä olisi varaa parhaan tason etäläsnäololaitteistoihin. Pientä vaihtelua asiakaskuntamme rakenteeseen toivat tavallisten ihmisten lomamatkat, jotka yleensä suuntautuivat punaisia jättiläisaurinkoja kiertäviin lo-makeskuksiin.

Työtoverinani minulla oli vanhahko, ehkä viisikymppinen mies, Pena, joka oli työskennellyt telesiirtimien parissa yli kolmekymmentä vuotta, aina siirtimien kaupallisesta käyttöönotosta alkaen. Pena pukeutui lyhythihaiseen kauluspaitaan ja tummansinisiin housuihin, jotka olivat kenties olleet suorat siirtimien käyttöönoton aikana. Paita oli jääne kymmenen vuoden takaisesta aamiaismuromainoskampanjasta. Sen vasen rintamus lupasi muropaketin kylkiäisenä Turing-testin läpäisevän laitteen, joka jutteli murojen syöjän kanssa. Olin ollut kampanjan aikoihin kymmenvuotias ja kovin ihastunut sormenpään kokoiseen laitteeseen. Äitini tosin hermostui ja heitti sen roskikseen kolmantena aamuna.

Ensimmäisenä työpäivänäni Pena esitteli minulle telesiirrinasemaa. Aseman muodosti suuri halli erään kauppakeskuksen keskei-

sellä paikalla. Hallin seinät olivat kiiltävää mustaa muovia ja lattiaa peitti vaalea, muovinen marmorijäljitelmä. Hallissa oli puolenkymmentä siirrintä, kiiltävää mustasta muovista tehtyä istuinta, joissa oli korkea selkänoja. Selkänojen yläreunoihin oli ripustettu hatuiksi kutsutut metallieriöt, jotka asiakkaiden täytyi pukea päähänsä siirron ajaksi. Hallin toisella laidalla olivat vastaanottimet. Ne näyttivät muuten samanlaisilta kuin siirtimet, mutta niissä ei ollut hattuja. Paitsi halli, asemalla oli myös tummennetusta lasista tehdyllä ovelta erotettu käytävä, jonka varrella oli muutama huone. Tärkeännäköiset, punaisista led-valoista muotoillut kirjainlyhenteet loistivat niiden ovista aina siirrinhalliin saakka. Itse asiassa huoneet olivat WC, kahvihuone sekä varasto, mutta asiakkaiden nähden oli korrektimpaa käydä kongressihuoneessa W-578-C-2 kuin vessassa.

Esitellessään asemaa Pena kertoili minulle siitä eettisestä keskustelusta, jota oltiin käyty telesiirrinten käyttöönotosta. Ne eivät vastoin yleistä luuloa sananmukaisesti siirrä asiakasta, vaan kopioivat tämän määrääsämälle ja annihiloivat originaalin, tuhoavat lähtöasemalle jääneen kehon välittömästi tämän jälkeen. Oltiin väitetty, että alkuperäinen, lähtöasemalla oleva keho on ihminen, joka murhataan, ja henkiin jäävä, siirretty yksilö on mekaaninen kloonin ilman ihmisarvoa. Vastapuoli argumentoi, että kopioinnin ja annihilaation välinen aika on vain muutamia mikrosekunteja ja telesiirtimet helpottavat matkustamista huomattavasti. Koska yleistä mielipidettä kiinnostavat mukavuudet enemmän kuin mikrosekuntit, se oli kääntynyt suhteellisen nopeasti puoltamaan siirtimien käyttöönottoa.

Esiteltyään muut tilat Pena näytti minulle varastohuoneen, joka oli kolkko, kostea betoninen kammio. Huoneessa oli vanha, ensimmäisen sukupolven telesiirrin. Sen muodot olivat pyöreämmät kuin nykyisissä laitteissa ja sen kuori oli tehty nyppyläpintaisesta metallista, joka oli maalattu siniharmaaksi. Siirrin ei ollut minkään nykyisin tunnetun yhtiön tuote, vaan siihen kiinnitettyssä metallilaa-tassa oli joku saksalainen W:llä alkava nimi. ”Tämä toimii edelleen, mutta käyttö vaatii muutamia erikoiskikkoja. Siksi emme käytäkään tätä, jos muita laitteita on vapaana”, Pena opasti. Hän kertoi mi-

nulle, kuinka ennen telesiirtimet osattiin tehdä kestäviksi. Tämäkin oli kestänyt yli kolmekymmentä vuotta, nykyiset laitteet hajoavat hänen sanojensa mukaan alle viidessä vuodessa. Olin olettanut, että vanhimmissa telesiirtimissä olisi ollut analogiset kytkimet. Tässä oli kuitenkin ohjaimena ikivanha yleistietokone, niin kutsuttu IBM-kloonin, johon piti erikseen ladata siirrinohjelma massamuistista.

Seuraavat viikot sujuivat hyvin, laitteiden käyttö oli helppoa. Täytyi vain syöttää määränpään koordinaatit ohjauspaneeliin ja tarkastaa paneelista, että määränpäässä oli vapaa vastaanotin. Vaikka siirtimissä oli automaattinen koordinaattien etsimistöiminto, yleensä nopeampaa oli kysyä Penalta, joka tuntui muistavan koko galaksin osoitekartan ulkoa. Sitten täytyi vain pyytää asiakasta pukemaan metallinen hattu ja istumaan paikallaan kädet käsinojilla ja jalat lattiaan kiinnitetyn metallilevyn päällä. Tämän jälkeen siirrin käynnistettiin painamalla ohjauspaneelissa olevaa, suurta punaista START-nappulaa. Välittömästi nappulan painuttua pohjaan näkyi valonväläys ja asiakas hävisi tuolista; väläystä seurasi heleä kilahdus kun hattu, joka nyt roikkui siirtimen yläreunaan kiinnitettyssä johdossa osui tyhjän tuolin selkänojaan.

TELEport -yhtiön tarjoamana bonuksena sain tehdä viikonloppuisin ilmaisen siirrinmatkan naapuriplaneetalle tapaamaan perhettäni. Vaikka uusiakin siirtimiä olisi ollut aina vapaana, Pena lähetti minut yleensä sivuhuoneessa olevalla 30-vuotiaalla siirtimellä. Hän ei halunnut asiakkaiden näkevän, että työntekijät lähettelevät toisiaan. Ihmeekseni laite toimi moitteettomasti.

Kuukauden päästä työtahti kiristyi, sillä ihmiset muuttivat keski-kesäksi pois planeettojen asutuskeskuksista, kuilla sijaitseville lomasunnoille. He halusivat edelleen tulla päivisin työhön planeetalle. Niinpä jouduimme hoitamaan työmatkaliikennettä. Asemalle palkattiin tilapäistyöntekijöitä niin paljon, että jokaista siirrintä kohti oli joku hoitamassa sitä. Jopa vanha siirrin oli kokopäiväisessä käytössä. Pena käytti sitä itse, sillä hän ei uskonut nykynuorten pystyvän käyttämään tavaroita ”siltä ajalta kun ihmismieli oli rautaa ja koneissa pyöri softa.” Koska Pena oli toisessa huoneessa, minä jouduin opastamaan tilapäistyöntekijöitä laitteiden käytössä. Olin oppinut

yleisimpien määrämpäiden koordinaatit ulkoa ja nautin siitä, että olin kokenein huoneessa, se jolta kysyttiin neuvoa.

Eräänä iltapäivänä kulkiessani vanhan siirrinhuoneen ohi kuulin sisältä tappelun ääniä. Päätin katsoa sisälle ja näin, että Pena ajoi kirves pään yläpuolelle kohotettuna takaa kalliiseen liitურaitapukuun pukeutunutta asiakasta, joka luonnollisesti yritti pae-ta. Kumpikaan ei huomannut minua ja jäin halvaantuneena katso-maan. Mietin, oliko Pena mahdollisesti häiriintynyt vai oliko hän vain lopullisesti kyllästynyt asiakkaisiin, jotka yleensä kuuluivat korkeampaan yhteiskuntaluokkaan kuin hän. Tosin Penaa varallisuuden epätasainen jakautuminen ei ollut tuntunut häiritsevän. Hän oli tyytyväinen työhönsä ja sitä paitsi hyvin ylpeä saavuttamastaan ammattitaidosta.

Pena sai vihdoin osuman miehen reiteen. Painava kirves upposi syvälle miehen lihaan. Mies karjaisi kivusta, Pena näytti selvästi tyytyväiseltä iskuunsa. Liitურaitakangas värjäytyi punaiseksi iskujäljen kohdalta ja nyt nilkuttava ja uliseva uhri jätti peräänsä verivanan. Saatuaan etulyöntiaseman takaa-ajossa Pena sai ahdistettua uhrinsa nurkkaan ja halkaisi tämän kallon hyvin tähdätyllä iskulla. Mies oli yrittänyt turhaan suojata päätä käsillään, jotka retkahtivat elottomina alas. Kallon lisäksi isku halkaisi miehen rintakehän puoleen väliin ja nurkka värjäytyi punaiseksi haavasta pulppuavasta verestä. Penalla oli yllään valkea vahakangasesiliina. Näin ollen hänen vaattensa säilyivät puhtaina, joskin ne olivat, kuten tavallista, niin mauttomat, että muutama veritippa olisi voinut piristää niiden yleisilmettä.

Kuului valtava tömähdys kun ruumis putosi maahan. Huoneen akustiikka voimisti tömähdyistä, sillä sekä seinät että lattia olivat päällystämätöntä betonia. Pena alkoi pilkkoa keskittyneesti ruumista. Hän hakkasi raajat rutinoituneen näköisesti irti ja halkaisi ruumiin kahtia. Lopuksi hän vielä puolitti jokaisen tekemästään kuudesta palasesta. Miehen veri muodosti punaisen, hypnoottisesti pyörivän spiraalin lattiassa olevan viemäriaukon kohdalle.

Vasta kun Pena veti vaaleanvihreät tiskaushansikkaat käteensä ja alkoi sulloa ruumiinpalasia mustaan muovisäkkiin hän huo-

masi minut. Katsoin häntä hölmistyneenä, olinko työskennellyt sarjamurhaajan kanssa? Hän vastasi katseella, joka yritti sanoa, ettei mitään outoa ollut tapahtunut ja jos hän puolestaan oli hämmästynyt, se johtui pelkästään siitä ettei hän ollut olettanut minun hämmästyvän. Hän selitti toimensa lyhytsanaisesti puhdisttaessaan lattiaa puutarhaletkulla, joka oli kiinnitetty huoneen nurkassa olevaan hanaan: ”Kuten sanoin, tämä vanha sotaratsu vaatii muutamia erikoiskikkoja. Asiakkaan lähettäminen onnistuu edelleen, mutta originaalin annihilaatiotoiminto rikkoutui muutamia vuosia sitten. Se täytyy hoitaa manuaalisesti.” Lopuksi Pena sulloi täyttämänsä jätösäkin komeroon, joka oli jo valmiiksi täynnä sammäköisiä säkkejä.

Kahden tunnin päästä tapettu mies ilmestyi vastaanottolaitteeseemme elävänä ja hyvinvoivan näköisenä. Kerrottuaan liikeneuvottelun sujuneen loistavasti ja kiitettään hyvästä palvelusta hän käveli ulos asemalta.

Yllätysmuna

Pidän sietämättömänä nykyistä asiointilaa, että koko Tamperetta on pidetty eristyksissä viime pääsiäisestä lähtien eivätkä viranomaiset anna meille tietoja eristysalueen sisäpuolen tapahtumista. Nyyssiryhmissä on liikkunut huhuja myyttisestä artikkelista, jonka Tampereen tilanteen aiheuttaja olisi postannut, mutta joka oltaisiin canceloitu pari tuntia ilmestymisensä jälkeen. Huhu kuulosti uskomattomalta, sillä artikkelia ei löytynyt mistään, ja - kuten tunnettua - kaikki palvelimet eivät noudata cancelointikäskyjä (ainakaan silloin kun niitä lähettelevät tavalliset ihmiset, joilla ei ole viranomaiskytöntöjä.) Aloin kuitenkin tutkimaan, olisiko kyseistä tekstiä olemassa.

Pitkällisen etsinnän jälkeen löysin artikkelin, jonka esitän alla. Se ja sen followupit oltiin poistettu kaikilta merkittäviltä nyyssipalvelimilta, ja sain sen käsiini murtautumalla eräälle pienelle palvelimelle, jonka nimen jätän mainitsematta. Dokumentti oli kirjoitettu englanniksi ja olen itse kääntänyt sen suomeksi. Tampereen tilanne on julistettu salaiseksi, joten rikon lakia laittaessani dokumentin kotisivulleni. Kuitenkin omatuntoni pakottaa minut toimimaan näin, vaikka todennäköisesti menetän toiminnan seurauksena henkeni tai vapauteni, tai vähintään käyttäjätunnukseni yliopiston tietokoneille.

- TK

Anteeksi, että crosspostaan tämän viestin kaikkiin mahdollisiin uutisryhmiin. Uskoisin kuitenkin, että minulla on hyväksyttävä syy

teolleni: Maailma sellaisena kuin tunnemme sen voi tuhoutua. Haluaisin teiltä käytännön neuvoja, jotta saisin sen estettyä, mutta ehkä on parempi että luette ensin koko tarinan. Näin saatte paremman kuvan ongelmasta, ja ymmärrätte, miksen voi turvautua tavanomaisempaan apuun, poliisiin tai palokuntaan.

Ystäväni Jukka oli kutsunut minut viettämään pääsiäistä luokseen. Jukka oli valmistunut vuotta aiemmin TTKK:lta ja saanut ensimmäisen työpaikkansa diplomi-insinöörinä. Epämääräisten opiskelijakämppien vastapainoksi hän oli vaimonsa Satun kanssa ostanut Tampereelta porvarillisen rivitaloasunnon. Itse opiskelen vielä, ja olin tietenkin ihastunut ajatuksesta, että saisin nauttia ilmaisen pääsiäisaterian, sekä tietenkin mieluisasta seurasta.

Itse ruokailu, konjakkihärkää ja valkosipuliperunoita, sujui odotetusti. Minä ja Jukka olisimme halunneet puhua matematiikasta ja kännyköiden suunnittelusta, mutta Satu, ekonomi, yritti ohjailla keskustelua arkipäiväisempiin asioihin.

Jukan ja Satun seurustelun alkuaikoina Satu oli ollut mustasukkainen Jukalle minusta. Olemme molemmat vannoutuneita heteroita, joten mistään seksuaalisesta ei ollut kyse. Meillä vain oli yhteinen kiinnostuksen kohde, josta Satu oli totaalisesti ulkona. Nykyisin olimme kaikki sopeutuneet tilanteeseen, ja minun ja Satun taistelu Jukan huomiosta sujui ystävällisessä hengessä.

Jälkiruokana oli Kinder-munat, jotka Satu oli ostanut, ilmeisenä tarkoituksenaan saada meidät hetkeksi lapsuuteen, irti tieteellisteknillisestä ajattelustamme. En ole koskaan pitänyt kovin paljoa suklaasta, mutta tämä suklaamuna maistui suorastaan pahalle. Kohteliaisuussyistä en kuitenkaan tuolloin sanonut mitään.

Jukan munassa oli yllätysluna pikkuauto, joka piti koota kolmesta osasta. Minun munassani oli muovinen, perhoshaavia kädessään pitelevä dinosaurus. Tämä kummastutti minua, sillä muistin pikkuveljeni keräilleen kolme vuotta aikaisemmin tuollaisia dinosauruksia, ja kuvittelin, että keräilykohteen pitäisi vaihtua joka vuosi.

Kaikkein kummallisin oli kuitenkin Satun yllätys. Hänen munansa oli täynnä mitä oudoimman muotoisia ja värisiä muovipaloja, jois-

sa oli paljon erilaisia tappeja ja tappien vastakappaleita. Yllätyslelu täytyisi koota näistä osista, mutta munasta ei löytynyt kokoamisohjetta.

Yritimme koota Satun lelua yritys ja erehdys -menetelmällä, mutta huonoin tuloksin. Saimme monella eri tavalla puolet paloista jonkunnäköiseksi rakennelmaksi, mutta törmäsimme aina tilanteeseen, jossa seuraavaa palasta ei saanut liitettyä mitenkään. Kun sitten purimme rakennelmaa sen verran, että tuo kyseinen palanen voitaisiin liittää, joku purettaessa poisotetuista palasista ei sopinutkaan. Minulla oli samanlainen tunne kuin matemaattista probleemaa ratkaistessa: Kun keksisi yhden ovelan siirron, loppu ratkeaisi kuin itsestään.

Lopulta sainkin pari palasta laitettua yhteen tavalla, joka vaikutti minusta lupaavalta. Tämän jälkeen Jukka kuitenkin luuli keksineensä paremman tavan, otti osat kädestäni, hajotti saamani alun ja yritti toista yhdistelmää. Muut palat eivät kuitenkaan sopineet Jukan suunnitelmaan, ja ajattelimme kokeilla minun tapaani uudelleen.

Otin käteeni ne osat, jotka olin liittänyt, mutta nyt en saanutkaan sopimaan niitä yhteen. Kokeilin ja kokeilin, lopulta yritin jopa hiukan väentää yhtä palaa, mutta loppujen lopuksi minusta alkoi tuntua siltä, että aiempi alkuni oli matematiikan lakien vastainen. Huomautin tästä Jukalle, mutta tällöin Satu kyllästyi meidän matematiikkajutusteluunne, ja pakotti meidät siirtymään olohuoneen puolelle, jonne hän oli kattanut lasilliset kotiviiniä. Satu heitti muovipalat roskakoriin ja sanoi, että ne tuntuivat hänestä jotenkin inhottavilta.

Jukka ja Satu kuuluvat niihin harvoihin ihmisiin, joiden kotiviinistä voi nauttia muutenkin kuin päihtymistarkoituksessa. Viiniä maistellessani minun perhoshavia pitelevä dinosaurukseni palautui mieleeni, ja kysyin, että eikö yllätyslelun pitäisi vaihtua vuosittain. Jukka ja Satu vastasivat myöntävästi, ja erehdyin mainitsemaan, että se dinosaurus oli useita vuosia vanha keräilykohde. Tällöin Jukka sanoi, että ne olivat varmaan vanhoja munia, sillä hänen suklaansa oli maistunut väärältä.

Satu närkästyi, ja väitti, että ainakin hänen munassaan se suklaa oli ollut tuoreen makuista. On tietysti mahdollista, että Satu ei vain halunnut myöntää totuutta, mutta epäilen tätä, sillä tavallisesti hän on paitsi perso suklaalle, myös hyvin tarkka sen laadusta. Mikäli hänen suklaansa olisi maistunut pahalle, hän olisi syöttänyt sen Jukalle eikä uhrautunut itse.

Jukka kysyi, että oliko Satu ostanut suklaamunat venäläisten kaupasta, ja Satu vastasi myöntävästi. Kiinnostuneena kysyin, että mikä ihme on ”venäläisten kauppa”, ja Satu ja Jukka alkoivat kertoa yhteen ääneen.

Sain sen käsityksen, että läheisen teollisuusalueen reunamilla on halli, jonka kaksi venäläisnaista (tai kenties virolaisnaista, sillä Jukan imitaatio heidän aksentistaan sopisi paremmin virolaisiin) olivat vuokranneet. He olivat perustaneet sinne kaupan, jossa myytiin kaikkea sekalaista: Karkkeja, vaatteita, pesuaineita ja sen sellaista. He ostavat puoli-ilmaiseksi kaikkia jäännöseriä mitä kulloinkin sattuiivat saamaan ja myyvät sen halvalla valintamyymäläksi muunnetussa teollisuushallissaan.

Satu ja Jukka olivat löytäneet kaupan puoli vuotta aiemmin, ja Satu selitti innostuneena, kuinka Jukka olisi tuolloin halunnut ostaa sieltä viitosella *Matin* ja *Tepon* kasetin ”Kaiken takana on nainen”. Satu oli saanut sen estettyä, ja näin hän oli säästynyt kuulemasta kyseistä biisiä päivittäin.

Olimme tuossa vaiheessa kumonneet jo toisetkin reilunkokoisen viinilasilliset, ja niinpä Jukka alkoi väittämään, että heillä talossa on vain CD-soitin, eikä hän olisi kuitenkaan voinut kuunnella kasettia muualla kuin vanhan kesäcorollansa autosterereoisissa. Koska aloin tuossa vaiheessa tuntea itseni ulkopuoliseksi, kysyin Satulta, että mikä oli saanut hänet tällä kertaa vierailemaan venäläisten kaupassa. Satu punastui, ja Jukka selitti hänen ostavan sieltä ”naisten juttuja.” Emme enää löytäneet toista venäläisten kaupan veroista puheenaihetta, ja loppuillan keskustelu oli hiukan väkinäistä.

Kun olin menossa vierashuoneeseen yöpuulle, kuulin yläkerrasta Satun huudon: ”Jukka, tuu jo nukkumaan.” Keittiöstä kuului vastaus: ”Joo, ihan kohta, minun täytyy vain tehdä yksi tietokonehom-

ma loppuun.” Tämä oli hieman outoa, sillä olin juuri ohittamassa talon ainoaa tietokonetta, jota selvästi ei käytetty sillä hetkellä.

Sekä minä ja Jukka olemme luonteeltamme sellaisia, ettemme saa rauhaa ennenkuin olemme ratkaisseet meille esitetyt matemaattisluonteiset ongelmat. Niinpä en ollut yllättynyt, kun kurkistaessani keittiöön näin, että Jukka oli kokoamatta jääneen yllätyslelun kimpussa. Hän oli kerännyt osat roskakorista ja järjestänyt ne riveihin keittiön pöydälle. Hän kokeili systemaattisesti, mitkä osat voisivat käydä yhteen.

Istuuduin Jukan viereen ja ryhdyin auttamaan häntä. Tutkittuani tilannetta ehdotin, että tietyt kolme muovitankoa voisi yhdistää kolmioksi. Jukka liitti osat yhteen, ja niin saimme lähtökohdan kokoamiselle. Aloimme liittää kolmioon yhä lisää osia, ja homma tuntui käyvän osa osalta helpommaksi. Vaiuimme transsinkaltaiseen tilaan, enkä jälkikäteen pysty kuvailemaan rakentamisprosessin yksityiskohtia.

”Kun tämän osan vielä lisää tähän, siitä tulee säännöllinen seitsentahokas”, sanoi Jukka yhtäkkiä. Havahduimme molemmat. ”Mutta säännöllinen seitsentahokas ei ole geometrisesti mahdollinen. Jo Eukleides aikanaan todisti, että on olemassa vain säännölliset neljä-, kuusi-, kahdeksan-, kaksitoista-...”, aloin vastaamaan.

Tutkin samalla yllätyslelua. Tahkojen lukumäärän laskeminen osoitti sen olevan seitsentahokas, ja tahkoja tutkimalla totesimme, että kyseessä oli todella säännöllinen seitsentahokas. Jukka keksi: ”Sinähän sanoit jo aiemmin, että se sinun alkusi ei ollut matemaattisesti mahdollinen. Entä jos tuo yllätyslelu on vääristänyt geometrian lakeja, niinkuin Lovecraftin kauhukertomuksissa?”

Luotamme molemmat matemaattisiin päättelytaitoihimme, ja tiesimme, että Jukan selitys oli ainoa mahdollinen. Yliluonnollinen kauhunaalto löi ylitsemme, ja kuulimme Satun tulevan alas portaita: ”Mitä te pojat siellä vielä puuhaatte?” Kääräisin heptaedrin nopeasti pöytäliinaan ja viskasin sen ensimmäiseen paikkaan jossa se olisi poissa näkyviltä eli astianpesukoneeseen.

Hetken päästä koneen kansi lennähti auki. Astianpesukoneesta alkoi vyöryä jotain mustaa tahnaa. Syystä, jota en ole vielä täysin

ymmärtänyt, Jukka ryntäsi Satun luo portaikkoon ja ehdotti hänelle iltakävelyä. Ehkä Jukka halusi saada naisensa pois vaaratilanteesta, tai sitten hän ei vain halunnut Satun näkevän näpertelyvimmansa tuloksia. Ilahtuneena romanttisesta eleestä Satu suostui.

Kun Jukka ja Satu olivat poistuneet, kaikki talon sähkölaitteet kytkeytyivät kuin taikaiskusta: Tehosekoitoin alkoi pyöriä tyhjäkäyntiä, kaikki valot räpsähtivät päälle, TV alkoi kailottaa jostain keski-idän konfliktista ja Jukan virkasalkku alkoi soida: ”Kaiken takana on nainen, joka ihanasti rakastaa, jota minä en voi vastustaa...” Minä ryntäsin tietokoneelle, joka oli kytkeytynyt itsestään internettiin ja aloin kirjoittamaan tätä postausta.

Olen nyt saanut tarinani loppuun, ja kysynkin, että osaako kukaan näiden uutisryhmien lukijoista auttaa? Mitä minun pitäisi tehdä kun minulla on Cthulhu nousemassa astianpesukoneesta? Sitä mustaa massaa virtaa koko ajan yhä lisää ja lisää, se haisee sanoinkuvaamattoman ällöttävälle ja valtaa vähitellen koko asunnon, ja sitä valuu jo pihallekin keittiön tuuletusikkunasta. Se syövyttää kaiken ympäriltään, kuplii ja näyttää aivan mämmiltä.

—
Posted via TAMPEREEN NOPEAT NETTIYHTEYDET - tn-ny.fi

Tyhmyyden tasapaino

Planeetalla nimeltä XYZ oli kaksi mannerta ja valtameri. Kumpiakin mannerta hallitsi valtio, toista Y ja toista N. Kuten valtiot yleensä, myös Y ja N olivat hiukan napit vastakkain, eivät pahasti, mutta kuitenkin hiukan. Planeetalla oltiin keksitty ydinaseet, ja sekä Y että N rakensivat omia ydinohjusarsenaalejaan.

Kuten valtiot yleensä, myös Y ja N vihjailivat silloin tällöin toisilleen ydiniskun mahdollisuudesta, eivät usein eivätkä paljoa, mutta kuitenkin silloin tällöin. Planeetalla oltiin tajuttu, että ydinsota johtaisi katastrofin, joten kumpikaan valtioista ei vakavissaan suunnitellut hyökkäävänsä toisen kimppuun, mutta uhittelivat kuitenkin sen verran, että kumpikin suhtautui vakavasti siihen mahdollisuuteen, että toinen hyökkää.

Ydinuhasta huolimatta planeetan asukkaat elivät suhteellisen onnellisina, koska molemmat planeetan valtioista olivat omaksuneet opin kauhun tasapainosta. Kumpikin valtio oli tehnyt tiettäväksi, että jos toinen hyökkää, he tekevät vähintään yhtä kauhean kostoiskun. Koska kumpikaan valtioista ei halunnut joutua kostoiskun uhriksi, kumpikaan ei myöskään hyökännyt.

Jotta kumpikin osapuoli olisi tarvittaessa pystynyt tekemään tarvittaessa vähintään yhtä kauhean kostoiskun, kummatkin osapuolet kehittivät koko ajan yhä hirveämpiä ja hirveämpiä ydinohjuksia. Se söi kummankin valtion budjettia, mutta ei niin paljoa, etteikö muuhunkin olisi riittänyt rahaa. Lopulta tuo ohjuskilpavarustelu johti siihen, että kummallakin osapuolella oli ydinohjusarsenaali

tuhota toisen manner kokonaan.

Kun aseet olivat riittävän hirveitä, voitiin asevarustelubudjettia vähentää, ja kumpikin puoli eli tyytyväisenä luottaen siihen, että oppi kauhun tasapainosta pitää rauhaa yllä, koska kumpikin ajatteli seuraavasti: ”Jos toinen osapuoli laukaisee ydinohjuksensa, ennenkuin ohjukset osuvat, on meillä aikaa lähettää kostonamat ohjuksemme, jotka tuhoavat vastustajan kokonaan. Tuon pelotteen takia vastustajan ei kannata hyökätä. Vastaavasta syystä myöskään meidän ei kannata hyökätä. Ergo: Rauha säilyy.”

Elo planeetalla jatkuikin näin, rauhallisissa merkeissä. Kummallakin presidentillä oli punainen nappinsa, jolla lähettää vastustajan tuhoavat ohjukset, mutta kumpikin presidentti luotti siihen, että kauhun tasapainon takia nappeja ei koskaan jouduttaisi painamaan. Sitten Y:n valtiossa kuitenkin kyllästyttiin poliitikkoihin, kuten valtioissa yleensäkin, ja Y:n akatemian johtaja Notalp, äärimmäisen viisas ja oppinut mies, valittiin presidentiksi.

Virkaanastujaispuheessaan Notalp kertoi seuraavaa: ”Kansalaiset! Minä aion ajaa valtiomme päätöksentekoon avoimuutta, ja lisäksi aion olla rationaalinen päätöksentekijä. Rationaalisuus päätöksenteossa merkitsee sitä, että kauhun tasapainon oppiin tulee pieniä muutoksia. Rauhan aikana jatkamme samalla tavoin kuin ennenkin: Emme hyökkää vastustajan kimppuun, mutta uhkaamme kostaa meihin kohdistetun hyökkäyksen. Jos vastustaja hyökkää meitä vastaan yhdellä tai kahdella ohjuksella, me kostamme lähettämällä yhden tai kaksi ohjusta, koska se vähentää vastustajan halua uusiin iskuihin. Jos vastustaja kuitenkin lähettää koko ohjusarsenaalinsa kerralla, sen arsenaalin, joka tuhoaisi mantereemme täysin, ei meidän kannata vastata kostoiskulla. Tuollaisessa tilanteessa kuolemme joka tapauksessa, kostimme tai emme, ja onhan parempi, että edes vihollisvaltion asukkaat jäävät henkiin kuin että me molemmat kuolemme, ja älyllinen elämä katoaa tyystin.”

Kun puhe oli ehtinyt tähän vaiheeseen, Y:n salainen palvelu murhasi Notalpin, koska he olivat tajunneet, että Notalpin vallassaoilo vaarantaa planeetan rauhan: Nythän vihollinen voisi seuraamuksetta tuhota Y:n puolen mantereeseen. Ennen uusia presidentinvaale-

ja Y:n akatemiassa oppineet tutkivat Notalpin virkaanastujaispuheessa kertomaa argumenttia. Aluksi he olivat sitä mieltä, että argumentissa on oltava jotain vikaa, vaaransihan se planeetan rauhan, mutta lopulta oppineiden oli myönnettävä, että rationaalinen päätöksentekijä tosiaan toimii kuten Notalp oli ilmoittanut aikovansa toimia. Etukäteen kostolla uhkaaminen on rationaalista, koska se vähentää vastustajan intoa hyökätä, mutta sen jälkeen kun tuhoutuminen on varmaa, kostolla ei enää ole mitään merkitystä.

Ratkaisuksi Y:n akatemian oppineet ehdottivat, että päätös lähettää ydinohjukset kostoiskuun otetaan pois presidentiltä, ja se korvataan automaattisella järjestelmällä, joka lähettää ohjukset automaattisesti havaittuaan vastustajan ohjusiskun. Kaikki akatemiassa olivat sitä mieltä, että tällaisen systeemin rakentaminen olisi rationaalinen ratkaisu. Planeetalla teknologian kehitys oli kuitenkin edennyt niin, että ydinaseteknologian kehitys oli huomasti tekoölyteknologian kehitystä edellä, ja oppineet tulivat siihen tulokseen, etteivät he osaisi rakentaa tuollaista automaattista järjestelmää.

Lopulta oppineet tulivat siihen tulokseen, että presidentin tulee toimia kuten tuo automaattinen järjestelmä. Hänen täytyisi tehdä kostoisku hyökkäyksen tullen siitä huolimatta, että se ei ole rationaalinen ratkaisu. Näin presidentin tulee olla sopivasti rationaalinen, mutta kuitenkin valmis toimimaan irrationaalisesti tarvittaessa. Koska planeetan XYZ asukkaiden luontoon, kuten kaikkien ajattelevien olioiden luontoon, kuuluu toimia joskus rationaalisesti, joskus irrationaalisesti, tuollaisen presidenttiehdokkaan löytäminen ei tuottanut vaikeuksia, ja salainen palvelu peukaloi vaaleja ja varmisti, että tuo ehdokas tuli valituksi. Näin maailmanrauha säilyikin hetken.

Ikävä kyllä myös valtion N presidentti oli kuullut Notalpin virkaanastujaispuheesta ja vakuuttui siitä, että Notalp oli oikeassa. Koska hän kuitenkin oli nähnyt, kuinka Notaplille oli käynyt julistettaan oppiaan, valtion N presidentti osasi kuitenkin olla hiljaa näkemyksestään. Julkisesti hän julisti tekevänsä kostoiskun samalla tai suuremmalla voimalla, mutta hän kuitenkin kirjoitti salaiseen

päiväkirjaansa, ettei hän tekisi kostoiskua, jos vastustaja laukaisisi koko ohjusarsenaalinsa.

Aikaa myöten Y:n vakoojat saivat N:n presidentin salaisen päiväkirjan käsiinsä, ja koska planeetan vakoiluverkostot olivat huomattavan tehokkaita, N:n vakoilijat saivat selville, että Y:n vakoilijat olivat saaneet päiväkirjan käsiinsä. Niinpä N:n salainen palvelu ymmärsi, että maailmanrauha on järkkynyt, koska Y tietää, että he voivat tuhota N:n mantereen seuraamuksitta, ja niinpä N:n salainen palvelu murhasi N:n presidentin.

N:n presidentti oli ollut kaikin puolin tavallinen ihminen, ei huippuälykäs, mutta ei aivan tyhmäkään, mutta siitä huolimatta hän oli omaksunut Notalpin opin. Niinpä N:n salainen palvelu päätyi siihen tulokseen, että seuraavan presidentin on oltava typerä, ettei hän varmasti pystyisi omaksumaan Notalpin oppia sekä luonteeltaan soitaintoilija, että hän varmasti tekisi kostoiskun tarvittaessa. Näin planeetan rauha säilyisi. Typeristä sodanlietsojista ei tietenkään ollut pulaa, joten myös N sai pian uuden presidentin.

N:n uusi presidentti alkoi, koska oli typerä sodanlietsoja, uhkailla Y:tä ohjusiskulla. Y:n salainen palvelu alkoi pelätä, että isku tulisi, ja olisi ensiarvoisen tärkeää, että Y:n presidentti tekisi kostoiskun tarvittaessa. Niinpä he murhasivat Y:n presidentin ja korvasivat hänet uudella, joka oli typerämpi ja pahempi sodanlietsoja kuin N:n presidentti.

Näin planeetta suistui jälleen kilpavarusteluun. Tällä kertaa kilpavarustelun kohteena ei ollut ydinohjusten kauheus, niitähän kummallakin osapuolella oli tarpeeksi, vaan tärkein sotilasstrateginen seikka: Se, kumman presidentti on tyhmempi ja pahempi sodanlietsoja. Kauhun tasapaino-opin mukaan planeetan rauha saatiin säilytettyä vain pysymällä mukana kilpajuoksussa murhata presidenttejä ja korvata ne uusilla, entistä typerämmillä ja pahemmilla sodanlietsojilla. Mitä tyhmempi sodanlietsoja vastapuolen presidenttinä oli, sitä suurempi oli hyökkäyksen riski, ja sitä tärkeämpää oli taata, että myös oma presidentti oli tyhmä sodanlietsoja, joka varmasti tekee kostoiskun tarvittaessa.

Planeetan asukkaille kehityskulky merkitsi kurjuutta, koska

sisäpolitiikassa presidenttien tyhmyys merkitsi huonoja päätöksiä. Planeetan asukkaat kuitenkin hyväksyivät kurjuuden, koska he ymmärsivät, että on välttämätöntä planeetan rauhalle, että presidentit ovat tyhmiä sodanlietsojia. Onhan kurjuus parempi kohtalo kuin ydintuho.

Vielä tänäkin päivänä tuo kilpavarustelu jatkuu. Sen loppua ei ole näkyvissä, koska onhan tunnettua, että älyllisten olioiden tyhmyydellä ei ole rajaa.

Maskit

Ennen Timpan syntymää hänen vanhempansa olivat lukeneet huolellisesti kasvatusoppaita. He olivat oppineet, kuinka lapselle pitää puhua, kuinka lapselle pitää antaa palautetta, kuinka häntä pitää kehua osaamisestaan ja moittia pienistä lipsahduksista moraalittomuuden puolelle.

Ensimmäiset kuusi vuotta Timpan kasvatusta sujuivatkin hyvin. Timpasta kasvoi fiksu ja kiltti lapsi, joka osasi asioita ja käyttäytyi hyvin. Varsinainen kasvatusoppaiden ihannelapsi siis. Timpan elämän kuudentena vuotena hänen pikkusiskonsa oli kuitenkin kolmevuotias. Vanhemmat kohtelivat pikkusiskoa eri tavoin kuin Timppaa, kuten kasvatusoppaat neuvovat eri ikäisiä lapsia kohdeltavan. Pikkusisko sai kehuja helpommin kuin Timppa, ja hänen lipsahduksiaan katsottiin enemmän läpi sormien, aivan kuten Timpan lipsahduksia oltiin katsottu läpi sormien samanikäisenä.

Timppaa asia kuitenkin vaivasi. Hän koki, että hänen vanhempansa olivat hänen pikkusiskooan kohti eri persoonia kuin häntä kohti. ”Pikkusiskon kanssa tekemisissä ollessaan teeskentelevät jotain, mitä he eivät todellisuudessa ole”, Timppa päätteli. Tämä kuitenkin johti kammottavaan päätelmään: ”Entä jos he esittävät minullekin jotain, mitä he eivät todellisuudessa ole?”

Aika pian Timppa päätyi siihen, että tämä tosiaan piti paikansa. Mielellään hän nimesikin tällaisen lasten kohtelun maskiksi. Timpan yritykset päästä vanhempien maskin läpi torjuttiin, ennemmin auktoriteetin voimalla kuin selittäen. Timppaa jäi vaivaamaan

se, mitä hänen vanhempansa hänestä todellisuudessa ajattelivat. Olivatko hänen saamansa kehut aidosti annettuja, vai pelkästään osa maskia? Tähän kysymykseen Timppa ei osannut vastata, kehitelipä vain mielessään erilaisia hypoteeseja vanhempien todellisesta persoonasta. Hetken aikaa hän ajatteli, että suuttuessaan vanhemmat riisuvat maskinsa ja esiintyvät sellaisina kuin todellisuudessa ovat, mutta tämän ajatuksen hän hylkäsi liian hirveänä.

Kouluun mentyään Timppa havaitsi, että opettaja piti samanlaista pedagogista maskia kuin hänen vanhempansakin. Opettaja painotti niin vahvasti ahkeruuden, läksyjen teon, sääntöjen noudattamisen ja sen sellaisen tärkeyttä. Timppa myös huomasi, että muut lapset omaksuivat maskin ollessaan tekemisissä opettajan kanssa. He teeskentelivät ahkeraa, sääntöjä noudattavaa ja niin edelleen, mutta kun opettajan silmä vältti, muut lapset sitten riisuiivat tämän maskin ja riehuivat. Muut lapset eivät kuitenkaan tuntuneet huomaavan, että koulussa opettaja piti kasvoillaan maskia, vaan kuvittelivat opettajan koulumaskin tämän oikeaksi persoonaksi.

Timppakin omaksui koulumaskin. Kuten vanhemmilleen, hän teeskenteli myös opettajalle, ettei huomannut tämän pitävän kasvoillaan maskia. Kiltin, kuuliaisien ja ahkeran maskia hänen ei kuitenkaan tarvinnut pitää, koska hyvin kasvatettuna hän oli luonnostaan sellainen.

Timpan vanhemmat säännöstelivät hänen kanssakäymistään muiden lasten kanssa, ja hän pääsi osallistumaan muiden lasten rajiin leikkeihin vain aika-ajoin. Näin ollen hän ei päässyt näkemään muiden oppilaiden vapaa-aikapersoonien maskinomaisuutta, vaan kuvitteli tällöin olevansa tekemisissä aitojen ihmisten kanssa. Tämä vaivasi Timppaa. Hän tiesi, että aikuisena hän ei enää olisi tekemisissä pedagogisten maskien kanssa, ja niinpä hänestä tuntui, että koska hänen kosketustaan kaveriporukkaan säännösteltiin, hän ei kunnolla oppinut olemaan tekemisissä aitojen ihmisten kanssa, pelkästään maskien.

Kaveriporukassa Timppa omaksui myös ensimmäisen tietoisien maskinsa. Koska porukassa ei arvostettu ahkeruutta ja läksyjen te-

koa, hän alkoi teeskennellä, ettei tehnyt koulun eteen yhtään työtä, vaan hänen saamansa kympit olivat puhtaasti lahjakkuuden ansiota.

Myöhäisteini-iässä Timpan kodin säännöt vapautuivat, ja hän sai olla enemmän tekemisissä kavereidensa kanssa. Tällöin Timppa teki järkyttävän havainnon: Vapaa-ajalla kaverit eivät olleet aitoja ihmisiä, vaan pitivät mitä erilaisimpia maskeja. Erityisesti eri ihmisten kanssa tekemisissä ollessaan he pitivät eri maskeja. Esimerkiksi ollessaan tekemisissä tyttöystävänsä kanssa Timpan kaverit vaikuttivat suhtautuvan näihin paljon palvovammin kuin silloin, kun nämä eivät olleet paikalla. Aikuisten kanssa puhuttiin asiallisemmin kuin samanikäisten, ja kaveriporukassa teeskenneltiin rempseämpää kuin muuten.

Timppaa kuitenkin kiinnosti aito ihmisyyys. Niinpä hän kehitti aivan oman menetelmänsä muiden ihmisten maskien riisumiseen. Menetelmä perustui logiikkaan. Valhetta on hyvin vaikea saada sisäisesti ristiriidattomaksi ja ristiriidattomaksi yleisesti tunnettujen tosiasioiden kanssa. Niinpä hän kuvitteli, että muiden maskit saa riisuttua osoittamalla pieniä loogisia ristiriitoja heidän käytöksessään.

Näin Timppa saikin muiden maskeja riisuttua. Timpan hämmästys oli suuri, kun alta ei paljastunutkaan aitoa ihmistä, vaan uusi kokonaisuus samanlaisia pieniä ristiriitoja. Maskin alla olikin siis toinen maski. Kun Timppa riisui tämän maskin, alta paljastui taas uusi maski ja niin edelleen. Tällöin Timppa tajusi kauhukseen, mitä ihmisyyys on: Ei ole aitoa ihmistä, jonka suojaksi maskeja rakennetaan, vaan ihmisen persoona koostuu sisäkkäisistä kerroksista maskeja, jotka suojaavat toinen toistaan. Aivan kuin sipuli.

Keikka mikä keikka

Astuin teleportista kadulle, ja silmiini osui välittämästi ovi, jota et-sinkin. ”Paranormaali Instituutti”, kirjaimet loistivat ovesta kadun toiselle puolelle saakka. Kutsuivat itseään instituutiksi, vaikka todennäköisesti kyseessä oli parin miehen laffa. Valistusaika oli kuusi-sataa vuotta sitten, ja tieteellinen ajattelu oli saanut silloin alkunsa. Kolmessa sadassa vuodessa se oli noussut maailmaa pyörittäväksi voimaksi. Siitä huolimatta vieläkin löytyy hörhöjä, jotka uskovat yliluonnolliseen.

Olin kuitenkin velkaantunut hyperpokeria pelaamalla, ja tarvitsin kipeästi rahaa. Bisnestä oli tehtävä, vaikka sitten hörhöjen kanssa.

Astuin ovesta sisään. Vastassani oli pienehkö huone, jonka kaikki seinät olivat täynnä paperisia kirjoja pullollaan olevia kirjahyllyjä. Huoneen keskellä oli pöytä, ja sen ääressä oli mies lukemassa paperista kirjaa. Miehen hiukset olivat jo harmaantuneet, ja hän oli pukeutunut asuun, joka kolmekymmentä vuotta aiemmin oli ollut academian suosiossa. Ei siis mikään tavanomainen parikymppinen nuoruudenhairahduksena parapsykologiaan hurahtanut.

”Yksitysetsivä Pyy Tahvanainen”, esittäydyin, ”teillä oli keikka minulle.”

Mies katsoi minuun päin ja sanoi: ”Tervetuloa.”

”Oletteko kuulleet meistä?” mies jatkoi.

”En”, vastasin.

”Olemme erikoistuneet kutsumaan demoneja. Monta kertaa olemme olleet lähellä menestystä, mutta käyttämämme kirjoitukset ovat osoittautuneet epäluotettaviksi. Tällä kertaa olemme saaneet tietoa vanhoista kirjoituksista, joiden avulla demonien kutsuminen takuuvarmasti onnistuu”, mies jatkoi.

”Ja minuun tämä liittyy kuinka?” tiedustelin.

”Tahdomme teidän kaivavan nuo kirjoitukset meille”, mies vastasi.

Sehän sopi minulle. Tunnen verkon salaisimmatkin sopukat, arkistot ja hakupalvelut.

”Ja kirjan nimi on?” kysyin.

”Omana aikanaan kirjoitukset tunnettiin nimellä Dungeons and Dragons”, mies kertoi.

Selvitimme vielä sen, että kirjoitus sijoittui 1970- ja 1980-lukujen taitteeseen ja sovimme palkasta.

Kotona avasin päätteeni ja hain englanninkielisen Wikipedian vuoden 2015 version. Tuohon aikaan Wikipediasta alkoi jo löytyä kaikki olennainen. Kirjoitin hakusanaksi ”Dungeons and Dragons”, ja kone löysi heti kirjoitusta käsittelevän dokumentin. Heti alussa kerrottiin, että kyseessä on role playing game. Klikkasin sanaa ”role playing game” ja sain selville, että kyse on eräänlaisesta kollektiivisesta tarinankerronnasta.

En aivan käsittänyt, mikä yhteys kollektiivisella tarinankerronnalla on demonien kutsumiseen, joten jatkoin Dungeons and Dragons -artikkelin lukemista. Sain selville, että pelissä kerrottiin tarinoita, jotka sijoittuivat magiaa sisältävään mielikuvitusmaailmaan. ”Kai kuka tahansa osaa tehdä eron oikeaksi väitetyn okkultistisen magian ja tarinan mielikuvitusmagian välillä? Ei kai tämä voi olla se linkki”, ajattelin.

Jonkun ajan päästä silmäni osuivat linkkiin ”Role playing game moral panic”, ja uteliaisuuttani klikkasin sitä. Sain selville, että jotkut kristityt tahot olivat 1980-luvun alussa kuvitelleet, että roolipelit, Dungeons and Dragons etunenässä, ovat jonkunlainen tapa johdattaa nuoria okkultismiin, ja kristitythän eivät tunnetusti voi

sulattaa okkultismia. Kristityt eivät artikkelin mukaan olleet tehneet eroa todelliseksi ajatellun magian ja roolipelin mielikuvitusmaailman magian välillä.

Roolipeli ei ollut väittänyt pelissä esiintyviä demoneja oikeiksi, vaan se tunnusti ne avoimesti mielikuvituksen tuotteiksi. Kristityille tämä ei kuitenkaan ollut kelpannut vakuutukseksi pelin okkultismin avoimesta mielikuvitusluonteesta. 1980-luvun alussa olikin Yhdysvalloissa ollut lukuisia huolestuneiden vanhempien muodostamia roolipelienvastustamisjärjestöjä.

Vuoden 1935 jälkeen tehdyt teokset ovat yhä tekijänoikeuden alaisia, ja niinpä itse Dungeons and Dragonsia ei avoimesta netistä löytynyt. Yliopistoilla on kuitenkin tutkimuskäyttöä varten omat arkistonsa kaikesta koskaan julkaistusta materiaalista. Niinpä murtauduin Oxfordin yliopiston palvelimelle ja latsasin sieltä Dungeons and Dragonsin kaikki painokset vuosilta 1970-2000. Tallensin ne muistisirulle, ja siru kädessäni teleporttasin takaisin Paranormaalin Instituutin tiloihin.

Paranormaalissa Instituutissa sama mies oli taas kumartuneena saman pöydän äärelle. Tällä kertaa hän ei lukenut mitään, vaan raapusti merkkejä paperille.

”Ai sinä taas... tervetuloa”, mies kohotti päätään, ”olin juuri tekemässä numerologisia laskelmia.”

Hämmästyttävää, että joku teki numerologisia laskelmia käsin. Verkossa naistenmakasiinit olivat pullollaan skriptejä, jotka tekivät nuo laskelmat automaattisesti. Vaikka olisikin käyttänyt jotain omaa laskentamenetelmää, tietokone olisi tehnyt tarvittavan skriptin käden käänteessä. Huuhaatahan nuo laskelmat joka tapauksessa olivat, joten olisi ollut sama heittää laskun tulos nopalla.

Selitin miehelle, että Dungeons and Dragons on järjestelmä kollektiivista tarinankerrontaa varten, ja okkultistiset yhteydet kristityt olivat tavalliseen tapansa paisutelleet tyhjästä. Vaadin kuitenkin maksua, koska minulla oli pyydetty kirjat mukanani muistisirulla.

En ollut uskoa korviani, kun mies vastasi: ”Sinä et nyt käsitä eroa eksoteerisen ja esoteerisen välillä. Suurelle yleisölle, eksoteeri-

sesti, Dungeons and Dragons esitettiin kollektiivisen tarinankerronnan välineenä. Sen tekijät olivat kuitenkin kokeneita okkultisteja, ja niinpä he kätkivät teokseen ohjeet demonien kutsumiseksi. Ne aukeavat vain vihityille, esoteerisesti. Amerikkalaiset kristityt saivat vihiä teoksen todellisesta luonteesta, ja he eivät tunnetusti hyväksy muuta esoteerista kuin oman Jumalansa. Muu esoteerinen on heidän mielestään Saatanasta. He aloittivat moraalipaniikin rajoittaakseen kirjoitusten leviämistä. Pelin tekijät saivat kuitenkin lopuksi suuren yleisön uskomaan, että kyse on viattomasta pelistä, ja kirjoitukset levisivät.”

Kaikenlaisia teorioita hörhöt sitten voivatkin kehittää, että saavat itseltään oikeutuksen omiin uskomuksiinsa.

”Oletteko te sitten vihittyjä?” kysyin.

”Emme varsinaisesti”, mies vastasi, ”mutta olemme kokeneita okkultisteja, ja saamme koodin varmasti purettua.”

Sirulla tuomiini kirjoihin mies oli ainakin vilkaisun jälkeen tyytyväinen ja palkka taskussa poistuvin Paranormaalista Instituutista. Helppoa rahaa.

Narrin taival

Hirtetty

Hirtetty roikkuu pää alaspäin jalkaansa sidotusta narusta. Hirtetty ei pääse liikkumaan, mutta perspektiivistään hän näkee asiat odottamattomassa valossa. Kortti symbolisoi sitä, kuinka jumiuuduttuamme joudumme tarkastelemaan asioita toisin kuin ennen.

Sirpa oli jumissa elämänsä kanssa. Hän oli vastikään jättänyt miesystävänsä ja menettänyt työpaikkansa. Työttömyyden myötä raha-huoletkin painoivat.

”Miksiköhän elämäni aina ajautuu tällaiseksi”, Sirpa ajatteli, ”toistankohan jotain toimimatonta kaavaa?”

Sirpa ei pystynyt tunnistamaan kaavaa, mutta uskoi, että sellainen on olemassa. Kaavan korvaaminen toisella tuntui tunnistamattomuuden takia mahdottomalta.

”Olisi varmaan parempi toimia täysin satunnaisesti kuin toistaa epäonnistuvaa kaavaa”, Sirpa pohti.

Mutta kuinka toimia satunnaisesti? Ihmisellä on hämmästyttävä taipumus toimia kaavamaisesti myös silloin kun hän pyrkii satunnaisuuteen. Tarvittaisiin siis jokin ulkoinen satunnaisuutta tuottava työkalu.

”Jokin ennustusmenetelmä”, Sirpa keksi, ”nehän perustuvat satunnaisuuteen.”

Jos hän antaisi ennustusmenetelmän ehdottaa itselleen toimintatapoja, hän saisi päätöksinsä satunnaisen komponentin.

Sirpa tutki ennustusmenetelmiä netistä ja lopuksi löysikin esitellyn Tarot-korttien tulkintaopaskirjasta, joka lupasi korttien tulkintojen perustuvan feminismiin, jungilaiseen symboliikkaan, syvyyspsykologiaan, eri kansojen mytologioihin ja esoteerisiin Tarot-oppeihin.

”Juuri tämän älyllisen kaliiberin järjestelmää tarvitsen”, Sirpa päätti.

Narri

Narri on matkansa alussa. Kaikki vaihtoehdot ovat avoimia hänelle, eikä hän ole sulkenut mitään pois. Korttii symbolisoi myös valmiutta uudestisyntymiseen.

Sirpa oli nyt lukenut tilaamansa Tarot-oppaan ja hankkinut Tarot-kortit. Kädet vapisten hän levitti ensimmäisen pöytänsä. Pöydälle määrättyyn kuvioon jaettuina kortteja kutsutaan pöydäksi.

Koska Sirpa ei varsinaisesti uskonut korttien tulkitsijan mystiseen intuitioon, hän oli jättänyt joitain rituaaleja pois. Hän sekoitti kortit kuin ne olisivat olleet pelikortteja ja jakoi pöydäksi yksinkertaisesti kymmenen sekoituksen jälkeen pakan päällä olevaa korttia. Opas neuvoi, että sekoitetut kortit olisi pitänyt levittää kuvapuoli alaspäin viuhkaksi ja antaa intuition johdattaa valitsemaan sieltä sun täältä kymmenen korttia.

Sirpa kysyi mielessään ”Saanko pian uuden miesystävän” ja alkoi tulkita kortteja tämän kysymyksen valossa. Jokainen pöydän kymmenestä paikasta merkitsi tiettyä aspektia hänen elämässään: Mennyttä, lähitulevaisuutta, omaa vaikutusta, muiden vaikutusta ja niin edelleen. Paikkaan sattunut kortti kuuluikin tulkita tämän aspektin valossa. Kaikista pöytään sattuneista korteista ja niiden paikasta kuului myös muodostaa vastauksen kysymykseen antava kokonaisuus.

Sirpa havaitsi, että tämä tulkitsemisprosessi oli mielenkiintoinen

pele. Korttien merkitykset jättivät aika paljon tulkinnanvaraa, ja merkitysten, paikkojen, oman elämäntilanteen ja kysymyksen yhteensovittaminen oli juuri sopivan vaikea haaste. Ei liian vaikea eikä liian helppo.

Tulkittuaan kortit Sirpa tuli siihen tulokseen, että niiden mukaan lähitulevaisuudessa luvassa oli vetäytymistä ja sisäänpäinkääntymistä, mutta pitkällä aikavälillä hän pääsisi harmoniaan tunne-elämänsä kanssa.

Maljojen kahdeksikko

Maljojen kahdeksikko kuvaa väsymystä lyhytnäköiseen tunne-elämän tavoitteiden tyydyttämiseen. Se kuvaa tilannetta, jossa luvatut nauhinnot ovat osoittautuneet näennäisiksi, ja on aika kääntyä pois päin.

Parissa viikossa Sirpa kehittyikin taitavaksi sepittämään tarinoita korttien merkitysten, paikkojen, elämäntilanteensa ja esitetyn kysymyksen pohjalta. Hän oli kysynyt korteilta eri aspekteja rakkauselämästään, työnhakumahdollisuuksistaan, opiskelujen uudelleenaloittamisesta, rahahuolistaan ja ystävyys-suhteistaan. Vastaukset tulivat nopeasti.

Sirpa oli kuitenkin huomannut, että vastaukset noudattivat kaavaa. Vaikka kortit oltiin jaettu pöytään satunnaisesti, vastaukset eivät olleet satunnaisia. Tämä johtui siitä, että korttien merkitykset oltiin laadittu niin, että ne osoittivat aina samaan suuntaan.

Tarot-kortit jakautuvat suuren arcanan ja pienen arcanan kortteihin. Suuren arcanan kortit muodostavat henkisen kehityksen jatkumon, joka alkaa narrista, tiensä alussa olevasta kulkijasta ja päättyy yksilön tasapainoon maailmankaikkeuden kanssa. Matkaa tehdään mm. maailmallisen pärjäämisen, sisäänpäinkääntymisen ja elämän perinpohjaisen ravistelun kautta. Sattuipa pöytään mikä suuren arcanan kortti tahansa, se merkitsi aina jotain tiettyä vaihetta samalla narrin taipaleella.

Pienen arcanan kortit muodostavat neljä eri jatkumoa: Tunne-

elämän jatkumon, älyllisen elämän jatkumon, materiaalisen jatkumon ja voiman jatkumon. Myös näiden korttien merkitykset on laadittu samaan suuntaan osoittaen. Tunne-elämän jatkumo ja materiaallinen jatkumo ovat ”vaikeuksien kautta voittoon” -jatkumoina, jossa pienten vastoinkäymisten jälkeen jatkumoiden viimeiset kortit lupaavat kaikkea hyvää, kun taas älyllisen elämän jatkumo ja voiman jatkumo ovat ”kohtuus kaikessa” -jatkumoina, joissa loppupään kortit osoittavat vaikeuksia ko. asioiden liiallisen painottamisen myötä. Sattuipa pöytään mikä pienen arcanan kortti tahansa, kortin moraalinen sävy oli aina sama: Ollaan jossain kohdassa yhtä neljästä jatkumosta.

Kuolema

Kuolema-kortti symbolisoi sitä, että on aika jättää jokin asia taakse, antaa sen kuolla. Asian taakse jättäminen mahdollistaa siirtymisen uuteen.

Syksyllä Sirpa oli aloittanut opiskelut uudessa oppilaitoksessa. Elämä tuntui taas hymyilevän, asiat olivat uusia ja jännittäviä. Hän oli pitkään harkinnut tietokoneohjelmointioppilaitoksen ja kuvataideoppilaitoksen välillä, mutta päätenyt lopulta jälkimmäiseen.

Aloittaessaan Tarot-korttien käytön Sirpa oli luvannut itselleen, että hän ei varsinaisesti uskoisi kortteihin. Hän antoi niiden kertoa mahdollisia toimintatapoja ja vaihtoehtoja itselleen, mutta lopullisen päätävävallan Sirpa oli kuitenkin päättänyt pitää itsellään. Kun hän nyt pohti oppilaitoksen valinnassa käyttämiään motiiveja, hän yllätyksekseen huomasi, että se, että kortit olivat rummuttaneet tunne-elämäpolun olevan ”vaikeuksien kautta voittoon”-polku, ja älyllisen polun johtavan liian runsaasti kuljettuna tuhoon, oli vaikuttanut hänen oppilaitoksen valintaansa.

Sirpa päätti, että hän ei osannut kuitenkaan suhtautua Tarot-kortteihin riittävän kepeästi. Oli siis aika sanoa hyvästit korttien tulkitsemiselle.

Älysienidiologi

Filosofikus: Moi, kaverit, nukuin pommiin ja luento jäi välistä.
Mitä siellä käsiteltiin?

Teknikus: Älysientä, biologisesta näkökulmasta.

Biologikus: Kyseessä on älykäs, yksisolainen sieni.

Teknikus: Luennoitsija väitti, että ne yksisoluiset sienet kommunikoivat keskenään.

Filosofikus: Kommunikoivathan minun hermosolunikin keskenään.
Raja ajattelun ja kommunikaation välillä on liukuva.

Biologikus: Ne sienet muodostavat käytännössä koko Merimaailma-planeetan valtameristöä peittävän yhteisön.
Tutkijat eivät ole päässeet yksimielisyyteen, onko kyseessä yksi organismi vai usean organismin yhteisö.

Filosofikus: Edelleen raja noiden kahden välillä on liukuva.

Biologikus: Anyway, siellä täällä ne muodostavat tiiviimpiä ryppäitä ja toisaalla ovat harvemmassa. Tutkijat otaksuvat, että tiiviimmissä ryppäissä kommunikaatio muistuttaa ajattelua ja ryppäiden välillä kommunikaatiota.

Teknikus: Yksi sienisoluu on niin yksinkertainen, ettei se kykene ajattelemaan.

Filosofikus: Yksi hermosolukin on niin yksinkertainen, ettei se pysty ajattelemaan, mutta kyllä vain aivot ajattelevat kokonaisuutena.

Biologikus: Ne kykenevät hyvin tarkoituksenmukaiseen toimintaan. Ne reagoivat mervirtojen, lämpötilan, ravinnon määrän, petojen määrän ja sen sellaisten muutoksiin, ja asettuvat tarkoituksenmukaisiin paikkoihin selviämisensä maksimoimiseksi.

Teknikus: Mikä tahansa organismi nyt pystyy siihen.

Biologikus: Mutta ne kykenevät myös ennakoimaan muutoksia valtavalla tarkkuudella ja valtavan pitkälle ajassa eteenpäin. Niiden tiedonkäsittelyprosessien on oltava äärimmäisen monimutkaisia.

Teknikus: Käydään hakemassa lisää kahvia.

*Ja niin porukka poistuu hetkeksi kahvilan tiskille.
Keskustelu jatkuu, kun pöytään on palattu.*

Filosofikus: Ai niin, tämä oli se laji, jonka kanssa yritettiin kommunikoida.

Biologikus: Joo, niiden käytöksen katsottiin olevan niin monimutkaisella tavoilla tarkoituksenmukaista, että sen on pakko olla älyn aikaansaannosta.

Teknikus: Joo, niille syötetään Merimaailman mannerten ilmasto-karttoja ja vastineeksi saadaan karttoja merivirroista. Ei sen ihmeempää ole. Hyödyksi kylläkin Merimaailman laivaliikenteelle.

Biologikus: Saadaan niiltä muutakin tietoa, ja tuo jo vaatii kielen.

Teknikus: Siinä välissä on valtavan monimutkainen neuraaliverkko-ohjelmisto, joka muuttaa näitä niinkutsuttuja viestejä älysentien kieleltä ihmisten kielelle ja takaisin.

Kukaan ei ymmärrä sen toimintaa, joten näyttöä siitä, että älysielten kieli olisi varsinainen kieli ei ole.

Filosofikus: Kuinka tuo ohjelmisto sitten saatiin tehtyä, jos sen toimintaa ei tunneta?

Teknikus: Se on itseoppiva neuraaliverkko. Neuraaliverkkotekniikan kauneus on juuri siinä, että ne oppivat käytännössä asioita, vaikka kukaan ei ymmärrä, kuinka systeemi opittuaan toimii.

Biologikus: Merivirtatiedon lisäksi niiltä saadaan merien lämpötilakarttoja, tietoa ravinnon sijainneista merellä, tietoa petokalaparvista ja niin edelleen. Kyllä ne kommunikoivat aika rikkaasti.

Teknikus: Mutta ei muusta kuin merivirtadatasta ole käytännön hyötyä.

Filosofikus: Käydään hakemassa lisää kahvia.

*Ja niin porukka poistuu hetkeksi kahvilan tiskille.
Keskustelu jatkuu, kun pöytään on palattu.*

Teknikus: Kaikki tuo toiminta tapahtuu älysielissä täysin vaistonvaraisesti. Ei se sisällä järkeilyä missään vaiheessa.

Filosofikus: Mikä sitten on vaistonvaraisen toiminnan ja järkeilyn ero pohjimmiltaan?

Teknikus: Tietoisuus.

Filosofikus: Tietoisuus on aikoja sitten osoitettu filosofiassa merkityksettömäksi sanaksi. Ei mitään yhtä, selvärjaista tietoisuuskokonaisuutta ole.

Biologikus: Älyjäkin voi olla erilaisia. Sopeutuminen uusiin olosuhteisiin on järkeilyn tunnusmerkki, ja älysieliset sopeutuvat ja oppivat ennakoimaan nopeasti hyvinkin rajuja muutoksia.

Teknikus: Ei niillä ole älyä. Minkä tahansa kehittyneen älyn on osattava sellainen elementaari asia kuin lukujen binääriesitys. Älysienille on yritetty lähettää binääriesitykset luvuista 1, 2, 3, ja niin edelleen, ja pyydetty jatkamaan sarjaa. Ne eivät ole pystyneet siihen lukuisista yrityksistä huolimatta.

Filosofikus: Ehkä ongelma on älykkyyden käsitteessä. Maapallolla oliot jakautuvat selvästi älykkäisiin ihmisiin ja tyhmiin eläimiin, mutta tuon jaon on oltava juuri tietynlainen, että käsite-ero ”älykäs - ei-älykäs” olisi käyttökelpoinen. Ehkä koko erottelu ei ole mielekäs Merimaailma-planeetalla.

Biologikus: Käydään hakemassa lisää kahvia.

*Ja niin porukka poistuu hetkeksi kahvilan tiskille.
Keskustelu jatkuu, kun pöytään on palattu.*

Filosofikus: Millaisista asioista kerroit sitten älysienten välittävän tietoa ihmisille?

Biologikus: Merivirtojen suunnista, merien lämpötiloista, ravinnon määrästä, petokalaparvien sijainneista...

Filosofikus: Vai tuollaisista asioista? Nuo ovat jatkuvia suureita. Ehkä ne eivät miellä maailmaa yksilöolioina. Kun kuuntelen teitä, minusta tuntuu, että älysienten elinympäristössä ei ole mitään sellaista, minkä voisi mieltää selvärajaisina yksilöinä.

Teknikus: Mitä tarkoitat?

Filosofikus: Me miellämme maailman yksilöolioina. Tuoleina, pöytinä, tietokoneina ja niin edelleen. Kukin tuoli, pöytä, tietokone ja niin edelleen on yksi olio.

Teknikus: Kun todellisuudessa on tuoleja, pöytiä, tietokoneita ja niin edelleen, kai me havaitsemme ne. Olemme sentään älyllistä elämää.

Filosofikus: Et voi olla tosissasi. Ei tuoli ole yksi. Se on kokoelma alkeishiukkasia. Kyllä nyt sinun se pitäisi tietää. Sen hahmottaminen yhtenä kokonaisuutena on mielen ominaisuus, ei todellisuuden.

Teknikus: Mutta alkeishiukkaset sentään ovat oikeasti olemassa olevia yksilöolioita, niinkuin sanoit.

Filosofikus: Ehkä ovat, ehkä eivät. Ehkä tapamme hahmottaa todellisuus yksilöolioina estää meitä näkemästä niiden todellista luonnetta.

Biologikus: Mutta kuinka älysienet sitten voisivat olla älykkäitä hahmottamatta todellisuutta yksilöolioina?

Filosofikus: Ehkä ne hahmottavat maailman samoin kun me hahmotamme pituudet, painot, suunnat ja niin edelleen, reaaliarvoisina juttuina.

Teknikus: Käydään hakemassa lisää kahvia.

*Ja niin porukka poistuu hetkeksi kahvilan tiskille.
Keskustelu jatkuu, kun pöytään on palattu.*

Filosofikus: Tätä taustaa vasten voimme ehkä ymmärtää, mikseiivät ne hahmota binäärilukuja.

Biologikus: Miten niin?

Filosofikus: Teknikus, jos olen oikeassa, binääriluvut ovat vain systemaattinen tapa nimetä luonnolliset luvut.

Teknikus: Kyllä...

Filosofikus: Luonnolliset luvut ovat syntyneet tarpeeseen laskea yksilöolioiden lukumääriä. Luonnolliset luvut ovat tarpeettomia älylle, joka ei miellä maailmaa yksilöolioina.

Teknikus: Ehkä...

Filosofikus: Luonnollisten lukujen aritmetiikka heijastelee sitä, kuinka miellämme maailman yksilöoliona. Jos tutkitaan esimerkiksi yhtälöä $2 + 3 = 5$, se kertoo että samat tilanteet voidaan mieltää viiden alkion joukkona tai toisaalta kokoelmana, joka koostuu kahden alkion joukosta ja kolmen alkion joukosta.

Biologikus: Väität siis, että matematiikka heijastelee tapaamme hahmottaa maailma yksilöoliona.

Filosofikus: Ainakin luonnollisten lukujen aritmetiikka heijastelee. Ounastelen kylläkin, että muutkin matematiikan alat heijastelevat.

Teknikus: Väität siis, että älysenillä on reaalitylukujen aritmetiikka. Hehän mieltävät sinun mukaasi todellisuuden reaalitylukuina.

Filosofikus: Ei reaalitylukuina, mutta jonain samantapaisena, jolla kuvata näppärästi reaalityarvoisia suureita. Mehän ajattelemme jokaista reaalitylukua yksilöoliona, lukusuoran pisteenä. Äly, joka ei hahmota todellisuutta yksilöoliona, ei mieltäisi asiaa näin.

Biologikus: Ei, mutta hyppytunti on nyt ohi, ja älyseniluennot jatkuvat. Poistutaan nyt luentosalin puolelle.

Lavealla tiellä

Yläbaman osavaltiossa vuonna 1962.

”On vain kaksi tietä”, pappi saarnasi, ”toinen tie on lavea. Se on helppo kulkea. Nopea. Vaivaton. Täynnä nautintoja ja mielihyvää. Mutta se tie päättyy Helvettiin. Toinen tie on kapea. Se on karu ja kivikkoinen. Hidas kulkea. Vaativa. Mutta se tie päättyy Taivaaseen. Olette nyt kapealla tiellä, mutta muistakaa, että kun astutte tästä huoneesta ulos, olette heti alttiita houkutuksille. Saatana yrittää houkutella teitä lavealle tielle lupaamalla nautintoja. Lupaamalla mielihyvää...”

Jake kuuli papin sanat vain hämärästi. Hänen ajatuksensa olivat muualla. Hän oli aloittanut kyseenalaistamalla ehtoollisleivän muuttumisen Kristuksen ruumiiksi ja sen, että yksi Jumala voi ilmetä kolmena persoonana. Sitten hän oli kyseenalaistanut sen, että yhden olennon ristinkuolema voi sovittaa koko ihmiskunnan synnit.

Saarnan loppuun mennessä Jake oli jo päätynyt tieteelliseen materialismiin. Näissä ajatuksissa hän poistui kirkosta.

”Maailmallinen ihminen”, Jake havahtui kotiin päästyään, ”en usko Jumalan olemassaoloon, joten olen maailmallinen ihminen. Mitähän maailmalliset ihmiset oikein tekevät?”

Jake kävi mielessään läpi papin saarnoja ja muisti, että maailmalliset ihmiset polttavat tupakkaa, juovat alkoholia ja harrastavat esiaviollisia sukupuoli-suhteita. Niinpä Jake kävi ostamassa

läheisestä kaupasta askin Camelia ja sytyttimen.

Päästyään ulos kaupasta Jake yritti sytyttää savuketta. Hän teki kaiken niin kuin oli elokuvissa nähnyt tehtävän, mutta savuke ei syttynyt. Jake yritti ja yritti.

”Jos heität yhden röökin, voin neuvoa sinua”, vierestä seurannut spurgu sanoi.

Saatuahan savukkeen ja annettuaan ohjeen, että tupakkaa pitää hiukan imaista sytytettäessä, spurgu poistui tyytyväisenä paikalta. Ohjeen avulla Jake saikin tupakan palamaan, ja vetäisi kunnon henkoset.

Henkosten vetämisoperaatio päättyi kammottavaan yskimiskohotukseen. Jake oli kuitenkin sitkeä synnintekijä. Yhä uudelleen hän imi savua ja yhä uudelleen hän yski sen ulos. Lopulta Jaken sitkeys petti, ja hän totesi, että tämä synti ei taida sopia hänelle.

Jake heitti tupakat roskeen ja ajatteli, että jos kerran tupakan polttaminen ei onnistu, myös marijuana on poissa laskuista. Hän kävi ostamassa litran lekan viskiä.

Kotiin päästyään Jake avasi lekan ja ryhtyi ottamaan huikkaa.

”Ottamaan huikkaa”, Jake ajatteli, ”enpä ole käyttänyt tätä ilmausta aiemmin, mutta näin kai maailmalliset ihmiset puhuvat. Ainakin yhdessä elokuvassa käytettiin tätä ilmaisua.”

Pahaltahan viski maistui, mutta ottamalla lyhyitä siemauksia Jake sai tyhjennettyä koko pullon. Eipä aikaakaan, kun Jaken päässä alkoi pyöriä. Jalat pettivät, ja Jake kaatui. Tämän jälkeen Jake hyvin nopeasti menetti tajuntansa.

Jake heräsi kaameaan päänsärkyyn ja huomasi makaavansa oksennuslammikossa. Siivotessaan oksennusta Jake ajatteli, että eihän tämä nyt eroa niin paljon siitä, kuinka hän uskovaisena oli siivonnut kirkkoa jumalanpalveluksen jälkeen.

Jake tuli siihen tulokseen, että tämäkään synti ei sovi hänelle. Seuraavaksi pitäisi siis kokeilla esiaviollista sukupuolisuhdetta. Mutta mistä sellaisen esiaviollisen sukupuolisuhteen löytäisi? Jake kävi mielessään läpi papin saarnoja, ja muisti tämän aina mainin-

neen, kuinka Bikers' Bar on oikea paheiden pesä. Sinne siis, kunhan kankkusesta on ensin selvitty.

Jake tilasi tuoremehun ja katsoi pöytiin. Eräässä pöydässä oli kolme nuorta naista. Hiukan liian meikattuja ja laitettuja Jaken makuun, mutta sellaisia kai maailmalliset naiset olivat. Jake lähestyi naisia ja ehdotti:

”Hyvät neidit, sopisiko jollekin teistä esiaviollinen sukupuolisuhte?”

”Sööttihän sinä olet”, eräs neideistä vastasi, ”mutta sinun on paras poistua ennen kuin poikaystävämme tulevat paikalle. Hei, tuolahan he ovat!”

Samaan aikaan baariin oli astumassa kolme bandanoihiin ja nahkaliiveihin sonnustautunutta kaapinkokoista karjua. Jake katsoi parhaaksi poostua paikalta.

”Täältä ei siis esiaviollista sukupuolisuhdetta saa”, Jake ajatteli, ”mitähän muita paikkoja olisi?”

Jake muisti, kuinka pappi oli aina saarnannut Pine Lanen por-toista. Sinne siis.

Pine Lanella Jake huomasikin yhden naikkosen, joka oli vielä räikeämmin maalattu kuin neidit baarissa.

”Tällaisia ne maailmalliset naiset näköjään tosiaan ovat”, Jake ajatteli, ”ei auta muuta kuin tyytyä tähän.”

Ääneen Jake sanoi: ”Hyvä neiti, sopisiko teille esiaviollinen sukupuolisuhte?”

”Jätetään se avio-osa pois”, neiti vastasi, ”mutta sukupuolisuhte maksaa viisikymmentä dollaria varvi. Maksu etukäteen.”

Jake antoi rahat, ja neiti meni viereiseen rakennukseen. Lupasi hakea Jaken varveja varten, kunhan olisi saanut paikat järjesteltyä.

Jake odotti ja odotti, mutta neiti ei vain palannut hakemaan Jakea. Lopulta Jake kyllästyi ja poistui viisikymmentä dollaria köyhempänä.

Palattuaan kotiinsa Jake ajatteli: ”Tupakan poltto, alkoholin juominen ja esiaviollinen sukupuoliuhde eivät siis onnistuneet. Miten ihmeessä minä nyt voin olla maailmallinen ihminen?”

Jake muisteli papin saarnoja, ja lopulta hän muisti papin kertoneen, että maailmalliset ihmiset tekevät homoseksualistisia elämäntaparatkaisuja.

”Se on nyt ratkaistu”, Jake ajatteli, ”tästä lähtien minä olen homoseksualisti. Mutta mitä homoseksualistit oikein tekevät?”

Jake muisteli papin saarnoja, ja lopulta mieleen tuli, että pappi oli varoitellut paikasta nimeltä Gay Club. Sinne siis.

Tilattuaan tuoremehun Jake katsasti pöytiä ja huomasi eräässä pöydässä viiksekkään miehen, joka oli sonnustautunut koppalakkiin ja nahkaliiviin. Jake meni pöytään ja sanoi:

”Päivää. Oletko sinä tehnyt homoseksualistisen elämäntaparatkaisun? Minäkin olen homoseksualisti.”

”Niin voisi sanoa”, mies vastasi, ”mennään tuonne vessaan niin voit ottaa minulta suihin. Homoseksualistit tekevät niin.”

”Tämä on varmaan sitä papin varoittelemaa oraaliyhdyntää”, Jake ajatteli.

Vessassa mies avasi housunsa ja paljasti elimensä. Mies osoitti, että Jaken pitää polvistua. Jake tekikin niin ja alkoi imeä elintä.

Elin tuntui kuitenkin Jaken suussa vastenmieliseltä, ja aina vähän imettyään Jaken täytyikin sylkäistä elin suustaan ja yskiä ja kakoa.

”Miten ihmeessä tämä voi olla näin vastemielistä”, Jake ajatteli samalla, ”olenhan tehnyt homoseksualistisen elämäntaparatkaisun.”

Mies seurasi tilannetta useamman imemis- ja kakomisjakson ajan. Lopulta hän kuitenkin totesi ”Saatanan hetero!” ja poistui paikalta.

Kotiin palattuaan Jake ei enää keksinyt uusia maailmallisia tekoja. Koko maailmallinen elämäntapa alkoi tuntua hänestä epäilyttävältä, ja hän päätti palata seurakunnan hellään huomaan.

”Ei enää parane epäillä Jumalan olemassaoloa”, Jake ajatteli, ”ei minusta ole maailmalliseksi ihmiseksi.”

Seurakunta ottikin tuhlaajapojan avosylin vastaan, ja Jake eleli kunnollisena kristittynä. Kun seurakunnan pappi siirtyi eläkkeelle, Jake otti hänen paikkansa saarnamiehenä. Seurakuntalaiset olivat muuten tyytyväisiä Jaken saarnoihin, mutta yhtä asiaa he eivät ymmärtäneet: Miksi Jake ei koskaan muistuttanut heitä siitä, että laeva tie on helppo kulkea ja täynnä nautintoja?

Yhden markan ooppera

Alkusoitto

Raipe astuu Esson baariin. Ehkä hän maksaa kahvinsa minulla ja pääsen pois hänen perstaskustaan. Näissä maaseutubaareissa on usein söpöjä farmarintyttäriä myyjinä, ja ehkä pääsen sellaisen käsien kautta baarin kassakoneeseen.

Viimeiset kolme kuukautta olen homehtunut jyväjemmarin perstaskussa. Olisikin edes istuvat housut, mutta hyvin usein huomaan valuneeni housujen mukana alas pitkin hänen persettään. Ja ne pierut! Kerta toisensa jälkeen olen joutunut toteamaan kaasupurkauksen suhahtavan ohitseni. Onneksi on edes nahkainen lompakko suo-jana suolikaasuja vastaan.

Raipe kävelee baarin tiskille päin. Kolahtelen lompakossa viidenkymmenen pennin kolikkoa vasten. Mutta ei, Raipe ei pysähdy tiskille. Hän kävelee sen ohi. Hän kaivaa lompakon perstaskustaan ja tarttuu minuun. Kun siirryn ylöspäin, huomaan pajatsokoneen. Raipe työntää minut koneeseen ja lyö. Kärsimys jyväjemmarin perstaskussa on ohi.

Singahdan takaressun tuntumaan, mutta en putoa sinne, vaan kimpoan metallinastasta ylös, ja kolmen markan portin tuntumaan. Vauhtia tuntuu olevan vähän liikaa päävoittoa ajatellen, joten rentoudun vähentääkseni kimmoisuttani. Jos minulla voitetaan, on riski joutua takaisin Raipen perstaskuun, mutta pitäähän markan koli-

kolla olla sen verran lojaliteettia laillista omistajaansa kohtaan, että yrittää ansaita tälle voiton.

Singahdan taas ylös kolmen markan voittoportin viereisestä nastasta. Rentoutumiseni ansiosta vauhti on juuri sopiva päävoittoporttiin.

Putoan melkein päävoittoporttiin, mutta vauhti on hiukan liian kova. Kimpoilen aikani sen viereisten nastojen välissä, kunnes putoan portin vierestä alas. Ei voittoa. Kiitos kannatuksesta.

Pajatson taulussa on sen verran tyhjää tilaa, että putoan sinne. Onneksi taulu ei ollut täynnä. Silloin olisin joutunut taas pimeään, koneen uumeniin. Nyt pääsen seuraamaan baarin tapahtumia aitiopaikalta.

Pajatson aaria

Se kyllä pitää sanoa, että tässä kylässä on huonoja pajatsonpelaajia. Jyväjemmarit käyvät baarissa kahvittelemassa ja siinä sivussa lyövät markan tai kaksi pajatson. Kukaan ei voita koskaan mitään.

Poikkeus on eräs Jaska, tyhjäntoimittaja, joka käy päivittäin lyömässä itselleen voiton tai kaksi ja menee sen jälkeen tuhmaamaan voittonsa viereiseen krouviin. Näiden voittojen ansiosta valun päivä päivältä alemmas pajatson taulussa ja se hetki lähestyy, jolloin kolahdan koneen voittokaukaloon. Todennäköisesti kohtalonani on joutua Jaskan kaljarahoksi. Rukoilen mielessäni, että ihme tapahtuisi ja näin ei kävisi. En haluaisi joutua puolialkoholisoituneen hampuisin paheen ylläpitäjäksi.

Meidän tehtävämme taulussa on houkuttaa pelaajia. ”Katsokaa, olemme tässä ihan tyrkyllä. Lyö vain kolikko ja voitat meidät”, huudamme. Yritän näyttää potentiaalisille pelaajille parhaat puoleni, vaikka se on vaikeaa. Olen nimittäin taulussa klaavapuoli esillä, eikä se ole yhtä edustava kuin kruunapuoleni.

Tämän baarin myyjäytyttö on kylläkin söpö. Hänellä on pitkät vaaleat hiukset, jotka lainehtivat hänen olkapäillään, ja otsalla sellainen hiuksista muotoiltu torttu, joka on nyt muodissa. Usein hän

on pukeutunut vaaleaan kukkamekkoon. Asu kuin asu, ne korostavat aina hänen vyötäröään, joka on kapea. Ja ne kädet! Ne ovat sirot, sormet ovat pitkät ja ohuet, ja pitkät kynnet on lakattu huolellisesti punaisiksi. Joutohetkinäni unelmoin, että pääsisin noiden sormien käsittelyyn, edes siksi lyhyeksi hetkeksi, jona tyttö siirtäisi minut asiakkaan kädestä kassakoneeseensa.

En kylläkään tiedä, voiko tätä pajatsotyrkyn kohtaloa pitää edistysaskeleena urallani. Ennen Raipen perstaskuun joutumista vietin nimittäin pari vuotta vanhainkodissa, mummeleiden marjapussiringin panoksena. Kiersin mummelilta toiselle, ja yhä uudelleen ja uudelleen minut laitettiin peliin. Vaihtelua elämäni toivat satunnaiset vierailut vanhainkodin kanttiinin kassakoneessa.

Mummeleiden kolikkopussit ovat miellyttäviä paikkoja. Mikäs siellä käsilaukussa oli oleillessa nitropurkin ja kamman välissä. Aivan toista kuin Raipen perstaskussa.

Sitten eräs mummeleista antoi minut lapsenlapsenlapselleen, joka osti minulla merkareita. Karkkikaupasta jouduin erälle perheenäidille, ja sieltä Raipelle, joka oli torilla myymässä perunoita. Loput te tiedättekkin.

Finale

Olen valunut taulussa jo niin alas, että tarvitaan enää kaksi päävoittoa ja tipun voittokaukaloon. Jaska on taas pelaamassa. Hän on jo ottanut useita pikkuvoittoja, mutta yhä vaan hän jatkaa pelaamista. Liekö sosiaaliviranomaiset niskassa vai mikä järkytys on käynyt, kun tänään tarvitaan tavallista enemmän kaljarahoja.

Jaska lyö päävoiton. Kolikot kilisevät laariin. En putoa vielä, mutta tarvitaan enää yksi päävoitto ja olen Jaskan kaljaraha.

”Äläpä Jaska lyö pajatsoa tyhjäksi”, eräs kahvittelemassa ollut isäntä huikkaa, ”jätä voittoja muillekin.”

Kukaan muu ei koskaan voita, joten asialla ei oikeastaan ole merkitystä. Ilmeisesti häviävätkin pelaajat tarvitsevat edes teoreettisen voitonmahdollisuuden, että kiinnostus säilyisi.

Jaska ei välitä kommentista, vaan poimii kaukalosta markan kolikon uutta lyöntiä varten.

Tällöin isäntä nousee pöydästään, lähestyy Jaskaa ja sanoo käskevään sävyyn: ”Menepä Jaska siitä krouvin puolelle, kun kuitenkin kaljaa haluat. Nuo pajatsorahat eivät ole sinun yksityisomaisuuttasi.”

Jaska säikähtää ja poistuu baarista. Pelastuin! Isäntä palaa pöytänsä hitain, varmoin askelin.

Eipä aikaakaan, kun Esson pihaan kurvaa bemari. Bemarista astuu ulos juppi rasvalla taakse kammattuine hiuksineen, raybaneineen ja pikkutukkeineen. Hän kävelee sisälle baariin.

Baarissa juppi heittää myyjätyttöön merkitsevän katseen ja kohottaa hiukan raybanejaan. Myyjätyttö punastelee kassakoneen takana ja hihittää hermostuneesti. Selvästi rakkautta ilmassa.

Levästi juppi kävelee pajatson luo ja lyö markan kolikon koneeseen rehvakkaasti. Se kimpoilee taulussa aikansa ja putoaa päävoittoporttiin. Nyt oli kyllä pelissä enemmän tuuria kuin taitoa. Putoan voittolaariin. Parempi kai on olla jupin perstaskussa kuin jyväjemmarin. Jupin housut ovat sentään tyköistuvat.

Juppi kahmaisee voittorahat kouraansa ja kävelee kahvilan kassalle: ”Nuo mansikkaviinerit näyttävät herkullisilta. Tuollaisia puoliksi hilloontuneita mansikoita. Pistäpä tyttö yksi sellainen ja iso kahvi.”

”Tulee heti”, myyjätyttö vastaa. Vaikka en jupin kourasta näekään tytön kasvoja, vain kuulla punastelun hänen äänessään.

Juppi poimii kourastaan kolikoita maksuksi, ja - voi tätä riemua - hän poimii minut. Pääsen kohta myyjätytön ihaniin sormiin ohikiitäväksi hetkeksi, kun hän laittaa minut kassakoneeseen. Tätä hetkeä olen odottanut siitä lähtien kun putosin pajatson tauluun. Kassakoneesta joudun ehkä taas jonkun jyväjemmarin perstaskuun, mutta en huolehdi siitä nyt. Se on kaukaista tulevaisuutta. Nyt minulle ei ole olemassa muuta kuin tämä hetki ja myyjätytön sirot sormet sekä ihanan punaiset kynnet.

Sotaponnistus

5. tammikuuta 2287

Opettajattareni antaa minulle yksityisopetusta pääni sisällä. Vaikka olen jo kaksikymmentäkahdeksanvuotias, minulla on yhä sama opettajatar kuin alakoulussa.

”Laukkusi on vinossa. Pistä se suoraan”, hän sanoo.

”Kyllä, rouva”, vastaan.

Opettajattaren mielestä olen huolimattomin kakara, mitä hän on koskaan nähnyt. Teen kirjoitus- ja laskuvirheitä, en osaa pitää huolta tavaroistani, enkä koskaan muista ulkoläksyjä.

Opettajatar ei anna minun käyttää oikolukuohjelmia, vaan pakottaa minut oikolukemaan ja korjaamaan oman tekstini käsin. En koskaan saa kaikkia virheitä pois. Sama laskujen kanssa. Ymmärrän kyllä kaikkien laskujen peruseriaatteet, mutta kun tulee aika laskea jotain käsin, teen aina huolimattomuusvirheen ja vastaus on väärin.

7. tammikuuta 2287

En enää tiedä, mikä on totta. Toisinaan olen tutkimuslaitoksessa Wienissä, toisinaan olen alakoulun tunnilla. Opettajatar on jostain syystä pääni sisällä eikä luokan edessä.

Tunnit, jolloin saan opetusta vähenevät ja vähenevät. Ehkä kohta siirryn kokonaan todellisuuteen, jossa olen tutkimuslaitoksessa

Wienissä.

12. tammikuuta 2287

Psykoosin jäljiltä aivoni ovat sen verran sekaisin, että en pysty vielä työskentelemään. Päivät vietänkin Wienin keskustassa huvitellen. Käyn hyvissä ja eksoottisissa ravintoloissa, elokuvissa ja pelisaleissa. Magneettikenttägolf on suosikkini. Toisinaan vietän tunteja yrittäen pallon saada puikkelehtimaan reikään magneettikenttien läpi.

Tässä välissä voisin kertoa henkilöhistoriastani. Olen aina ollut nopeaälyinen, mutta huolimaton. Alakoulussa matematiikka oli minulle kompastuskivi, koska tein laskuissa niin paljon huolimattomuusvirheitä. Matematiikan ymmärtäminen sinänsä ei tuottanut minulle vaikeuksia.

Aloin pärjätä matematiikassa lukiossa, kun asiat alkoivat olla sen verran haastavia, että nopeaälyisyyteni antoi minulle etumatkan luokkatovereihini verrattuna. Pärjäsin niin hyvin, että jatkoin yliopistoon opiskelemaan matematiikkaa.

Yliopistossa jatkoin matematiikkaa väitöskirjaan saakka. Huolimattomuuteni aiheutti minulle ongelma, mutta ei ylitsenäisemmättömiä. Vaikka laatimissani matemaattisissa todistuksissa oli yleensä työpöjia, matemaattinen hahmotuskykyne oli sen verran hyvä, että virheet eivät kaataneet todistusteni peruseriaatteita.

Kun sitten Maapallon hallitus haki geometrisesti orientoituneita matemaatikoita salaiseen projektiin, jossa ei tarvitsisi itse kirjoittaa matemaattisia todistuksia, hain heti ohjelmaan ja minut valittiin.

24. tammikuuta 2287

Lääkäri antoi minulle luvan aloittaa nootrooppien käyttö, ja aloitinkin sen. Kestää vielä pari viikkoa, ennenkuin pystyn työskentelemään hyperavaruuden geometrian parissa, mutta pystyn jo tekemään kevyitä harjoituksia.

Yhteistyökumppanilleni on ilmoitettu, että pystyn aloittamaan työskentelyn parin viikon päästä. Hän ei syö nootroppeja. Hän tarvitsee tasaisesti kaikkia kykyjä, visuaalista hahmotuskykyä, päättelykykyä, pikkutarkkuutta ja ennen kaikkea kykyä ymmärtää epätasällistä kommunikaatiota. Tällaisen kykypaletin saa parhaiten matemaatikon koulutuksella ilman kemiallisia apuneuvoja.

Kevyenä harjoituksena aloin lukemaan Eukleideen Alkeita. Alkeet on tuhansia vuosia vanha geometrian aksiomaattinen esitys. Toisin kun modernit aksiomaattiset järjestelmät, jotka tähtäävät eksaktisuuteen, Alkeet jättää monia asioita intuition varaan. Eukleides esimerkiksi katsoo tiettyjen, oikeasti toisiaan leikkaavien ympyröiden leikkaavan, vaikka leikkauspisteen olemassaolo ei seuraakaan aksiomista. Kirja vilisee vastaavia epätarkkuuksia. Ottaen huomioon kirjan ikä kyseessä on kuitenkin huomattava älyllinen saavutus, aksiomajärjestelmien luonne ei ollut kirjoitusajankohtina samalla tavalla selvillä kuin se on nykyään.

Tässä välissä voisin kertoa tutkimusprojektistamme. Kuten tiedätte, ihmiskunta on ollut kymmeniä vuosia alakynnessä sodassa Yaideja vastaan. Pääasiallinen syy heikkoon menestykseen on se, että ihmiskunnan hyperavaruusmoottorit ovat huonompia.

Pystymme ajamaan turvallisesti hyperavaruudessa hitailla nopeuksilla, mutta kun nopeutta kasvatetaan, avaruusaluksemme tuhoutuvat tietyllä todennäköisyydellä. Kun käytämme nopeutta, jota sotamanöveerit vaativat, kymmenesosa laivastostamme tuhoutuu vuosittain hyperavaruusonnettomuuksissa.

Fyysikkojemme tiedossa on kymmeniä vuosia ollut hypervaruutta kuvaava teoria, jota pidetään lopullisena totuutena. Teoria on kuitenkin niin monimutkainen ja matematiikan kielellä kirjoitettu, että on siitä ollut inhimillisesti mahdotonta johtaa sellaisia hyperavaruuden käyttäytymistä koskevia seurauslauseita, joita voitaisiin hyödyntää hyperavaruusmoottoreiden suunnittelussa.

Tässä matemaatikot astuvat kuvaan. Olemme nimittäin mestareita selvittämään systeemin toiminnan silloin kun systeemi on kuvailtu täydellisesti, mutta kuvailu on hankalakäyttöinen. Ikävä kyllä matemaatikoidenkaan aivot eivät tässä tapauksessa riitä ilman noot-

rooppeja, joita meidän on syötävä runsaasti.

Jos söisimme nootrooppeja jatkuvasti tarvittuina annoksina, kuolisimme nopeasti. Nootrooppien käytön lopettaminen puolestaan aiheuttaa psykoosin. Niinpä elämme kierteessä, jossa olemme pari viikkoa psykoosissa, sitten rentoudumme pari viikkoa, sitten aloitamme nootroopit, ja pari viikkoa siitä voimme aloittaa lyhyen, parin viikon työskentelyjakson. Työskentelyjakson jälkeen sykli alkaa taas alusta. Asun Wienin lähellä laitoksessa, joka on eräänlainen sekoitus tutkimuslaitosta ja mielisairaalaa.

Työskentelytapamme kuitenkin tuottaa tulosta. Yksin minun työni on kaksinkertaistanut avaruusalustemme nopeuden ja puolittanut onnettomuudet samaan aikaan.

8. helmikuuta 2287

Olen lopulta työkunnossa. Kävin nopeasti edellisen työjaksoni tulokset läpi ja päätin, että tällä jaksolla yritän laskea hyperavaruusatomien kohomologiaryhmät. Hyperavaruusatomi on kolmiulotteinen ”pinta” viisiulotteisessa hyperavaruudessa, ja siinä on kummallisia reikiä ja putkirakenteita, joiden luonnetta kohomologiaryhmät kuvaavat.

Mieleni täyttävät viisiulotteinen geometria, kolmiulotteiset pinnat, sekä pinnoilla olevat silmukat ja pussit, joita liikuttelen mielessäni. Ihmisenä minun geometrinen hahmotuskykyäni on rajoittunut kolmeen ulottuvuuteen, eivätkä edes nootroopit poista tätä rajoitusta. On kuitenkin kikkoja, joilla hahmotuskykyä voidaan lisätä.

Esimerkiksi aikaa voidaan käyttää neljäntenä ulottuvuutena. Tässä hahmotustavassa neliulotteinen kappale on prosessi kolmiulotteisessa avaruudessa.

Koordinaattiakselit neljännessä, viidennessä ja kuudennessa ulottuvuudessa voidaan mieltää kolmena perusvärikomponenttina. Näin kuuteen dimensioon upotettu kaksiulotteinen pinta on värikäs lakana, jonka värinvaihtelut kuvaavat sen pisteiden sijainteja korkeissa dimensioissa.

Tällaiset kikat tekevät mahdolliseksi hahmottaa päässä korkeampiulotteista geometriaa, ja nootroopit tekevät niiden käytön helpommaksi. Vaikka kolmiulotteista ”pintaa” viisiulotteisessa avaruudessa on todella hankala hahmottaa, edellämainituilla ja muilla vastaavilla kikoilla voi hahmottaa sen osia, ja se riittää.

Syön visuaalista hahmotuskykyä lisääviä nootrooppeja. Vaikka minun ei tarvitsekaan katsella mitään konkreettisesti, ne tekevät helpommaksi nähdä geometrisia objekteja ”sieluni silmin.” Ikävä kyllä ne myös tekevät tarkkojen matemaattisten todistusten kirjoittamisen mahdottomaksi. Olen nyt siihen liian huolimaton, vaikka todistusteni ideat toimivatkin lähes poikkeuksetta. Visuaalista hahmotuskykyä lisäävät nootroopit tekevät sivuvaikutuksenaan yksityiskohtiin keskittymisen hankalammaksi. On myös huolellisuutta lisääviä nootrooppeja, mutta niitä ei voi syödä yhtäaikaa visuaalista hahmotuskykyä lisäävien kanssa. Jos yrittäisi, menisi välittömästi koomaan.

Niinpä minulla onkin apunani toinen matemaatikko, yhteistyökumppanini. Minä kerron hänelle ideani, ja hän esittää ne täsmällisessä muodossa. Oraakkeli ja pappi, niinkuin sanotaan. Tarkan todistuksen kirjoittaminen ei ole turhaa niuhottamista. Se, että tarkka todistus saadaan muodostettua on eräänlainen lopullinen tae siitä, että ideassa on tolkkua. Minun ideani toimivat 95-prosenttisesti.

22. helmikuuta 2287

Olen saanut kehitettyä periaatteet, joilla hyperavaruusatomien kohomologiaryhmät lasketaan. Yhteistyökumppanini saa nyt vietyä laskut loppuun ilman minun apuani.

Lääkäriini sanoi minulle, että minun on taas vaihteeksi lopetettava nootrooppien syöminen. Tämä sykli on siis lopussa. On aika jälleen kohdata alakoulun opettajattareni.

Hedelmällisyysrituaali

Erään suomalaisen pikkukaupungin keskustan aivan tavallisen kaupparakennuksen takapihalla oli ovi, jonka taakse vain valitut pääsivät. Ovi johti rakennuksen kellaritiloihin.

Sinä iltana, josta tarinamme kertoo, ovesta oli tullut sisään satakunta ihmistä. Toisin kuin vihkiytymättömät voisivat kuvitella, nuo ihmiset eivät seisoneet kolkossa kellarissa putkien ympäröimänä, vaan kellari oli sisustettu temppeliksi.

Temppelin seinät olivat punaiset, ja niihin oltiin kirjailtu kullavärisiä hieroglyfejä. Katossa oli jadenväristä, kalpeaa valoa antavia lamppuja, ja lattia oli epäsäännöllisen muotoisista puunpaloista koostuvaa parkettia. Kulmat, joissa parketinpalat limittyivät toisiinsa vaikuttivat vierailta, ikään kuin ne olisivat toisen ulottuvuuden olentojen geometriasta.

Temppelin etuosa oli korotettu muusta temppelistä eräänlaiseksi näyttämöksi, ja siellä oli kultainen, vierain ornamentein koristeltu alttari sekä suuri, eebenpuinen vuohipatsas.

Temppeliin kokoontuneet ihmiset vaikuttivat ulospäin aivan tavallisilta suomalaisilta. Joukossa oli niin miehiä kuin naisiakin, niin nuoria kuin vanhojakin, niin rumia kuin kauniitakin. Korotetussa etuosassa seisoivat kaksi pappia. Heillä oli korkeat hiippahatut, jotka oli tehty kulturalangasta ja punaiset kaavut, joissa oli kullavärisiä ornamenttikirjailuja.

”Iä! Shub Niggurath”, toinen papeista avasi rituaalin.

”Iä! Iä!” yleisö vastasi.

”Iä, Shub Niggurath”, toinen pappi messusi. ”Ylistetty olkoon musta vuohi, jolla on tuhat jälkeläistä.”

Toinen pappi jatkoi: ”Shub Niggurath astuu onyxvaltaistuimeltaan keskellemme jakamaan meille siunaustaan.”

”Iä! Shub Niggurath”, yleisö huusi.

”Ylistetty olkoon Shub Niggurath, joka saapuu seitsemänneltä planeetalta”, papit messusivat. ”Kunnioitettu olkoon musta vuohi, joka saapuu keskellemme.”

”Kunnioitetut olkoot hänen tuhat jälkeläistään”, yleisö vastasi.

”Tervetuloa uskolliset palvelemaan Shub Niggurathia”, toinen pappi sanoi. ”Tänä iltana kuulemme myös raportin projektimme etenemisestä.”

”Ylistetty olkoon Shub Niggurath”, yleisö messusi. ”Ylistetty olkoon projekti, jonka hän on meille antanut.”

Tämän jälkeen lavalle nousi kymmenen lasta mustissa kaavuissa, iältään noin seitsemästä viiteentoista vuoteen.

”Olen Jari”, noin viisitoistavuotias lapsi esittäytyi. ”Keskiarvoni koulussa on 9,3. Vahvimmat aineeni ovat matematiikka ja liikunta.”

”Ylistetty olkoon Shub Niggurath”, yleisö messusi.

”Olen Taina”, noin kymmenvuotias tyttö esittäytyi. ”Keskiarvoni koulussa on 9,1. Vahvin aineeni on äidinkieli.”

”Ylistetty olkoon Shub Niggurath”, yleisö vastasi.

Tämän jälkeen muut lapset esittäytyivät samaan tapaan, kaikkien koulukeskiarvot olivat yli ysin.

Esittäytymisten jälkeen yleisö lausui: ”Ylistetty olkoon Shub Niggurath, kun hän antaa meille noin lahjakkaita lapsia. Ylistetty olkoon projekti.”

Lapset poistuivat lavalta, ja lavalle saapui mies ja nainen. Kummallakaan ei ollut yllään mitään muuta kuin päähän sidotut vuohensarvet ja vuohenkarvaiset säärystimet. He aloittivat lavalla villin tanssin, jonka aikana he väänтелиivät kehojaan luonnottomiin asentoihin. Yleisö taputti rytmiä tanssille.

Vähitellen rytmi kiihtyi, ja tanssijoiden eleet muuttuivat yhä säädöttömämmiksi. Lopulta mies nosti naisen selälleen kultaiselle alttarille ja nousi tämän päälle. He aloittivat sukupuolilyhdynnän.

Yleisö taputti yhdynnälle tahtia. Rytmi kiihtyi ja kiihtyi. Lopulta yhdyntä saatiin päätökseen, ja mies ja nainen laskeutuivat alttarilta.

”Ylistetty olkoon lapsi, joka saa alkunsa Shub Niggurathin palvontamenoissa”, papit messusivat. ”Ylistetty olkoon Shub Niggurath, joka takaa hedelmällisyyden.”

”Iä! Shub Niggurath”, yleisö vastasi.

”Ylistetty olkoon projekti”, papit messusivat.

Tämän jälkeen kaikki temppelissäolijat yhtyivät kiihkeätempoiseen lauluun. Laulun sävelkulut kuulostivat kakofonialta ihmisten korvaan, mutta satunnainen kuulija olisi varmasti päätenyt käsitykseen, että sävelkulut oli laadittu silmälläpitäen jonkun epäinhimillisen olion kauneudentajua. Laulun sanat olivat tunnistamatonta kieltä, ja inhimillisten äänteiden joukossa laulajat päästelivät click-ääniä, särinää ja muita ääniä, joita inhimillisten äänijänteiden ei olisi uskonut pystyvän päästämään.

Laulun jälkeen lemmenpari poistui lavalta, ja mustakaapuiset lapset palasivat lavalle.

Toinen papeista sanoi: ”Nyt kuulemme, kuinka lapset ovat edenneet psykologisissa harjoituksissaan.”

Lapsista aiemmin Jariksi esittäytynyt sanoi: ”Valitsin luokaltamme heikon yksilön ja aloin levittää hänestä huhuja. Olen saanut koko luokkamme kääntymään tätä heikkoa yksilöä vastaan. Minusta tulee isona pörssiyhtiön toimitusjohtaja.”

Aiemmin Tainaksi esittäytynyt sanoi: ”Olen parin kaverini kanssa saanut kehitettyä maineen luokkamme koviksina. Pidämme huolen siitä, että leikeissä nössöt eivät saa suunvuoroa. Minusta tulee isona lakinainen.”

Muutkin lapset esittivät koulusaavutuksiaan henkisen väkivallan alalla ja kertoivat, millaisiin yhteiskunnallisiin johtotehtäviin he isoina tähtäsivät.

”Ylistetty olkoon Musta Vuohi, jolta lapsemme oppivat ihmisuhdetaitoja”, papit messusivat, kun lapset olivat saaneet sanottua sanottavansa.

”Ylistetty metsän musta vuohi, jolla on tuhat jälkeläistä”, yleisö vastasi.

”Ylistetty olkoon projekti”, papit huusivat.

Lapset poistuivat lavalta, ja papit työnsivät lavalle X:n muotoisen puisen telineen, johon oltiin sidottu alaston mies X-asentoon. Papit asettivat telineen miehineen eebenpuisen vuohipatsaan viereen ja ottivat alttarilta hopeisen, käyrän veitsen.

Toinen papeista piti veistä kaksin käsin päänsä yläpuolella.

”Shub Niggurath, hyväksy uhrimme”, papit messusivat.

”Shub Niggurath, me tarjoamme”, yleisö vastasi.

Pappi leikkasi veitsellä sidotun miehen peniksen irti ja heitti irtileikatun peniksen alttarille. Sidotun miehen jalkovälistä suihkusi verta vuohipatsaan päälle.

”Iä! Shub Niggurath”, yleisö huusi yhä uudestaan ja uudestaan.

Parin minuutin jälkeen veistä pidellyt pappi viimeisteli uhrauksen viiltämällä uhrinsa kurkun auki.

”Shub Niggurath, kuule palvelijoitasi ja anna lastemme kasvaa vahvoiksi ja älykkäiksi”, papit ja yleisö messusivat yhteen ääneen.

”Iä! Shub Niggurath”, Papit huusivat.

”Metsän musta vuohi, jolla on tuhat jälkeläistä”, yleisö vastasi.

”Lopuksi kuulemme kaksi Shub Niggurathin palvelijoiden kertomusta ja saamme niistä tietoa, kuinka projektimme etenee”, toinen papeista sanoi.

Lavalle nousi vaaleatukkainen, jakkupukuinen nainen ja alkoi kertoa: ”Kun olimme mieheni kanssa päässeet kotiin viime viikon palvontamenoista, hän käänsi minut selin itseensä ja veti housuni nilkkoihin. Sitten hän otti minut takaapäin. Kun hänen siemenensä pulppusi sisälleni, tunsin jotain erikoista tapahtuvan. Shub Niggurathin voimasta olen nyt tiinenä ja vien projektiamme osaltamme eteenpäin.”

”Ylistetty olkoon Musta Vuohi, jolta saamme hedelmällisyyden”, yleisö messusi.

Nainen poistui lavalta, ja hänen tilalleen nousi parikymppi-nen nuorukainen: ”Kaksikymmentäkaksi vuotta sitten sain alkuni Shub Niggurathin palvontamenoissa, ja hän teki minusta vahvan ja älykkään. Olen nyt opiskelemassa tuotantotaloutta Teknillisessä

Korkeakoulussa. Opinnot ovat sujuneet loistavasti, ja tähtään johtotehtäviin teknologiateollisuudessa. Olen projektin ensimmäinen hedelmä. Olen ensimmäinen Shub Niggurathin siunaama lapsi, joka saa johtavan aseman yhteiskunnassa. Kuten olemme täälläkin nähneet, jälkeeni tulee muita, ja projektimme miehittää yhteiskunnan johtopaikat Shub Niggurathin siunaamilla lapsilla on hyvässä käynnissä.”

”Ylistetty olkoon Musta Vuohi, joka takaa hedelmällisyyden”, yleisö messusi. ”Ylistettyjä olkoot lapsemme, joiden on tulevaisuus.”

Yleisö ratkesi vielä ”Iä! Iä!” -huutoihin, ja huudettuaan muutama minuutin porukka alkoi poistua temppeleistä.

Skruuvimestari

Keväällä 2045 oli kulunut sata vuotta siitä, kun Saksa liittolaisineen oli voittanut Ratkaisevan Sodan ja lyönyt bolsevismin lopullisesti. Lyötyään samassa sodassa myös Iso-Britannian Saksa oli noussut johtavaksi siirtomaavallaksi.

Saksalaisten aseveljinä myös Suomi oli kuulunut sodan voittajiin, ja Saksan kumppanuutensa ansiosta Suomi oli saanut sodan jälkeen osansa entisistä brittiläisen imperiumin siirtomaista. Vuonna 2045 hallitsivatkin Saksa, Italia, Japani ja Suomi sulassa sovussa kukin omia alueitaan Maapallosta.

Jos vasemmistopuolueet olisivat saaneet jatkaa Suomen politiikassa, ero työväenluokan ja keskiluokan välillä olisi ehkä aikaa myöten hämärtynyt, mutta välittömästi sodan jälkeen vasemmistopuolueet sosialidemokraatteja myöten oltiin Suomessa kielletty epäisänmaallisina, ja kiello on jatkunut tähän päivään saakka. Eron hämärtyminen työväenluokan ja keskiluokan välillä olisi ehkä tapanut myös Suomessa suositun ylemmän keskiluokan huvituksen, skruuvipelin.

Ero työväenluokan ja keskiluokan välillä ei kuitenkaan ollut hämärtynyt, ja keväällä 2045 oli skruuvi Suomen ylemmän keskiluokan ja yläluokan keskuudessa suositumpaa kuin koskaan.

”Olen ajatellut vetäytyä eläkkeelle Ceylonin kuvernöörin virastani”, kenraali Holmström sanoi ja siemaisi cognacistaan.

Eversti Hietalan silmät alkoivat loistaa. Nuoresta iästään huoli-

matta hän oli saavuttanut jo esiupseerin arvon, ja hänen mielessään hänen etenemismahdollisuutensa olivat rajattomat.

”Ketä olette ajatelleet ehdottaa seuraajaksenne?” hän kysyi.

”En ole vielä päättänyt”, Holmström vastasi.

”Suositelkaa minua”, Hietala ehdotti ja otti hörpyn whiskeylastistaan. ”Olen saavuttanut menestystä taistelukentällä, ja virassani Karjalan ja Kuolan kuvernöörin oikeana kätenä olen saanut kokemusta hallinnollisista tehtävistä.”

”En ole varma”, Holmström sanoi. ”Terävä te kyllä olette, ja sotataktiikan mestari, mutta puhutaan, että yhteistyötaitoissanne on parantamisen varaa.”

”Ehkä virkaan tarvittaisiin joku kokeneempi”, kenraaliluutnantti Purma puuttui keskusteluun.

”Antakaa minulle mahdollisuus osoittaa yhteistyötaitoni”, Hietala vastasi. ”Olen varma, että osoittaudun luottamuksenne arvoiseksi.”

”Mikähän olisi sopiva testi”, Purma alkoi miettimään.

”Hyvä on, Hietala, saatte mahdollisuuden”, Holmström vastasi. ”Jos valitsemanne partnerin kanssa voitatte minut ja vaimoni skruuvissa, suosittelen teitä.”

Skruuvi on korttipeli, jossa kaksi kaksimiehistä joukkuetta kilpailee vastakkain. Joukkueoverit eivät näe toistensa käsikortteja, eivätkä he saa viestiä pelitaktiikoista keskenään - peliin kuuluvia maalauksia lukuunottamatta - puheella, eleillä tai muilla sellaisilla seikoilla. Sitä vastoin maalauksilla ja muilla pelisiirroilla saa ja pitääkin joukkueoverilleen viestiä, ja menestyksekkäs yhteispeli vaatiikin, että joukkueoverit saavat saatettua toistensa tietoisuuteen tärkeimmät seikat käsikorteistaan.

”Siinäpä vasta mainio testi!” Purma huudahti ja pudotti innoissaan sikarintuhkaa lattialle. ”Skruuvissa menestyminen vaatii saumatonta yhteispeliä joukkueovereidenvälillä.”

”Voi, tuhanneesti kiitoksia mahdollisuudesta”, Hietala huoautti. ”Milloin ottelu järjestetään?”

”Lyödään loppoon päivä kuuden viikon päästä lauantaina”, Holmström sanoi. Hänen äänessään oli isällinen sävy tätä nuorta

kykyä kohtaan, joka pyrki hänen suojatikseen.

”Selvän teki”, Hietala vastasi. ”Paras mies voittakoon.”

”Tästä tulee mielenkiintoista”, Purma sanoi. ”Huolehdin, että näin erikoislaatuinen ottelu esitetään näköradiossa. Onhan pelissä sentään Ceylonin kuvernöörin vakanssi.”

Hietalan mielessä kaiversi kaikesta huolimatta epäily. Hän oli saanut pyytämänsä mahdollisuuden, mutta sen käyttäminen ei olisi helppoa. Holmström tunnettiin juonikkaana skruuvinpelaajana, ja olipa hän jonain vuonna saavuttanut vaimonsa kanssa sekaparien Suomen mestaruudenkin. Ei Hietala itsekään ollut skruuvinpelaajana mikään ”eilisen teeren poika”. Monena vuonna hän oli ollut Karjalan varuskunnan upseerikerhon mestari, mutta suomenmestaruustason saavutuksista hän pystyi vain haaveilemaan. Voittaakseen Holmströmin hänen pitäisi keksiä jotain ainutlaatuista.

Keskustelua seuranneena päivänä oli Hietala välittömästi alkanut lukea skruuvia koskevaa aineistoa tarkoituksenaan löytää jotain, jolla lyödä Holmström ratkaisevassa ottelussa. Hän oli lukenut skruuvin historiikkeja, strategiaoppaita ja jopa yhden mestaripelaajan elämäkerran. Uppouduttuaan skruuviin kaksi viikkoa hän oli vihdoin löytänyt skruuvin virallisista säännöistä vähemmän tunnetun kohdan, joka saattaisi mahdollistaa voiton.

Koska skruuvissa maalauksilla ja muilla pelisiirroilla viestitään joukkueoverille, olikin eri maalauksille vakiintunut merkitykset. Jos esimerkiksi maalasitte yksi hertta, viesti se, että teillä on sellaisia ja sellaisia kortteja kädessänne. Nämä merkitykset muodostivat ikään kuin kielen. Merkitykset olivat vakiintuneita, ja pelaajat suhtautuivatkin vakiintuneisiin merkityksiin osana skruuvipelia eivätkä kyseenalaistaneet niitä.

Hietala oli nyt löytänyt virallisista säännöistä vähän tunnetun kohdan, jonka mukaan joukkue sai sopia maalauksille ja muille pelisiirroille omat merkityksensä, kunhan selitti vastustajille oman viestintäjärjestelmänsä ennen pelin alkua.

Hietala oli aina ihmetellyt, miksi maalausten merkitykset oltiin laadittu niin, että ne johtivat hyvin varovaisiin peleihin. Jos pelik-

si merkitysjärjestelmän mukaan maalattiin lopuksi esimerkiksi viisi grandissimo, olivat pelaajien kortit sellaiset, että viiden grandissimon peli saatiin hyvin suurella todennäköisyydellä pelattua kotiin.

Jos Hietala kehittäisi joukkueelleen uuden merkitysjärjestelmän, joka rohkaisi riskinottoon, olisi hänellä mahdollisuus. Uusi järjestelmä ei takaisi voittoa, riskinotossa oli aina mahdollisuus epäonnistua, mutta se antaisi yli viidenkymmenen prosentin todennäköisyyden lyödä Holmström ja hänen vaimonsa. Hietalalla olisi neljä viikkoa aikaa kehittää järjestelmä, ja se riittäisi juuri ja juuri.

Hietala oli miettinyt, kenet hän ottaisi joukkueoverikseen. Tärkein joukkueoverilta vaadittu ominaisuus oli nopeaälyisyys, pitihän tämän pystyä omaksuma Hietalan uusi järjestelmä parissa päivässä. Hietala kävi mielessään alaisiaan läpi ja päätti, että luutnantti Männistö oli oikea mies. Hänen älynsä oli partaveitsenterävä, ja hän oli sotilasuransa ohella suorittanut matematiikan opintoja Viipurin yliopistossa. Männistö tunnettiin myös kylmähermoisena miehenä, joka ei ”vähästä hetkahda”.

Tutustuessaan skruuvien historiaan oli Hietala tehnyt myös toisen järkyttävän havainnon, mutta siihen palaamme hiukan myöhemmin.

Ottelupäivänä puoleltapäivin kokoontui seurue Holmströmin kesäasunnon salongissa. Näköradiomiehet olivat aamusta asti virittelleet laitteitaan. Seurueessa olivat kenraali Holmström ja hänen vaimonsa Gunhild, joka oli pukeutunut vihreään pusakkaan, vihreään hameeseen ja pillerihattun. Heitä vastaan pelaisivat paikalle ajoissa saapuneet eversti Hietala ja luutnantti Männistö. Tuomarina toimisi kenraaliluutnantti Purma, joka ainakin tällä hetkellä vaikutti kiinnostuneemmalta näköradiomiesten laitteista.

Seurue istuutui pöydän ääreen, ja asianmukaisten onnentoivostusten jälkeen ojensivat Hietala ja Männistö Holmströmille ja hänen vaimolleen vihkokset.

”Jaahas, mikäs kirjanen tämä on?” Holmström kysyi.

”Siinä kuvataan meidän joukkueemme käyttämät merkitykset maalauksille ja muille pelisiirroille”, Hietala valisti.

”Emmeköhän me merkityset tunne ilman apulappujakin”,

Holmstöm vastasi.

”Ette näitä”, Hietala sanoi. ”Kehitimme uuden merkitysjärjestelmän.”

”Skruuviahan meidän oli tarkoitus pelata, skruuvin merkitysjärjestelmällä”, Holmström vastasi, ”eikä mitään kotikutoista kehittelmää.”

”Skruuvin virallisten sääntöjen mukaan pelaammekin!” Hietala vastasi. ”Niiden mukaan joukkue saa vapaasti valita käyttämänsä merkitysjärjestelmän, kunhan selittää sen vastustajille ennen pelin alkua.”

”Purma tänne”, Holmström huusi.

Kun tilanne oltiin selitetty tuomarille, tämäkin joutui myöntämään, ettei ollut kuullutkaan säännöstä, jonka mukaan käyttämänsä merkitysjärjestelmän sai joukkue valita vapaasti. Asia tarkastettiin skruuvin virallisista säännöistä (sivulta 731, kolmannelta kappaleesta, kuten Hietala opasti), ja muut joutuivat myöntämään Hietalan olevan oikeassa.

”Entäs me sitten”, Holmström kysyi, ”pitääkö meidänkin käyttää Hietalan järjestelmää?”

”Saatte valita oman järjestelmänne vapaasti”, Hietala sanoi, ”ja valinnette perinteiset merkitykset.”

”Niin teemme”, Holmström sanoi. ”Vanhassa vara parempi.”

Holmström avasi vihkosen.

”Katsotaanpa”, hän sanoi. ”Hmm... Avausmaalaus yksi ruutu lupaa viisi arvotikkiä. Mitä tämäkin tarkoittaa?”

”Arvotikit on selitetty edellisellä sivulla”, Hietala valisti.

Holmström käänsi sivua ja luki: ”Ässä on yksi arvotikki. Ässä-kuningas on kaksi arvotikkiä. Ässä-kuningas-rouva on kolme arvotikkiä. Keille Afrikan neekereille tämä on oikein kirjoitettu? Eihän tästä rehti suomalainen mies ota mitään selkoa.”

Hietala selitti kärsivällisesti Holmströmille ja hänen vaimolleen, kuinka vihkosta pitää lukea. Gunhild sai ”jutun juonesta” nopeasti kiinni, ja hän täydensikin Hietalan selityksiä aviomiehelleen. Ei Holmström itsekään kovapäinen ollut. Nopeasti he oppivat Hietalan muistiinpanoja tulkitsemaan, ja peli saattoi alkaa.

Ensimmäisessä jaossa Männistö maalasi lopulta kahdeksan pata, ja sitä pelattiin. Peli ei kuitenkaan tullut kotiin. Hietalan ja Männistön kahdeksan padan sitoumus jäi kaksi tikkiä vajaaksi, ja pisteet ”ropisivat” Holmströmien joukkueelle.

”Taitaa tuo Hietalan järjestelmä jäädä kokeiluksi”, Holmström totesi. ”Eiköhän aloiteta peli alusta oikealla skruuvin järjestelmällä. Kumpikin joukkue alkaisi puhtaalta pöydältä.”

”Ei sovi”, sanoi Hietala. ”Vaikka järjestelmällämme tuleekin takkin joskus, todennäköisyyksien mukaan jäämme pitkällä aikavälillä voitolle.”

”Hasardipeliksi koko jalo skruuvipeli mennyt”, Holmström tuhahti.

Seuraavassa jaossa Hietala maalasi yhdeksän grandissimo Männistön kahden padan avauksen jälkeen. Kuin ihmeen kaupalla Hietala ja Männistö pelasivat kotipelin ja saivat kunnan pistepotin. He siirtyivät johtoon.

”Tehän pelaatte holtittomasti kuin slaavilaiset ali-ihmiset”, Holmström tuhahti. ”Jos teillä ei olisi ollut neiti Fortuna puolellanne, olisitte miinuksella ja rutkasti!”

”Itse asiassa skruuvi on venäläisten alun perin kehittämä peli”, Hietala vastasi. ”Se selvisi minulle kun tätä ottelua varten perehdyin kaikkeen skruuviin liittyvään.”

”Ja tämä mies väittää, että ryssä on kehittänyt Suomen ikiaikaisen ylpeyden, skruuvipelin!” Holmström tuhahti.

”Pelin alkumuoto nimeltä vint tuli Venäjältä Suomeen 150 vuotta sitten”, Hietala vastasi, ”mutta 150 vuoden suomalaisen historiansa aikana peli on kehittynyt huimasti.”

”Seuraavaksi tuo mies varmaan väittää, että myös 80 kortin skruuvipakka on slaavilainen keksintö”, Holmström jyrähti.

”Se on suomalainen keksintö”, Hietala vastasi. ”Alun perin skruuvia pelattiin tavallisella 52 kortin pakalla. 80 kortin pakka otettiin käyttöön noin 85 vuotta sitten.”

Seuraavassa jaossa Hietala avasi yksi risti. Rouva Holmström teki loppumaalauksen seitsemän grandissimo, mutta tiukan pelin jälkeen kotipeliä ei tullut. Hietalan puoli sai muutaman pisteen.

”Ristikorttienhan piti olla Hietalalla”, kenraali Holmström tuhahti. ”Teidän vihkonne mukaan avaus yksi risti tarkoittaa vähintään seitsemää ristikorttia kädessä. Teillä taitaa olla salaisia sopimuksia, ja jos olisitte pelanneet rehdisti, olisimme saaneet kotipelin.”

”Säännöt tosiaan kieltävät salaiset sopimukset, vihkoa tai ei”, Purma totesi. ”Omassa järjestelmässä on pysyttävä. Olen näiden jakojen aikana lukenut nämä sääntökohdat tarkkaan.”

”Katsokaapa sitä vihkoa tarkemmin”, Hietala sanoi. ”Avausmaalauus yksi risti lupaa seitsemän ristikorttia tai kymmenen arvotikkiä tai kymmenen patakorttia. Minulla oli kymmenen patakorttia.”

”Ah, se olikin tuossa seuraavalla rivillä”, Holmström tuhahti tarkistettuaan vihkosta.

Peli jatkui samaan tapaan. Kumpikin puoli sai pisteitä vuorolleen. Ennen viimeistä, ratkaisevaa jakoa Holmströmit olivat noin kaksikymmentätuhatta pistettä johdossa. Yhteispeli Hietalan ja Männistön kesken oli sujunut mallikelpoisesti, ja uusi järjestelmäkin oli monessa kohdassa näyttänyt kyntensä, mutta korttionni oli ollut Holmströmien puolella. Hietalan puolen olisi viimeisessä jaossa saatava kymmenen korkuinen sitoumus kotipeliksi voittaakseen.

Kun kortit oltiin jaettu, Hietala nosti omansa käteensä. Lähes kaikki korkeat kortit olivat hänellä, lukuunottamatta herttamaata, josta hänellä oli vain pieniä kortteja. Hietala teki avausmaalauksen kahdeksan grandissimo. Vanhan järjestelmän mukaan maalaus olisi vaatinut korkeita kortteja joka maassa, mutta Hietalan uudessa järjestelmässä sen sai maalata, kun oli korkeita kortteja kolmessa maassa. Kotipeliä ei grandissimossa tosin saataisi, jos ei joukkueoverilla olisi puuttuvan maan korkeita kortteja.

Hietala odotti Männistön maalausta jännittyneenä. Lopulta maalasi Männistö yhdeksän hertta. Lady Fortuna oli todellakin tällä kertaa heidän puolellaan. Männistöllä oli kuin olikin herttaässä. Hietala maalasi välittömästi kymmenen grandissimo, ja peli meni kuin leikiten kotiin. Hietala ja Männistö voittivat ottelun.

”Olen sanani mittainen mies”, Holmström sanoi. ”Suosittelen teitä, Hietala, seuraajakseni Ceylonin kuvernöörin virkaan. Mut-

ta jalo skruuvipeli ei voi jatkua tuollaisten holtittomien hot-tentottimaalausten kera. Heti huomenna otan yhteyttä skruuvin sääntökomiteaan ja ehdotan, että sääntö, jonka mukaan joukkue saa vapaasti valita käyttämänsä merkitysjärjestelmän täytyy poistaa. Sääntö lieneekin vain jonkunlainen jäännös, joka on unohtunut sääntöihin jostain ikivanhasta versiosta.”

Tositoimissa

Annoin katseeni kiertää pitkin yökerhoa, ja eräässä nurkassa näin sen, mitä olin etsimässä.

Tyttö oli vaatimattoman näköinen. Hänellä oli avonaiset, maantien väriset hiukset ja otsatukka. Hame oli pitkä verrattuna muiden juhlijatarten hameisiin, ja hänen kiiltelevä toppinsa ei vaikuttanut sopivan hänen muuhun habitukseensa. Kertakaikkiaan hän ei vaikuttanut olevan kotonaan bilehileiden joukossa. Bilehileeltä en saisi sitä mitä tarvitsin, ja olin kehittynyt mestariksi tunnistamaan sopivat uhrin.

Tyttö oli jo hiukan humaltunut, ja istuin hänen pöytänsä. Jutelimme aikamme. Hän kertoi olevansa viimeisen vuoden opiskelija suurkeittiökoulussa, ja minä esitin lentokapteenia.

Saalistaessani olen hionut charmini huippuunsa, neljässä sadassa vuodessa ehtii. Tyttö puolestaan tuntui suorastaan vaativan tulevaisuutta hyväksikäytetyksi. Sopi minulle. Kiehnäsimme tuntitolkulla, kunnes illan päätteeksi vein hänet asunnolleni.

Saadakseni himoni tyydytettyä olen kehittynyt mestariksi lemmontouhuissa, ja yön aikana tyttö saikin minulta sen, mitä hän oli ollut hakemassa. Ehkä seuraavalla tapaamisella olisi minun vuoroni.

Kun heräsimme aamupäivällä, tyttö kysyi: ”Oletko vapaa ensi perjantaina?”

Vastasin myöntävästi.

”Tule sitten meille, kokkaan jotain ja sen jälkeen. . .” tyttö aloitti.

”Bingo!” ajattelin. Lahjani on myös kiroukseni. Pystyn olemaan syömättä kaksi kuukautta, mutta sen jälkeen himo käy ylivoimaiseksi. Tällä kertaa suunnitelmani onnistui, ja vastasin tietysti myöntävästi.

Kun astuin tytön asuntoon, nenääni tulvahti ihana valkosipulin ja hautuvan lihan tuoksu. Joukossa ehkä hiukan viherpippuria ja jotain yrttejä.

”Tervetuloa, kulta”, tyttö sanoi. Halasimme.

Kun astuin peremmälle, näin ruokapöydän. Se oli kooltaan juuri passeli kahdelle hengelle. Valkoisen pöytäliinan kulmat roikkui-
vat lähes maataviistävästi, ja pöydälle oli katettu kahdet lautaset päällekkäin. Niiden kumminkin puolin kimaltelivat säihkyvät lusikat, haarukat ja veitset. Haarukat olivat pitkäpiikkistä mallia, ja veitset olivat samaa paria haarukoiden kanssa.

Vilkaistessani keittiöön näin liedellä tytön valtavat kattilat. Ne porisivat kutsuvasti, ja minulla oli vaikeuksia hillitä itseni. Miele-
ni olisi tehnyt mieli tarttua niihin kaksin käsin ja tyhjentää niiden sisältö suuhuni samalta istumalta.

”Istu vain alas”, tyttö kujersi.

Istuuduin, ja tyttö haki kattilan keittiöstä.

Mieleni olisi tehnyt repiä kattila tytön käsistä, mutta pystyin pidättelemään itseäni ja täyttämään lasimme tuomastani punaviini-
pullosta.

Siroin ottein tyttö tarttui kauhaan ja kaatoi syvät lautasemme täyteen höyryävää sienikeittoa. Odotin, kunnes tyttö aloitti oman aterioimisensa, ja aloin lusikoida kermaista keittoa kitusiini hyvällä ruokahalulla. Keitto litisi lusikkani alla.

Tyhjensin lautasan alta aikayksikön, ja katsoin, kun tyttö lusikoi keittoa omaltaan suloisin, hitain liikkein.

”Sinä taidatkin olla nälkäinen. Ota veikkonen lisää”, tyttö hihitti ja täytti lautaseni kokenein suurta-
louskokin ottein.

Aloin taas kauhoa keittoa suuhuni, ja syrjäilmällä näin, kuinka autuas hymy levisi tytön kasvoille.

”Senkin ahmatti”, hän huokaisi.

Vasta tässä vaiheessa huomasin, että keitto oli tehty ihka aidoista metsäsienistä. Mitään herkkusienikeittoa tämä tyttö ei tarjoillutkaan. Tyhjensin vielä pari lautasellista, ja alkuverryttely oli ohi. Oli aika siirtyä pääruuan pariin.

Tyttö kantoi keittiöstä vuonan, josta tulvahti herkullinen, viherpippurisen lihan tuoksu, sekä astiallisen valkosipuliperunoita.

Kun katsoin vuokaa, näin neljä kyljystä. Ne kiittelivät kosteina kermaisesta kastikkeesta, ja luut nöpöttivät terhakkaasti vetäytyneen lihan yläpuolella.

”Sinä voit ottaa kolme, minulle riittää yksi”, tyttö sanoi. Hänen äänensä oli yhtä kermanainen kuin kyljyksetkin.

Tyttö antoi minulle kaksi kyljystä koristeellisella lusikalla ja otti itselleen yhden. Päätin turvautua itsepalveluun ja otin runsaan kauhallisen meheviä valkosipuliperunoita.

Kokeilin haarukallani kyljyksen kimmoisaa pintaa. Huolimatta uunin lämmöstä kyljys oli säilynyt mehukkaana ja joustavana. Siitä ei ollut tullut sellaista väsynyttä koppuraa kuin kyljyksistä usein uunissa tulee.

Tottunein ottein pilkoin kyljyksiä pienemmiksi. Kimmoisa liha pani hiukan vastaan, mutta sahautui siitä huolimatta. Perunaviipaleet suorastaan odottivat mahdollisuutta päästä pilkkoutumaan veitseni alla. Rivakkaan tahtiin aloin pistellä täydellisiä haarukallisia suuhuni. Perunoita ja lihaa juuri sopivassa suhteessa.

”Olet niin kyltymätön”, tyttö sanoi. ”Kuin joku petoeläin. Minun oma petoni.”

Syötyäni ensimmäisen kyljyksen vaihdoin haarukan asentoa. Piiikit alaspäin kävin toisen kyljyksen kimppuun. Lipsuttelin veitsellä menemään paloja toisesta kyljyksestä ja tungin niitä suuhuni. Hekumassani en edes vaivautunut ottamaan perunoita seuraksi.

”Ota vielä tämä viimeinen kyljys.” Tyttö tunki kolmatta kyljystä lautaselleni ennen kuin olin edes toisen puolivälissä.

Lisäsin tahtia, ja haarukkani kulki edestakaisin lautaselta suuhuni. Pureskelin olan takaa ja nielin ruokaa minkä kerkesin.

Tyttö hymyili vieressäni arvoituksellista hymyään. ”Tiedätkö, sinulle on hurjan kiva laittaa ruokaa.”

Lopulta kumpikin kyljys oli finito. Tyttö toi pöytään kahvikupilliset ja palat suklaakakkua. Annoin suklaan, kakun ja kahvin maun sekoittua suussani. Kahvin kitkeryys ja suklaan makeus täydensivät toisiaan. Kakkupala loppui nopeasti, ja tyhjennettyäni hitain siemauksin kahvikupin lysähdin raukeana mutta onnellisena tuolini pohjalle.

Aterian jälkeen halimme jonkun aikaa sohvalla, kunnes odottamani ääni kuului. Kännykkään ohjelmoimani hälytys oli lauennut. Puhuin jonkun aikaa feikkipuhelua, ja sen jälkeen sanoin tytölle: ”Olen pahoillani, mutta minun täytyy nyt lähteä. Lennonjohdosta soitettiin ja kerrottiin, että eräs lentokapteeni on saanut yllättävän ruokamyrkytyksen. Minun täytyy mennä tuuraamaan.”

Sovimme pikaisesti seuraavasta tapaamisesta, ja poistuin asunnosta. Minulla ei ollut mitään aikomusta ilmestyä seuraaville treffeille. Tytöllä ei ollut puhelinnumeroani, ja hänen sähköpostiviesteihinsä en vastaisi. Tältä tytöltä olin nyt saanut sen, mitä hänellä oli minulle annettavana. Himo oli nyt tyydytetty kahdeksi kuukaudeksi. Seuraavalla kerralla etsisin uuden uhrin.

Syön vain kahden kuukauden välein, mutta pystyn syömään pelkästään ruokaa, joka on laitettu minulle rakkaudesta.

Yhä pienempää

”Vai että jauhoista maailma on rakennettu”, neiti Pemberton päivitteli.

”Se oli vain vertaus”, vapaaherra Kolmov vastasi. ”Samoin kuin jauho muodostuu pienistä rakeista, on vielä pienempiä rakeita, jotka ovat todellisuuden alkeisosia.”

”Sen minä vain sanon, että jos todellisuus on leivottu jauhoista, leipurina on ollut Jumala”, Pemberton jatkoi, ”vaikka kaltaisenne ateisti ei sitä uskokaan.”

Kolmov oli erotettu vastikään Kuninkaallisesta Tiedeseurasta, koska hänen tieteellistä työtään oltiin pidetty ala-arvoisena. Nyt hänellä ei ollut vuokraemäntäänsä Pembertonia sivistyneempää keskusteluseuraa. Yritykset selittää atomiteoriaa Pembertonille olivat osoittautuneet toivottomiksi.

Oli vanha kiistakysymys, voidaanko ainetta jakaa rajattomasti yhä pienempiin osiin. Antiikista lähtien jotkut luonnonfilosofit olivat väittäneet, että näin ei voida tehdä, vaan jossain vaiheessa jaettaessa ainetta yhä pienempiin osiin törmätään atomeihin, perushiukkasiin, joita ei enää voida jakaa. Todisteita puoleen tai toiseen ei kuitenkaan ollut pitkään aikaan löytynyt. Yrittäessään selittää problematiikkaa Pembertonille Kolmov ei ollut keksinyt parempaa selitystapaa kuin verrata aineen perushiukkasia jauhojen rakeisiin.

Tiedemiehet olivat vastikään huomanneet, että jos hiilestä ja hapesta muodostuu oksideja, sataa grammaa hiiltä kohti tarvitaan joko 133 grammaa tai 266 grammaa happea. Ensimmäisessä tapauksessa

syntyvä aine on hääkää, toisessa eräästä toista hiilen oksidia. Havain-to oltiin selitetty niin, että happi ja hiili muodostuvat atomeista, ja ensimmäisessä tapauksessa jokaiseen hiiliatomiin yhtyy yksi happia-tomi, jälkimmäisessä jokaiseen hiiliatomiin yhtyy kaksi happiatomia. Sama ilmiö oltiin havaittu myös muiden aineiden muodostamien yh-disteiden kohdalla.

Jos Kolmov pystyisi kehittämään niin tarkan mikroskoopin, että sillä saataisiin aineen perushiukkaset näkyviin, hänet var-masti kelpuutettaisiin takaisin Kuninkaalliseen Tiedeseuraan. Kolmov olikin löytänyt erään 1600-luvulla kuolleen luonnonfilosofin jälkeenjääneistä papereista linssinhiontamenetelmän, jolla linssin pinta saadaan hiottua ennenkuulumattoman tasaiseksi. Hän oli lähettänyt ohjeen ilmalaivapostissa amsterdamilaisille linssinhionta-mestareille, ja parhaillaan hän odotteli, että ilmalaiva toisi hänelle ohjeen mukaan hiotut linssit äärimmäisen tarkkaa mikroskooppia varten. Ilmalaivaverkosto tosiaan teki maailmasta pienen. Posti kulki Amsterdamista Lontooseen parissa tunnissa.

Kolmov ei malttanut odottaa linssien saapumista, vaan alkoi raken-taa mikroskooppiaan jo ennen sitä. Hän kiinnittäisi linssit rakennel-maan sitten kun ne saapuisivat.

Kolmov mietti, että paitsi Tiedeseuran jäsenyyden, hänen mik-roskooppinsa voisi tuoda hänelle professuurinkin jossain arvoste-tussa yliopistossa. Professoreuri parantaisi hänen taloudellista ase-maansa. Kolmovin isä ei ollut huolehtinut heidän sukunsa maa-omaisuudesta kunnolla, ja niinpä Kolmov oli vapaaherran arvos-taan huolimatta huonossa taloudellisessa asemassa. Raha ei kunnol-la riittänyt hänen arvonsa mukaiseen elämään. Hän joutuikin tyy-tyämään elämään vaatimattomassa lontoolaisessa täysihoidolassa.

Toisinaan mikroskoopin rakentaminen vaati neljää kättä. Jotain osaa täytyi pitää paikallaan samalla kun kaksi kättä kiinnitti sitä. Tällaisissa tilanteissa Kolmov joutui pyytämään neiti Pembertonin avukseen. Apulaista hänellä ei ollut varaa palkata.

”Tässä sitä vaan leikitään Jumalaa”, Pemberton sanoi kerrankin pitäessään mikroskoopin osaa paikallaan.

Kun Kolmov kysyi, mitä tämä tarkoitti, Pemberton vastasi: ”Ihminen on alkanut viime vuosikymmeninä tehdä asioita, jotka kuuluvat yksin Jumalalle. Niinkuin nämä analyttiset koneet, joilla Lontoon väestöstä pidetään kirjaa tai höyryveturit, jotka kulkevat nopeasti kuin luoti. Ei ihmisen kuulu sellaista tehdä. Ja tässä minäkin autan leipomaan todellisuuden perusrakeilla.”

”Eihän tämä laite muokkaa todellisuutta”, Kolmov selitti. ”Se vain tarkkailee sitä.”

”No mitä ihmeen hyötyä tästä laitteesta sitten on?” Pemberton ihmetteli.

”Saamme tietoa siitä, kuinka todellisuus on rakentunut”, Kolmov paasasi. ”Ettekö te ole koskaan tuntenut palavaa halua tietää jotain ilman sen suurempaa syytä?”

Vaikka Kolmov kuinka paasasi asiasta, hän ei saanut Pembertonia ymmärtämään tiedon itsensä arvoa. Pemberton kyllä ymmärsi tiedon arvon välineenä, mutta tietämisen arvo sen itsensä takia ei Pembertonin kalloon mahtunut.

Linssit olivat vihdoinkin saapuneet ja mikroskooppi valmistunut. Laitte oli niin suuri, että tutkittava näyte täytyi laittaa lattian tasalle ja katsoa mikroskooppiin katonrajasta. Katsomista varten mikroskoopin edessä olikin vaarallinen, kahdesta päällekkäin laitetusta pöydästä koostuva rakennelma.

Kolmov laittoi hiilen oksidia näytteeksi ja alkoi tarkentaa kuvaa.

Mikroskoopissa näkyi kokonaisuuksia, joissa yksi hiukkanen oli yhtynyt kahteen siitä poikkeavaan hiukkaseen. Näiden täytyi olla atomeita. Yksi hiiliatomi kahta happiatomia kohti. Kolmov oli kuin olikin saanut atomit näkyviin. Hän tarkensi kuvaa vielä lähemmäksi katsoakseen hiiliatomia lähempää.

Yllättäen atomi ei näyttänytkään olevan jakamaton kokonaisuus, vaan se koostui osista. Siinä oli ydin, jota kiersi jotain hiukkasia. Kolmov tarkensi mikroskooppiaan ytimeen, ja näki, että vielä ydinkin koostui osista. Sen tarkemmaksi kuvaa ei hänen mikroskooppillaan saanut.

Kolmov mietti alkuperäistä kysymystä, voidaanko ainetta ja-

kaa rajattomasti. Jos jotain jakamattomilta perusosasilta näyttävää on löydetty, on aina olemassa mahdollisuus, että nuo osaset ovatkin edelleen jaettavissa tarpeeksi ovelalla menetelmällä. Toisaalta, vaikka aine näyttäisi olevan rajattomasti jaettavissa, on aina olemassa mahdollisuus, että se koostuu niin pienistä alkeisosista, että käytetyllä tarkastelutarkkuudella niitä ei huomaa. Niinpä kysymys äärettömästä jaettavuudesta jää ikuisesti mysteeriksi.

Hänen löytönsä koskien atomin sisäistä rakennetta kuitenkin toisi hänelle professuurin ja Kuninkaallisen Tiedeseuran jäsenyyden, siitä hän oli varma.

Ei synny oikeutta ilman taistelua

6. Kesäkuuta 2116

Päätin tänään ottaa herra Rodrigezin tarjouksen vastaan. Hän omistaa kymmenen prosenttia maailman älyllisestä omaisuudesta, joten hänellä on varaa maksaa parempaa palkkaa kuin rouva Heikkisellä, joka on pienomistaja. Tai kyllähän Heikkiselläkin olisi varaa maksaa palkkaa, vaikka hän tiukkaan taloudelliseen tilanteeseen vetoaakin. Älyllinen omaisuus on nimittäin rahasampo. Samaa laulua, suunnitelmaa tai genomia voi myydä kerta toisensa jälkeen, eikä se kulu.

Sain jo ensimmäisen Rodrigezille säveltämäni mainosrallin valmiiksi. Kolmenkymmenen sekuntin sonaatti C-duurissa.

3D-tulostin tänään leivänpaahtimen, jonka lisenssiin olen säästänyt viimeisen kuukauden. Rodrigezin omaisuutta senkin suunnitelmat. Eikä hän edes antanut henkilökunta-alennusta. Se oli halvin leivänpaahtinmalli, ja siihen käyvät vain ASD-geenillä varustetusta vehnästä leivotut leivät. Rodrigezin omaisuutta tuokin geeni.

Kuulin tänään huolestuttavia uutisia. Ensimmäinen koneen säveltämä mainosralli esitettiin TV:ssä. Jos ne yleistyvät, työpaikkani on vaakalaudalla.

9. Syyskuuta 2116

Nyt se tapahtui. Minut irtisanottiin. Mainosrallien säveltäjiä ei enää tarvita, koska koneet säveltävät halvemmalla. Tähän asti olen pystynyt kitkuttelemaan siinä kymmenessä prosentissa väestöä, joka on riittävän luovaa pystyäkseen tuottavaan työhön, mutta nyt on liittyminen loppuihin yhdeksäänkymmeneen prosenttiin.

Pientä lohtua tuo se, että Rodrigez, joka minut irtisanoi, ei omista mainosralleja säveltävää algoritmia, vaan hän joutuu ostamaan rallinsa Kohlevilta. Eivätpä ainakaan voitot valu irtisanojani tasuun.

Eläisinpä menneisydessä. Silloin koneet eivät hoitaneet kaikkea hyödykkeiden valmistamista, ja henkisesti kyvytönkin ihminen pystyi tuottavaan työhön fyysisellä saralla. Nykyään tuottavaa työtä tekevät vain ne, jotka pystyvät tuottamaan uutta älyllistä omaisuutta. Hekään eivät omista työnsä tuloksia, vaan joutuvat henkensä pitimiksi myymään ne omistavalle luokalle, jonka edustajat ovat ainoita, jotka ovat riittävän rikkaita puolustaakseen oikeuksiaan oikeudessa.

7. Lokakuuta 2116

Olen nyt asunut kolme viikkoa kaupungin ulkopuolella slummissa. Talot ovat täällä peltihökkeleitä, ja elämme kasvattamalla itse ruokamme. Sekin on laitonta, koska meillä ei ole varaa lajikkeiden lisensseihin. Naapurillani on TV, jonka hän on löytänyt kaupunkilaisten kaatopaikalta.

Kädestä käteen kiertää Marxin, Leninin, Bakuninin ja muiden menneisyyden vallankumousteoreetikkojen teoksia. Olen ajankulukseni tutustunut niihin, ja Marx oli oikeassa: Omaisuuden kasautuminen harvoin käsiin kurjistaa yhteiskuntaa. Marx oli kuitenkin väärässä siinä, että kasautuva omaisuus ei ole ensisijaisesti fyysisiä tuotantovälineitä, vaan älyllistä omaisuutta: Tekijänoikeuksien suojattua materiaalia ja patentteja. Marx oli oikeassa myös ennustaessaan vallankumousmielialan nousemisen. Vallankumoukseen ei

kuitenkaan pyri kymmenen prosentin työväenluokka, he ovat liian hyväosaisia, vaan me, slummeissa asuvat yhdeksänkymmentä prosenttia kansasta, ryysyköyhälistö eli lumpenproletariat.

9. Marraskuuta 2116

TV:ssä kerrotaan, että lumpenproletariat ympäri maailman on aloittanut vallankumouksen. Slummeista hyökätään kohti niiden viereisiä kaupunkeja. Kaupungit luottavat puolustuksessa lähinnä muureihinsa, ja kun joku keksii takaportin, josta muurin sisään pääsee, ihmiset vyöryvät sisään. Kaupunkien sisäiset turvarobotit tappavat tunkutujia, mutta ihmisiä vyöryy kaupunkeihin sisään niin paljon, että ne eivät ennätä tappaa kaikkia.

Meidänkin slummissamme järjestäydytään kulkemaan kohti kaupunkia. Joku kertoo tietävänsä, kuinka kaupunkiin pääsee sisään. Menen joukon kärkeen, koska olen asunut kaupungissa vain muutama kuukausi sitten. Kun pääsemme sisään, minulle on käyttöä oppaana.

Älyllisen omaisuuden kansallistaminen on ykköspäämäärämme. Ei synny rakkautta ilman oikeutta, ei synny oikeutta ilman taistelua, ei taistelua ilman yhteistä rintamaa.

Kartantekijä

Lohikäärmeen valtakunnan keisarin kartantekijä Baduk seurueineen oli tutkimusretkellä Lohikäärmeen valtakuntaan vasta liitetyllä alueella. Alue ei ollut alkukantaista seutua, jonne sivistynyt mies ei ollut jalallaan astunut, vaan ennemmin hyvinvoivaa maaseutua. Alue oli kuitenkin sen verran takapajuista, että karttaa alueesta ei ollut tehty, ja Badukin retken oli tarkoitus korjata puute.

Parhaillaan Baduk seurueineen oli erään suuremman kylän matalalossa keräämässä voimia seuraavan päivän matkantekoa varten. Baduk yritti jututtaa paikallista maanviljelijää, Piroa.

”Huomasin, että peltonne ovat hiukan kuivia”, Baduk sanoi.

”Ei ne mitään kuivia ole. Viljavaa seutua”, Piro vastasi.

”Meilläpäin on hyvä tietämys keinokastelujärjestelmistä”, Baduk sanoi.

”Älä sinä etelän mies tule tänne kertomaan, kuinka asiat pitää hoitaa”, Piro ärähti.

”Kastelujärjestelmän avulla saisitte suurempia satoja”, Baduk yritti vielä.

”Hei, ensin nämä etelän miehet vaativat veroja meiltä, ja nyt ne yrittää kertoa meille, kuinka hommat pitää hoitaa. Kuivia peltoja muka”, Piro huusi.

”Veroille minä en henkilökohtaisesti voi mitään, mutta alkeellisen maanviljelyksenne kanssa voin auttaa”, Baduk sanoi.

”Älä sinä tule tänne sanomaan meitä alkeellisiksi”, Piro sanoi.
”Mennään pihalle katsomaan, kenessä on miestä.”

”Jos oikein ymmärsin, haastoit minut kaksintaisteluun”, Baduk ihmetteli.

”Niin. Annetaan nyrkkien puhua”, Piro vastasi.

”Hetkinen, haastettuna osapuolena minä saan valita aseet”, Baduk vastasi. ”Valitsen kaksintaistelumiekat.”

Piro yritti pitää kiinni nyrkkitappelusta, mutta Badukin miehet puuttuivat tilanteeseen ja pakottivat Piron pihalle miekkakaksintaistelua varten.

Badukin miehet ja kyläläiset olivat muodostaneet ringin. Ringin keskellä Baduk ja Piro katsoivat toisiaan silmästä silmään. Heillä oli käsissään kaksintaistelumiekat.

Kaksintaistelumiekka on pitkä ja ohutteräinen. Se on niin heppoinen, että sillä ei tee mitään järeämpiä aseita vastaan, joten sitä ei käytetä sodassa. Sen käyttö toista kaksintaistelumiekkää vastaan kysyy kuitenkin taitoa, joten se on ihanteellinen ase kaksintaisteluihin. Parempi kaksintaistelumiekan käyttäjä voittaa taistelun.

Baduk katsoi, kuinka Piro piteli miekkaansa. Piron ote oli väärä. Kuten Baduk oli laskelmoinut, kaksintaistelumiekka oli tuntematon ase täällä pohjoisessa, ja hän itse oli harjoitellut kaksintaistelumiekan käyttöä. Hän ei ollut mestari, mutta hän oli varma, että hän pystyisi lyömään vastustajan, joka ei ollut ennen kaksintaistelumiekkää nähnytäkään. Badukin mielestä tuleva taistelu ei kuitenkaan olisi epäreilu. Kummallakin taistelijalla oli samanlainen ase, joten kumpikin lähti samalta viivalta. Se, että hän taitavampana voittaisi taistelun merkitsisi vain sitä, että kaksintaistelun idea, se että taito ratkaisee, toteutuisi.

Piro karjaisi ja ryntäsi päin Badukia. Hän oli kohottanut miekkansa päänsä päälle kuin kirveen. Baduk väisti iskun helposti ja väistäessään sivalsi Piroa kylkeen. Sama ryntäys, väistö ja sivallus toistui vielä kaksi kertaa.

Kun taistelijat sen jälkeen kääntyivät katsomaan toisiaan, Baduk havaitsi itsevarmuuden kadonneen Piron silmistä. Piron saamat haavat eivät olleet vakavia, mutta toimivat kuitenkin muistutuksena siitä, että hän oli taistelijoista se huonompi.

Seuraavaksi Piro hyökkäsi hitaammin. Hän huitoi miekallaan vil-
listi ja käveli päin Badukia. Badukille ei ollut ongelma iskeä miek-
kaa Piron kädestä ja haavoittaa tätä rintaan. Baduk olisi pystynyt
lopettamaan Piron saman tien, mutta hän halusi antaa kyläläisille
opetuksen.

”Nosta miekkasi ja jatka taistelua”, Baduk sanoi, kun Piro tol-
jotti hölmönä eteensä. ”Lohikäärmeen valtakunnan lakien mukaan
kaksintaistelut käydään kuolemaan saakka. Teidän kylänne on nyt
osa Lohikäärmeen valtakuntaa.”

Piron silmässä näkyi pelko. Vastentahtoisesti hän nosti miekkan-
sa maasta ja hyökkäsi tahdottomasti. Baduk torjui hyökkäyksen hel-
posti ja pisti Piroa oikeaan käteen niin, että tämä joutui jatkamaan
taistelua vasemmalla.

Tämän jälkeen alkoi kissa ja hiiri -leikki, jossa Baduk hitaasti pis-
to pistolta ja sivallus sivallukselta haavoitti Piroa. Piro ei enää uskal-
tanut hyökätä, vaan Baduk teki hyökkäyksen toisensa jälkeen ja haa-
voitettuaan vähän vastustajaansa aina perääntyä uutta hyökkäystä
varten. Tahto katosi vähitellen Piron silmistä.

Lopulta Piro tuupertui haavoihinsa. Kaksintaistelu oli ohi. Ba-
dukin arvion mukaan Piro oli kuollut.

”Ne tappoivat meidän Piron. Murhaajat”, kyläläiset alkoivat
kuiskimaan. Kaksintaistelu oli mennyt Lohikäärmeen valtakunnan
lakien mukaisesti, mutta kyläläiset olivat olleet Lohikäärmeen valta-
kunnan alamaisia vasta kuukauden, eivätkä tunteneet valtakunnan
lakeja. Siksi he pitivät Badukin tekoa murhana.

Kyläläisten kuiskinta voimistui puheeksi, ja yksissä tuu-
min kyläläiset hyökkäsivät Badukin kimppuun. Badukin mie-
het ryntäsivät puolustamaan Badukia, ja nyrkkitappeluhan siitä
seurasi. Kyläläiset olivat aseettomia, ja Badukin miehet olivat
jättäneet aseensa vankkureihin mennessään majataloon. Nyrkkitap-
pelu päättyi ratkaisemattomana, ja Badukin miehet lähtivät mat-
kustamaan yönselkään. Kun he matkan jälkeen kertoisivat nyrkki-
tappelusta Lohikäärmeen valtakunnan keisarille, tämä lähettäisi so-
tilaitaan polttamaan kylän maan tasalle. Keisarin kartanpiirtäjään
ei saanut kajota, paitsi lakienmukaisessa kaksintaistelussa.

Ryssän avaruusasemalla

Avaruudessa kiisi hopeanhohtoinen pallo. Se oli kiertänyt radallaan jo sata vuotta, säihkyen auringossa. Kun maapallo oli muuttunut asumiskelvittomaksi ekokatastrofin johdosta, suomalaiset olivat lähettäneet tekokuun maata kiertävälle radalle ja asuttaneet sen kansansa parhaimmistolla. Pallo oli siis täynnä elämää. Se sisälsi kaiken ihmiselle välttämättömän, ja se kiisi kierroksen toisensa jälkeen autiomaaksi muuttuneen maan yläpuolella.

Mutta mitä näemme? Pieni sukkula kiittää kohti palloa. Jos tarkkaavainen katsoja kuvittelee mielessään sukkulan radan, hän huomaa sen lähteneen matkaansa toisesta, suuremmasta pallosta. Suuremmassa pallossa on väestöä kymmenkertainen määrä suomalaisten palloon verrattuna, ja hädin tuskin se pystyy elättämään kaikki. Sen ulkoasu on rapistunut, ja sen aurinkokennot toimivat juuri ja juuri.

Jussi Kukkonen, viisitoistakesäinen jäntevä nuorukainen, oli aamulenkkillään suomalaisten avaruusaseman vähemmän käytetyissä osissa, kun hän näki edessään jonkun miehen avanneen käytävän seinässä sijaitsevan huoltopaneelin ja sormeilevan johtoja sen sisällä. Miehellä ei ollut huoltojoukkojen univormua, joten Jussi-poika painoi käytävän seinässä olevaa hälytysnappia. Äänetön signaali lähti heti turvakeskukseen.

Neuvokkaana nuorukaisena Jussi jäi seurailemaan miehen puuhia matkan päästä. Mies sai työnsä valmiiksi ja lähti käytävää

eteenpäin. Äänettömästi Jussi seurasi perässä. Jonkun ajan kuluttua miehen seuraan liittyi kaksi muuta miestä, ja miesten molotus paljasti heidän kansallisuutensa.

”Ryssä!” Jussi tuumi mielessään. ”Nyt on jotain pahaa tekeillä.”

Miehillä oli mukanaan Jussin ikäinen, vaaleahiuksinen neito, ja kun Jussi katsoi tarkemmin, hän näki, että neidon kädet oli sidottu köysillä.

”Ryssä on saanut suomalaisen tytön vangiksi”, Jussi ajatteli.

Seurue kulki ilmalukolle ja poistui sen kautta, ilmeisesti sukkuun. Jussi ei voinut muuta kuin seurata tilannetta matkan päästä.

Ilmalukon sulkeuduttua saapuivat aseman turvamiehetkin paikalle: ”Kun tulimme irroitettun paneelin luo, emme tienneet, mihin suuntaan olitte menneet. Siksi meillä kesti.”

”Ryssä on peukaloinut ilmastointiamme”, majuri Väänänen jyrähti. ”Onneksi Jussi-poika havaitsi sen heti ja asia saatiin korjattua.”

Neuvonpitoon oli kutsuttu Väänäsen, avaruusaseman johtajan lisäksi hänen adjutanttinsa Holmisto sekä luutnantti Karila. Jussi oli päässyt mukaan, koska hänen toimintaansa oli pidetty esimerkillisenä.

”Eikä siinä kaikki”, Väänänen jatkoi. ”Ryssä on saanut suomalaisen neidon vangiksi. Kuolemaa pahempi kohtalo häntä odottaa.”

”Sain juuri viestin kuulokkeeseeni”, Holmisto keskeytti. ”Teidän tyttärenne, Väänänen, ei ole saapunut tänään oppitunnilleen.”

”Minun kaunis Inkerini”, Väänänen päivitteli. ”Ryssä on kaapannut minun kauniin Inkerini. Lähetämme heti pelastusretkikunnan.”

”Voimalla emme ryssää päihitä”, Karila sanoi. ”Tarvitaan viekautta. Nyt pieni joukko on parempi kuin suuri. Ehdotan, että lähetämme jääkäri Kulomaan, hänellä on kokemusta ryssän avaruusasemasta, ja hänen avukseen vain yhden miehen.”

”Hyvä idea”, Väänänen sanoi. ”Eiköhän panna tämä Jussi-poika hänen avukseen. Hän on osoittanut neuvokkuutensa, ja saapahan vähän kokemusta tämän tapaisista retkistä.”

Jussi ja jääkäri Kulomaa astuivat ilmalukosta saastaiseen käytävään. He olivat saapuneet sukkulalla ryssän avaruusasemalle, ja sukkula oli jätetty kiinni ilmalukkoon. Kulomaa tiesi, missä ryssä piti vankejaan, joten parivaljakkomme suuntasi suoraan kohti seljettä.

He etenivät hiljaa hiipien pitkin käytävää, jolla oli kaikkea roinaa, rikotuista laitteista likaisiin vaatteisiin ja homeisiin leivänpöytäkannikoihin.

”Ei suomalaisten asemaa tällaiseen kuntoon päästetä”, Kulomaa kommentoi sotkua. Jussi oli samaa mieltä.

Kun parivaljakkomme oli edennyt jonkun matkaa, Kulomaa sanoi: ”Hys! Tuolla edessä on ryssän vartija. Yllätän hänet.”

Jonkun matkan päässä tosiaan seisoskelikin huonoryhtinen, pitkäpartainen mies, jonka olisi pitänyt valppaasti tarkkailla ympäristöään, mutta joka kuitenkin oli kiinnostuneempi mahorkasätkästään. Miehen univormu oli reikäinen.

Kulomaa hiippaili miehen taakse ja iski tätä munuaisiin. Mies ei pudonnut ensimmäisestä iskusta, vaan kääntyi tapellakseen. Kulomaa oli opiskellut muinaista kalevalaista taistelulajia sampoa, ja sampotaidoillaan hän nujersi ryssän helposti.

Kun Jussi saapui paikalle, Kulomaa sanoi: ”Ei näistä ryssistä ole vastusta. Laiskoja vetelyksiä, ja aliravitustakin vielä.”

Kun oltiin taas edetty jonkun matkaa, käytävän sivussa oli oviaukko, jonka takaa kuului huokauksia ja askeleita.

”Käypä Jussi kurkkaamassa varovasti, mitä siellä tapahtuu”, Kulomaa käski.

Jussi teki työtä käskettyä ja vilkaisi nopeasti oviaukosta. Siellä oli huone, jonka lattia oli täynnä lavereita. Kalpeita, sairaalloisia ihmisiä makasi lavereilla ja heidän välissään kulki lähes yhtä sairaalloisia hoitajia. Huoneen lattia oli saastan peitossa.

Kun Jussi kertoi havainnostaan Kulomalle, tämä vastasi: ”Potilaat kärsivät aliravitsemuksesta. Täällä ei riitä ruokaa kaikille.”

Jussi ja Kulomaa pujahtivat käytävää pitkin huoneen ohi tulematta havaituiksi, ja seuraavan oviaukon kohdalla Kulomaa käski

Jussia taas kurkkaamaan huoneeseen.

Huone oli valtava kasvihuone, jonka viljelmät oli jätetty hoitamatta. Vijelyskasvit olivat kitukasvuisia ja veden puuttesta ruskeita. Ainoa kasvusto, joka rehotti, olivat rikkaruohot.

”Se on ryssän hydroviljelmä”, Kulomaa valisti. ”Siellä heidän pitäisi kasvattaa ravintonsa, mutta he eivät huolehdi viljelmästänsä. He laiminlyövät kastelun ja rikkaruohojen kitkemisen. Kuka tahansa suoraselkäinen viljelijä olisi työn touhussa kunnostamassa kasvimaata, mutta ryssän kasvimaalla et näe yhtään työntekijää.”

Parivaljakkomme kulki käytävää huoneen ohi.

Seuraavan oviaukon kohdalla Kulomaa kuiskasi Jussille: ”Tuossa on ryssän huoltokeskus. Siellä hoidetaan viemäröinti, ilmastointi ja sen sellainen. Huoneen perällä on vankiselli, jossa Inkeri todennäköisesti on. Ryssä laittaa parhaat miehensä vartioiman vankeja, joten ryntäämme sisään, ja minä hoitelen vartijan.”

Kulomaa ja Jussi ryntäsivät huoneeseen, jonka lattia oli johtojen ja putkien peitossa. Kulomaa hyökkäsi vartijan kimppuun. Vartija oli lihaksikkaampi kuin edellinen, vaikka hänen univormunsa oli yhtä rähjäinen.

Kovasti vartija pisti vastaan, vaikka Kulomaa viuhtoi ja potki sampotaidoillaan. Jussi katsoi Kulomaata ihailien ja päätti pyytää tätä opettamaan sampoa heti kun he olisivat saapuneet suomalaisten asemalle.

Miehet vaihtoivat iskuja. Milloin Kulomaa potkaisi vartijaa vatsaan, milloin taas vartijan nyrkki osui Kulomaan leukaan. Kulomaa oli kuitenkin Suomen miesaineksen valioita, ja ryssän sipaisut eivät häntä lannistaneet.

Lopulta Kulomaa sai kellistettyä vartijan maahan ja istui tämän päälle. Sampolyönti toisensa jälkeen osui vartijan päähän, kunnes tämä oli tajuton.

Kulomaa otti vartijalta avainnippun ja avasi sellin oven. Kulomaa ja Jussi astuivat selliin, ja siellä oli sama tyttö, jonka Jussi oli nähnyt ryssän vankina.

”Inkeri Väänänen!” Kulomaa huudahti.

”Jääkäri Kulomaa”, Inkeri vastasi. ”Tiesin, että saapuisitte pelastamaan minut, mutta mikäs komistus sinulla on mukanas?”

Inkeri loi Jussiin merkitsevän katseen, ja punastellen Jussi tarjosi kättään: ”Jussi Kukkonen.”

Nuoret kättelivät, ja Inkeri antoi pusun Jussin poskelle. Jussia arastutti. Hän halusi olla Inkerin suosion arvoinen.

Kun kolmikko oli poistunut sellin ulkopuolelle, Jussi sanoi: ”Menkää te edeltä. Minä jään hetkeksi tänne.”

Kun Jussi tapasi Kulomaan ja Inkerin ilmalukon edessä, Kulomaa kysyi: ”Mikä tämä haju on?”

”Tein ryssälle pienen jekun”, Jussi vastasi. ”Yhdistin heidän viemäritiekunsa heidän ilmastointiletkuunsa. Nyt paskan haju leviää ilmastoinnin kautta.”

”Oletpa sinä neuvokas, Jussi”, Inkeri kehaisi. ”Oma sankarini.”

Kolmikko poistui ilmalukon kautta sukkulaan, ja ilmalukon sulkeutuessa Inkeri sanoi: ”Sellaista se on ryssän avaruusasemalla. Paska haisee ja balalaika soi.”

Suomies

Eräänä sateisena iltana Mylläri oli kävelemässä suolla, kun salama iski tappaen hänet ja tuhoten hänen kehonsa kokonaan. Silmänräpäystä myöhemmin toinen salama iski parin kymmenen metrin päähän edellisestä salamaniskupaikasta ja sen vaikutuksesta, uskomattoman yhteensattuman seurauksena, molekyylit järjestyivät juuri samalla lailla kuin ne olivat olleet Myllärin kehossa juuri ennen tämän kuolemaa. Näin syntynyt olio, Suomies, ei vaikuttanut olevan omituisesta tapahtumaketjusta millänsäkään, vaan käveli Myllärin kotiin aivan kuin Mylläri olisi tehnyt, jos ei olisi kuollut. Sattuma oli puuttunut peliin niin, että mitään järkevää syytä Myllärin ja Suomiehen samankaltaisuudelle ei ollut, vaan siinä oli kyse puhtaasta yhteensattumasta.

”...kävelin ajatuksissani, näin vain kirkkaan valonväläyksen, ja yhtäkkiä olin siirtynyt pari kymmentä metriä siitä, missä olin kuvitellut olleeni”, Mylläri kertoi Filosofille. Filosofin oli kylän asukkaista ehkä pelätyin, koska hän piti muihin etäisyyttä. Mylläri oli kuitenkin ajatellut, että ehkä Filosofin osaisi selittää hänen omituisen siirtymisensä.

”Oletteko aivan varma, että tämä tapahtui nimenomaan suolla?”
Filosofi kysyi.

”Kyllä...”

”Vai niin. Kuuluisa filosofi Donald Davidson on kirjoittanut samanlaisesta tapauksesta. Mylläri kuoli eilisiltana salamaniskusta, ja

uskomattoman yhteensattuman seurauksena te synnyitte heti sen jälkeen. Kuulkaa, te ette ole sama olio kuin Mylläri... Siis te ette ole Mylläri vaan Suomies.”

”Kyllä minä nyt tiedän, että olen Mylläri!” Mylläri kimmastui.

”Davidsonin mukaan puhuessanne menneisyydestä teidän sananne eivät viittaa mihinkään”, Filosofi jatkoi välittämättä siitä, että ärsytti keskustelukumppaniaan. ”Jos esimerkiksi sanotte ’Se marmorikuula, jonka näin toissapäivänä’, teidän sananne eivät tarkoita mitään, koska toissapäivänä te ette edes olleet olemassa. Toisin sanoen puheenne on pelkkää huultenheiluttelua.”

”Huultenheiluttelua muka”, Mylläri huusi. ”Minun jämäkkyteni on tunnettu koko kylässä. Kun minä sanon jotain, tarkoitan sitä myös.”

Mylläri poistui Filosofin luota ovet paukkuun.

”Tämä siis tapahtui neljä päivää sitten?” Konstaapeli kysyi.

”Kyllä”, Filosofi vastasi. Filosofi oli päättänyt varoittaa kylän poliisimiestä siitä, että heidän kylässään oli henkilö, joka ei ollut se, joka väitti olevansa.

”Siinä tapauksessa teidän teorianne ei voi pitää paikkaansa”, Konstaapeli sanoi. ”Viikko sitten kerroin Mylläriille salaisesta pokeriillastamme, ja eilenillalla hän osallistui siihen. Jos hän olisi neljä päivää sitten syntynyt Suomies, hän ei olisi tiennyt salaista pelipaikkaamme.”

”Ettekö kuunnellut?” Filosofi hermostui. ”Uskomattoman yhteensattuman seurauksena molekyylit järjestyivät juuri samoin kuin Myllärin kehossa. Koska suomiehen aivot muodostuivat noista molekyyleistä, niissä on sama tieto kuin Myllärin aivoissa.”

”Rauhoittukaas nyt”, Konstaapeli sanoi. ”Menkää vaikka kotiin ja juokaa kuppi teetä.”

”Mikä filosofisesti sivistymätön moukka”, Filosofi ajatteli, mutta katsoi kuitenkin parhaaksi totella valtiovallan edustajaa.

”Ehkä asiaa pitäisi lähestyä filosofian näkökulmasta”, Filosofi mietti teekupposen ääressä, kuinka saisi kyläläiset vakuutettua siitä, että

Suomies ei ole Mylläri.

”Heillä on siis teoria, kutsukaamme sitä vaikka teoriaksi T. Hyvä on, teorian T mukaan siis minun Suomieheksi kutsumani olio on itse asiassa Mylläri.”

”Minun on siis osoitettava, että T on huono teoria. Mitä teorialta vaadittiinkaan? Siltä vaaditaan ennustus- ja selitysvoimaa.”

”Mietitään ensin ennustusvoimakysymys. Mitä he ennustavatkaan T:n avulla? He ennustavat, että ensi satokauden jälkeen Suomies jauhaa heidän viljansa jauhoiksi samoin kuin Mylläri on jauhanut ne aiempina vuosina. Mutta tämä ennustus osuu oikeaan, koska Suomiehen aivot ja keho ovat rakentuneet samoin kuin Myllärin. Samalla tavalla he voivat ennustaa muutakin Suomiehen käytöstä. Teoria on siis ennustusvoimainen.”

”Mutta onko se selitysvoimainen? Jos he satokauden jälkeen yrittävät selittää sen, että Suomies jauhoi viljaa, sillä, että Suomies on itse asiassa Mylläri, jolla on tapana jauhaa viljaa, selitys menee mönkään, koska Suomiehellä ei ole ollut tapana jauhaa viljaa. Hänhän syntyi vasta viime satokauden jälkeen. Tähän on tartuttava.”

Niinpä Filosofi maalasi suuren kyltin, jossa luki: ”Mylläri ei ole Mylläri, vaan Suomies”. Kyltti kädessä hän marssi pitkin kylänraittia, ja aina, kun joku ihminen tuli vastaan, hän ryhtyi puhumaan tälle seuravaan tapaan.

”Luuletko, että voit selittää sen, että Mylläri jauhaa viljaa sillä, että hän on Mylläri, jonka tehtävä on jauhaa viljaa? Et voi, koska todellisuudessa hän on Suomies.”

”Luuletko, että voit selittää sen, että Mylläri näyttää sinulle marjapaikan sillä, että hän löysi sen viime kesänä? Et voi, koska todellisuudessa hän on Suomies, joka syntyi viikko sitten.”

”Luuletko, että voit selittää sen, että Mylläri tilaa kapakassa viskin sillä, että Myllärin setä asui Irlannissa ja tutustutti hänet viskeihin? Et voi, koska todellisuudessa hän on Suomies, jolla ei ole setää.”

Ja niin edelleen. Aluksi vastaantulijat yrittivät vakuuttaa

Filosofille, että sama Myllärihän Mylläri edelleen oli, mutta huomattuaan tämän turhaksi kaikki alkoivat vain sivuuttaa Filosofin keskustelunavaukset milloin milläkin tekosyyllä.

Kun Filosofi oli jatkanut mielenosoitustaan viikon, hän eräänä iltana näki kotinsa ikkunasta kylän miesten järjestäytyvän soihtujen ja heinähankojen kanssa kulkueeksi.

”He varmaan marssivat Suomiehen talolle”, Filosofi ajatteli. ”Kampanjani taitaa vihdoin ja viimein purra.”

Yllättäen kulkue ei kääntynytäkään tienhaarasta Myllärin talolle, vaan jatkoi suoraan Filosofin talolle.

Kun kulkue oli Filosofin talolla, Filosofi meni talonsa verannalle, ja kulkuen kärjessä ollut Konstaapeli sanoi: ”Nyt tämä hullutus saa riittää. Lakkaa heti mustamaalaamasta Mylläriä.”

”Mutta hän ei ole Mylläri vaan Suomies”, Filosofi yritti.

”Meidän kaikkien tuntema Mylläri hän on”, Konstaapeli sanoi. ”Olemme kaikki tunteneet hänet lapsesta. Nyt menet heti kapakkaan. Juotte tuopit Myllärin kanssa, ja sen jälkeen paiskaatte sovinnon kättä.”

Filosofi oli kapakassa Myllärin seurassa. He olivat tilanneet tuopit ja maistaneet niistä. Sen jälkeen Mylläri alkoi kertoa sotamuistojaan.

”Sotamuistoja muka”, Filosofi ajatteli. ”Eihän hän ole edes ollut sodassa. Hänhän syntyi alle kaksi viikkoa sitten.”

Filosofi harkitsi pöydästä poistumista, mutta tällöin hänen mieleensä nousivat uhkaavat heinähangot, ja hän ajatteli, että on parempi jäädä. Myllärin sotamuistot olivat niin mukansatempaavia, että Filosofi eläytyi niihin täydestä sydämestään. Siinä kuunnellessa meni vielä toinenkin tuoppi, ja vielä kolmaskin.

Kun tuli kapakan sulkemisaika, Filosofi ja Mylläri kättelivät sovinnoksi, ja Filosofi sanoi: ”Ei ole väliä oletko sinä sama olento kuin Mylläri, mutta kyllä sinä olet hiton hyvä tyyppi.”

Sokraattinen dialogi

Helsingissä, Aleksanterinkadulla, seisoj tunikaan pukeutunut parrakas mies, joka pysäytteli ohikulkijoita. Parhailaan hänen uhrikseen oli joutunut liikemies, joka oli palaamassa toimistoonsa lounaalta.

Sokrates: Kumpi oli ensin, muna vai kana?

Liikemies: Väistä ja anna minun mennä.

Tämä ohikulkija ei ollut kiinnostunut filosofisesta keskustelusta. Katsotaanpa, mitä käy seuraavan liikemiehen kanssa.

Sokrates: Kumpi oli ensin, muna vai kana?

Toinen liikemies: Ei kuule kiinnosta tippaakaan.

Sokrates: Miksi ei kiinnosta?

Toinen liikemies tönäisi Sokratesta ja kulki tämän ohi. Seuraavaksi Sokrates jututti City-käytävässä norkoillutta pissistä.

Sokrates: Kumpi oli ensin, muna vai kana?

Pissis: Muna poltteli raukeana sängyllä tupakkaa, ja kana makasi myrtyneenä vieressä. Kana mutisi itseksensä: ”No nyt sekin selvisi.”

Sokrates: ???

Pissis: No kato, kumpi *tuli* ensin. Hehehe hehehe hehehe.

Sokrates: Mutta otetaanpa nyt aivan vakavasti.

Pissis: Vastaapa itse tähän. Kumpi oli ensin, kanahaukka vai munahaukka?

Ei tästäkään tapaamisesta virinnyt filosofista keskustelua. Sitkeästi Sokrates yritti saada ohikulkijoita vastaamaan kysymyksiinsä. Lopulta poliisipartio kävi nappaamassa Sokrateen ja vei tämän kamarille.

Sokrates: Kumpi oli ensin, muna vai kana?

Poliisi: Jos nyt kuitenkin täytettäisiin tämä pöytäkirja. Nimi?

Sokrates: Sokrates.

Poliisi: Onko se etu- vai sukunimi?

Sokrates: Ei minulla ole kuin yksi nimi.

Poliisi: Olkoon. Ammatti?

Sokrates: Kuuluu filosofiksi.

Tässä vaiheessa poliisi päätteli Sokrateen olevan aivan sekaisin ja hänet toimitettiin psykiatriseen sairaalaan. Vastaanottohaastattelu sujui tähän tapaan:

Sokrates: Kumpi oli ensin, muna vai kana?

Mielenterveyshoitaja: Vaivaavatko kanat tai munat sinua?

Sokrates: Mielestäni kysymys siitä, kumpi oli ensin, on mielenkiintoinen.

Mielenterveyshoitaja: Mitä kanat ja munat tuovat mieleesi?

Sokrates: Filosofisen ongelman.

Mielenterveyshoitaja: Ovatko kanat aiheuttaneet sinulle harmia?

Sokrates: Ei muuten, mutta mieleni tekisi tutkia, olivatko ne ennen kuin munat.

Mielenterveyshoitaja: Kuuletko ääniä, esimerkiksi kanan kaakattusta?

Sokrates: En. Daimonini tosin sanoo minulle, että alussa esittämäni kysymys on mielenkiintoinen.

Mielenterveyshoitaja: Daimoni? Mikä se on?

Sokrates: Se on pääni sisällä kuuluva ääni, joka ohjaa ajattelua oikeisiin uomiin.

Tässä vaiheessa hoitaja totesi Sokrateen harhaiseksi, ja hänet laitettiin suljetulle osastolle. Suljetun osaston tupakkahuoneessa Sokrates tapasi filosofianopiskelijan. Filosofianopiskelija oli kaavaillut itselleen yliopistouraa, mutta Sipilän hallituksen yliopistoleikkaukset tekivät minkäänlaisen yliopistoviran saamisesta valmstumisen jälkeen epätodennäköistä. Filosofit harvoin työllistyvät yliopiston ulkopuolelle filosofeina, joten opiskelija oli masentunut ja joutunut mielisairaalaan.

Sokrates: Kumpi oli ensin, muna vai kana?

Filosofianopiskelija: Tässä ilmeisesti tarkoitetaan munalla kananmunaa. Dinosauruksenmunia oli ennen kanoja ja kananmunia, joten kysymys on mielenkiintoinen vain esittämälläni tulkinalla. Kana oli ensin.

Sokrates: Miksi?

Filosofianopiskelija: Kysehän on siitä, onko kananmuna kananmunima muna vai muna, josta kasvaa kana. Minun mielestäni ensimmäinen, sanoohan sen nimikin: *Kananmuna*.

Sokrates: Mutta suomenkielen sääntöjen mukaan yhdyssanoja ei tule ottaa kirjaimellisesti. Kanan muna olisi kanan munima muna, mutta kananmuna on eri juttu.

Filosofianopiskelija: Tuota en tullutkaan ajatelleeksi.

Sokrates: Jos nyt ei mietittäisi munan syntyhistoriaa kanasta tai sen potentiaalista tulevaisuutta kanana, niin olisikohan kananmunilla jokin sisäinen ominaisuus, joka erottaisi ne esimerkiksi hanhenmunista?

Filosofianopiskelija: Totta, kananmuna on muna, jossa on kanan geenit.

Sokrates: Ja onko kananmunassa samat geenit kuin siinä kanassa, joka kasvaa siitä?

Filosofianopiskelija: Kyllä....

Sokrates: Siis kumpi oli ensin, kananmuna vai kana?

Filosofianopiskelija: Kana on eläin, jolla on kanan geenit, ja kananmuna on muna, jolla on kanan geenit. Siis muna oli ensin. Mutta jos kananmuna oli ennen kanaa, mikä otus muni sen?

Sokrates: Eikö ennen ihmisiä ollut esi-ihmisiä, joiden jälkeläisiä nykyihmiset ovat?

Filosofianopiskelija: Kyllä. Siis ensimmäisen kananmunan muni alkukana. Se on otus, joka geneeiltaan eroaa vain hitusen kanasta, mutta kuitenkin sen verran, ettei sitä voi laskea kanaksi.

Sokrates: Kuulostaa järkevältä. Daimonini kuitenkin varoittaa minua, että tämä ei ollut lopullinen vastaus. Milloin kaksi eläintä kuuluu samaan lajiin?

Filosofianopiskelija: Kun ne kykenevät saamaan lisääntymiskykyisiä jälkeläisiä.

Sokrates: Pystyivätkö ensimmäinen kana ja sen munineen alkukanan puoliso saamaan lisääntymiskykyisiä jälkeläisiä?

Filosofianopiskelija: Todennäköisesti kyllä. Niiden genomit erosivat niin vähän.

Sokrates: kun esitämme saman kysymyksen alkukanan puolisoita ja sen munineesta alkukanasta, saamme edelleen vastauksen ”kyllä.” Kun katsotaan ajassa taaksepäin, jossain vaiheessa törmätään ensimmäisen kanan esi-isään, joka ei pystynyt saamaan lisääntymiskykyisiä jälkeläisiä ensimmäisen kanan kanssa, mutta joka kuitenkin kykeni saamaan lisääntymiskykyisiä jälkeläisiä omien jälkeläistensä kanssa.

Filosofianopiskelija: Niin. Ensimmäisen kanan ja tuon esi-isän välissä on sukupolvia, joista ei ole mielekästä sanoa, että ne olivat kanoja tai että ne eivät olleet kanoja. Kanan ja kananmunan käsitteet ovat siis sumeita, ja sumeus koskee nimenomaan ensimmäisiä kanasukupolvia.

Sokrates: Näin ollen kysymys ”Kumpi oli ensin, muna vai kana?” jää vaille vastausta.

Tässä vaiheessa hoitaja haki Sokrateen ja filosofianopiskelijan ottamaan iltalääkkensä.

Puolustuspuheita

Sotilaan apologia

Ensinnäkään minä en olisi halunnut koko sotaan. Kaikkein mieluiten olisin jatkanut kulttuurintutkimuksen opintojani, mutta eräänä aamupäivänä kutsuntalappu oli kolahtanut postiluukusta. Niin minä, rauhan kannattaja, jouduin sotilaaksi.

Sodassa propaganda on kammottavaa. Vihollisesta maalailtiin hirviömaistä kuvaa, vaikka tiesinhän minä hyvin, että vihollisen sotilaat olivat samanlaisia kuin minäkin, asevelvollisia, jotka oli värvätty väkipakolla. Siellä me sotaan pakotetut ammuskelimme toisiamme, jotta päättäjien valtopoliittiset intressit toteutuisivat. Jos ei suostunut ampumaan, se tiesi omien teloittamaksi joutumista.

Sodassa sotilaalla ei ole oikeutta edes omaan henkeensä. Kansainväliset lait suojelevat siviilien henkeä, mutta jos olet sotilaana, vihollinen saa ampua sinut, eikä se ole rikos minkään lakien mukaan, ja omat upseerisi voivat milloin tahansa lähettää sinut taistelemaan hengestäsi. Olet yksinkertaisesti sen varassa, että pystyt itse puolustamaan henkeäsi. Hyvä tuomari ja syyttäjä, täällä te vain olette olleet koko elämänne turvassa Haagissa, ettekä ole koskaan joutuneet sotilaksi. Ette tiedä, kuinka sotilaaksi joutuminen taannuttaa ihmisen eläimen tasolle. Sotilaan hengellä ei ole mitään arvoa, ja laki on se, että tapa tai tule tapetuksi.

Samaan aikaan kun sotilaan hengellä ei ole mitään arvoa, hänellä

kuitenkin on velvollisuuksia. Hänellä on velvollisuus totella upseereita, kun he lähettävät sotilaan kaukopartioon taistelemaan omasta hengestään. Sotilaalla on myös kansainvälisten lakien mukaan velvollisuus olla vahingoittamatta niitä, joiden hengellä ja hyvinvoinnilla on arvoa, eli omia ja vihollisen siviileitä. Epäsuhta sotilaan oikeuksien ja velvollisuuksien välillä on sulaa hulluutta. Itse asiassa koko sota on sulaa hulluutta.

Niin minä sitten eräällä kaukopartiomatkalla päätin antautua sodan hulluudelle. Olimme vihollisen linjojen takana, ja olimme nähneet pienen mökin. Ajattelimme yöpyä mökissä, ja hyvällä tuurilla löytää sieltä ruokatarvikkeita. Yllättäen mökissä oli nuori nainen, vihollisen siviili. Niin minä sitten antauduin sodan hulluudelle ja raiskasin sen naisen. Olin tuolloin moraalin tuolla puolen. Lait eivät suojellet henkeäni, vihollisen sotilaat saattoivat milloin tahansa tulla ja ampua minut, joten päätin, että jos kansainvälinen laki ei kunnioita henkeäni, olen eläin, enkä kunnioita kansainvälistä lakia.

Sosiaalipummin apologia

Sinä sanot, että me saamme kaiken ilmaiseksi. Itse asiassa minä en saa kaikkea. Saan työttömän peruspäivärahan, asumistuen ja vähän rahaa sossusta. Sillä maksaa ruuan ja vuokran, puhelimen ja bussilipun kaltaiset vältämättömyydet ja muutaman halvan vaateen silloin tällöin, mutta muuhun ei sitten rahaa riitäkään. Ravintolassa syöminen on pois laskuista, enkä voi täyttää vapaa-aikaani maksullisilla harrastuksilla. Harrastusmahdollisuudet rajautuvat kirjastoon ja luonnossa liikkumiseen. Työttömän osassa on siis omat hankaluuksensa, eivätkä useimmat valitsekaan sitä vapaaehtoisesti.

Vaikka valitsisin työttömän osan myös siinä tapauksessa, että minulla olisi kunnollinen mahdollisuus saada töitä, useimmat valitsisivat eri tavalla kuin minä. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa työpaikkoja ei yksinkertaisesti riitä kaikille halukkaille, ja työpaikat ovat kilpailtuja. Eikö siis ole parempi, että kaltaiseni työnvieroksijat jättävät suosiolla vähät työpaikat niille, joka sellaisia haluavat? Ny-

kyisessä taloudellisessa tilanteessa työttömiä on, halusivat he sitä itse tai eivät, ja eikö silloin ole parempi, että he edes ovat itse tyytyväisiä osaansa? Sinä paheksut työnvieroksujia ja tarjoat heille keppiä, mutta paheksumisessa on järkeä vasta sitten, kun taloudellinen tilanne on parantunut niin, että kaikille halukkaille on tarjolla työtä.

Työttömyyteen kuuluva vapaa-aika tekee minusta paremman ihmisen. Käytän vapaa-aikani kirjastosta lainaamieni romaanien lukemiseen. Se avartaa ymmärryskykyäni, kun tutustun erilaisiin kuvitteellisiin ihmiskohtaloihin ja ajatusmaailmoihin. Sen ansiosta pystyn paremmin asettumaan toisen ihmisen asemaan ja ymmärtämään erikoistenkin ihmisten ajatuksenjuoksua. Luen myös tietokirjallisuutta, mikä avartaa ymmärryskykyäni entisestään. Jos kävisin töissä ja minulla olisi haastava työ, olisin stressaantunut koko ajan. Jos taas tekisin työtä, joka ei ole haastavaa, olisin työpäivän jälkeen monotonisen työn puuduttama. Kummassakaan tapauksessa en työpäivän ja pakollisten kotitöiden jälkeen jaksaisi kuin vähän selata nettiä ja katsoa idioottiviihdettä telkkarista. Kirjojen lukeminen jäisi. Se tekisi maailmankuvastani suppean ja mielipiteistäni mustavalkoisia.

Sinä, hyvä kokoomuskansanedustaja, muutat työksesi maailmaa mieleiseksei hyvällä palkalla. Etkö ymmärrä, kuinka paljon paremmassa asemassa olet kuin ihminen, joka tekee monotonisia hanttihommia pienellä palkalla? Monotonisia hanttihommia pienellä palkalla minulla olisi ehkä mahdollisuus oikein hyvällä tuurilla saada, mutta mikä sinä olet paheksumaan minua siitä, etten sellaisia hae, kun olet itsekin järjestänyt elämäsi niin, ettet joudu sellaisia tekemään?

Rasistin apologia

Arvoisa tuomari, kysyt, olenko syyllinen vai syytön. Kuten syyttäjä sanoi, olen kirjoittanut blogiini ”Keskimäärin neekereiden älykkyydosamäärä on matalampi kuin valkoisten”, ja tämä voi olla hyvinkin rikos lakien mukaan. Moraaliselta kannalta olen kuitenkin syytön; en ole tehnyt mitään väärää.

Jos katsomme historiaa, millaisten asioiden sanominen on kriminalisoitu, havaitsemme, että yleensä puheen kriminalioimisella on yritetty pitää yllä illuusiota ja estää epämiellyttään totuuden ilmitulo. Esimerkiksi Neuvostoliitossa neuvostojärjestelmän kritisointi oli kiellettyä, ja kiellolla pyrittiin pitämään yllä illuusiota neuvostojärjestelmän erinomaisuudesta. Herääkin kysymys, mihin minun sanomisteni kriminalisoimisella pyritään: Pitämään kansa totuudessa vai estämään ikävän totuuden ilmitulo?

Kautta historian ja kautta maapallon, jokainen kansa on pitänyt itseään parempana kuin muita. Nyt tämä täysin luontainen inhimillinen taipumus on kielletty eurooppalaisilta. Myös ne vähemmistöt, joita rasististen lausumien kriminalisoiminen pyrkii suojaamaan syyllistyvät itse rasismiin muita kohtaan. Kun Suomessa asuva toisen polven egyptiläissiirtolainen palaa kotimaahansa, otetaanko hänet avosylin vastaan? Ei, koska hän on liian suomalainen. Egyptiläiset, kuten kaikki, syrjivät muukalaisia, eivätkä tähän syyllisty vain valkoihoiset eurooppalaiset, joiden rasistiset lausumat nyt on kielletty.

Aivan yleisesti saksalaisia pidetään huumorintajuttomana insinöörikanavana. Sveitsiläiset puolestaan ovat siisteyttä rakastavia ja englantilaiset huonoja kokkeja. Eurooppalaisten kansojen ominaispiirteistä kyllä saa puhua, mutta kun aivan samaa tehdään esimerkiksi somaleista, syyllistytäänkin tuomittavaan rasismiin. Eikö tämä ole kaksoisstandardi jos mikä?

Olen länsimainen heteromies. Minua syytetään milloin naisten miehiä alemmista palkoista, milloin siitä, että kehitysmaiden asukkaat eivät pärjää suomalaisilla työmarkkinoilla. Olen kylläsynyt siihen, että minun odotetaan häpeävän sukupuoltani ja etnistä alkuperääni. Olen kyllästynyt siihen, että minua pidetään etuoikeutettuna, ja siksi puhutaessa sukupuolesta ja kulttuureista minulta odotetaan muita varovaisempia lausuntoja. Työmarkkinaongelmille en henkilökohtaisesti voi mitään; olen pienipalkkainen, enkä koskaan ole tehnyt yhtään päätöstä kenenkään palkkaamisesta. Olen vain kiinnostunut selvittämään totuuden, oli se kuinka poliittisesti epäkorrekti tahansa.

Murhaajan apologia

Myönnän, että tapoin setäni saadakseni hänen perintörahasa. Suunnittelin murhan tarkoin, mutta jäin siitä kiinni. Ymmärrän, että haluatte passittaa minut vankilaan, mutta, hyvä tuomari, syyttäjän ajama rikosnimike murha ja siihen kuuluva elinkautinen vankeusrangaistus on kohtuuton.

Jos olisin tappanut setäni pikaistuksissani, esimerkiksi suuttunut setäni solvattua minua, minut tuomittaisiin lyhyempään vankeusrangaistukseen taposta. Tässä ei ole mitään järkeä. Vapaalla tahdollani päätin tappaa, ja vapaalla tahdollani olen päättänyt, että enää en tapa, koska kiinnijäämisen riski on liian suuri. Olen siis täysin yhteiskuntakelpoinen. Se, joka tappaa pikaistuksissaan, ei voi tehdä vastaavaa päätöstä olla tappamatta. Vaikka hän kuinka vakuuttelisi, hän voi saada uuden tunnekuohun ja tappaa sen vallassa. Jos tällainen henkilö, joka ei voi sitoutua yhteiskuntakelpoisuuteen selviää kahdeksalla vuodella, miksi en minäkin, joka olen päättänyt tästedes olla yhteiskuntakelpoinen?

Syyttäjä sanoi, että koska tapoin rahan tähden, toisen ihmisen hengellä ei ole minulle arvoa. Totta, mutta tunnekuohun vallassa tappaja on vielä huonommassa asemassa. Hän ei tapollaan saavuta esimerkiksi rahaa, hän saavuttaa vain mielihyvän siitä, että toinen ihminen kuolee. Hänelle siis toisen ihmisen hengen arvo ei ole nolla vaan negatiivinen. Onhan parempi pitää toisen henkeä arvottomana kuin antaa sille negatiivinen arvo.

Syyttäjä on maininnut raskauttavana asianhaarana ja ilmeisesti rangaistuksen koventamisperusteena sen, että olen käyttäytynyt täällä oikeudessa ylimielisesti. Hyvä tuomari, haluatteko te todella maailman, jossa ihmiset saavat oikeudessa rangaistuksen ylimielisyydestä? Voihan joku olla ylimielinen syyllistymättä mihinkään rikokseen. Pitäisikö tällaisiakin ihmisiä rangaista? Minä sanon ei. Ylimielisyys ei ole rikos, eikä sen tulekaan olla sellainen.

Arvoisa tuomari, yllämainittujen seikkojen valossa on ilmeistä, että minun rikokseni on pienempi kuin pikaistuksissa tehty tappo, ja vaadin, että minua myös rangaistaan lievemmin kuin pi-

kaistuksissa tehdystä taposta.

Terapianalle Nöppönen

Terapianalle Nöppönen

”Katso nyt, olen kiltti nallekarhu”, terapianalle Nöppösen kehonkieli sanoi. ”Halaa minua.”

”Siitäs saat, ilkeä hoitaja”, Mika sanoi ja iski Nöppöstä päähän.

Nöppönen hymyi. Hän ei muuta voinut, koska hymy oli ommeltu hänen kasvoilleen.

”Hoitaja Matilainen saa iskun”, Mika jatkoi ja iski Nöppöstä mahaan.

Terapianalle Nöppönen oli teddykarhu, joka asui lastenkodissa. Hänet oli annettu Mikalle, jolla oli tapana saada raivonpuuskia. Mika sai hakata teddykarhua, niin hän ei hakannut hoitajia tai asukastovereitaan.

Kun Nöppönen oli ollut myytävänä kaupassa, hän oli ajatellut, että hänestä tulisi tärkeä lelu jollekin lapselle. Hän nukkui lapsen vieressä ja lapsi saisi turvaa nallekarhu läheisyydestä. Hän oli ajatellut, että lapsi rakastaisi häntä ja halaisi häntä. Hänen kätensä olivatkin ommeltu niin, että ne kutsuivat lasta halaamaan. Sitten hoitaja Matilainen oli ostanut hänet ja antanut Mikalle terapianallesi.

Mika ei välittänyt Nöppösestä, paitsi silloin, kun hän oli suutunut jollekin asukastovereistaan tai hoitajistaan. Silloin Nöppönen sai toimia korvikkeena vihan kohteelle ja ottaa vastaan iskuja. Tie-

tyssä mielessä Nöppönen ymmärsi osansa tärkeyden. Kun Mika sai purkaa kiukkunsa häneen, säästyttiin pahemmilta käytösongelmilta. Nöppönenhän oli vain teddykarhu, ja teddykarhuun ei sattunut, toisin kuin ihmiseen.

Vaikka Nöppönen ei tuntenut fyysistä kipua, hänen pieni teddykarhunmielensä ei ollut tyytyväinen tilanteeseen. Hänet oli tehty rakastettavaksi, ei vihattavaksi. Hänen tarkoituksensa oli ollut olla unilelu, ei kiukunpuuskien kohde.

”Siitä saat, ja siitä ja siitä”, Mika jatkoi hakkaamistaan.

Hoitaja Kortelainen tuli huoneeseen, ja Mika heitti Nöppösen nurkkaan.

”Oletko jo rauhoittunut?” Kortelainen kysyi ja otti Mikan syliinsä.

Terapianalle Nöppösen kevätretki

”Huomenna lähdetäänkin sitten koko lastenkoti metsäretkelle luononsuojelualueelle”, hoitaja Matilainen sanoi lounaalla.

”Minä en ainakaan minnekään metsään lähde”, Mika julisti. ”Korvessa rämpiminen on tylsää.”

”Ota vaikka Nöppönen mukaan”, hoitaja Matilainen sanoi. ”Se voi pitää sinulle seuraa.”

”Enkä ota”, Mika sanoi. ”Nöppönen on tyhmä.”

Mika juoksi huoneeseensa ja potkaisi terapianalle Nöppöstä. Nöppönen odotti, että olisi seurannut pahempikin selkäsauna, mutta tällä kertaa hän selvisi yhdellä potkulla.

Lastenkodin lapset kulkivat metsäreitillä hoitajineen. Mika roikotti Nöppöstä jalasta. Mikasta Nöppösen mukaan ottaminen ei parantanut ikävää korpikokemusta yhtään, mutta hoitaja Matilainen oli pakottanut ottamaan Nöppösen mukaan.

Lastenkodin pojat saivat päähänsä mennä heittelemään puuta kävyillä. Mikakin ryntäsi mukaan ja innoissaan pudotti Nöppösen polulle.

Kun pari käpyä oli heitetty, hoitajat komensivat pojat jatkamaan matkaa. Nöppösen unohtui polulle.

Yhtäkkiä tuli rankkasade. Nöppösen kastui läpimäräksi. Sananmukaisesti. Teddykarhut on tehty vettä imevistä materiaaleista. Nöppösen ajatukset olivat ristiriitaisia. Yhtäältä hän oli huojentunut, ettei hän enää ollut Mikan hakattavana, mutta toisaalta häntä pelotti, että mitä hänelle tapahtuisi.

Siiri-tyttö kaveli vanhempiensa kanssa metsäpolulla. Yhtäkkiä Siiri huomasi: ”Teddykarhu! Voi äiti, saanko minä ottaa sen? Minä hoitaisin sitä hyvin ja rakastaisin sitä. Se näyttääkin niin söpöltä.”

”Sehän on aivan kurainen”, Siirin äiti sanoi. ”Ties mitä matojakin siinä on. Jätä se maahan.”

Perhe ohitti Nöppösen, ja Nöppösen ajatteli, että siinä meni mahdollisuus. Hänen hartain toiveensa oli päästä jonkun lapsen rakastamaksi, ja siinä olisi ollut lapsi, joka olisi halunnut rakastaa häntä.

Kului tunteja, ja Nöppönen makasi kurassa metsäpolulla. Sitten Hoitaja Matilainen ilmestyi. Lastenkodissa oltiin huomattu Nöppösen katoaminen, ja Matilainen oli tullut etsimään häntä.

”Kaipaa pesua, mutta kyllä siitä vielä terapianalle tulee”, Matilainen väänsi pahimmat vedet Nöppösestä.

Lastenkodissa Nöppönen laitettiin pesukoneeseen. Pesussa Nöppösen turkki harveni, ja siihen tuli pari paljasta laikkua. ”Kyllä se vielä terapianallestä käy”, hoitaja Matilainen ajatteli ja antoi Nöppösen Mikalle.

”Tuhma nalle”, Mika sanoi. ”Ei saa karata.” Nöppönen sai elämänsä selkäsaunan. Teddykarhuihin ei onneksi satu, ja Nöppönenkin oli oikeastaan tyytyväinen, että oli päässyt takaisin lastenkotiin. Nöppönen ajatteli, että täällä ympäristö sentään oli tuttu ja aina tiesi, kuinka elämä jatkuisi, vaikkei elämä täydellistä ollutkaan.

Terapianalle Nöppönen Darth Vaderina

Mikan vanhemmat olivat alkoholisteja. Siksi he eivät pystyneet huolehtimaan Mikasta, ja Mika joutuikin elämään lastenkodissa. Normaalisti he eivät edes muistaneet Mikan syntymäpäivää, mutta tänä vuonna he olivat ostaneet Mikalle syntymäpäivälahjaksi Star Wars -lelumiekan. Se oli läpinäkyvää muovia, ja sen sisällä paloi sininen valo. Se näytti aivan Star Warsin valomiekalta.

Saatuaan miekan Mika oli innoissaan hakannut sillä lastenkodin asukastovereitaan, mutta hoitaja Kortelainen oli nopeasti puuttunut tilanteeseen ja sanonut, että miekalla sai iskeä vain terapianalle Nöppöstä.

Mika leikkikin Luke Skywalkeria, ja Nöppönen sai toimia Darth Vaderina. Lastenkodissa Mika ei ollut saanut katsoa Star Wars -elokuvia, mutta hän oli oppinut perusasetelman koulussa kavereiltaan. Mika laittoi Nöppösen istumaan tuolille, huusi ”Luke Skywalker hyökkää” ja lennätti Nöppösen kerta toisensa jälkeen lelumiekan iskulla huoneen halki. Nöppönen yritti ottaa pelottavan asennon ja muutenkin näyttää uhkaavalta, koska hän ajatteli, että Darth Vaderilta vaadittiin sitä. Se ei kuitenkaan luonnistunut, koska hänen suunsa oli ommeltu hymyyn ja hänen kätensä kutsumaan halamaan.

Nöppönen suhtautui leikkiin ristiriitaisin tuntein. Hän oli iloinen, että Mika vihdoinkin leikki hänellä eikä käyttänyt häntä pelkästään kiukun purkamiseen. Toisaalta samaa hakatuksi tulemista tämä oli kuin terapianallena toimiminenkin. Leikki ei ollut sellainen, mihin hän teddykarhuna oli tarkoitettu. Hänen olisi pitänyt toimia unileluna eikä ottaa vastaan miekaniskuja.

”Darth Vader kuolee!” Mika huusi. Hän oli laittanut Nöppösen istumaan tuoliin ja hakkasi tämän päätä miekalla, isku toisensa jälkeen, alaspäin suuntautuvien lyönnein. Nöppönen toivoi, että Mikalla olisi ollut Star Wars -figureita, jotka oli tarkoitettu rajuihin leikkeihin.

Jonkun ajan kuluttua valomiekasta loppuivat patterit, ja se unohtui sängyn alle. Nöppösen ei enää tarvinnut osallistua Darth

Vader -leikkeihin, ja ainoat iskut, joita hän joutui vastaanottamaan olivat ne, jotka lankesivat terapianallemme luonnostaan.

Terapianalle Nöppönen unileluna

Aikaa myöten Mika kasvoi, eikä hän enää tarvinnut terapianallemme. Pehmoleluikäkin jäi taakse. Siihen mennessä terapianalle Nöppönen oli vastaanottanut Mikalta niin monta iskua, että hänen täyhteensä oli mennyt muhkuraiseksi ja vasen korva oli irronnut.

Hoitaja Matilainen oli hankkinut bulldoginpennun, ja katsoessaan Nöppöstä lastenkodissa hän ajatteli Nöppösen menneen niin huonoon kuntoon, ettei Nöppösestä olisi enää ihmislasten leluksi, eikä lastenkodissa silloin edes ollut ketään, joka olisi tarvinnut terapianallemme. Niinpä Matilainen vei Nöppösen kotiinsa ja antoi hänet bulldoginpennulle leluksi.

Bulldoginpentu pureksi Nöppöstä ja toteutti riistantappamisviettiään ravistelemalla Nöppöstä suussa. Nöppönen ei tiennyt, mitä ajatella roolinsa muuttumisesta. Hän ajatteli olevansa niin vanha ja raihnainen, ettei kukaan lapsi voisi rakastaa häntä, joten sama oli olla koiran puruleluna. Koiralle ei merkinnyt mitään se, että hänet oli tehty söpöksi ihmisen silmään, mutta toisaalta, Nöppönen ajatteli, ei se ollut tuntunut merkitsevän mitään Mikallemme.

Koiran leikkimisikä jäi taakse, ja koiran leikeissä Nöppönen ei ollut menettänyt muuta kuin vasemman kätensä, oikean jalkansa ja oikean silmänsä. Hänen oikea kätensä kutsui yhä halaamaan, ja hänen ilmeensä oli silmän menetyksestä huolimatta ystävällinen.

Bulldogeilla on sellainen rotuvika, että lyhyen kuonon johdosta niiden henki kulkee huonosti. Suu kiinni hengittäminen on vaikeaa, joten bulldogimme oppi pitämään lelua suussa öisin, niin suu pysyi auki ja henki kulki paremmin. Koska pentuajan leikkien jäljiltä Nöppönessä oli bulldogille tuttu haju, Nöppösestä tuli se lelu, jota koira piti suussa öisin. Niinpä viimeiset vuotensa Nöppönen sai viettää bulldogin unileluna. Nöppösen vatsa rispaantui yhä enemmän ja enemmän koiran hampaiden upotessa siihen yö

toisensa jälkeen. Nöppönen ajatteli, että hänet oli alun perin tehty unileluksi, ja tiettyssä mielessä siihen rooliin pääseminen oli hänelle unelmien täyttymys, olkoonkin, että kyse oli koirasta eikä ihmislap-
sesta.

Vuosikuningas

5. jämäkuuta

Olemme viettäneet nyt jämäkuun pitoja viisi päivää. Kaikki ihmiset kyläverkostomme kylistä ovat olleet kylässämme juhlimassa. Jämäkuu ja pidot alkavat olla lopussa, ja on aika valita vuosikuningas.

”Eiköhän tehdä Ragnarista vuosikuningas”, Thur sanoo.

Säikähdän perinpohjaisesti. Olen tiennyt, että minua kunnioitetaan metsämiehenä, mutta en ole ymmärtänyt kunnioituksen olevan niin suurta, että vuosikuninkaan kunnia lankeaisi osakseni. Kunnia tosiaan, vuoden ajan olisin kuningas, mutta sitten...

Ehdotusta kannatetaan. Kaikki huutavat kunniaa minulle, joten muodollista äänestystä ei edes järjestetä. Hida, kylämme mahtinainen, hakee vuosikuninkaan kruunun Äiti Maan alttarilta ja asettaa sen päähäni. Minua kannetaan kilven päällä ympäri kylää, ja kaikki hurraavat minulle. Otan suosionsoitukset vastaan vastentahtoisesti. Mieluummin olisin pysytellyt tavallisena metsämiehenä.

10. helmikuuta

”Tulenko taas seuraavaksi yöksi vuoteeseesi?” Tuda kysyy aamulla.

”Tule vain”, vastaan.

Minä lähden hoitamaan vuosikuninkaan velvollisuuksiani, Tuda lähtee papitarten seuraan.

Tammikuun nukuin kylämme kauneimpien naisten kanssa. Sitteen se menetti makunsa. Vuosikuningas saa käskää vuoteeseensa kenet tahansa kyläverkostomme naisista, myös varatut. Kukaan ei ole hänelle saavuttamaton. Kun kuka tahansa on tarjolla, seksi menettää nopeasti merkityksensä ja siihen kyllästyy.

Helmikuun alussa pyysin vuodekumppanikseni Tudan, papitar-kokelaan. Hän on parempaa juttuseuraa kuin kylän muut naiset. Hän ymmärtää muustakin kuin arkiaskareista.

Syön vain sisäfilettä. Aina kun kylässämme eläin teurastetaan tai metsästetään, minä saan parhaat palat. Sisäfileeseenkin kyllästyy, kun sitä syö päivittäin.

5. maaliskuuta

Kyläämme ympäröivässä metsässä on nähty poikkeuksellisen komea hirvi. Lähetän kaksi kylämme miehistä jäljittämään sitä. Vuosikuninkaana saan yksinvaltaisesti päättää metsästyksen ja puolustukseen liittyvistä asioista.

1. huhtikuuta

Hida haluaa kylämme miehiä avustamaan maanviljelyksessä. Siihen ei olisi varaa, koska lomejen ryöstöretket alkavat olla vakava uhka. Kaikki kyläverkostomme miehet tarvitaan uusimaan kyliämme ympäröivät paaluaidat.

Hida on ollut kylämme naisten johtaja jo kaksikymmentä vuotta, joten hänellä on arvovaltaa miestemmekin keskuudessa. Vuosikuningas hallitsee vain vuoden, joten hän ei ehdi hankkia arvovaltaa samassa määrin. Vuosikuningas on teoriassa naistenkin johtajan yläpuolella, mutta käytäntö on toinen. Kolmannes miehistämme määrätään metsästämään, kolmannes varustusten uusimistöihin ja

kolmannes maanviljelyksen. Se on vastoin perinteitä. Perinteisesti maanviljelys on kuulunut naisille, ja puolustus sekä metsästys miehille. Yritän pitäytyä kiinni perinteissä, mutta Hida saa puhuttua valtaosan kyläläisistä puolelleen, ja joudun antamaan periksi.

5. kesäkuuta

Hirveä jäljittämään määrämäni miehet ovat löytäneet hirven ja ajaneet sen kylämme lähelle. Vuosikuninkaana saan kunnian ampua hirven jousella. Mitä leikkimetsästystä! Jäljittäjät ovat tehneet varsinaisen työn, ja minä vain ammun yhden nuolen. Mieluummin olisin käyttänyt kevään jäljittääkseeni hirven itse, mutta se on tässä asemassa mahdotonta.

15. lokakuuta

Minulla on enää alle kolme kuukautta elinaikaa. Jämäkuun ensimmäisenä päivänä minut uhrataan Äiti Maalle. Kun kuningas on kuninkaana vain vuoden ja kuolee sitten, hän ei ehdi haalimaan itselleen valtaa.

En olisi tahtonut vuosikuninkaaksi. Mieluummin olisin metsästänyt vielä kymmeniä vuosia. Hengenmentystä kompensoidan vuosikuninkaalle vapaalla vuodekumppanin valinnalla ja parhaalla ravinnolla. Niihin kyllästyy nopesti. Puoleen vuoteen en ole enää pyytänyt ketään vuoteeseni. Minulle selvisi, että Tuda nukkui kanssani vain velvollisuudentunnosta, joten siitäkin meni maku kokonaan.

Koko vuoden vääjäämätön kuolemani on kaivertanut mieltäni. Olen yrittänyt viedä huomioni pois kohtalostani, mutta huonolla menestyksellä. Mitä lähemmäs kuolemani tulee, sitä enemmän se pyörii mielessäni.

1. jämäkuuta

Juhla-aterian jälkeen katson roviota, joka roihuaa kirrkaasti. Yleisö hurraa minun ja Äiti Maan nimeä sekä tulevaa liittoamme. Hurrausten saattamana kävelen rovioon.

Terapiakirjoittamista

Arkku

Ugh-Aart oli ollut heimonsa kanssa kalastamassa. Kalaonni oli ollut hyvä, ja Ugh-Aartkin oli saanut tarpeeksi saalista. Se oli poikkeuksellista. Ugh-Aart kyllä osasi kalastaa, kuten kaikki hänen heimossaan, mutta hän oli heimostaan se huonoin kalamies. Toisinaan hän ei saanut tarpeeksi saalista ja joutui pyytämään ruoka-avustusta muilta.

Kun tultiin rantaan, havaittiin, että rannalle oli ajautunut arkku. Se oli varmaan peräisin jostain eurooppalaisesta laivasta, mutta sitä Ugh-Aart tai muut heimolaiset eivät tieneet. He eivät olleet kuulleetkaan eurooppalaisista. Muut heimolaiset sivuuttivat arkun. Se ei sopinut heidän kokemusmaailmaansa, joten heille sitä ei ollut olemassa.

Ugh-Aartia arkku sen sijaan kiinnosti. Hän tutki sitä ja totesi sen säilytysastiaksi. Väkivalloin hän sai sen avattua. Arkku oli täynnä kirjakääröjä. Ugh-Aart ei tietenkään tiennyt, mitä ne olivat. Ugh-Aart avasi yhden ja näki sen olevan täynnä merkkejä.

Päivä toisensa jälkeen Ugh-Aart palasi tutkimaan merkkejä. Ne hahmottuivat hänen mielessään sanoiksi, ja Ugh-Aart oppi niistä luku- ja kirjoitustaidon sekä englanninkielen. Nämä taidot olivat tietysti kalastajakylässä täysin hyödyttömiä.

Yöllä

Kello kymmeneltä illalla kreivi Ortez nousi arkustaan. Hän kiitti onneaan, että hän kesti kuunvaloa. Hän nimittäin piti yöstä. Yöllä oli rauhallista. Päivisin hänen naapuritalossaan oli remontti, jossa porattiin ja räjäköitiin, ja melu kantautui hänenkin asuntoonsa. Onneksi Ortez makasi päivät tiedottomana arkussaan, ja yöksi melu vaiken.

Ortez tarkisti puhelimensa. Ei soittoja. Ortez pelkäsi, että Ke-lasta soitettaisiin ja ilmoitettaisiin, että hänen sairaseläkkeensä on katkaistu. Sairaseläkettä ei oikeasti pitäisi vampyyreille myöntää. Viranomaiset soittelivat vain päivisin, ja koko yöhön Ortezin ei tarvitsisi pelätä soittoa.

Ortez mietti, mihin hän käyttäisi yön. Hän oli ruokaillut edellisenä yönä, joten vielä tänä yönä nälkä ei yllättäisi. Hän käyttäisi yön lempiharrastukseensa, japanilaisten kukka-asetelmien tekemiseen.

Kastelukannu

Herra Kukkala oli kastelemassa pihansa kukkia. Piha oli suuri ja kastelukannu pieni. Se tarkoitti sitä, että Kukkala joutui vähän väliä ravaamaan hanalla täyttämässä kannua.

Kukkala ajatteli, että puutarhaletkulla kasteleminen olisi vaivattomampaa, mutta hän oli niin kiintynyt metalliseen kastelukannuunsa. Jos hän hankkisi puutarhaletkun, kastelukannu joutuisi kaapin pohjalle. Sitä hän ei voisi tehdä. Kastelukannu oli niin sympaattisen näköinen. Tulisiko kannulle paha mielikin? Vaikka järki sanoi muuta, Kukkala vaistomaisesti ajatteli kannua tuntevana oliona.

Seuraavalla viikolla oli Kukkalan 75-vuotissyntymäpäivä. Koko kylä kokoontui juhlimaan sitä, ja Kukkalalle annettiin lahjakin: ”Sinä kun niin kovasti tykkäät kukkien kastelusta, niin me ostettiin sinulle puutarhaletku.”

Musta

Mikan oli pitänyt valita itseään miellyttävä väri.

Kristitty: Valitsit mustan.

Mika: Joo.

Kristitty: Musta viittaa kuolemaan, synkkyyteen, pimeyden voimiin.

Mika: En minä sitä niin ajatellut. Minä vain tykkään mustasta.

Kristitty: Olet kertonut, että tykkäät hevistä ja kauhuelokuvista. Ne taitavat vetää mielesi synkäksi.

Mika: En minä niitä synkkyytenä ajattele. Pidän kauhuelokuvista yliluonnollisen ilmapiirin takia, en pelottavuuden.

Kristitty: Kun hevi ja kauhuelokuvat pommittavat tajuntaasi synkillä mielikuvilla, niin totta kai se vaikuttaa mieleesi. Vajoat synkkyyteen yhä syvemmälle. Tien päässä on saatananpalvelonta.

Mika: Monet pitävät hevistä ja kauhuelokuvista, eikä niistä kaikista saatananpalvojia tule.

Kristitty: Sinähän olet kertonut, että sinulla on jo mielenterveysongelmia.

Mika: Kyllä, olen skitsofreenikko. Se tosin pysyy lääkkeillä kurissa.

Kristitty: Synkkyyden ihannointi tuhoaa vähitellen mielen, kuten sinulle on jo käymässä.

Mika: Nyt kyllä vedät aika rankalla kädellä mutkia suoriksi, jos väität skitsofreniani johtuvan hevistä ja kauhuelokuvista.

Kristitty: Niin se vaan on. Sanoit pitäväsi kauhuelokuvista yliluonnollisuuden takia.

Mika: Kyllä.

Kristitty: Useimmilla saatananpalvojilla homma on lähtenyt liikkeelle kiinnostuksesta yliluonnolliseen.

Mika: Pidän yliluonnollisuudesta fiktiossa, enkä usko yliluonnollista olevan oikeasti olemassa.

Kristitty: Fiktiosta se lähtee liikkeelle. Sitten kokeillaan spiritismiä, ja kyllä pimeyden voimat ovat ihan todellisia.

Jätä yksi kortti hihaan

Jarkko oli yksinäinen. Lievittääkseen yksinäisyyttään hän oli päättänyt elvyttää vanhan harrastuksensa, canastan. Hän oli alkanut käymään canastakerholla. Hän oli käynyt pari kertaa ja havainnut, kuinka paljon oppimista hänellä oli. Hän oli hävinnyt suurimman osan peleistään. Parhaillaan hän oli bussipysäkillä, matkalla kerhosta kotiin.

”Jätä yksi kortti hihaan.”

Jarkko hätkähti kuultuaan nämä sanat. Makkonen, kerhon mestaripelaaja oli lausunut ne.

”Anteeksi?” Jarkko ihmetteli.

”Muut hihaan jemmautut kortit voi pelata”, Makkonen sanoi, ”mutta kunnan korttihai jättää aina yhden kortin hihaan.”

Jarkko kauhistui. Korttien jemmaaminen hihaan oli huijaamista, ja Jarkko oli luullut pelavansa rehellisellä canastakerholla.

”Minä en huijaa”, Jarkko sanoi.

”Olen seurannut peliäsi”, Makkonen sanoi. ”Sinulla on strategiantajua, mutta se valuu hukkaan, jos et jemmaa kortteja hihaan.”

Bussi tuli. ”Kiitos neuvosta”, Jarkko sanoi noustessaan bussiin. Tuolle kerholle hän ei enää palaisi.

”En tahtois ma touhuun ihmisten”, Jarkko mietti bussissa, ”ja en tahtois yksin olla.” Hän oli mennyt alun perin canastakerholle saadakseen sosiaalisia kontakteja edes joihinkin ihmisiin, ja en-

simmäinen ihminen joka oli tullut puhumaan hänelle oli paljastunut huijariksi.

Rannalle jäänyt

Pieni poika katseli laivoja satamassa. Ne tulivat vieraista maista ja lähtivät vieraisiin maihin. Ne toivat Helsinkiin matkustajia ja mausteita, kahvia, tupakkaa, silkkiä.

Poika ajatteli, että minkähänlaista vieraissa maissa oli. Olikohan siellä murjaaneja kaislahameissaan, kuten hänelle oli kerrottu? Tai vinosilmäinen Kiinan keisari? Poika olisi halunnut hypätä laivaan ja matkustaa kaukomaille katsomaan, mutta hän oli köyhä, ja hänellä ei ollut rahaa matkaan. Kerran hän oli hypännyt laivaan ja sanonut maksavansa matkan työllä, mutta laivan kapteeni oli vain nauranut. ”Menepä vielä kasvamaan muutamaksi vuodeksi”, kapteeni oli sanonut.

Poika katsoi kojua, jossa myytiin kaukomaisten mausteita. Eksoottiset hajut lehyivät pojan nenään. ”Miltähän ne maistuisivat?” poika mietti. Poika kokeili taskuaan, mutta se oli tyhjä. Siellä ei ollut edes yhtä kuparilanttia, joten ostoksia ei voinut tehdä.

Poika päätti, että kun hän kasvaisi isoksi, hän pestautuisi laivaan ja seilaisi kaikki maailman seitsemän merta. Sitten hän haaksirikkoutuisi etelänmeren saarelle, jolla olisi kaislahameisia ja nenärenkaisia murjaaneja. Siellä hänestä tulisi murjaanien kuningas.

Toivomuslähde

Pekka oli kesälomalla ystävänsä mökillä. Hän oli parhaillaan samoilemassa mökin lähimetsissä, kun hän tuli lähteelle. Jano vaivasi jo hiukan Pekkaa, ja hän kumartui juomaan lähteestä.

”Älä juo minusta”, ääni sanoi. ”En ole sellainen lähde.”

”Puhuva lähde!” Pekka ihmetteli.

”Olen toivomuslähde”, ääni sanoi. ”Toteutan kaksi toivettasi.”

”Kaksi?” Pekka hämmästy. ”Kolme toivettahan saduissa toteutetaan.”

”Taikamaassa on lama”, ääni sanoi. ”Taikaministeri Vispilän leikkaukset ovat iskeneet tähänkin.”

Pekka alkoi miettimään, kuinka toiveet käyttäisi. Pekka oli pitkäaikaistyötön, peruspäivärahalla, joten rahahuolet painoivat. Pekka ajatteli, että miljoonalla eurolla maksaisi rästissä olevat laskut, ja rahaa jäisi rutkasti ylikin. Jos toivoisi lisää älykkyyttä, työllisyysnäkyvät paranisivat. Siinä olisi kaksi toivetta.

”Minähän olen vain tällainen perusjamppa”, Pekka mietti kummassa vaatimattomuudenpuuskassa. ”En taida olla miljoonan ja älykkyyden arvoinen.”

”En ole ansainnut sellaista onnea”, ajatukset jatkuivat. ”Ehkä pitäisi tyytyä vähempään.”

Pekkaa hiukoikin jo hiukan. Hän lausui kaksi toivettaan: ”Saisinko lihapiirakan ja pullon kokista?”

Tasa-arvo

Eräänä sunnuntai-iltapäivänä olin surffailmassa netissä ilman sen syvempää tarkoitusta, kun kuulin äänen päässäni.

”Olen Kema, lafelien sivilisaation raunioilta”, ääni sanoi. ”Tahdon kertoa tarinan maailmamme tapahtumista.”

”Kuka puhuu?” kysyin.

”Halki ajan ja avaruuden olen ottanut yhteyden sinuun”, Kema sanoi. ”Saamme laitteillamme telepaattisia yhteyksiä, mutta on sattumanvaraista, kuka valikoituu vastaanottajaksi. Tällä kertaa sinä osuit siihen rooliin.”

Mietin hetken, olenko sekoamassa, kun kuulen ääniä, mutta sen jutut vaikuttivat mielenkiintoisilta, joten päätin jatkaa kuuntelua.

”Sulje silmäsi”, Kema sanoi.

Tottelin, ja mieleeni piirtyi kuva vihreästä, pörröisestä humanoidista, joka oli sidottu paaluun. Harmaat, suomalaiset humanoidit ruoskivat sitä.

”Paaluun sidottu olio on sironi”, Kema sanoi, ”ja ruoskijat ovat lafeleja. Planeetallamme on tosiaan kaksi älyllistä lajia, lafelit ja sironit. Paitsi ulkoasultaan, ne eroavat myös henkisiltä kyvyiltään. Lafelien älykkyys on suunnilleen samalla tasolla kuin sinun lajisi. Sironit ovat puolestaan synnynnäisesti tyhmempiä. Tuhansia vuosia sironit olivatkin orjan asemassa. Tässä näet kuvan menneisyydestä, jossa lafelit ruoskivat orjaansa. Sironien kohtelu oli julmaa.”

Näkökentässäni ruoskanisku toisensa jälkeen osui sironin selkään,

ja se vuosi keltaista verta. Kuva vaihtui, ja näin lafelin pitämässä puhetta.

”Sitten lafilit aatteen, sinä sanoisit niitä humaaneiksi aatteiksi, saivat jalansijaa. Lafelit alkoivat uskomaan, että kaikki älylliset oliot ovat tasavertaisia. Sironit ryhtyivät lakkoilemaan, ja se joudutti kehitystä. Lopputulos oli orjuuden lopettaminen ja yhtäläinen äänioikeus kaikille, niin lafeleille kuin sironeillekin. Sironeita oli 60 prosenttia väestöstä, joten heidän äänensä painoivat politiikassa.”

”Ensin kiellettiin älykkyystestien tekeminen. Sironien orjuuden aikana lafelien ja sironien älykkyyseroista oli paljonkin tieteellistä tutkimusta, ja se selvästi osoitti sironien olevan tyhmempiä. Tuosta tutkimuksesta alettiin puhua vanhentuneena ilman, että mitään tieteellistä perustetta vanhentuneisuudelle osoitettiin. Uusi tutkimus aiheesta kiellettiin.”

Mieleeni piirtyi koululuokka. Luokassa oli lafelien ja sironien poikasia sulassa sovussa. Lafeliopettaja selitti heille jotain vieraalla kielellä.

”Sitten uudistettiin koulujärjestelmä. Lafeli- ja sironilapsille säädettiin yleinen ja yhtäläinen oppivelvollisuus. He opiskelivat samoissa luokissa, samat asiat. Koska sironit eivät pystyneet oppimaan samoja asioita, joita lafelit olivat oppineet aiemmin, opetuksen sisältöjä karsittiin ja yksinkertaistettiin niin, että sironitkin selvisivät niistä. Jotta lafelit eivät olisi saaneet kilpailuetua, yksityiset lafelikoulut kiellettiin, ja kaikki lapset osallistuivat valtion yhteiskouluhin. Koska uudet lafelisukupolvet eivät saaneet opetusta, joka olisi haastanut heidät, he eivät olleet edeltävien lafelisukupolvien tasolla, ja kuilu lafelien ja sironien välillä pieneni.”

”Kai teillä oli arvosanat käytössä?” kysyin. ”Eivätkö lafelit yhä saaneet parempia arvosanoja?”

”Eivät”, Kema sanoi. ”Arvostelussa alettiin huomioida yhtäältä osaaminen ja toisaalta oppimiseen käytetty työnteko. Lafelit eivät joutuneet tekemään töitä oppiakseen uuden opetusohjelman sisällöt, joten heidän arvosanojaan pudotti työnteon vähyys. Opetus perustui samojen asioiden toistamiseen yhä uudestaan ja uudestaan, että sironitkin oppivat ne. Lafelioppilaat turhautuivat, mikä näkyi

käytöshäiriöinä, jotka pudottivat heidän arvosanoja entisestään.”

”Koska koulusta valmistuttiin huonommilla tiedoilla kuin aiemmin, yliopistojen opetusta jouduttiin yksinkertaistamaan. Yliopistoihin tuli kiintiöt sironelle, ja jotta he olisivat saaneet tutkinnon, tutkintovaatimuksia jouduttiin keventämään. Tämä näkyi yhteiskunnan kaikenpuolisena tyhmentymisenä. Jos joku uskalsi vaatia lafelien ja sironien koulutuksen eriyttämistä, hänet vaiennettiin heti väittämällä, että hän halusi palata aikaan, jolloin sironeita ruoskittiin pienimmästäkin rikkeestä.”

”Lopputuloksena oli se, että meillä oli samalla tavoin yliopistosta valmistuneita lafeleita ja sironia. Lafelit olivat kuitenkin työelämässä huomattavasti pystyvämpiä, joten työnantajat palkkasivat heitä. Korkeakoulutettuja sironia oli huomattavia määriä työttömänä, ja tämän selitettiin johtuvan lafeleita suosivista yhteiskunnan rakenteista. Kenelläkään ei kuitenkaan tuntunut olevan käsitystä siitä, mitä nuo yhteiskunnan rakenteet tarkalleen ottaen olivat. Siitä puhuminen, että lafelit olivat synnynäisesti sironia kyvykkäämpiä, oli jo tuohon mennessä muodostunut tabuksi.”

”Aiemmin kaikkia lafeleita oli pidetty keskenään tasa-arvoisina. Heillä oli yhtäläiset oikeudet lain edessä. Sitä ei ollut pidetty tasa-arvo-ongelmana, että yksi lafeli oli elektroniikka-asentaja ja toinen johtaja, joka sai korkeampaa palkkaa kuin ensimmäinen. Jos sironit olisivat suuntautuneet käytännön töihin ja olleet tasa-arvoisia vain edellämämainitussa mielessä, ongelmat olisi välttää. Yksilöiden tasa-arvon sijaan alettiin puhua ryhmien tasa-arvosta, lafelien ja sironien välisestä tasa-arvosta. Tämä vaati, että jokaisessa ammatissa piti olla yhtä paljon lafeleita ja sironia.”

”Työpaikoille säädettiin sironikiintiöt. Jopa asiantuntijatehtävissä ja johtoportaan piti olla joka yrityksessä yhtä paljon lafeleita ja sironia. Eiväthän sironit kyenneet tuottamaan työhön näissä ammateissa, joten käytännössä heidän lafelikolleegansa joutuivat tekemään työt heidän puolestaan. Sironit lähinä sotkivat asioita, ja lafelit joutuivat siivoamaan heidän sotkujaan. Juhlapuheissa kaikki olivat kuitenkin yhtä tuottavia, joten juhlapuheet

erkanivat yhä kauemmas todellisuudesta.”

Mieleeni piirtyi kuva suuresta istuntosalista, jossa istui sadoittain lafeleita, joukossa muutama sironi siellä täällä.

”Politiikka pysyi pitkään lafeleiden hallussa. Jossain sisimmässään sironitkin tiesivät lafeleiden olevan heitä kyvykkäämpiä, joten he äänestivät sironimieliisiä lafeleita. Sitten alettiin puhumaan, että aika olisi kypsä sironipresidentille. Ennen vaaleja parlamentti sääti presidentin valtaoikeudet nollaan, joten sironipresidentti oli sitten pelkkä keulakuva.”

”Kun sironipresidentti ei ollut saanut asioita sotkettua, sironit vyöryivät seuraavissa vaaleissa parlamenttiin. Tätä perusteltiin ainutlaatuisen sironinäkökulman tuomisella politiikkaan. Talous oli ollut jo pitkään lamassa, mutta sironienemmistöinen parlamentti sai talouden romahdutettua kokonaan. Tällä hetkellä edes ruoantuotanto ei toimi, ja planeetallamme nähdään nälkää.”

”Tiedemiehemme eivät enää pysty samaan kuin ennen, mutta minä, yliopistolafeli, kaivoin sironien orjuuden ajalta peräisin olevan telepatiakoneen ja lähetän tämän tarinan sinulle siellä jossain, että yhteiskunnastamme säilyisi edes jokin muisto.”

Tarinan jälkeen ääni vaimeni, enkä enää ole kuullut sitä. Jäin kuitenkin mietimään tarinaa. Maapallolla ei ole kahta älyllistä, kuitenkin älykkyydeltään eroavaa lajia. Kuitenkin yksilöiden välillä on eroja älykkyydessä täälläkin. Mitä aito tasa-arvo voisi tarkoittaa tilanteessa, jossa yksilöiden henkiset kyvyt eroavat? Ainakaan se ei voi tarkoittaa sitä, että teeskennellään, että olemassaolevia eroja ei ole.

Myrkyllinen suhde

Helsinki, elokuussa 1996. Suomen suurin metropoli on maailman mittakaavassa unelias pikkukaupunki. Pahaa aavistamaton Saara Nevalainen on istunut teekupillisen ja viinerin kanssa kahvilan pöytään. Pöytää lähestyy mies, joka on pukeutunut farkkuihin ja ruudulliseen flanellipaitaan. Saara ei tiedä, että miehellä on synkkä salaisuus.

”Onko tässä vapaata?” mies kysyi.

”Kyllä on, istu vaan”, Saara vastasi.

Saara: Ensi silmäyksellä mies vaikutti olevan minun tyyppiäni. En yleensä kiinnostu kirjatoukista, mutta flanellipaita viittasi johonkin käytännön ammattiin.

Mies esittäytyy Mauno Virtaseksi, ja hän kertoo olevansa ammatiltaan remonttimies. Juttu parin välillä luistaa hyvin, ja he sopivat tapaavansa uudelleen.

Seuraavan kuukauden aikana pari käy treffeillä useasti. He juovat olutta pubeissa ja syövät halvoissa ravintoloissa.

Saara: Pubissa Mauno tilasi aina ison kolmosen. Pienpanimo-olut olivat juuri tulossa, mutta Mauno ei osoittanut niihin mitään hienohelmamaista kiinnostusta.

”Kuule, mun seinät pitäisi tapetoida”, Saara kysyy kerran. ”Voisitko sinä tehdä sen?”

”Kyllä se sopii”, Mauno vastaa. ”Pitää vain katsoa sopiva aika.”

Kahden kuukauden päästä Mauno muuttaa Maunon salaisuudesta tietämättömän Saaran luokse asumaan. Saaran seinät ovat edelleen tapetoimatta. Mauno on lykännyt hommaa milloin milläkin tekosyyllä.

Parisuhdeasiantuntija: Tuossa vaiheessa Saara oli korviaan myöten rakastunut, eikä hän osannut aavistaa, että lykkäysten syy oli se, ettei Mauno osaa tehdä remonttia. Rakastunut nainen uskoo helposti rakastetultaan mitä tahansa tekosyitä.

Saaran ystävättäret pitävät Saaraa varsinaisena onnentyttönä, kun hänellä on remonttireiska miesystävänään.

”Ota vielä kahvia”, Saaran ystävätär sanoo.

”Kiitos”, Saara vastaa. ”On se Mauno niin ihana.”

”Olet oikea onnentyttö”, ystävätär sanoo.

Tuossa vaiheessa pariskunnalla on vielä lankapuhelin. Pari kertaa Saaran luokse tulee kummallinen puhelu. Kun Saara vastaa, luuri lyödään korvaan.

Saara: Minä ajattelin, että Maunolla on rakastajatar. Olin niin rakastunut, että hyväksyin sen. En osannut aavistaa, että kyse oli niin paljon synkemmästä asiasta.

Todellinen syy puheluihin on Maunon salaisuus. Mauno viettää kaksoiselämää. Iltaisin ja viikonloppuisin hän on Saaran rakastava miesystävä, mutta päivisin hän on matematiikan professori yliopistolla. Soittaja on Jyri Mikkonen, Maunon jatko-opiskelija, joka soittelee Maunolle kotiin ja kertoo tutkimuksen edistymisestä. Mauno on sanonut Jyrille, että hänen avovaimonsa ei saa tietää hänen olevan matemaatikko.

Silloin tällöin Mauno sanoo lähtevänsä pariksi päiväksi mökille kalastamaan. Todellisuudessa hän menee ulkomaille matematiikan konferenssiin. Seinät ovat edelleen tapetoimatta.

Saara: Päästin Maunon mieleläni kalareissuille. Onhan kalastaminen niin miehekäs harrastus.

Eräänä päivänä Saara kuitenkin löytää sohvapöydältään paperin, jossa on jotain kummia symboleita. Saara tiukkaa Maunolta, mikä paperi se on, ja Maunon on kerrottava totuus.

”Mikä paperi tämä on?” Saara kysyy.

”Tuo on korkeampaa matematiikkaa”, Mauno vastaa.

”Mitä ihmettä korkeampi matematiikka tekee meidän sohvapöydällämme?” Saara tiukkaa.

”Kulta”, Mauno sanoo. ”Minun on kerrottava sinulle yksi juttu. En ole ollut sinua kohtaan täysin rehellinen.”

”Et kai ole... matemaatikko!” Saara kauhistuu.

”On se myönnettävä”, Mauno vastaa. ”Olen matematiikan professori, en remonttimies.”

Parisuhdeasiantuntija: Olisihan se kenelle tahansa melkoinen järkytys kuulla, että oma kulta onkin matemaatikko. Saara oli vielä erityisen haavoittuvainen, koska hän on niin vahvasti viehtynyt käytännön miehiin.

Saara: Olihan se melkoinen shokki. Remontit, seinän tapetoinnit, rakastajattaret, kalareissut... kaikki olikin valetta.

Lopulta Saara hyväksyy Maunon matematikkouden, pari jatkaa parina, ja Mauno vetää Saaran omaan synkkään maailmaansa. Saara ei kerro Maunon ammatista ystävättärilleen. Näin Saarakin elää kaksoiselämää. Hän esittää remonttireiskan avovaimoa, vaikka todellisuudessa hän on matemaatikon avovaimo.

Saara: Mauno otti sen jälkeen minut mukansa konferensseihin. Ystävättärilleni sanoin, että menemme Mallorcalle lomailemaan.

Konferensseissa matemaatikoiden puolisoille järjestetään omaa ohjelmaa. Kun matemaatikot viettävät päivät esitelmöimässä toisilleen matematiikasta, puoliset käyvät tutustumassa paikallisiin nähtävyyksiin. Illat matemaatikot ja puoliset viettävät yhdessä. Saara tutustuu muihin matemaatikoiden vaimoihin.

”Meillä puolisoilla on nämä vihreätaustaiset nimilaput”, eräs matemaatikon vaimo sanoo. ”Vihreä väri tarkoittaa, että en ymmärrä matematiikkaa. Älä tule puhumaan matematiikkaa minulle.”

”Kuinka te suhtudutte puolisoienne matemaatikouteen?” Saara kysyy.

”Kumppania pitää tukea”, matemaatikon vaimo vastaa.

Mauno järjestää itselleen työskentelytilat parin yhteisen kotiin. Hän tekee tutkimuksensa kotona ja käy yliopistolla pelkästään luennoimassa ja ohjaamassa opiskelijoita. Kun Saara kutsuu ystävättäriä kotiin, Maunon työskentelytilojen ovi pidetään visusti suljettuna, ettei salaisuus paljastu.

Parisuhdeasiantuntija: Salaisuuden kantaminen on raskasta.

Joutuu koko ajan pelkäämään, että paljastuu. Saara oli itse asiassa täysin viaton puolisonsa salaisuuteen. Silti hän joutui salailemaan.

Vuoden päästä tapahtuu käänne. Mauno on tehnyt mullistavaa tutkimusta matematiikassa, ja hänelle myönnetään siitä Fieldsin mitali. Matematiikassa ei jaeta varsinaisia Nobel-palkintoja, mutta Fieldsin mitalia kutsutaan ”matematiikan Nobeliksi.” Kaikki lehdet uutisoivat, että Fieldsin mitali myönnetään Suomeen. Saara ei voi enää välttää paljastumista.

Saara: Minua hävetti niin kovasti. Kaikki ystävättäreni saivat tietää, että olen avoliitossa matemaatikon kanssa. Menetin kasvoni täysin.

Parisuhdeasiantuntija: Salaisuuden paljastuminen on yhtäältä häpeä, mutta toisaalta se voi olla helpotus. Salailun aika on ohi.

Saaran ystävättäret suostuttelevat Saaran jättämään Maunon. ”Ethän sä voi seurustella matemaatikon kanssa”, ystävätär sanoo. ”Mutta”, Saara vastaa. ”Rakastan Maunoa.”

”Jätä se kelmi”, toinen ystävätär sanoo. ”Se ketku ei ole sinun arvoisesi.”

”Hyvä on, jätän sen”, Saara vastaa lopulta.

Saara: Kun olin jättänyt Maunon, tuntui kuin kivi olisi vierähtänyt sydämeltäni. Minun ei tarvinnut enää häpeillä.

Nykyään Saara on onnellisesti naimisissa timpurin apumiehen kanssa, ja mies on tapetoinut Saaran seinät.

Sugar babe

Kerran näin filosofianlaitoksen ilmoitustaululla omituisen ilmoituksen: ”Palkataan filosofianopiskelija koulutusta vastaavaan työhön. Pitää olla graduvaiheessa.” Alalaidassa oli rivi puhelinnumerohapsuja, eikä yhtään ollut vielä irroitettu. Kiitin onneani, ilmoitus oli varmaan juuri jätetty. Filosofianopiskelijoille ei juurikaan koulutusta vastaavia työpaikkoja ollut, ja tämä olisi toista kuin silloinen työni yökerhon plokkarina, humalaisten miesten puristeltavana. Kilpailun ehkäisemiseksi revin koko ilmoituksen pois.

Oven avasi keski-ikäinen, hiukan ylipainoinen mies.

”Krista Nousiainen”, esittäydyin.

”Raimo Heikkilä”, kuului vastaus. Istuuduimme. ”Ensin kerron, mistä tässä työssä on kyse. Olin rakennusliikkeen johtaja, mutta selkäsärkyjen vuoksi jouduin jäämään sairauseläkkeelle. Tietysti ihminen pysähdyttyään alkaa miettiä, mistä tässä kaikessa on kyse. Elämässä, nimittäin. Ei tällainen vasemmistolaiskodin kasvatti voi uskontoonkaan hurahtaa, joten ryhdyin tutustumaan filosofiaan. Kun noita filosofeja lukee, niin kyllähän heillä on hyviä ajatuksia, mutta ennen kaikkea heille tekisi mieli väittää vastaan. Mutta eihän kirja kuuntele vastaväitteitä.”

”Jatka vain”, sanoin.

”Ei tällainen harrastelija muuten henkevää keskusteluseuraa saa, niin päätin palkata filosofian asiantuntijan keskustelemaan kanssani. Kuinkas pitkällä sinä olet opinnoissasi?”

”Perus- ja aineopinot filosofiassa on suoritettu. Syventävistä opinnoista puuttuu viisi opintoviikkoa. Sivuaineina olen lukenut kognitiotiedettä ja matematiikkaa, ja gradu on puolessa välissä. Sen otikko kuuluu ’Järjen rooli Sokrateen eettisessä ajattelussa’.”

”Lähes valmis maisterinainen, siis. Kerropa vähän lisää gradustasi.”

”Lähtökohtani siinä on, että Ksenofonin teokset ja Platonin varhaiskauden teokset kuvavat Sokrateen ajattelun oikein, ja osoitan, että vaikka antiikin etiikkaa on yleensä pidetty järkilähtöisenä, Sokrateen ajattelussa tunteella oli tärkeä, joskin piilotettu rooli.” Yritin vaikuttaa niin asiantuntevalta kuin osasin.

”Etiikkaa, siis. Minä olen enemmän kiinnostunut olemassaoloa koskevista kysymyksistä.”

”Osaan minä niitäkin.” Tahdoin työpaikan hinnalla millä hyvänsä. ”Ontologian perus- ja jatkokurssit on suoritettu. Samoin syventävä kurssi Kantin teoreettisesta filosofiasta.” En sanonut, että Kant-kurssi meni läpi ykkösellä. Ainoa huono arvosanani.

”Minäpä taidan palkata sinut. Palkka on 1000 markkaa viikossa, ja se kattaa kaksi kahden tunnin keskusteluseksiä.”

En voinut uskoa onneani. Neljä tuntia filosofista keskustelua viikossa ei olisi minkäänlainen taakka, ja tonni viikossa oli opiskelijalle iso raha. Voisin lopettaa plokkarintyöni.

”Vittu, tuohan on huoraamista”, Marko sanoi.

Olin kertonut Markolle uudesta työpaikastani. Marko oli eräänlainen poikaystäväni. Paino sanalla eräänlainen. Hän opiskeli estetiikkaa, ja olimme tavanneet humanistisen tiedekunnan bileissä. Minä roikuin Markon kanssa, kun en parempaakaan keksinyt, ja Marko oli omistushaluinen.

”Se mies on keski-ikäinen ja liikkuu vaikeasti selkäsäryn takia.” Jätin sanomatta, että rakennusliikkeen johtaja, joka alkaa harrastella filosofiaa oli minusta ihmistyyppinä mielenkiintoinen. ”Ei hän ole sinulle mikään uhka.”

”Niin, mut keskustelu, niinkuin seksikin, on tarkoitettu asiaksi, missä kumpikin antaa ja kumpikin saa ihan sen aktiviteetin puit-

teissa. Ei keskustelullista antamista voi korvata maksamalla rahaa.”

”Ajattelisit vähän miesparkaa. Me kaksi käydään yliopistolla mielenkiintoisia keskusteluja, mut sillä ei ole ketään, jonka kanssa keskustella filosofiasta.”

Tämä keskustelu päättyi pattitilanteeseen. Marko piti kannastaan kiinni, mutta minä suhtauduin pragmaattisemmin. Minä tarvitsin rahaa ja Raimo keskusteluseuraa.

”Kun katson tätä kahvikuppia, se on aluksi epämääräinen möykky”, Raimo sanoi. ”Sitten kun katson tarkemmin, se alkaa saada yksityiskohtia.”

Ensimmäinen sessiomme oli juuri alkanut.

”Mutta onko se kahvikuppi, joka muuttuu?” kysyin. ”Kantin mukaan on olemassa kahvikuppi an sich, kahvikuppi sinänsä, joka on havainnoistamme riippumaton. Kun katsomme kahvikuppia, vain havaintomme kahvikupista muuttuu.”

”Kyllä kahvikuppi ihan selvästi muuttuu, kun sitä tarkastellaan lähempää.”

”Ehkä sinun kannattaisi tutustua fenomenologieihin, esimerkiksi Husserliin”, sanoin. ”He pitävät mielen saamaa havaintoa ensisijaisena itse objektiin näden.”

”Mut kun minä en puhu havainnosta vaan itse kupista.”

”Berkeley oli sitä mieltä, että olemassaolo on havaituksi tulemistä”, sanoin. ”Mutta hänkin postuloi Jumalan, jolla oli täydellinen havainto kaikista esineistä.”

”Mitäs mieltä itse olet?”

”En tiedä”, vastasin. ”Kantoja on niin monia, ja kaikilla on omat heikkoutensa ja vahvuutensa. Musta on tärkeämpää hahmottaa eri vaihtoehtoiset suhtautumistavat kuin juuttua yhteen kantaan.”

”Mut se fenomono vai minä se nyt olikaan kuulosti mielenkiintoiselta”, Raimo sanoi.

”Fenomenologia”, korjasin. ”Jatketaanpa siitä...”

Sessio eteni samaan tapaan. Ei Raimo mitenkään erityisen syvällinen ollut. Esitti sellaisia väitteitä, mitä maallikolle voisi kuvitella tulevan mieleen lukiessaan filosofiaa. Työ oli kuitenkin

hauskaa ja siitä maksettiin hyvin.

”Kuule, mulla olisi yksi erikoisempi pyyntö”, Raimo sanoi erään session jälkeen. Työsuhde oli jatkunut kuukauden.

”Niin?”

”Kun mä en selkäsäryltäni oikein voi liikkua ulkona, niin jää naisten tiiraileminen vähemmälle. Voisitko pukeutua seksikkäämmin, niin vanha mies saisi vähän silmänruokaa? Maksaisin kaksisataa viikossa ekstraa. Alapää ei sitten minulla enää toimi, että sensuuntaisia lähentelyjä on turha pelätä.”

Mietin vain hetken ennenkuin suostuin. Raimo maksoi sen verran hyvin, että ekstraraha ei ollut pääasiallinen vaikuttimeni. Sairas mies herätti myötätuntoni, ja ajattelin, että voisin helposti tuoda hänen elämäänsä hiukan iloa. Tämän pukeutumisetun jou-tuisin tosin salaamaan Markolta. Se saattaisi tarkoittaa pikaista vaatteidenvaihtoa yleisessä vessassa.

”Kaunokaiseni”, Raimo aloitti. ”Olen miettinyt totuuden käsitettä. Onko totta se, minkä ihmiset uskovat olevan totta vai se, mikä on oikeasti totta?”

Sessioita oli jatkunut kolme kuukautta. Istuin Raimon luona ylläni polvipituinen skottiruutuhame, verkkosukkahousut ja ohut musta paita, jonka läpi mustat rintsikkani näkyivät. Olin ottanut sessioiden tavoitteeksi sen, että saisin Raimon tarkastelemaan kysymyksiä eri näkökulmista sen sijaan, että alkoi härkäpäisesti puolustaa ensimmäisenä mieleen tulevaa näkemystä. Työni alkoi selvästi tuottaa tulosta.

”Kulta pieni”, vastasin. ”Totuusteorioita on vaikka kuinka monta. Pääasialliset totuusteoriat ovat korrespondenssiteoria, koherenssiteoria, pragmaattinen teoria ja tarskilainen totuusteoria. Tarski kyllä itse oli sitä mieltä, että hän on korrespondenssiteorian kannattaja, ja korrespondenssiteoria on se, minkä mukaan väite on totta, jos asiat oikeasti ovat niinkuin väite väittää.”

Olimme alkaneet keksiä toisillemme hellittelynimiä, ja käytimme niitä jatkuvasti.

”Muruseni, mikä niistä on se, missä totuus on se, minkä ihmiset uskovat olevan totta?”

”Tuollainen kanta on lähinnä joidenkin postmodernien ajattelijoiden mielestä varteenotettava, senkin komistus. Muut, esimerkiksi kukaan meidän laitoksellamme, ei noteeraa sitä.”

”Mikäs siinä on vialla, hanipuppeli?”

”Onhan mahdollista, että kaikki mihin ihmiset uskovat, on valetta, mörökölli. Esimerkiksi Matrix-elokuvassa ihmiset uskovat elävänsä tavallisessa maailmassa, ja se paljastuu tietokoneen luomaksi virtuaalitodellisuudeksi.”

”Mutta onhan se totta, että tässä on kahvikuppi”, Raimo sanoi. ”Jos olemme virtuaalitodellisuudessa, kahvikuppi vain tarkoittaa sitä kahvikuppia, joka on tietokoneen muistissa. Eikö niin, prinsessa?”

”Tuopa oli mielenkiintoinen ajatus”, sanoin. ”Tästä pääsemmekin merkityksen teoriaan. . .”

Raimo alkoi selvästi oppia.

Kerran Marko yhytti minut, kun olin minihameessa ja narutopissa kävelemässä, täydessä meikissä ja rintaliivinolkaimet näkyvillä.

”Minnes olet tuon näköisenä menossa?”

”Raimon luokse”, vastasin.

”Vittu sä huoraat.”

”Eikö me olla puhuttu tämä jo monta kertaa? Ei filosofinen keskustelu ole mitään huoraamista.”

”Ei kun sä oikeasti annat sille!”

”Enkä anna!”

”Miksi sitten olet tälläytynyt noin?”

”No kun. . .”

”Lopetat Raimon luona käymisen, tai meidän juttu on ohi!”

”Meidän juttu on sit ohi.”

Se oli sen seurustelusuhteen loppu. En yhtään tiedä, millaisia ihmissuhteeni tulevat olemaan vastaisuudessa, mutta siitä olen varma, että nautin huomattavasti enemmän maksettuna keskusteluseurana kuin tyttöystävänä olemisesta.

Juho (Pelejä ja romantiikkaa, osa I)

Marketta katsoi salia, ja hänen katseensa osui hahmoon, jota hän oli hakenutkin. Juho. Ehkä 180 senttimetriä pitkä, atleettinen ruumiinrakenne, hiukset poninhännällä, päällä farkut ja etnopaita, kuten opiskelijoilla usein oli. Vielä pari vastustajienvaihtoa, ja Juho tulisi Marketan pöytään. Marketta katsoi, kuinka Juho levitti pelikortit kädestään pöytään ja selitti jotain pelitovereilleen. Juhon kotipeli oli ilmeisesti niin itsestäänselvää, ettei sitä edes tarvinnut pelata. Riitti, että selitti, kuinka se pelataan.

Marketta oli bridgekerholla. Bridgeä pelataan kahden hengen joukkueissa. Joukkue pelaa yhdessä koko peli-illan, mutta vastustajat vaihtuvat muutaman jaon välein.

Marketta ajatteli, että parhaassa tapauksessa Juho oli seurustelumielessä vapaa, ainakin hänen joukkueoverinsa oli miespuolinen, joten pariskuntajoukkueesta ei ollut kyse.

Marketan ajatukset katkaisi Markun ääni: ”Mitä sä viisi ristiä menit tarjoamaan?”

Markku oli Marketan aviomies ja joukkueoveri. Eräs kerhon parhaista pelaajista, ja Marketta usein ihmetteli, kuinka Markku suosui pelaamaan Marketan kaltaisen tumpelon kanssa.

”No kun sä olet mua parempi pelaaja”, Marketta sanoi. ”Jos olisin jättänyt kolme sangia sitoumukseksi, mun olisi pitänyt pelata

se. Viisi ristiä tuli sun pelattavaksesi.”

Bridgessä toinen joukkue määräytyy tarjousten perusteella pelinviejäosapuoleksi, ja toinen pelinviejäjoukkueen jäsenistä, pelinviejä, pelaa yksin sekä omilla että joukkueoverinsa korteilla. Markettaa pelotti pelata pelinviejänä. Hän tekisi kuitenkin jonkun virheen, ja sitten Markku motkottaisi siitä.

”Saatiin kotipeli ristissä”, Markku sanoi. ”Ei siinä kuitenkaan ollut mitään järkeä, kun sangissa oltaisiin saatu kotipeli ylitikillä.”

”Anteeksi”, Marketta sanoi ja tunnusteli taskuaan. Hänen aamupäivällä kirjoittamansa lappu oli siellä.

Markku vaati, että pelin piti aina mennä optimaalisesti, parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Marketalle olisi riittänyt, että olisi ollut kiva pelaila. Usein niin ei kuitenkaan käynyt, koska Marketta stressasi Markun vaatimuksista.

Juho ja hänen joukkueoverinsa istuivat Marketan ja Markun pöytään. Marketta tunsu perhosia vatsassaan. Hänen suuri hetkensä olisi ihan kohta.

Pakollisten tervehdysten jälkeen peli alkoi, ja Markku avasi ”Kaksi ruutua.”

Marketta inhosi tätä tarjousta. Bridgessä joukkue sai sopia merkitykset tarjouksilleen suhteellisen vapaasti, ja Marketan ja Markun systeemissä avaus kaksi ruutua lupasi pitkän patamaan, pitkän herttamaan tai paljon arvopisteitä. Marketan mielestä tarjous ja se, millaiseen tarjoussarjaan se johti olivat liian vaikeita. Mieluummin Marketta olisi pelannut luonnollista systeemiä, jossa ruudun tarjoaminen lupaa ruutukortteja, mutta Markun mielestä tällaiset keinotekoiset tarjoukset johtivat tehokkaampaan systeemiin.

Marketta vastasi: ”Kaksi pataa.”

Kuten arvata saattaa, Markun ja Marketan systeemissä tarjouksella ei ollut mitään tekemistä patamaan kanssa.

Juho tarjosi ”Kolme pataa”, ja hänen joukkueoverinsa korotti: ”Neljä pataa.”

Juho siis oli pelinviejänä neljän padan sitoumuksessa. Peli ei tällä kertaa mennyt kotiin, vaan jäi yhden tikin vajaaksi. Markku ja Mar-

ketta saivat pisteitä.

”Vähän riskillä mentiin”, Juho sanoi. ”Ja tällä kertaa tuli takkiin.”

Marketta ajatteli, että Juhon joukkue ei ollut mennyt pienellä riskillä, vaan Juhon joukkueoverin neljän padan tarjous oli ollut tärkeä ylitarjous. Juho ei kuitenkaan arvostellut joukkueoveriaan. Tämä oli se syy, miksi Marketta oli iskenyt silmänsä Juhoon. Vaikka tämän joukkueoveri oli samanlainen tumpelo kuin Markettakin, Juho ei koskaan moittinut joukkueoveriaan. Tämä siitä huolimatta, että Juho oli todella hyvä pelaaja.

Seuraavassa jaossa sitoumukseksi tuli Marketan tarjoama neljä herttaa, ja Markku olisi pelinviejänä. Nyt Marketta oli ottanut pienen riskin. Se oli epätyypillistä Marketalta. Normaalisti Marketta tarjosi hyvin varovaisesti, Markku motkottikin hänelle yleensä liiasta varovaisuudesta, mutta nyt Marketan oli välttämätöntä antaa Markkulle muuta pohdittavaa niin, että Marketta voisi toteuttaa suunnitelmansa.

Nähtyään Marketan kortit Markku kurtisti kulmiaan ja alkoi pätkäillä, kuinka saataisiin kotipeli. Tällöin Marketta sujautti lapun Juholle. Juho näytti kummastuneelta, mutta otti lapun vastaan ja työnsi sen taskuunsa. Marketta tunsu itsensä teinitytöksi, vaikka hän melkein nelikymppinen oikeasti olikin. Lappujen salainen sujauttelu oli niin yläastetta. Muuta mahdollisuutta ei kuitenkaan ollut. Hän näki Juhoa pelkästään bridgekerholla, ja bridgekerholla Marketta oli aina Markun seurassa. Juho oli varmaan viisitoista vuotta Markettaa nuorempi, joten yläaste oli hänellä tuoreemmassa muistissa kuin Marketalla.

Lapussa luki: ”Hei Juho. Vaikutat mukavalta kaverilta, ja tahtoisin pelata joukkueoverinasi. Tule keskiviikkokerhoon ensi viikolla. Olen siellä. Kunnioittavalla ystävyydellä, Marketta.”

Keskiviikkokerho kokoontui keskellä päivää, ja se oli tarkoitettu ensisijaisesti eläkeläisille. Marketta oli kotirouva, joten tapaaminen keskellä päivää olisi paras aika tavata ilman, että Markku saisi tietää asiasta. Juhon Marketta tiesi yliopisto-opiskelijaksi, joten hän voisi järjestellä aikataulujaan.

Jotta lukija ei jäisi jännitykseen, kerrottakoon, että Markku sai neljän hertan sitoumuksen pelattua kotipeliksi, vaikka se vaatikin kiristyksen, loppupelitekniikan, jonka vain huippupelaajat hallitsivat.

Kotimatka Bridgeareenalta Lauttasaaresta Vantaan perukoille kesti yli puoli tuntia, ja kotimatalla oli oppitunnin aika. Se tarkoitti sitä, että Markku luetteli Marketalle kaikki virheet, joita tämä oli tehnyt peli-illan aikana. Virheitä oli ollut melkoinen määrä, vaikka Markku ja Marketta olivatkin sijoittuneet peli-illan lopputuloksissa parhaaseen kolmannekseen, juuri Juhon ja tämän joukkueoverin alapuolelle. Markku ei muuten ollut mikään tarkkaavaisuuden perikuva, mutta Marketta ei voinut lakata hämmästelemästä, kuinka Markku aina muisti kaikki illan aikana pelatut jaot ja Marketan tekemät virheet.

Seuraavana keskiviikkona Marketta oli Bridgearenalla pukeutuneena hiukan kiiltävään paitapuseroon ja hameeseen. Polkkatukka oli kiinni hiuspantana toimivalla jenkkihuivilla. Marketta tiesi olevansa vielä lähes nelikymppisenäkin tyrmäävän näköinen. Hän oli kasvis-syöjä ja kuntoili. Jenkkihuivi toi nuorekkuutta.

Aina kun ihmisiä tuli sisään, Marketta jännäsi, tuleeko Juho. Ovesta kuitenkin astui vain mummoja ja pappoja. Pelipäivän järjestäjä kävi kysymässä Marketalta, pitääkö tälle järjestää joukkueoveri, mutta Marketta sanoi odottavansa seuraa.

Lopulta Juho saapui. Marketta olisi halunnut halata tervehdyksi, mutta tyytyi kättelemään ja sanomaan: ”Ai sä tuli sittenkin.” Ääni oli niin ystävällinen kuin Marketta osasi.

”Joo, pitää käyttää kaikki mahdollisuudet pelata”, Juho sanoi. ”Mä olen ihan addiktoitunut tähän peliin. Jos et olisi kutsunut mua, olisin varmaan joka tapauksessa lintsannut luennoilta ja lukenut bridgestä. Sain eilen kirjan, jossa kuvaillaan eksoottinen tarjoussysteemi. Siinä ei tarjota maita vaan pelkkää käden muotoa.”

”Mä pelaisin kuitenkin mieluiten luonnollista systeemiä”, Marketta sanoi.

”Sopii”, Juho sanoi. ”Onko vaikka paneelistandardi tuttu?”

Paneelistandardi on luonnollinen tarjousjärjestelmä, jota käytetään suomalaisessa bridgelehdessä julkaistuissa tarjouspulmissa.

”Joo”, Marketta sanoi ilahtuneena.

Pelipäivän ensimmäisessä jaossa Juho teki pitkän tarjoussarjan päätteeksi tarjouksen kuusi pataa ja voitti kaikki tikit.

”Hyvä, ettet vastannut mun avaukseen limitillä”, Juho sanoi Marketalle. ”Sulla oliskin ollut pikkuisen liian vahva käsi siihen. Uuden värin tarjoaminen oli sulta oikea veto.”

Marketta ilahtui. Tältä joukkuetoverilta sai positiivista palautetta.

Sinä päivänä Marketta pelasi elämänsä parasta bridgeä. Hänen ei tarvinnut jännittää virheiden tekemistä, joten rentoutuneena virheitä tulikin huomattavan vähän. Hän ei arastellut ottaa pelinviejän roolia itselleen, ja eräässä jaossa hän teki elämänsä ensimmäisen kiristuksen, vaikean loppupelitekniikan. Markku oli opettanut kiristystä hänelle, ja hän oli luullut, ettei hän ollut ymmärtänyt Markun selitystä, mutta nyt palikat loksahdivat paikalleen.

Marketan joukkuetoveri oli komea, ystävällinen ja älykäs. Oli kuin hän olisi lukenut Marketan mieltä. Juho ymmärsi aina, mitä Marketta ajoi tarjouksillaan takaa. Pelikerran jälkimmäisen puoliskon Marketta tunsikin olonsa seksuaalisesti kiihottuneeksi. Juho oli varmaan sängyssä yhtä hyvä kuin korttipöydässäkin.

Marketta ja Juho voittivat pelipäivän. Eläkeläisten kerho ei tosin ollut yhtä kovatasoinen kuin torstai-illan kerho, jossa Marketta tavallisesti kävi, mutta kyllä voitto oli täälläkin Marketalle saavutus.

Kun tulokset olivat tulleet, Marketta sanoi Juholle: ”Mitä jos mentäis meille? Mun mies tulee kotiin vasta viiden tunnin päästä. Voitais katsoa meidän tarjoussystemin yksityiskohtia.”

”Kiitos kutsusta, mutta ei ehdi”, Juho sanoi. ”Mä tapaan mun tyttöystävän ihan just.”

Marketta häpesi ja mietti, mitä Juho hänestä nyt ajattelee. Pitää varmaan niin helppona, että jalat leviää heti kun on vähän pelannut

yhdessä korttia.

Kun ihmiset poistuivat Bridgeareenalta, Marketta näki, kuinka ulkona Juhoa odotti todella kaunis nuori nainen. Nainen ja Juho suutelivat intohimoisesti.

”No tota kaunotarta vastaan mulla ei ole mitään mahiksia”, Marketta ajatteli. Marketta mietti, mitä hän tekisi Juhon kanssa. Peliseuraksi Juho varmaan suostuisi vastaisuudessakin, mutta Juholle kyse olisi pelkästä kortinpeluusta. Marketta oli nauttinut suuresti kortinpeluusta Juhon kanssa, mutta kävisikö joukkueoveruus aikaa myöten liian raskaaksi, kun Marketta halusi enemmänkin?

Anna (Pelejä ja romantiikkaa, osa II)

”Ala harrastamaan jotain. Voihan tyttöystävän saada harrastuksen kautta”, Petteri luki nettikeskustelupalstalta. Oli yhdeksänkymmentäluvun loppu, ja netti oli vielä nörttien temmelyskenttä. Ihmissuhdekeskustelupalstalle tuli säännöllisesti yksinäisten nuortenmiesten tiedusteluja, kuinka saada tyttöystävä, ja vastauksina niihin joitain puolivillaisia neuvoja.

Petteri oli yksinäinen nuorimies, mutta hän ei ollut alentunut kysymään palstalta tyttöystävän saamisesta. Mitä nyt luki muille annettuja vastauksia. Petteri ajatteli, että hänelläkin oli harrastus, go-peli, mutta go-kerhon jäsenistö oli niin miesvoittoista, että sieltä ei tyttöystävää saisi.

Tai olihan siellä Anna, kerhon ainoa nainen. Anna tosin opiskeli yliopistolla kemiaa, ja Petteri ajatteli, ettei Anna Petterin kaltaisesta sosiaalipummista perustaisi. Sitä paitsi, Petteri ajatteli, Anna oli varmaan varattu. Petteri oli kuullut jutun, että Anna oli alun perin tullut go-kerholle miesystävänsä kanssa, mutta mies oli lopettanut go-harrastuksen, koska ei ollut sietänyt sitä, että Anna oppi pelin nopeammin kuin hän.

Petteri avasi Turbo Pascal-editorin, ja ruutuun tuli Petterin kirjoittamaa ohjelmakoodia. Petteri oli jättänyt lukion kesken ja alkanut kehrittelemään täysipäiväisesti, sossun rahoilla, tekoälyä jo-

ka ratkaisisi kaikki maailman ongelmat. Parin vuoden päästä hän oli huomannut projektin toivottomaksi ja pienentänyt mittakaavaa. Nyt hän kehitti go-peliä pelaavaa tekoälyä. Sossu toimi edellen projektin rahoittajana.

Go on kiinalainen kahden hengen lautapeli. Siinä missä shakki on taktista siirtojen laskemista, go:ssa hiukan epämääräisemmällä strategisella ajattelulla oli enemmän käyttöä. Tuohon aikaan tekoälyt pelasivat jo shakkia parhaiden ihmispelaajien tasolla, mutta go:ssa kehittynyt amatööripelaajakin pystyi lyömään parhaat tekoälyt. Kaukoidän ammattipelaajia vastaan tekoälyillä ei ollut mitään mahdollisuuksia.

Petteri oli vakuuttunut, että hän pystyisi parissa vuodessa kehittämään go-tekoälyn, joka pelaisi samalla tasolla ammattipelaajien kanssa. Todellisuudessa projektilla ei ollut onnistumisen mahdollisuuksia, ja go-kerholla, Petterin selän takana, hänen tekoälyprojektilleen naureskeltiinkin. Pelitaidoiltaan Petteri oli kerholla vahvaa ylempää keskitasoa, joten ei hänen statuksensa ollut siellä täysin nollassa ollut.

”Hei, pelattaisko?” Petteri kysyi Annalta.

Petteri oli go-kerholla, ja Anna oli sopivasti ollut vailla pelitoveeria. Peliseuran kysyminen sujui Petteriltä ongelmitta, mutta hän ei tiennyt, kuinka tekisi aloitteen johonkin muuhun. Petteri oli kuullut, että naisia voi iskeä, mutta Petterillä ei ollut mitään käsitystä, kuinka se käytännössä tapahtui. Niinpä hän ei yleensä ottanut kontaktia naisiin. Poikuuskin hänellä oli tallella. Hänen kokematomuutensa hävetti häntä, joten poikuuden menetäminen yhden illan tuttavuuden kanssa oli poissa laskuista. Naiseen pitäisi ensin tutustua, että olisi turvallinen ihminen jonka kanssa sählätä. Mutta kuinka saada tutustumisen alkuun Annan kanssa?

Anna vastasi Petterin peliehdotukseen ”Joo” ja asettui vapaan pelilaudan ääreen. Pelaajina Petteri ja Anna olivat suunnilleen tasavahvoja, joten tiedossa oli hyvä peli.

Petteri istuutui, ja peli saattoi alkaa. Petteri sai mustat pelinappulat ja teki san ren sei -avauksen, kolme mustaa nappulaa,

jotka ovat kuin kolme tykkiä, jotka osoittavat kohti vastustajan asemia. Petteri koki alitajuisen tarpeen osoittaa maskuliinisuuttaan, ja niinpä hän pelasi hyvin aggressiivisesti. Go:ssa silmitön hyökkääminen heikentää omia asemia, ja oma asema pitäisi rakentaa vahvaksi ennen hyökkäystä. Petterin itsetunto ei tähän venynyt, ja niinpä hänen asemansa olivat lopulta niin heikkoja, että Anna sai helpon voiton.

”Sä hyökkäilit tässä kohti vähän harkitsemattomasti”, Anna sanoi ja osoitti laudalla Petterin kuollutta ryhmää.

”Joo, se meni vähän siihen”, Petteri sanoi. Hän ei keksinyt muuta sanottavaa, joten vaivaantuneen hiljaisuuden välttämiseksi hän poistui ulos tupakalle.

”Anna pelaa kuin mies”, Markus sanoi Petterille tupakkapaikalla. Markus oli teekkari ja pelasi yleensä teekkareiden go-kerholla. Nyt hän oli tullut pelaamaan yleiselle go-kerholle.

”Joo”, Petteri vastasi. Hänestä pelaajien sukupuolittaminen oli hiukan epäilyttävää, mutta mitä nyt teekkarilta voi odottaa.

”Tavallisesti naiset vain vastailee vastustajan siirtoihin”, Markus sanoi. ”Anna ei pelkää ottaa aloitetta käsiinsä.”

Petteri mietti, että jos Anna olisi vain vastaillut hänen siirtoihinsa, Petteri olisi saanut helpon voiton.

Petteri pelasi vielä kaksi peliä ja voitti molemmat. Toinen oli aloittelijaa vastaan, toinen kerhon parasta pelaajaa vastaan. Go:ssa heikompi pelaaja saa tasoitusta, mutta voitto kerhon mestaripelaajasta oli Petterille saavutus tasoituksellakin. ”Kaksi voittoa kolmesta”, Petteri mietti tyytyväisenä peli-illan saldoa.

”Ensi perjantaina on teekkareiden go-kerhon saunailta Otaniemessä”, Markus tiedotti peli-illan lopussa. ”Haluaako joku täältä tulla sinne?”

Pari kättä nousi, mukana Annan käsi. Kun Petteri huomasi sen, hänkin viittasi.

Teekkareiden go-kerhon saunaillat ovat kosteita, joten Petterikin saapui tilaisuuteen mukanaan rommipullo. Sitä paitsi hän tarvitsi rohkaisua. Hän oli päättänyt tehdä aloitteen Annan suhteen.

Ennen saunaa pelattiin go:ta. Mankassa soi vanhoja taistolaislauluja, Agit propia ja Kom-teatteria. Teekkarit olivat tulevia porvareita, joten sävy, jossa taistolaislauluja kuunneltiin oli ironinen. Petteri oli lievästi vaivaantunut. Hän eli sossun rahoilla, joten hän äänesti vasemmistoliittoa.

Petteri olisi halunnut pelata Annan kanssa, mutta hän ja Anna eivät etsineet samaan aikaan peliseuraa. Petterin pelit eivät menneet hyvin, koska Anna pyöri koko ajan mielessä.

Pelien aikaan kaljapulloja tyhjjeni reippaaseen tahtiin, ja Petterikin naukkaili rommipullostaan. Petteri seurasi sivusilmällä Annaa, ja tämä ei juonut kuin yhden siiderin.

Sitten siirryttiin saunaan. Anna oli ainoa nainen eikä hän halunnut saunoa yksin, joten kyseessä oli sekasauna, jos yhden naisen ja kahdenkymmenen miehen saunaa nyt sekasaunaksi voi kutsua. Petteri ajatteli, että ei Anna voi olla varattu, jos hän kahdenkymmenen miehen kanssa saunaan menee.

Petteri näki Annan alasti, mutta varoi visusti tuijottamasta tätä. Hän ei halunnut pilata mahdollisuuksiaan antamalla itsestään limaisen pervon kuvaa. Kaikki muut suhtautuivat naiseen saunassa luontevasti, eikä häiriökäyttäytymistä esiintynyt. Petteri oli jännittynyt.

Saunassa humalaiset teekkarit hoilasivat taistolaislauluja ja naureskelivat niille. Annakin osallistui yhteislauluun. Toisin kuin kanniset teekkarit, Anna osasi laulaa, ja hänen äänensä kaikui puhtaana teekcareiden yli. Petteri ei yhteislauluun osallistunut. Hän ei halunnut pilkata ihanteita, jotka olivat olleet tärkeitä muille ihmisille.

Saunasta poistuttaessa Petteri ja Anna osuivat suihkuun yhtäaikaa. Petteri hiukan mietti, olisiko sopiva aika aloitteelle. Hän kuitenkin hylkäsi idean, koska alasti tehdyssä aloitteessa olisi ollut liikaa pelkän seksialoitteen makua. Niinpä Petteri ja Anna pesivät kumpikin hiuksensa kommunikoimatta. Petteri kuitenkin tiedosti Annan läsnäolon koko ajan.

Loppuillan Petteri tiedosti, että olisi korkea aika tehdä aloite. Niinpä Petterin rommipullo tyhjjeni hyvää tahtia Petterin hakiessa rohkaisua. Kun pullo oli tyhjä, hän näki Annan olevan saunan eteistilan keittiössä, ilmeisesti hakemassa uutta siideriä jääkaapista.

Petteri rohkaisi mielensä ja lähestyi Annaa sanoen: ”Kuule Anna, mä rakasshhtan sinua.”

Samaan aikaan Petteri horjahti niin, että hän joutui ottamaan seinästä tukea.

”Ootsä ihan kunnossa?” Anna huolestui. ”Pärjäähän sä?”

Petteri horjui lisää ja Anna huusi: ”Hei, tää on niin kännissä, että se pitää viedä lepäämään.”

Kun Anna ja Markus taluttivat Petteriä sohvalle lepäämään, Petteri ajatteli: ”Se ei noteerannut mun rakkaudentunnustusta mitenkään. Ainakin se alkoi pitämään musta huolta. Ehkä se tykkää minusta.”

Oona (Pelejä ja romantiikkaa, osa III)

”Tulisitko pelaamaan mah jongia ensi keskiviikkona”, Mika kysyi Heikiltä puhelimesta.

”Oota mä kysyn vaimolta”, Heikki vastasi. ”... joo, mä ja vaimo voidaan tulla.”

”Sit meitä on kolme”, Mika sanoi. ”Tässä on iänikuinen neljännen pelaajan ongelma.”

”Oota... vaimo huutaa tuolta, että se tuntee jonkun, joka voisi tulla”, Heikki sanoi.

Mika tervehti Heikkiä ja Katjaa, tämän vaimoa, kun nämä astuivat Mikan asuntoon. Heitä seurasi ehkä kaksiviitonon nainen, joka oli pukeutunut mustaan korsettiin, jonka alla oli violetti pitsimekko.

”Tässä on Oona”, Katja esitteli, ja Oona tarjosi kättään Mikalle. Käsi oli samassa asennossa kuin historiallisissa elokuvissa, joissa miehen odotettiin suutelevan sitä, mutta Mika tyytyi kättelemään.

”Viehättävää alakulttuuripukeutumista”, Mika ajatteli.

Porukka istui Mikan mah jong -pöydän ääreen, Oona vastapäätä Mikaa, ja Mika painoi pöydässä olevaa nappia. Siinä samassa pöydän uumenista nousi neljä mah jong -pelinappuloista, tiilistä, tehtyä muuria. Mikalla tosiaan oli automaattinen mah jong -pöytä, joka sekoitti tiilet itsestään ja rakensi niistä muurit. Hän oli tilannut sen

Kiinasta. Kaukoidässä tuollaiset pöydät olivat yleisiä.

”Wau”, Oona sanoi.

”Osaatko pelata?” Mika kysyi Oonalta.

”Joo, oon mä vähän pelannut”, Oona vastasi.

”Me pelataan japanilaisilla säännöillä”, Mika vastasi. ”Ei riichiä, vaan perusjapanilaista. Me käytetään näitä pistetaulukoita.” Mika antoi Oonalle kaksi netistä tulostettua aanelosta.

Mah jongia pelataan useilla eri säännöillä. Pelin kulku on kaikissa varianteissa sama, mutta pisteenlaskun yksityiskohdat eroavat paljonkin.

Oona katsoi papereita ja sanoi: ”Joo, jotain tämmöistä mekin käytettiin.”

Pelaajille jaettiin kolmentoista tiilen kädet, ja peli saattoi alkaa.

Oikeaa mah jongia pelataan samoilla tiilillä kuin kaikille tietokoneversioista tuttua mah jong -pasiaanssia. Säännöt ovat kuitenkin aivan erilaiset. Oikea mah jong muistuttaa länsimaissa pelikorteilla pelattuja rommipelejä, ja siinä on tarkoitus kerätä tiiliyhdistelmiä, joita ovat kolme tai neljä identtistä tiiltä sekä kolme peräkäistä tiiltä samaa maata.

”Mä olen yrittänyt löytää seurustelukumppania Tinderistä, mut ei onnaa”, Mika sanoi kun peli oli lähtenyt kunnolla käyntiin. ”Kaikki naiset on kai kiinnostuneita siitä samasta kymmenestä prosentista miehiä.”

”Mä oon kanssa Tinderissä, vaikka se onkin ihan paska”, Oona sanoi. ”Kaikki etsii sieltä vain panoseuraa. Ainakin mun tissit on saaneet kehuja. Pitäis kai poistaa sieltä muut paitsi kasvokuva.”

Mika rekisteröi ilokseen Oonan vapaaksi.

Oona otti käsilaukustaan mustan pitsiviuhkan ja alkoi leyhytellä sillä itseään. Mika kummeksui tätä, koska oli syksy eikä mitenkään kuuma.

Pelattiin, ja lopulta Heikki paljasti voittokäden ja sanoi: ”Chicken wu. Kaikki maksaa mulle neljäkymmentä yksikköä, paitsi Mika kahdeksankymmentä.” Mika oli tässä jaossa itä, joten hän maksoi kaksinkertaisena.

Kaikki antoivat pokerin pelimerkkejä Heikille. Mah jongiin olisi ollut autenttiset japanilaiset pistetikutkin, mutta Mika piti pokerin pelimerkkejä selkeämpinä. Heidän peleissään ne eivät edustaneet rahaa. He vain julistivat illan lopuksi voittajaksi sen, jolla oli eniten pelimerkkejä.

”Mulla on piilotettu lohikäärmepung ja piilotettu nelosbambukong”, Oona sanoi. ”Siitä pitäisi tulla ihan hyvin pisteitä.”

”Japanilaisissa säännöissä vain voittaja saa pisteitä”, Mika vastasi.

”Okei”, Oona vastasi. ”Me opittiin mah jong kiinalaiselta vaihtopiskelijalta.”

”Säännöt, joissa häviäjät maksavat toisilleen ovat harvinaiset nykyään Kiinassakin”, Mika sanoi. Hän oli innoissaan kun pääsi esittelemään mah jong -tietämystään viehättävälle naiselle.

Kun seuraava jako oli lähtenyt käyntiin, Oona peitti viuhkalla suunsa ja nenänsä, ja alkoi heittää viuhkan takaa salaperäisiä silmäyksiä Mikaan.

”Kuinka viehättävää”, Mika ajatteli. ”Harmi, ettei pelata korttia. Korttiviuhkan takaa heitetyt silmäykset olisivat uskomattoman söpöjä.”

”Kuinkas sinä innostuit mah jongista?” Mika kysyi Oonalta.

”No kun mä olen kiinnostunut japanilaisesta kulttuurista... hei oota Pung!” Oona noukki Heikin poisheittämän tiilen ja käytti sen pung-yhdistelmään. ”Mä luen paljon mangaa ja katson animea. Sit mä törmäsin Akagiin, mah jongin pelaajasta kertovaan animeen.”

”Joo, Akagi on tuttu mullekin”, Mika vastasi. ”Mä taas olen kiinnostunut peleistä yleensä, ihan riippumatta siitä, mistä puolelta maailmaa ne ovat.”

Peli jatkui, samoin viuhkan takaa heitetyt silmäykset, ja lopulta Mika sai muodostettua voittokäden Katjan poisheittämän tiilen avulla.

”Kaksikymmentä... kolmekymmentäkaksi... neljäkymmentäkahdeksan...” Mika laski, ”kertaa neljä on 192. Katja maksaa mulle 192 pistettä.”

”Entäs me muut?” Oona kysyi.

”Japanilaisten sääntöjen mukaan ei mitään”, Katja vastasi. ”Kun voittokäsi muodostetaan poisheitetyn tiilen avulla, poisheittäjä maksaa tappiot muidenkin pelaajien puolesta.”

”Kannattaa sitten tarkkailla muiden poisheittoja”, Mika valisti. ”Niiden avulla pystyy päättelemään, mitä muut kerää, ja osaa olla heittämistä pois muille sopivia tiiliä.”

”Joskus kannattaa pelata puhdasta puolustuspeliä”, Heikki jatkoi. ”Ettei yritäkään kerätä voittokättä, vaan pelkästään varoo heittämistä muille sopivia tiiliä.”

Kun seuraava jako oli päässyt vauhtiin, Mika kysyi Oonalta: ”Mikä toi sun pukeutumistyyli on? Onko se goth lolita?”

”Ai sä tunnet japanilaista kulttuuria!” Oona ilahtui. ”Joo, tää on jotain goth lolitaan päin. Tää on kuitenkin aika hillitty, ja japanilainen goth lolita on räväkempi.”

Peli jatkui samaan tapaan. Oona heitti Mikaan silmäyksiä viuhkan takaa. Mika alkoi vastata silmäyksiin, mutta tällöin Oona peitti kasvonsa viuhkalla ja käänsi päänsä alas. Kerran heidän katseensa kohtasivat, ja Oona hihitti viuhkan takana.

Viimeistä jakoa pelatessa Heikki oli johdossa, ja Mika oli tätä noin 500 pistettä jäljessä. Naisilla oli vähemmän pelimerkkejä kuin alussa, Oonalla hiukan enemmän kuin Katjalla.

Mika oli yhden tiilen päässä voittokädestä. Hänen kaikki tiilensä olivat ympyrämaata, joten voittaessaan hän saisi ”vain yhtä maata”-voittokertoimen. Se kahdeksankertaistaisi voittokäden arvon ja riittäisi peli-illan ykkössijaan.

Muut olivat huomanneet Mikan keräävän ympyröitä eivätkä heittäneet niitä pois.

Sitten Oona heitti pois ympyräkasin, ja Mika sai sen avulla voittokäden.

”Tekikö se tuon tahallaan?” Mika ajatteli myrtyneenä. Oonan osakkeet laskivat välittömästi Mikan pörssissä. Mika voisi antaa taitamattomuuden anteeksi, mutta voiton tahallinen antaminen toiselle pelaajalle oli hänestä alhaista toimintaa. Mika inhosi pariskuntia, jotka pelasivat toistensa pussiin, eikä hän halunnut olla sellaisen pariskunnan toinen osapuoli. Kyllä pariskunnankin piti pelissä pelata

toistensa vastustajina, ellei kyse ollut pelin säännöissä määritellystä joukkuepelistä.

Oonan heiton takia Mika voitti peli-illan ja Oona putosi kolmannelta sijalta neljännelle. ”Mutta minkälainen voitto”, Mika ajatteli katkerana. Mikalle pelit ja niiden sujuminen oikein olivat hyvin tärkeitä.

Kun muut olivat poistumassa Mikan luota, Mika sanoi: ”Tulkaa ihmeessä toistekin pelaamaan. Sinäkin, Oona.” Hänen oli ollut tarkoitus pyytää Oonaa treffeille, mutta viimeisen poisheiton takia hän oli muuttanut suunnitelmiaan. Hän tahtoi nähdä Oonan pelaavan vielä parissa peli-illassa ennen treffipyyntöä. Ehkä kyseessä oli ollut vahinko, eikä se toistuisi.

Kulttuurishokki

Kodar: Tervetuloa kortteeriini, Genela. Katsokaa näkymää pääkaupunkimme yli. Eikö olekin ihana?

Genela: Näin hämärässä pääkaupunkinne näyttää oikein viehättävältä. Tulia silmänkantamattomiin.

Kodar: Olen ymmärtänyt, että järjestetyt avioliitot ovat yleisiä maassanne.

Genela: Kyllä. Ei nuorten harkintakykyyn voi luottaa. Isä on pätevin henkilö päättämään lapsensa puolisosta.

Kodar: Meidän maassamme naimisiin mennään yleensä rakkaudesta. Toisinaan valtapoliittiset syyt pakottavat ylimysvanhemmat sopimaan lastensa avioliitosta sukujenvälisen verisiteen muodostamiseksi.

Genela: Kummalliset tavat maassanne.

Kodar: Juodaan malja valtakuntiemme tulevalle liitolle. Kippis!

Genela: Kippis!

Kodar: Ymmärrättehän, vaikka avioliittomme onkin järjestetty, niin tahdon rakastavan vaimon. Yleensä järjestetyissä avioliitoissa ei rakkautta ole, ja mies päätyy rakkaudennälässään kurtsiaanien syliin. En tahtoisi ajautua siihen.

Genela: Minut on pienestä asti koulutettu rakastamaan tulevaa miestäni ja omistautumaan hänelle. En usko, että ongelmia syntyy.

Kodar: Meidän maassamme on myös tapana, että kuningatar hallitsee miehensä rinnalla ja tukee tätä päätöksenteossa. Kun kuningas on sotaretkellä, kuningatar hallitsee sijaishallitsijana. Osaatteko valtiomiestaitoa?

Genela: En. Valtakunnassamme sellaiset asiat kuuluvat miehille.

Kodar: Mitä sitten teette päivät pitkät? Olen ymmärtänyt, että valtakunnassanne ylimysnaiset eivät myöskään tee töitä.

Genela: Valtaosa ajastani menee kauneudenhoitoon. On hirveä työ saada kaikki karvat pois ja iho sileäksi. Sitten on vielä meikkaaminen, kauneuskylvyt, tanssiaiset. . .

Kodar: Valtakuntiemme kauneuskäsitykset selvästi eroavat. Meidän valtakunnassamme naiset eivät ajaile hiuksiaan, vaan päin vastoin tuuheaa tukkaa pidetään kauneuden merkinä. Kun olette vaimoni, voitte kasvattaa hiukset.

Genela: Hyi, en tahdo! Karvat naisella ovat ällöttäviä. Kuin olisi tavallinen piika, jolla ei ole aikaa veitselle ja hohkakivelle.

Kodar: Olen ymmärtänyt, että valtakunnassanne naiset ajailevat karvat myös. . . sieltä. Sekään ei ole meidän valtakunnassamme välttämätöntä.

Genela: Älkää puhuko minulle kuin tavalliselle katuhuoralle! Olen hieno neito enkä puhu tuollaisista asioista.

Kodar: Palataanpa sitten koulutukseenne. On aivan välttämätöntä, että alatte opiskella valtiomiestaitoa. Suositelen Pejodin teosta Valtio.

Genela: Onko se paksu kirja? En ole eläessäni lukenut yhtään kirjaa.

Kodar: Mitä! Ette yhtään filosofia? Ette yhtään runoilijaa? Osaatte kai lukea?

Genela: Osaan lukea ja kirjoittaa, jotta voin kirjoittaa kirjeitä tulevalle aviomiehelleni. Meidän valtakunnassamme kirjat ovat miehiä varten.

Kodar: Valtio koostuu kolmesta paksusta niteestä, jotka löytyvät palatsinne kirjastosta. Teidän on saatava erikoislupa käyttää palatsinne kirjastoa.

Genela: Voin pyytää lupaa isältäni, mutten tiedä, suostuuko hän.

Kodar: Hänen on suostuttava. Teidän on myös ryhdyttävä lukemaan runoilijoita ja filosofeja. Meidän valtakunnassamme kuningattaren odotetaan tuntevan niitä.

Genela: Haluaisin tuntea valtiomiestaitoa, runoilijoita ja filosofeja mutta pelottaa. Olen kuitenkin vain nainen, enkä tiedä, kykenkö lukemaan paksuja kirjoja.

Kodar: Kykenette. Meidän valtakunnassamme ylimysnaiset lukevat siinä missä ylimysmiehetkin. Ettehan ole mikään tavallinen puunhakkaaja, jonka ymmärryskyky on rajoittunut.

Genela: Kuulostaa vaikealta, mutta lupaan yrittää.

Kodar: Sitten on vielä yksi asia, josta on pakko keskustella: Seksi.

Genela: Asetatte minut hankalaan asemaan. Meidän valtakunnassamme hienot neidot eivät keskustele tuollaisista asioista.

Kodar: Minulle on kerrottu, että teidän valtakunnassanne naiset makaavat kuin lahnat ja antavat miesten hoitaa hommat. En pystyisi kokemaan tuollaista rakkautta tyydyttävänä ja ajautuisin kurtisaanien syliin. Meidän valtakunnassamme naiset ottavat aktiivisen roolin myös vuoteessa.

- Genela:** Se sotisi kaikkea vastaan, mitä minulle on opetettu. Hienon naisen on suljettava silmät ja ajateltava Azanonin valtakuntaa.
- Kodar:** Lupaam opastaa teitä. Myös miehet ovat aktiivisia vuoteessa, joten vastuu ei jää yksin kenellekään. Ei kai teitä ole ympärileikattu?
- Genela:** Ei, se tapa rajoittuu valtakuntamme pohjoisosiin. Kai minä sitten voin opetella suhtautumaan lempeen kuten valtakunnassanne on tapana.
- Kodar:** Siinä tulikin tärkeimmät asiat. Onko teillä jotain kyttävää minulta?
- Genela:** Kuulkaa, meidän valtakunnassamme on tapana, että kun ylimysmies ottaa hienon neidon vaimokseen, sulhanen osoittaa mieskuntonsa taistelemalla villieläimiä vastaan arenalla.
- Kodar:** Olen kuullut tavasta, mutta tiedättehän, että isämme ovat soineet, että minun ei tarvitse tehdä sitä.
- Genela:** Ettekö voisi harkita uudestaan? Höpäisäisi minut, jos minut annettaisiin miehelle, joka ei ole osoittanut mieskuntoaan arenalla.
- Kodar:** Sellainen taistelu ei kuulu taitoihini. Erikoisalaani on valtiomiestaito. Olen ollut sodassa, mutta tuolloin toimin lähinnä strategina.
- Genela:** Minä olen suostunut kaikkiin vaatimuksiinne. Ettekö voisi suostua tähän yhteen? Häät ovat puolen vuoden päästä, joten teillä on aikaa harjoitella.
- Kodar:** Hrmph... Kai sitä valtakuntiemme tulevan liiton nimissä täytyy. Mitäpä taitava valtiomies ei valtionsa eteen tekisi.
- Genela:** Voi kiitos! Meillä on aivan uskomattoman jalo pantteri odottamassa vuoroaan arenalle. Lupaam, että se säästetään teille.

Tunteellinen

Olin vastikään muuttanut uuteen pikkukaupunkiin ja kuullut kaupungin laitamilla olevasta hylätystä kartanosta, jossa huhuttiin kummittelevan. Siellä oli asunut hieno vanhapiika, jonka koprofiliaharrastus oli paljastunut, ja nainen oli häpeissään ajautunut itsemurhaan. Naisen huhuttiin edelleen kummittelevan talossa.

Olin kahden vaiheilla sen suhteen, uskoako yliluonnolliseen, ja niinpä eräänä lokakuuisena iltayönä lähdin tutustumaan taloon.

Kun saavuin talon pihalle, ripeksi. Kuljin ovelle päin, ja näin toisen taskulampun valokeilan. Ajattelin, että stevarit ovat varmaan siellä. Niinpä suljin oman taskulamppuni ja piilouduin marjapensaiden väliin.

Hetken päästä taskulampun valokeila osoitti minua, ja nuoren naisen ääni vierestäni sanoi: ”Kukas sinä olet?”

Valaisin puhujaa taskulampullani, ja näin mustaan huppariin, mustiin housuihin ja mustaan pipoon pukeutuneen nuoren, pienikokoisen naisen. Kuin anarkisti mielenosoituksessa.

”Timo”, esittäydyin. ”Tulin tänne pienelle seikkailulle.”

”Marja”, nainen esittäytyi. ”Täällä kuulemma kummittelee, ja päätin ottaa asioista selvää. Sä et taida kuitenkaan olla se kummitus.”

Koin riemuntunteen, vaikken näyttänyt sitä ulospäin. Olen karikoittanut kaverit ympäriltäni höpöttämällä pelkästään kummitustaloista. Ehkä Marja olisi minulle ystävä, joka jakaisi kiinnostukseni yliluonnolliseen. Naisystäväkin, ehkä.

”No en”, sanoin. ”Mitä jos etsittäis se kummitus yhdessä?”

”Sopii”, Marja vastasi.

Kuljimme ovelle, ja matkalla kysyin Marjalta tämän asusta.

”Nää on mun kummitustalovaatteet”, Marja vastasi. ”Tää asu on mulla vaan tapa tällaisilla retkillä. Eikä stevarit näe niin helposti.”

Tulimme ovelle ja totesin, että se on lukossa. Tällöin Marja otti repustaan sorkkaraudan.

”Väännä sä”, Marja sanoi. ”Olet vähän vahvempi.”

Sain oven murrettua auki ja astuimme eteiseen.

”Ullakko vai kellari?” Marja kysyi.

”Mitä?” ihmettelin.

”Niin mitä veikkaat?” Marja kysyi. ”Onko kummitus ullakolla vai kellarissa?”

”Kokeillaan ullakkoa.”

Kävelimme taskulampunvalossa narisevia portaita ylös, kunnes olimme ovella, joka näytti johtavan ullakolle. Avasimme oven, ja parvi lepakoita lehahti ylitsemme ja ohitsemme. Yksi lepakko kosketti kasvojanikin.

”Hyi, täällä haisee”, Marja sanoi.

Katsoin Marjaa. ”Se ei ole tää talo. Sun kasvot on lepakonpaskassa.”

Marja pyykäisi kasvojaan ja katsoi sormeaan. Sitten hän nuuhkaisi sitä. ”Joo, se on tämä joka haisee. Mut tää ei haise lepakonpaskalta. Tää haisee ihmisenpaskalta.”

Yritimme pyyhkiä Marjan kasvoja, muttemme saaneet kaikkea sontaa pois. Päätimme, ettemme välitä pienistä ja jatkoimme ullakolle.

Ullakolla oli kaikkea rojua, ja katselimme ympärillemme.

Kauempana näytti olevan arkku, jota halusin tutkia, ja sanoin: ”Hei, mennään peremmälle.”

”Vitun pervo!” Marja tiuskaisi. ”Kyllä mä tiedän, mitä sulla on mielessä.”

”Mitä?” Ihmettelin Marjan asennemuutosta ja osoitin arkkuja taskulampun valokeilalla. ”Mä halusin vaan tutkia tota arkkuja.”

”Just noin miehet sanoo, ’Beibe mennään vähän peremälle’ kun ne haluu piparia.”

Totta Marjan väitteessä oli se, että pitkän aikavälin suunnitelmani oli saada häneltä seksiä. Lyhyellä aikavälillä, sinä iltana, tavoitteeni oli vain tutkia kummitustaloa. Sitä paitsi lepakonpaska Marjan kasvoissa ei kiihottanut minua yhtään. En ollut sanonut Beibe, mutta ajattelin, että aiheesta ei kannata jäädä väittelemään. Samalla katsoin Marjan kasvoja, ja lepakonpaskajäämät olivat alkaneet hohkamaan pimeässä.

Marja tuupertui maahan nyhkyttäen: ”Sä olet ihan paska. Koko maailma on paska.”

Ajattelin, että tunteellinen nainen tarvitsee suklaata, ja koettelin taskuani. Siellä oli vielä puolikas Snickers-patukka.

”Haluutsä suklaata?”

”No vittu anna sit tänne.”

Annoin Snickersinjämät.

”Vittu sä yrität myrkyttää mut. Tässä on pähkinöitä.”

”Anteeksi, en tiennyt, että olet allerginen pähkinöille.”

”Älä puhu paskaa. Ensin yrität raiskata ja sit kun se ei onnistu niin yrität myrkyttää.”

”Mä en edes halunnut seksiä, ja mistä mä olisin voinut tietää, että olet allerginen pähkinöille.”

”Mun kurkku turpoaa heti, jos syön vähänkin pähkinää ja sit mä tukehdun. Että semmoista myrkkyä sä tarjoilet.”

Tässä vaiheessa minulla alkoi raksuttaa. Lepakonpaskalla oli tekemistä mielialanmuutoksen kanssa. Sade ropisi kattoa vasten. Sadevesi tulisi tarpeeseen.

Tartuin Marjaa käsivarresta ja sanoin: ”Mennään ulos niin saadaan kasvosi puhdistettua.”

”Älä koske muhun!” Marja huusi. ”Ai sun mielestä naisten pitäis aina olla freesejä ja puhtaita. Mun varmaan pitäis samalla laittaa sua varten meikkiä ja hiuslakkaa. Että naiset vaan katsoo kauniina sivusta kun miehet tutkii jännittäviä kummitustaloja.”

”Ei kun se on maagista lepakonpaskaa.”

”Ihan tyhmänäkö sä mua pidät? Maagista lepakonpaskaa muka. Sä vaan yrität saada tän talon itselles.”

”Maaginen lepakonpaska vaikuuttaa sun harkintakykyyn.”

”Vittu mä oon ihan kunnossa. Kuule, naisten harkintakyky toimii siinä missä miestenkin. Sun mielestä varmaan miesten pitäisi saada tehdä kaikki päätökset.”

Pyyhkäisin Marjan kasvoja ja näytin sormeani, jossa paska hohteli.

”Sä lavastit ton!” Marja sanoi. ”Mut mennään sitten ulos, jos se on sinulle niin tärkeää.”

Protestien ja haukkujen kera Marja lähti kanssani ulos, ja nenäliinalla ja sadevedellä putsasimme Marjan kasvot.

”No niin, velikulta”, Marja sanoi iloisella äänellä, kun hänen kasvonsa oli puhdistettu. ”Ullakolla kummitusta ei ollut. Eiköhän mennä seuraavaksi katsomaan, löytyisikö se kummitus kellarista.”

Naiset eivät koskaan voi myöntää käyttäytyneensä tunnekuohussa irrationaalisesti.

”Me taidettiin kohdata se kummitus jo”, sanoin.

Filosofien peli (Pelejä ja historian havinaa, osa I)

Vuonna 1392 Oxfordin kaupungissa kapealla kujalla oli sattunut konflikti. Härkävaunut yrittivät mennä yhteen suuntaan, mutta vastakkaiseen suuntaan pyrki juopunut miesjoukko.

”Peruuttakaa”, Jack, härkävaunujen kuski sanoi. ”Jalankulkijat väistävät kulkuneuvoja.”

”Tiedättekö keitä me olemme”, juoppojoukon johtaja, herra Southcliffe sanoi. ”Olemme yliopiston henkilökuntaa ja opiskelijoita.”

”Olkaa vaikka itse paavi ja kuningas”, Jack vastasi. ”Mutta jalankulkijat peruuttavat.”

”Sinä sivistymätön moukka”, Southcliffe vastasi. ”Minä olen itse yliopiston rehtori.”

”Ketä sinä kutsut sivistymättömäksi?” Jack kysyi. ”Lyön vetoa, että itse häviäisit naiselle ritmomasiassa.”

Juoppojoukko rähähti nauramaan. Ritmomasia oli tuon ajan oppineiston suosima shakin tapainen lautapeli, joka opetti pythagoraalaista matematiikkaa.

”Kiinni veti”, Southcliffe vastasi. ”Tuo luokseni nainen, joka voittaa minut, ja sinun ei enää koskaan tarvitse väistää yliopistolaisia. Annetaan tietä tälle ihmenaisen tuntijalle.”

Ivallisesti pokkuroiden juoppojoukko päästi härkävaunut me-

nemään.

Jack oli tyytyväinen. Hän oli vain sekatavarakauppias ja oli tunnistanut Southcliffen yliopiston rehtoriksi, mutta Jack oli nuorena oppinut ritmomasiaa ylioppilasystävältään ja opettanut myös tyttärensä pelaamaan. Tytär, Sarah, oli nopeaälyinen ja päihitti kahdeksantoistavuotiaana isänsä menen tullen.

Viikon päästä rehtori Southcliffen luona Sarah ja Southcliffe katsoivat toisiaan. Sarahin katse oli ujo, ja hän mietti, kuinka hän pärjäisi tälle suurelle herralle. Sarah ei enää kahteen vuoteen ollut hävinnyt yhtään peliä ritmomasiassa, mutta toisaalta hän ei ollut koskaan pelannut ketään muuta vastaan kuin isäänsä.

Southcliffen katse oli sen sijaan yhdistelmä himoa ja ylemmydentunnetta. Hänen mielestään ritmomasia, filosofien peli, heijasteli lukujen harmoniaa, eivätkä naiset sellaisista asioista ymmärtäneet. Filosofien peli johdatti pelaajansa ajattelemaan maailmankaikkeuden harmoniaa, sitä kuinka lukujen suhteet hallitsivat todellisuutta, eikä tavallinen kauppiaan tytär voinut mitenkään ymmärtää maan ja taivaan salaisuuksia. Kauppiaan tytär oli tosin kaunis, ja Southcliffe olisi mielellään huvitellut tämän kauneuden kanssa, jos tytön isä ei olisi ollut läsnä. Se oli kuitenkin maallista kauneutta, joka kalpeni lukujen harmonian kauneuden rinnalla, tai niin Southcliffe ainakin opiskelijoilleen opetti.

Sarahin ja Southcliffen välissä oli pelilauta. Se oli samantapainen kuin shakkilauta, samanlevyinenkin, mutta tuplasti niin pitkä. Sarah ja Southcliffe asettelivat nappuloita alkuasemaan, Sarah valkoisia ja Southcliffe mustia. Nappulat olivat ympyröitä, kolmioita ja neliöitä, ja jokaisessa nappulassa oli lukuarvo, kahdesta noin kolmeensataan. Ympyrät liikkuivat yhden askeleen kerrallaan, kolmiot kaksi ja neliöt kolme. Southcliffeä nappuloiden muodot muistuttivat geometriasta, siitä kuinka aksiomista voitiin johtaa teoreemoja, kun taas Sarahille ne olivat vain muotoja, joilla erottaa eri tyyppiset nappulat toisistaan.

Jack katseli alkuvalmisteluja sivusta. Hän ei tiennyt, kuinka pelissä kävisi. Hän itse oli aikoinaan oppinut voittamaan filosofiano-

piskelijaystävänsä, vaikka tämä erikoistui geometriaan. Sarah puolestaan voitti Jackin. Hänellä ei ollut tietoa, kuinka hyvä pelaaja Southcliffe oli.

Peli alkoi. Pelaajat siirtelivät nappuloita vuorotellen. Sitten Sarah sai kasinumeroisen nappulansa kahdeksan askeleen päähän Southliffen 64-nappulasta. ”Kahdeksan kertaa kahdeksan on kuusikymmentäneljä”, Sarah sanoi ja käänsi 64-nappulan ylösalaisin, vaa-lea puoli ylöspäin. Nyt se oli Sarahin nappula.

Peli jatkui. Sitten Southliffen 66-nappula joutui Sarahin 64-nappulan ja 2-nappulan väliin. ”64 plus 2 on 66”, Sarah sanoi ja käänsi 66-nappulan omakseen.

Peli jatkui samaan tapaan. Lukujen suhteet määräisivät, milloin nappula vaihtoi puolta, Southcliffen nappulasta Sarahin nappulaksi tai toisinpäin. Kumpikin pelaaja oli hyvä päässä-laskija. Southcliffe yliopistomiehenä, ja Sarah puolestaan siksi, että hän oli oppinut isänsä kaupan kirjanpitoa ja itse asiassa hoitikin sen pääosin. Lisäksi kumpikin oli kokenut ritmomasian pelaaja.

Lopulta Sarah sai 2- 4- 6- ja 8-nappulansa riviin Southcliffen puolelle lautaa. ”2, 4, 8 on geometrinen progressio”, Sarah sanoi. ”4, 6, 8 on puolestaan aritmeettinen progressio.”

Geometrisessä progressiossa kahden peräkkäisen luvun osamäärä on vakio, yllä siis $4/2=8/4$. Aritmeettisessä progressiossa puolestaan kahden peräkkäisen luvun erotus on vakio, siis yllä $6-4=8-6$.

”Kunnioitettava voitto”, Southcliffe joutui myöntämään. Southcliffen mielestä tilanteessa ei ollut mitään kunnioitettavaa, mutta voitto kahdella progressiolla yhtäkaaa oli nimeltään kunnioitettava voitto.

Southcliffen ajatukset risteilivät. Hän joutui myöntämään, että ritmomasiassa saattoi pärjätä naisen oveluudella. Maan ja taivaan salaisuuksia, lukujen harmoniaa, hän ei uskonut naisen edelleenkään pystyvän ymmärtämään, mutta hän oli juuri saanut vahvan todisteen siitä, että ritmomasiassa riitti oveluus. Viisautta ei tarvittu.

”Mites se veto?” Jack kysyi. ”Tästä lähin minun ei tarvitse väistää yliopistolaisia.”

”Tuo nainen pelaa kuin pahalainen”, Southcliffe julisti. ”Hänen

pelinsä on pikkunäppärää kikkailua, eikä siinä ole jälkeäkään todellisen ritmomasianpelaajan viisaudesta!”

Soturien peli (Pelejä ja historian havinaa, osa II)

Knut tunkeutui taloon ja näki sängyn alle piiloutuneen naisen. Hänestä saisi arabeilta hyvän hinnan. Naista ei kannattaisi raiskata, raskaana olevista ei maksettu paljoa. Knut oli laivaseurueen kanssa ryöstelemässä Skotlantia ennen kuin he menisivät myymään saaliin Välimerelle. Knut kiskoi naisen esiin ja heitti tämän lieden viereen, ja sitten hän meni tutkimaan kaappia.

Kaapista löytyi painava kangasnyytti, ja kun Knut avasi sen, sisällä oli kultainen, jalokivin koristeltu pikari. Mikä aarre! Sellaista ei kalastajakylästä odottanut löytävänsä.

Pikarin ja naisen kanssa Knut poistui talosta. Tällöin hän kohtasi Haroldin, ryöstöseurueen johtajan.

”Kappas”, Harold sanoi. ”Mitäs talonpoika on löytänyt?”

Knut yritti piilottaa pikaria selkänsä taakse, mutta oli myöhäistä. Harold kiskoi pikarin Knutin kädestä.

”Nyt se on minun”, Harold sanoi.

Knut oli yksi harvoista vapaista talonpojista ryöstöporukassa, joka koostui pääosin ylimyksistä. Siksi hän oli jatkuvan kiusaamisen uhri.

”Sovimme, että jokainen saa pitää sen mitä löytää”, Knut sanoi. Yksi orja olisi aika laiha ryöstösaalis.

”Minun strategiani ansiosta valloitimme tämän kylän”, Harold sanoi. ”Olen siis ansainnut pikarin. Jos olet eri mieltä, niin tule ottamaan.” Harold kohotti kädessään olevaa taistelukirvestä.

Knut ajatteli, ettei kalastajakylän lyömiseen juurikaan strategiaa ollut tarvittu.

”Jos vetoat strategiaasi, niin ei taistella asein”, Knut sanoi. ”Ratkaistaan, kumpi on parempi strategi.”

”Selvä”, Harold sanoi. ”Minä pelaan kuninkaan puolta.”

Kummallekin oli selvää, että puhuttiin taff-lautapelistä. Viikinkien keskuudessa sen taitajia arvostettiin, ja ylimyksenä kaikki kuvittelivat Haroldin olevan talonpoikaa parempi pelaaja. Kuitenkin Harold oli valinnut kuninkaan puolen. Taffissa pelaajilla oli erilaiset roolit. Toinen pelasi kuningasta ja tämän miehiä, ja yritti saada kuninkaan pakenemaan pelilaudan reunalle. Toinen pelaaja puolestaan pelasi hyökkääjillä, jotka yrittivät saartaa kuninkaan. Kun kaksi keskinkertaista pelaajaa pelasi, kuninkaan puolta pelaavalla oli etulöyöntiasema. Pelaajien taitojen kasvaessa etulöyöntiasema kuitenkin tasoittui niin, että hyvien pelaajien pelissä kummallakin oli yhtäläiset voitonmahdollisuudet. Aivan huipputasolla hyökkääjillä oli pieni etulöyöntiasema. Vaatimalla kuninkaan puolta itselleen Harold oli paljastanut taitotasonsa. Toisaalta Knutkin tiesi ettei ollut mikään ekspertti taffissa, joten pelin lopputulos jäisi nähtäväksi.

”Thralli, käy hakemassa pelilautani laivalta”, Harold sanoi vieressään seisovalle palvelijalleen.

Knut ja Harold istuivat maassa. Heidän välissään oli ebenpuinen pelilauta, johon oli taltalla uurrettu 11 x 11 -ruudukon reunaviivat. Ebenpuuta sai arabeilta, he saivat sen kauppareittejiään pitkin kaukaa etelästä. Laudalla oli alkuasetelmassa pelinappulat. Kuningas ja kuninkaan miehet olivat laudan keskellä, kuningas laudan keskimmaisessä ruudussa. Nämä nappulat oli tehty meripihkasta, ja kuningas erosi korkeampana alamaisistaan. Mursun syösyhampaista tehdyt hyökkääjät olivat asetelmissaan kunkin reunan keskivaiheilla.

Viikingit olivat kerääntyneet ringiksi Knutin ja Haroldin ympärille. Ryöstely oli keskeytetty tämän jännittävän pelin ajaksi.

Taffissa kukin nappula siirtyy minkä tahansa etäisyyden suoraviivaista reittiä, kunhan mikään nappula ei ole tiellä. Monta sataa vuotta myöhemmin Eurooppaan saapuisi shakkipeli, jossa torni liikkuisi samoin kuin kaikki nappulat taffissa. Taffissa vastustajan nappulan sai syötyä saartamalla sen kahden oman nappulan väliin. Kuninkaan puoli voitti, jos kuningas pääsi mihin tahansa laudan reunaruuduista. Hyökkääjät voittivat, jos ne saivat syötyä kuninkaan.

Peli alkoi. Knut huomasi, että Harold ei laatinut pitkän tähtäimen pelisuunnitelmaa, vaan alkoi siirrellä miehiään pois kuninkaan reittien edestä. Alussa kuninkaan omat miehet blokkasivat kuningasta, ja Harold yritti yksinkertaisesti siirtää näitä syrjään niin, että kuninkaalle avautuisi reitti laudan reunalle.

Knut sen sijaan pelasi pitkän tähtäimen suunnitelmalla. Siirto siirroilta hän rakensi vähitellen nappuloistaan saartorengasta, jonka sisään kuningas ja tämän miehet jäisivät. Harold puolestaan muutti strategiaansa ja alkoi siirrellä kuninkaan miehiä ruutuihin, joista Knut halusi saartorenkansa kulkevan.

Harold ei ollut mestaripelaaja, eikä hän osannut kunnolla suojata saartorengasta blokkavia miehiään. Niinpä Knutin oli helppo laajentaa rengasta sen verran, että blokkausta yrittävät miehet jäivät renkaan sisään.

Lopulta Knut sai saartorenkään valmiiksi. Sen ulkopuolelle jäi vain yksi kuninkaan mies. Harold käytti tuota miestä ja sarrettuja miehiään saartorenkään muodostavien hyökkääjien syömiseen, ja Knut joutui paikkaamaan saartorengasta. Lopulta Harold kuitenkin teki virheen, ja Knut sai saarrettua tuon yhdenkin miehen renkaan sisään. Sen jälkeen Knutin oli helppo kiristää rengasta ja yksi kerrallaan napsia sen sisään jääneet miehet, kuningas mukaan lukien.

Harold katsoi lautaa kauhuissaan. Hän oli hävinnyt alhaiselle talonpojalle. ”Huijari!” hän huusi. ”Ettekö nähnet, hän huijasi?” nämä viimeiset sanat oli osoitettu peliä seuraaville viikingeille.

”Ei hän mitään huijannut”, Erik, kokenut ja arvostettu soturi

sanoi. ”Hävisit paremmallesi.”

”Pikari ainakin on minun”, Harold sanoi ja tarttui maljaan.

Erik kiskoi maljan Haroldin kädestä ja antoi sen Knutille. ”Pikari on Knutin.”

”Ainakin johtajanasema on edelleen minun”, Harold sanoi, ja jatkoi Knutille: ”Pidä pikarisi, mutta määrään sinut kantamaan oluttynnyrit tänne thrallien kanssa.”

Pikari oli Knutin, mutta hän oli juuri saanut elinikäisen vihamiehen.

Pelurien peli (Pelejä ja historian havinaa, osa III)

Eräänä syyskuuisena iltana vuonna 1775 Pariisissa Pierre Lemoir astui kapakkaan tarkoituksenaan nauttia viinilasillinen. Tavallisesti hän vietti aikansa henkisten ihmisten parissa eikä käynyt juottoiloissa, mutta nyt hän oli viettänyt päivän kädestäennustajan opissa, ja uutta tietoa oli tullut niin paljon, että hän koki tarvitsevansa rentoutusta.

Pierren silmät osuivat pöytään, jossa neljä miestä pelasi korttia. Pöydällä oli kortti, jossa oli kuusi käyrää miekkaa lomittain. Kauhukseen Pierre tunnisti kortin.

”Millä te oikein pelaatte!” Pierre huudahti.

”Taroteilla”, eräs pelureista vastasi.

Tarot-kortit koostuivat neljästä maasta: Miekoista, kolikoista, maljoista sekä sauvoista, ja niiden lisäksi kahdestakymmenestä kahdesta suurten salaisuuksien kortista, joissa oli kuvattuna esoteerisia aiheita, kuten tuomiopäivä, elämänpyörä ja ylipapitar. Kortit erosivat tavallisista pelikorteista, joissa oli jo tuohon aikaan maina pata, hertta, risti ja ruutu.

”Mutta nuo ovat pyhät kortit”, Pierre jatkoi. ”Niihin on

sisällytetty symbolisessa muodossa koko muinaisen Egyptin viisaus. Ja te häpäisette ne joninjoutavilla peleillä!”

”Oletteko aivan sekaisin?” eräs pelureista ihmetteli. ”Pelikorttihan tarotit ovat, jo isäni pelasi niillä ennen syntymääni.”

Pelurit katselivat toisiaan kummeksuen, he eivät voineet ymmärtää Pierren reaktiota. Pierren reaktio tulee ymmärrettäväksi, jos kerromme, että pari kuukautta aiemmin Pierre oli saanut samanlaisen pakan itseltään suurelta okkultistilta Etteillalta. Etteilla oli myös lainannut Pierrelle käsikirjoitustaan, jossa kerrottiin, kuinka pakkaa pystyi käyttämään tulevaisuuden ennustamiseen. Pierre oli tutustunut suurten salaisuuksien korttien kätkeytyyn symboliikkaan, ja neljän maan korttien mystisengeometriset muodot kiihottivat hänen mielikuvitustaan.

”Lopettakaa tuo herjaava peli heti!” Pierre huusi.

”Tavallinen pelihän tämä on”, pelurit sanoivat. ”Te olette ihan kaheli.”

Tällöin Pierren mielessä syttyi idea. Hän koki olevansa henkisessä yhteydessä tarotsymboliikkaan, toisin kuin nuo korttien häpäisijät. Hän pystyisi voittamaan nämä näiden omassa pelissä.

”Ottakaa minut peliin”, Pierre pyysi, ”ja luvatkaa, että jos jään illan aikana voitolle, ette enää koskaan häpäise taroteja pelaamalla niillä.”

Sekaisin olevat ihmiset olivat kortinpelaajien suosiossa, koska heiltä pystyi kynimään rahat helposti.

”Otamme haasteen vastaan”, Jacques, vanhin kortinpelaajista sanoi. ”Panos on livre per kymmenen pistettä.”

Pelurit selittivät Pierrelle pelin säännöt. Peli koostui tikeistä, joista kuhunkin jokainen pelaaja löi yhden kortin. Edellisen tikin voittaja aloitti aina seuraavan tikin, ja hänen lyömänsä kortin maa oli ajettu maa. Muiden piti lyödä kortti ajettua maata, ja jos sitä ei ollut, niin piti lyödä valtti. Suurten salaisuuksien kortit toimittivat valttien virkaa, ja itse asiassa pelurit eivät olleet kuulleetkaan nimitystä suurten salaisuuksien kortit, vaan yksinkertaisesti kutsuivat kyseisiä kortteja valteiksi. Tikin voitti korkein valtti, tai jos tikkiin

ei ollut lyöty yhtään valttia, korkein kortti ajettua maata. Kullekin pelaajalle jaettiin alussa 12 korttia, ja kun kaikki kortit oli pelattu tikkeihin, pelaajat saivat pisteitä voittamiensa tikkien määrästä ja niiden sisältämistä tietyistä arvokkaista korteista. Kun pisteet oli laskettu, alkoi uusi jako.

Pelurit olivat laskeneet sen varaan, että Pierre olisi pelissä aivan pihalla, mutta kolmen jaon jälkeen Pierre oli pari livreä voitolla. Ei niin paljon voitolla kuin Jacques, mutta voitolla kuitenkin. Pierre oli lapsena pelannut korttia perheensä kanssa tavallisilla pelikortteilla ja pystyi soveltamaan vanhoja taitojaan. Suurten salaisuuksien korttien arvojärjestys piti vain muistaa, mutta senkin Pierre oli opetellut esoteerisia tarkoituksia varten. Kaikki Ranskassa tuohon aikaan pelatut korttipelit toimivat samalla tikkipeliperiaatteella, vain käytetty pakka, jaettujen korttien lukumäärä ja pisteenlaskun yksityiskohdat vaihtelivat, joten taitojen siirto pelistä toiseen oli mahdollista.

Kolmen jaon jälkeen pöydän alla tapahtui jotain mitä Pierre ei huomannut. Pelurit potkivat toistensa jalkoja, ja tämä oli merkki: Tästedes kukaan ei tavoittele omaa voittoa, vaan yritetään saada Pierre häviämään. Rahat tasattaisiin pelin jälkeen, joten jokainen saisi osansa Pierreltä kynityistä rahoista.

Tämän jälkeen Pierre alkoikin häviämään. Ei niin nopeasti, että se olisi herättänyt hänen epäilyksensä, mutta kuitenkin niin, että tappiota tuli useammin kuin voittoa.

Lopulta kaikki Pierren ylimääräiset rahat olivat menneet. Jäljellä oli enää seuraavien kahden viikon ruokarahat. ”Tämä tarotien häpäisy pitää saada loppumaan, hinnalla millä hyvänsä”, Pierre ajatteli ja jatkoi pelaamista.

Seuravassa jaossa Pierre saikin paljon valtteja, mukaan lukien suurimpia valtteja. Hyviä kortteja vastaan edes vastustajien yhteispeli ei pure, joten Pierre sai kartutettua pelikassansa.

Hyvällä onnella on kuitenkin taipumus loppua nopeasti, ja hyvää jakoa seurasikin niin monta huonoa jakoa, että Pierren rahat loppuivat.

”Antakaa minun jatkaa pelaamista velaksi”, Pierre pyysi.

”Emme tunne sinua”, Jacques vastasi. ”Katoaisit kuitenkin illan jälkeen, eikä meille jäisi kuin arvoton velkakirja.”

”Siinä tapauksessa minun täytyy hyvästellä teidät”, Pierre sanoi. ”Mutta varoitan teitä: Kohtalonne on oleva surkea, jos jatkatte tarotien häpäisemistä alistamalla ne pelivälineiksi.”

Myhäillen pelurit hyvästelivät Pierren.

Seuraavan viikon Pierre elätti itsensä kadulla kädestäennustajana. Pierre ei enää muistanut kaikkea käsien tulkinnasta, joten hän lisäili ennustuksiin omiaan. Tämä omien lisäily sai Pierren vihaamaan itseään. Hän oli aina pitänyt itseään kunniallisena esoteerikkona, joka tarkasti toisti muinaiset opit. Hän halveksi huijareita, jotka kynivät ihmisten rahat teeskentelemällä esoteerikkoja, mutta nälkä pakotti Pierren epätoivoisiin tekoihin.

Tässä toimessa Pierre tapasi sattumalta Etteillan. Pierre kertoi Etteillalle, mitä oli tapahtunut. Tällöin Etteilla lainasi Pierrelle seuraavan viikon ruokarahat ja valisti: ”Antaa ihmisten pelata taroteilla. Säilyypähän muinaisen Egyptin viisaus, kun sitä painetaan yhä uudelleen pelitarkoituksiin. Pelinä se viisaus on säilynyt jo 2000 vuotta. Itse asiassa tarotien esoteerinen tulkinta oli jo päässyt unohtumaan ihmisiltä. Vuosi sitten näin unessa Thoth-jumalan, joka käski minua hankkimaan tarot-pelikortit ja selitti minulle, kuinka niiden symboliikkaa tulkitaan.”

Viimeinen ihme

Kolme juutalaista oli ristiinnaulittu. Sotilaat olivat muodostaneet ristien ympärille ringin, joka esti katsomaan tullutta juutalaista rahvasta häiritsemästä kuolemantuomion täytäntöönpanoa.

Ringin keskellä pari sotilasta vietti lepovuoroaan vartio-
tehtävästä. Eräs heistä, Sextus, sanoi: ”Tertius, eiköhän oteta erä
tabulaa aikamme kuluksi.”

”Mutta mitä käytämme panoksina?” Tertius kysyi. ”Olen
tyhjätasku.”

”Niin minäkin”, Sextus vastasi. ”Eiköhän tehdä vakiot.”

Sextus ja Tertius kävivät hakemassa kuolemaantuomittujen
vaatteet näiden ristien juurelta.

”Nämä ovat ruoskimisen jäljeltä ihan verisiä”, Tertius sanoi.

”Kyllä niistä muutaman dinarin torilla saa”, Sextus vastasi.
”Käyvät ne panoksesta.”

Tertius asetti maahan tabulalaudan. Siinä oli kaksi kahdentoista
suorakaiteen riviä. Kaksi viidentoista nappulan sarjaa asetettiin
maahan laudan viereen.

Sextus heitti kolmea noppaa. Kaksi kolmosta ja viitonen. Sextus
asetti kaksi nappulaansa kolmanteen suorakaiteeseen ja yhden
viidenteen.

”Nuo reunimmaisat ristiinnaulittiin siksi, että he ovat rosvoja.
Mut miksi ne menivät ristiinnaulitsemaan tuon keskimmäisen?” Sextus
kysyi. ”Hän on harmiton kaheli.”

Tertius heitti kolmea noppaa. Kuutonen, kolmonen ja viitonen. Tertius asetti nappulansa kuutos- ja viitossuorakaiteisiin. Sextuksen nappula tuli syödyksi. Kolmosheittoa ei voinut käyttää uusien nappuloiden peliintuomiseen, koska kolmossuorakaiteessa oli kaksi Sextuksen nappulaa. Niinpä Tertius siirsi nappulaansa viitossuorakaiteesta kolme askelta eteenpäin.

”Hän riehui juutalaisten temppelissä”, Tertius vastasi. ”Juutalaisten miellyttämiseksi hänet piti ristiinnaulita temppelin häpäisijänä.”

Sextus heitti noppia ja sai nappuloita peliin.

”Eikö karkoitus Jerusalemissa olisi riittänyt?” Sextus sanoi. ”Jos ristiinnaulitsisimme keisarikunnan jokaisen höyrypään, ei keisarille jäisi alamaisia.”

Tabulassa nappulat tulevat ensin laudalle, sitten kiertävät laudan nopan silmälukujen mukaan, ja lopulta poistuvat laudalta sopivilla nopanheitoilla. Peli eteni keskustelun lomassa.

”Et ymmärrä juutalaisia”, Tertius sanoi. ”He uskovat, että heidän jumalansa on ainoa olemassaoleva. Heidän identiteettinsä on rakentunut sen varaan, että he ainoina tuntevat totuuden jumalasta.”

”Kummaa porukkaa”, Sextus sanoi. ”Roomalainen tapa on parempi. Kukin saa palvoa niitä jumalia joita haluaa.”

”Ja sitten tuo Jeshua alkoi riehumaan ja väitti, että juutalaiset uskovat väärin”, Tertius sanoi.

”Miten kukaan voisi uskoa väärin?” Sextus ihmetteli. ”Poikani juopuu Bacchuksen palvontamenoissa, ja se tekee hänet autuaaksi. Kumma kansa, kumma Jeesus.”

”Jeshua on muoto, jota juutalaiset itse käyttävät”, Tertius sanoi. ”Mutta tilanne oli nimenoman tämä: Juutalaisten itsetunto oli rakentunut sen varaan, että yksin he tuntevat totuuden. Sitten tuli Jeshua ja sanoi, että juutalaiset ovat väärässä, Jeshua itse ainoana tuntee totuuden.”

”Ja sit ne suuttui niin että vaativat ristiinnaulitsemista”, Sextus sanoi. ”Kahelit kuuluu karkoittaa autiomaahan, ei ristiinnaulita.”

Tabulassa pelin voitti se, joka ensimmäisenä sai kaikki viisitoista

nappulaansa kierrätettyä laudan ympäri ja poistettua laudalta. Peli jatkui, ja Sextus oli pääsemässä johtoasemaan.

”Hänen vaatteensa eivät ole oppineen vaatteet”, Sextus sanoi. ”Olen ymmärtänyt, että juutalaisilla on uskonnollisia oppineita.”

”Kyllä”, Tertius sanoi. ”He ovat keränneet uskonnollisia kirjoituksiaan tuhannen vuoden ajalta, ja heidän uskontonsa on hyvin pitkälle mietitty.”

”Ja sit tulee oppimaton moukka joistain perähikiältä ja julistaa, että heidän uskontonsa on virheellinen”, Sextus sanoi. ”Ja sitä ei sivuutettu harmittomana höyrypäänä.”

”He ovat valloitettu kansa”, Tertius sanoi. ”Illuusio oikeassaolemisesta on ainoa mitä heillä on.”

Peli oli kehittynyt niin, että Sextus oli johtoasemassa. Kaikissa suorakaiteissa, joissa oli nappuloita, oli vähintään kaksi nappulaa niin, ettei yhtään niistä pystynyt syömään.

Sextus huusi Jeshualle ristille: ”Hei vajakki! Jos sä kerran olet ainoana oikeassa, niin käskepä sitä ainoaa jumalaa pelastamaan itsesi.”

Sextus heitti noppia ja tajusi, että hän joutuisi purkamaan erään kahden nappulan suorakaiteen niin, että kaksi hänen nappulaansa jäisi syömiselle alttiiksi.

Tertius heitti vuorollaan noppia ja sai syötyä nuo kaksi nappulaa. Ne joutuisivat aloittamaan matkansa uudestaan alusta.

Pelionni oli vaihtunut, ja nopean tahtiin Tertius sai voiton. Samaan aikaan kun Tertius poisti viimeisen nappulansa laudalta, pimeys laskeutui Jerusalemin ylle, keskellä päivää, ja sitä kesti kolme tuntia.

Tertius sai muutaman dinarin Jeshuan vaatteista, mutta hän jäi miettimään: ”Tuo Jeshua sai pilkkaajansa häviämään pelin. Ehkä joka kansalla ei olekaan omia jumaliaan, vaan jumalia on vain yksi, ja Jeshua ainoana oli oikeassa. Yksi asia ainakin on varma: Tabula on niin erinomainen peli, että sitä tullaan pelaamaan seuraavat kaksituhatta vuotta.”

Sodoman tuho

”Tämä jauhosäkki maksaa kaksi tuollaista rannerengasta”, kauppias torilla sanoi. ”Tässä on vain yksi rannerengas.”

”Minä annoin kaksi”, Loot vastasi ärtyneenä.

”Katso kättäni”, kauppias vastasi. ”Kuinka monta rannerengasta näet?”

Loot puri huultaan. Hän oli varma, että hän oli antanut kauppiasalle kaksi ohutta hopeista rannerengasta, mutta kauppiiaan kädessä näkyi vain yksi. Jollain silmäkääntötempulla kauppias oli sujauttanut toisen taskuunsa. Sodomassa siirtolaiset olivat pahnanpohjimaisia, kaikki yrittivät kusettaa heitä. Vaikka kuinka monetta kertaa Loot katui, että oli muuttanut kaupunkiin.

”Minä annoin kaksi!” Loot huusi.

”Antaa jumalten päättää asia”, kauppias sanoi.

Näin asiat hoidettiin kaupungissa. Loot tiesi jäävänsä tappiolle, mutta hän ei voinut muuta kuin asettaa kolmannen rannerenkaan tynnyrinkannelle.

”Jahve!” Loot huusi. ”Auta oikeamielistä palvelijaasi!”

”Ei!” kauppias huusi. ”Ratkaise kiista hyväkseni!”

Kauppias oli huutanut avukseen pantheoninsa pääjumalaa Eliä. Jahve, Lootin jumala, oli kaupungissa tuntematon suuruus. Rannerengas pomppasi kauppiiaan käteen.

Loot oli kasvanut uskomaan, että Jahve oli vahvempi kuin muut jumalat. Silti Loot jäi Jahvensa kanssa aina tappiolle, kun asiat jätettiin jumalten ratkaistaviksi. ”Joku päivä Jahve vielä näyttää

heille”, Loot ajatteli katkerana. Hän kirosi mielessään kaupungin ja Elin johtaman kaanaalaisten jumalpantheonin, joka salli palvojiensa elää synnissä.

Paebel oli juuri tavannut viehättävän naisen kapakassa. Nainen oli hoikka, ja hänen ohut valkoinen mekkonsa jätti vasemman rinnan näkyviin. Rinta oli kiinteä ja pieni. Naisen kasvot oli maalattu viehättävästi, ja hänen vasemmassa olkavarressaan oli paksu kultainen rengas, kuin käden ympärille kietoutunut käärme.

Nainen ja Paebel olivat jutustelleet ja juoneet kaksi mukia vedellä laimennettua viiniä. Sitten Paebel oli tilannut heille mukit laimentamatonta viiniä.

”Käärme vasemmassa olkavarressa”, Paebel sanoi. ”Kadesh pittelee käärmettä vasemmassa kädessään.”

Kadesh oli kaanaalaisen pantheonin rakkauden ja seksin jumalatar.

”En mä niin usein Kadeshia palvo”, nainen sanoi. ”Yleensä ruokoilen Kothar-wa-khasista.”

Kyseessä oli insinööritaidon ja käsityön jumala.

”Vain niin”, Paebel sanoi. ”Oletko käsityöläinen?”

”Olen matonkutoja.”

”Päivisin sopii ruokoilla Kothar-wa-khasista, mutta näin illalla...”

”Iltaan tosiaan Kadesh sopii paremmin”, nainen sanoi.

”Eiköhän mennä uhraamaan Kadeshille”, Paebel ehdotti.

”Kyllähän tässä alkaa jo vähän panettaa”, nainen hihitti.

Vastamuodostunut pari poistui torin laidalla sijaitsevaan panyakoppiin. Siellä niitä oli rivi, kaikki koristeltu Kadeshin kuvilla. Koppiin päästyään pari suuteli intohimoisesti, ja hyväiltyään toisinaan vaatteiden raosta he riisuivat toisensa. Nainen asettui selälleen lavitsalle, ja Paebel työntyi hänen sisäänsä. Aluksi työnnöt olivat hitaita ja syviä, mutta tahti kiihtyi. Kun nainen oli tullut, Paebel veti mulkkunsa pois naisen sisältä ja roiski lastinsa huoneen keskellä sijaitsevaan maljaan. Näin Paebel uhrasi siemenensä Kadeshille. Nainen sormei pilluaan ja pudotti sen jälkeen sormistaan pari

tippaa kiimalimaansa Kadeshille.

”Jahve, auta palvelijaasi.” Loot kuuli nämä sanat kaupungilla ja paikansi kolmen miehen joukon, joista yksi oli lausunut nämä sanat.

Loot meni miesten luo ja sanoi: ”Hauska tavata Jahven palvelijoita tässä loukossa.”

”Kauppias kusetetti minua”, mies vastasi. ”Sitten Jahve hävisi hänen Asheralleen. Kuinka se edes on mahdollista! Tämän kaupungin jumalat ovat vahvoja.”

”Älä häpäise Jahvea”, Loot sanoi. ”Lopussa Jahve voittaa. Ja tämä kaupunki ei tosiaan ole vieraanvarainen. Kaiken lisäksi tämä kaupunki on täysin rappiolla.”

”Miten niin?” mies kysyi.

”Kaikki harrastavat koko ajan irtoseksiä”, Loot vastasi. ”Ja he hyväksyvät myös homouden ja naisten välisen seksin.”

”Hyi iljetys!” mies sanoi. ”Mistä he sitten tietävät, kuka on kenkin isä?”

”He osaavat estää raskaaksitulemisen”, Loot sanoi. ”He eivät pyri hankkimaan lukuisia jälkeläisiä, vaan heille seksi on huvittelua.”

”Miksi sitten asut tällaisessa paheen pesässä?”

”Tulin setäni Aabrahamin kanssa idästä Kaanaan maahan. Hän löysi hyvät asuinsijat meille, mutta sitten riitauduimme, ja minun piti paeta hänen heimonsa luota.”

”Me olemme kierteleviä kauppiaita kaukana kotoa”, mies vastasi. ”Minä olen Balasi.”

”Olette tervetulleita vieraiksemme”, Loot sanoi. ”Vaimoni ja tyttäreni valmistavat parhaillaan ruokaa. Taloni on varmaan ainoa hyveellinen talo tässä sontaläjässä.”

Porukka poistui Lootin luo.

Paebel meni ystävänsä Danelin luokse. Paebel astui koputtamatta sisään ja näki Danelin jyyntämässä miestä perseeseen. Danel oli homo. Sodomassa se oli täysin hyväksyttyä.

”Ai sori”, Paebel sanoi.

”Anna meille edes vähän yksityisyyttä”, Danel sanoi. ”Mene vähäksi ajaksi viereiseen huoneeseen.”

Paebel meni viereiseen huoneeseen ja sulki huoneita erottavan verhon. Hän kaatoi itselleen mukillisen vedellä laimennettua viiniä ja siemaili sitä kuunnellen miesten ähkinää ja huohotusta.

Lopulta akti loppui ja Danel tuli huoneeseen.

”Kuinkas ruukkubisnes sujuu?” Paebel kysyi.

”Valmistan ruukkuja samaan tahtiin kuin ennenkin”, Danel sanoi. ”Mutta ne eivät mene kaupaksi. Liikaa kilpailua.”

”Voin antaa sinulle hiukan hopeaa”, Paebel sanoi.

”Ei mitään sellaista”, Danel vastasi.

”Kyllähän maanmiestään auttaa mielellään”, Paebel vastasi. ”Enkä tahdo ystäväni kuolevan nälkään.”

”Jos minä sitten puoli sekeliä ottaisin”, Danel sanoi. ”Mutta vain lainaan.”

Paebel antoi hopeisia nenä- ja rannerenkaita sekä kaulaketjun.

Loot oli torilla Balasin ja tämän kumppaneiden kanssa. Heitä vastaan tuli Paebel ja Danel.

”Hei kaunis mies”, Danel sanoi Balasille. ”Mä haluan panna sua perseeseen.”

Balasi vihastui ja tuikkasi pronssisen tikarin Danelin sydämeen. Danel kaatui kuolleena maahan. Väkijoukkoa kerääntyi ympärille.

”Tuo mies oli hintti!” Balasi julisti. ”Alkoi lähennellä minua!”

”Hän teki vain kohteliaan ehdotuksen”, Paebel sanoi. ”Ei semmoisen takia tapeta. Olisit vain voinut kieltäytyä kohteliaasti.”

Sodomassa tosiaan oli sosiaalisesti hyväksytyä ehdottaa toiselle ihmiselle seksiä, kunhan kunnioitti toisen mahdollista kieltävää vastausta eikä sellaisen jälkeen enää ehdottanut uudestaan.

”Ettekö ymmärrä?” Balasi huusi. ”Vapautin tämän kaupungin paskaisesta hintistä!”

”Älä nimittle kuolleita”, kuului yleisöstä.

”Mikä on nimesi?” Paebel kysyi.

”Balasi.”

”Annan sinulle uuden nimen”, Paebel sanoi. ”Tästedes olet Hintti-Balasi.”

Balasi yritti syöksyä Paebelin kimppuun, mutta Loot pidätteli häntä.

”Teidän kannattaa ehkä poistua”, kuului väkijoukosta.

Loot tajusi, että jos he eivät poistuisi, heidät lynkattaisiin. Niinpä seurue palasi Lootin luo.

Illalla väkijoukko, etunenässä Paebel, oli kokoontunut Lootin talon eteen. ”Murhaajat! Murhaajat! Murhaajat!” väkijoukko messusi. ”Tapoitte viattoman miehen.”

Loot perheineen ja vieraineen kuunteli syytöksiä aikansa, kunnes he menivät parvekkeelle.

”Homous on iljetys Jahven silmissä”, Balasi huusi. ”Homon tapaminen on täysin oikeutettua.”

”Jahve on teidän jumalanne”, Paebel huusi. ”Meillä on omat jumalamme ja omat tapamme. Ei teillä muukalaisina ole mitään oikeutta tulla tänne kertomaan, kuinka meidän pitäisi elää.”

”Teidän tapanne ovat iljetys”, Loot huusi.

”Hintti-Balasi”, Paebel huusi.

”Hintti-Balasi! Hintti-Balasi! Hintti-Balasi!” väkijoukko messusi.

”Tule tänne homostelevaan, Hintti-Balasi”, Paebel huusi.

”On täällä naisiakin”, Lootin tyttäret huusivat. He olivat kuu-dentoista ja kahdeksantoista ikäisiä. ”Mut ei teitä naiset taida kiin-nostaa.”

”Murhaajat!” väkijoukko alkoi messuamaan.

”Tässä kaupungissa ei homoja murhata”, Paebel huusi. ”Häipykää ja viekää homontapotapanne mukanaan!”

Jotkut kokeilivat jo Lootin ovea, joten Loot päätti, että hänen, perheen ja vieraiden olisi parasta häipyä takaoven kautta ja paeta kaupungista.

”Ei saatu edes kauppatavaroita mukaamme”, Balasi sanoi kaupungin ulkopuolella.

”Vannon Jahven nimeen, etten minä tai kukaan perheestäni edes katso enää tuohon kaupunkiin päin”, Loot huusi. ”Jahve, pyydän Sinua! Tuhoa tuo kaupunki!”

Siinä samassa kaupungin suunnalta alkoi kuulua valtaisa ryminä ja räiske. Kuin taloja olisi sortunut ja tulipaloja leimunnut. ”Jahve on tullut niittämään voittonsa”, Loot ajatteli. ”Kannatti uskoa, että Jahve on vahvempi kuin kaupungin jumalat. Nyt Jahve tuhoaa kaupungin.”

Lootin vaimo kääntyi katsomaan, mitä kaupungissa tapahtui. ”Jahve tosiaan voittoa. Kaupungin päälle sataa taivaasta tulta ja tulikiveä.” Siinä samassa vaimo muuttui Lootin silmien edessä suolapatsaaksi.

”Kaupungin tuhoaminen on Jahvelta oikein”, Loot ajatteli ristiriitaisin miettein. ”Mutta vaimon tuhoaminen pienen Jahven nimeen lausutun valan rikkomisesta. . . eikö se ole jo liioittelua?”

Loot asettui tyttärineen läheiseen Soarin kaupunkiin. Koska häntä pidettiin Sodomian tuhoajana, hänestä tuli sosiaalinen hylkiö, ja sama ulottui hänen tyttäriinsä.

Loot palveli edelleen Jahvea, mutta hänen sydämessään asui salainen katkeruus Jahvea kohtaan, koska tämä oli tuhonnut Lootin vaimon niin mitättömän syyn takia. Loot ei kuitenkaan sortunut riettaisiin irtosuhteisiin, eikä hänellä tottapuhuen olisi sosiaalisen stigman takia ollut sellaisiin mahdollisuuttakaan.

Kerran kun Loot oli juonut paljon viiniä, hän ajatteli: ”Hittoon Jahve insestin kieltävine sääntöineen. Tämä poika panee nyt.” Sitteen hän teki tyttärilleen seksialoitteen. Nämä olivat myötämielisiä, kun ei heilläkään ollut stigman takia ollut sukupuolisuhteisiin mahdollisuutta.

Ja he kaikki kolme panivat.

Sieluton

”Hyvät tissit tuolla tarjoilijattarella”, Lari sanoi.

Samu katsoi tarjoilijattarta, joka oli sieluttomien univormussa. Harmaa tunika, joka oli sitaistu ohuella mustalla vyöllä. Samu ei ymmärtänyt, mitä Lari sai irti seksistä sieluttomien kanssa. Heihin ei saanut henkistä yhteyttä. Samu ajatteli, että hän ja Lari suhtautuivat seksiin eri tavoin. Larille kyse oli eläimellisestä aktista, joten kumppanin sielulla ei ollut väliä. Samulle taas seksissä oli kyse henkisen yhteyden kokemisesta, joten oli olennaista, että kumppanilla oli sielu, palikka, jonka kanssa yhteyttä pystyi kokemaan.

”Taidan masturboida sen sisään”, Lari jatkoi.

Oli puoliyö, ja Samu ja Lari olivat ainoat asiakkaat kahvilassa. Lari ei jäisi kiinni seksiaktista. Sieluttomilla ei ollut palikkaa joka koki tunteita, sielua, joten sieluttoman väkisinmakaamiseen ei suhtauduttu raiskauksena. Sieluton ei kärsinyt sen johdosta. Kuitenkin raiskaus häiritsisi kahvilan normaalia toimintaa, joten se olisi ilki-valtaa.

Lari nousi ja pakotti tarjoilijattaren lattialle. Väkisin hän kiskoi tarjoilijattaren pikkarit pois ja avasi oman sepaluksensa. Pitäen kiinni tarjoilijattaren ranteista hän pani tätä. Kummankin osapuolen ähinä ja kiljuminen täytti ilman. Lopulta akti oli valmis, ja Lari nousi seisomaan.

Tarjoilija pakeni huoneen nurkkaan ja jäi sinne nyyhkyttämään. Juuri tämän takia tarjoilijattarien raiskaaminen oli kiellettyä. Raiskauksen jälkeen ne käyttäytyivät kuin järkyttyneet ja trumatisoi-

tuneet, vaikka käyttäytymistä ei vastannutkaan mikään sielullinen kokemus.

”Nyt mennään nopeasti pois ennen kuin joku tulee”, Samu sanoi.

Raiskattu tarjoilijatar oli kahvilan ainoa työntekijä, joten kestäisi pari tuntia, ennen kuin kahvila, siis tarjoilija, olisi toimintakunnossa, ja jos Samu ja Lari jäisivät kiinni, heiltä voitaisiin vaatia korvauksia downtimestä.

”Tästä ei sit kerrota Lenulle”, Lari sanoi kun toverukset olivat poistumassa.

Lenu oli Larin tyttöystävä.

”Ei se tauteja estä”, Samu sanoi.

Lari söi ehkäisytabletteja, joten ei ollut pelkoa, että tarjoilijatar tulisi raskaaksi. Sukupuolitautien riski tosin olisi olemassa, ja siksi Lenu ei hyväksynyt sitä, että Lari masturboi sieluttomien sisään. Pettämiseksi Lenu ei sitä laskenut.

Fysiikassa tunnetaan neljä perusvoimaa, vahva vuorovaikutus, heikko vuorovaikutus, sähkömagneettinen vuorovaikutus ja gravitaatio, joiden avulla melkein kaikki muutos universumissa, aina kvarkkien tasolta galaksien tasolle voidaan selittää. Sanomme melkein kaikki, koska parisataa vuotta ennen tarinamme ajankohtaa aivotutkimus oli edennyt niin pitkälle, että oltiin havaittu, että kuudellakymmenellä prosentilla ihmisistä aivoissa tapahtui ilmiöitä, joita neljä perusvuorovaikutusta ei selittänyt.

Asiaa oltiin tutkittu ja tultu siihen johtopäätökseen, että kuudellakymmenellä prosentilla ihmisistä on ei-materiaalinen sielu, joka vuorovaikuttaa aivojen kanssa fysiikalle tuntemattomilla tavoilla. Loput ihmiset taas ovat täysin aivojen ohjaamia automaatteja. On huomattava, että minkään käytöksessä näkyvän asian avulla ei sielullisuutta voinut ennustaa. Sieluttomia oli niin älykkäitä kuin tyhmiäkin, niin ateisteja kuin uskovaisiakin, niin luovia kuin ei-luoviakin, niin tunteellisia kuin rationalistejakin, niin miehiä kuin naisiakin.

Samu katsoi ympäri luentosalia. Paikalla oli paljon sieluttomia,

opiskelijoita, naiset harmaissa tunikoissa ja miehet harmaassa t-paidassa ja harmaissa suorissa housuissa. Siellä täällä istui sielullisia mitä värikkäimmissä, mielikuvituksellisissa asuissa, jotka ilmensivät heidän persoonallisuuttaan. Samu ymmärsi, etteivät sieluttomat koe mitään, mutta jossain sisimmässään hän kadehti sieluttomia opiskelijoita, jotka saivat olla tiedon kanssa tekemisissä päivittäin.

Samu yrittikin ottaa vapaata taisteluharjoituksista niin usein kun mahdollista ja pujahtaa luennoille. Hän ei varsinaisesti opiskellut, opiskelu oli työtä eikä sopinut sielullisen arvolle. Ainoat sielullisen arvolle sopivat ammatit olivat soturi, poliitikko ja tuomari. Koko maapallo oli samaa valtiota, joten sotia ei esiintynyt, mutta sieluttomien työläisarmeijat kapinoivat silloin tällöin, ja kapinoita tukahduttamaan tarvittiin osaavia taistelijoita.

Luennoitsija nousi lavalle. Hän oli tumma, pienikokoinen nainen sieluttoman univormussa. Nainen puhui suunnitelmista järjestää miehitettyjä tähtienvälisiä lentoja.

Luennoitsija huomasi Samun. Hän oli niin asiantunteva. Aivan toista kuin sielulliset naiset, jotka huvittelivat päivät pitkät. Jossain Samun alitajunnassa kävi ajatus, että luennoitsijaan saisi henkisen yhteyden, mutta hänen päivätajuntansa hylkäsi ajatuksen heti. Sieluttomat olivat biologisia robotteja ilman mitään henkistä.

”Ensimmäisellä lennolla käyttäisimme sieluttomia”, luennoitsija sanoi. ”On viidenkymmenen prosentin todennäköisyys, että alus tuhoutuu, joten minimoimme sielujen menettämisen.”

Samu ei enää kuunnellut puheen asiasisältöä. Hän vain kuunteli luennoitsijan itsevarmaa altoääntä ja katsoi tämän kroppaa, joka persoonallisemmissa vaatteissa olisi ollut viehättävä.

Luennon lopussa Samu joutui myöntämään itselleen olevansa rakastunut. Tämä huomio kuvotti häntä, koska sieluttomiin naisiin rakastuneita sielullisia miehiä pidettiin luusereina. Kuin olisi seurustellut pumpattavan barbaran kanssa. Sitä paitsi Samu oli aina ajatellut, että rakkaudessa henkinen yhteys oli tärkeintä, ja sieluttoman kanssa se oli mahdottomuus.

Kun Samu poistui luentosalista, hän näki äskeisen luennoitsijan yli-

opiston kahvilan pöydässä, lusikoimassa kaalilaatikkoo. Sieluttomien oli mahdotonta kokea makunautintoja, joten heidän sallittiin tilata vain halpaa ruokaa.

Samu meni kahvilan ruoka-automaateille. Tässä kahvilassa kävi pääosin sieluttomia, joten se oli automatisoitu. Automaatio oli se asia, jonka takia 40 prosenttia väestöstä riitti työvoimaksi.

Samu etsi sielullisten viinerautomaatin ja ohjelmoi siihen jättiviinerin neljällä eri hillolla ja kahdella eri sokerikuorrutuksella. Tilattu viineri ilmestyi lautasella koneen alaosasta. Hän otti vielä kahvin.

Samu meni luennoitsijan luokse ja tarjosi viineriä. ”Mites ois jälkiruoka?”

Luennoitsija näytti ilahtuneelta. ”Voi kiitos.” Sieluttomia ei käytöksen perusteella erottanut sielullisista, joten herkut kelpasivat, vaikkei ilahtumisen ilmaukseen ilahtumisen tunnetta liittynytkään.

Samu istui pöytän ja siemaisi kahviaan. ”Mielenkiintoinen luento. Avaruuden valloitus on niin jalo projekti.”

Samu halusi, että luennoitsija valitsisi hänet rakastetukseen. Siksi hän yritti tehdä hyvän vaikutuksen, vaikka hän tiesi, etteivät sieluttomat oikeasti mitään valinneetkaan. Toimivat vain niin kuten heidän aivonsa determinoivat heidän toimivan.

”Niin”, luennoitsija vastasi. ”Valoa nopeamman matkustuksen teoria on edennyt aimo harppauksin viime aikoina, ja voin ylpeänä mainita, että olen ollut etunenässä viemässä tutkimusta eteenpäin.”

Samu ajatteli, ettei sieluton voinut kokea ylpeyttä, mutta ei juutunut asiaan. ”Samu”, hän tarjoi kättään.

”Nona”, luennoitsija vastasi ja kätteli.

”Lätisitkö treffeille ensi perjantaina?” Samu kysyi.

”Voi kuule”, Nona sanoi. ”Minulla on jo rakastaja. Sieluton, kuten minäkin.”

”Sieluton rakastaja!” Samu tulistui. ”Eihän sieluton voi rakastaa! Eihän sieluton voi tuntea mitään, saati sitten rakkautta.”

Samu aukaisi kellariinsa sisustamansa sellin oven ja katsoi Nonaa, joka istui sellissä.

”Sulla on kuukausi aikaa alkaa rakastaa minua”, Samu sanoi.
”Muuten se on nirri pois.”

Samu oli lukenut Tukholma-syndroomasta, joka saa uhatun ihmisen kokemaan myötämielisiä tunteita uhkaajaansa kohtaan. Eihän sieluton oikeasti kokenut mitään, mutta sielutonta ja sielullista oli mahdotonta erottaa käytöksen perusteella. Näin ollen sielutonkin alkaisi käyttäytymään ikään kuin hän kokisi myötämielisiä tunteita uhkaajaansa kohtaan.

”Tuollaista öykkäriä vain vihaan”, Nona vastasi, ”enkä koskaan tule rakastamaan. Sitä paitsi sä itse sanoit, että sieluton ei voi rakastaa.”

Samu löi Nonaa kasvoihin, ja tämä kaatui. Samu ei tuntenut huonoa omaatuntoa iskustaan. Eihän sieluttomaan satu.

”Haista vittu”, Nona vaikersi lattialta.

Samu irroitti vyönsä ja alkoi hakata sillä Nonaa. Nona vaikersi ja pyysi Samua lopettamaan.

”Lopetan, jos rakastat minua”, Samu sanoi.

Nona uikutti. Hän ei ollut vielä niin epätoivoinen, että olisi vakuuttanut rakkauttaan.

Samu istui samassa kahvilassa, missä Lari oli masturboinut tarjoilijattaren sisään, ja itse asiassa sama tarjoilijatar oli kaatamassa hänelle kahvia, yrmein elkein. Sieluttomat eivät kykene kokemaan vihaa, mutta tarjoilijattaren elkeet olivat selvästi vihamielisiä.

Kun Samu oli syventynyt kahvinsa, hän kuuli naisen äänen. ”Anteeksi, saako tähän istua?” Samu vastasi myöntävästi, ja naisen istuuduttua katsoi tätä.

Nainen oli nuori ja vaaleatukkainen. Hänellä oli mielettömän kokoiset olkatoppaukset, ja hänen asunsa oli tehty pienistä, lomittain olevista, kolmionmallisista peilinpaloista, joissa oli kultaiset reunukset. Tyypillistä sielullisen pukeutumista, siis. Samu ajatteli, että siinä oli nainen, johon saattaisi saada henkisen yhteyden.

”Mitäs sinä?” Samu kysyi.

”Olin shoppailemassa”, nainen vastasi. ”Ostin kolme eri sävyä huulikiiltoa ja uusia vaatteita.”

”Vai niin”, Samu vastasi. ”Mä kävin aamulla luennolla yliopistolla. Oletko koskaan käynyt sellaisella?”

”En”, nainen vastasi. ”Tiede on niin kuivaa ja pitkäveteistä. Sopii sieluttomille, jotka eivät pysty kokemaan sen kuivuutta ja pitkäveteisyyttä. Shoppailu ja hauskanpito sopii paremmin sielullisille. Hauskuus on kokemus, josta sielu nauttii.”

Hedonismi oli suosittu ideologia sielullisten keskuudessa. Kun asioiden miellyttävyyks oli mahdollista kokea oikein metafysisellä tasolla, niin siitä otettiin kaikki irti.

Samu sen sijaan oli pettynyt. Toisin kuin Nonan kanssa, tämän naisen kanssa olisi periaatteellista kokea henkinen yhteys sielusta sieluun, mutta yhteys olisi aika rajoittunut, jos ainoa asiasältö olisivat vaatteet, meikit ja klubbailu.

”Vaikka on se kyllä tieteessä jännää, miten maa kiertää kuuta”, nainen jatkoi.

”Maa kiertää aurinkoa”, Samu sanoi. Hänellä oli vaikeuksia pitää äänensä kohteliaana. ”Kuu kiertää maata.”

”Ai niin se menikin”, nainen vastasi. ”Mutta mä en olekaan mikään sieluton tiedemies. Mut on sieluttomat kyllä yököttäviä kun niillä on noin rumat vaatteet...”

Naisen höpötys jatkui samanlaisena. Samu myönteli kohteliaasti. Naisella oli sielu, ja hänen loukkaantumisensa olisi aiheuttanut hänelle oikeaa tuskaa. Lopulta Samu poistui jollain tekosyyllä.

Samu ajatteli, että oli ihan hyvä, ettei naisen ja hänen välille ollut syntynyt mitään. Jos olisi, nainen olisi aikaa myöten löytänyt kellarissa olevan Nonan. Sieluttoman vangitseminen ja hakkaaminen ei tuossa yhteiskunnassa ollut hirviömaista, mutta jos vangitsemisen syy, rakastuminen, olisi paljastunut, nainen olisi pitänyt Samua houkkana, joka rakastuu sieluttomaan.

”Hyvä on, hyvä on, mä rakastan sinua”, Nona sopersi.

Samu oli taas kellarissa pieksämässä Nonaa, ja Tukholma-syndrooma alkoi selvästi purra.

”Hyvä”, Samu sanoi. ”Mennään yläkertaan täydellistämään rakautemme. Sitten voit kertoa minulle kaiken mitä tiedät valoano-

peammasta matkailusta. Minä jaksan kyllä kuunnella.”

Samu raahasi Nonan yläkertaan. Tarkistettuaan ovien lukituksen hän kaatoi heille lasit viiniä ja sytytti kynttilöitä, jotka hän oli varannut tätä tarkoitusta varten.

”Nyt voimme kokea henkistä yhteyttä”, Samu sanoi, ”vaikkei sinulla sielua olekaan.”

Omituinen tilanne oli saanut Samun sen verran sekaisin, ettei tämän suhtautuminen Nonan sieluttomuuteen enää ollut täysin koherenttia. Itse asiassa koko sielujen yhteys oli romanttinen harha, jota sielulliset viljelivät. Olipa toisella sielua tai ei, tästä havaitsi ilman tieteellisiä instrumentteja pelkästään käytöksen ja sen perusteella veti johtopäätökset toisen sielunliikkeistä. Näin Samu oli tiettyssä mielessä kaikessa sekaannuksessaan oikeassa: Hänen olisi periaatteessa yhtä mahdollista saada kokemus sielujen yhteydestä niin sieluttoman kuin sielullisenkin kanssa.

”Voi kulta”, Nona sanoi ja antoi Samulle pusun poskelle.

”Kun olet noin fiksu, niin lausupa minulle rakkausruno”, Samu sanoi.

Ennen kuin Nona ehti aloittaa, ovikello soi.

Samu avasi, ja ovella oli Samun kahvilassa tapaama peilikolmioasuinen nainen.

”Mä toin sulle uuden paidan.” Nainen työntyi väkisin sisään. ”Se sopii sun tyyliin.”

Tällöin Nona ryntäsi naisen luo ja sanoi: ”Auta! Olen yliopiston arvo-omaisuutta. Tuo mies on varastanut mut.”

”Minä voin selittää kaiken”, Samu sanoi.

Peilikolmioasuinen nainen katsoi Nonan ruhjeita ja sanoi Samulle: ”Ai sä olet niitä, jotka saa kicksejä sieluttomien hakkaamisessa.”

Oli tosiaan pikkiriikkinen alakulttuuri sadisteja, jotka saivat nautintoa sieluttomien pahoinpitelystä. Yleinen mielipide piti heitä houkkina, koska sadismissa on kärsimyksen aiheuttaminen vähän niin kuin pointtina, ja sieluttomathan eivät kykene tuntemaan kärsimystä.

”Juuri niin”, Samu sanoi huojentuneena. ”Tuo nainen on minun omaisuuttani. Olen ostanut hänet.”

”E on MC toiseen”, Nona sanoi. ”Jokaiselle voimalle on vastavoima. Painovoima on kääntäen verrannollinen etäisyyden neliöön. . .”

Nona jatkoi tieteellisten lakien luettelemista.

”Mistä se tuollaisia osaa puhua, jos se ei ole yliopiston omaisuutta”, nainen ihmetteli. ”Taitaa olla paras selvittää asia.”

Nainen painoi rannekommunikaattorinsa hälyytysnappia, ja hetkessä kaksi vartiovuorossa ollutta soturia teleporttasi paikalle. Kun asiaa oli hetki selvitelty, soturit veivät Samun raudoissa pois. Yliopiston huippututkijan kidnappaus oli kuin olisi varastanut yliopistolta supertietokoneen.

Friendzonetettu

”Tuutsä käymään tänään?” Sami luki Heidiltä saamansa viestin. Heidn romanssi oli ilmeisesti ohi, joten hänellä oli taas aikaa Samille. Sami ajatteli, että nämä Heidn romanssit eivät olleet pitkäikäisiä. Tämänkään takia Sami ei ollut ollut syrjässä kuin kaksi viikkoa.

Sami ja Heidi olivat ystäviä. He opiskelivat AMK-insinööreiksi samassa ryhmässä ja asuivat samassa Kuopaksen asuntolassa. Heidän ystävyytensä oli alkanut, kun Sami oli AMK:lla vilkaissut olan yli Heidn tablettia ja nähnyt Heidn selaavan Piraattipuolueen nettisivuja. Sami käytti Linuxia ja oli muutenkin vapaan softan kannattaja, joten heidän poliittiset näkemyksensä osuivat yksiin. He olisivat varmaan seurustelleetkin, ellei Sami olisi ollut lyhyt ja ylipainoinen, ja Heidi puolestaan pitkä, kuvankaunis blondi.

Heidn ulko-ovella Sami katsoi kelloa. Puoli viisi. Sami odotti, että sekuntiviisari oli kahdentoista kohdalla ja painoi ovikelloa. Hän toivoi, että täsmällisyys saisi Heidn sydämen sulamaan. Kun Heidi oli sanonut, että tavataan puoli viideltä, niin ovikello soi tasan puoli viisi. Sami oli salaa rakastunut Heidiin. Niin salaa, ettei hän kunnolla myöntänyt sitä itselleenkään. Hän tiedosti olleensa rakastunut, mutta selitti itselleen torjutuksi tultuaan pässeensä siitä yli ja olevansa tyytyväinen ystävyuteen.

Heidi asiasi oven pukeutuneena huppariin ja pieruverkkareihin. ”Moi tuu vaan sisään.”

Sami ajatteli, että Heidi oli tyrmäävän näköinen vaatteissa kuin

vaatteissa. Vaikka ilman meikkiä ja pieruverkkareissa. ”Sun romanssi on sitten ilmeisesti ohi”, Sami sanoi tultuaan sisään.

”Joo”, Heidi sanoi. ”Olihan sillä adoniksen kroppa, mutta minua rupesi vähitellen vituttamaan se, että sillä oli Marimekon verhot.”

”Mitäs vikaa Marimekon verhoissa on?”

”Oli se muutenkin vähän sellainen hienohelma. Marimekon verhot on epämiehekkäitä.”

Heidi kaatoi Samille ja itselleen kahvia ja veti hyllystä laatikon.

”Katso, mitä minä ostin.”

Sami katsoi laatikkoa ja heti välähti. ”Othello! Minä pelasin tuota pienenä pikkuveljen kanssa.”

”Joo, minä olen pelannut tätä verkossa”, Heidi sanoi. Heidi pelasi harrastuksenaan klassisia lautapelejä verkossa. Sami puolestaan oli first person shootereiden ystävä.

”Mattel!” Sami sanoi. ”Että poropietaripelin olet mennyt ostamaan.” Yleensä Heidi oli tarkka, että hän pelasi vain pelejä, joiden peli-ideoita yksikään yhtiö ei omistanut. Sami kummeksui sitä, että Heidi oli nyt ostanut amerikkalaisen lelujätin tekemän pelin.

”Peli-idea on 1800-luvun lopulta”, Heidi sanoi. ”Myöhemmin Mattel on yrittänyt omia peli-ideaa, mutta ei sillä mitään laillista oikeutta siihen ole. Nettisaitit tarjoavat peliä, eivätkä maksa mitään rojalteja Mattelille. Ne vain kutsuvat peliä Reversiksi 1800-luvun nimen mukaan. Minä nyt ostin Mattelin pelin, kun Mattel on ainoa, joka fyysisiä pelejä valmistaa.”

Heidi jatkoi: ”Kun minä nyt ostin tämän pelin niin pitäähän sitä kokeilla. Pelataan!”

”En minä nyt tiedä...” Sami ei lautapeleistä niin perustanut. Niissä ei ollut tarpeeksi räminää ja räiskettä.

”Minulla ei ole ketään muutakaan, jonka kanssa pelata livenä.”

”En minä silti...”

”Saat pillua jos voitat”, Heidi sanoi.

Sami kiinnostui heti tarjouksesta. Heidi oli hänen märkä päiväunensa. Ääneen hän ei ollut sitä sanonut, itse asiassa kaikki seksiin viittaava oli ollut ainoa tabuaihe Samin ja Heidin keskusteluissa. Mutta nyt Heidi oli tehnyt aloitteen ja Samilla olisi

mahdollisuus päästä poikuudestaan eroon. Sami kuvitteli aina Heidin villeihin seksisessiioihin romanssiensa kanssa, ja Sami oli tuntenut olonsa epävarmaksi ajatellessaan eroa heidän seksuaalisessa kokeneisuudessaan. Nyt tarvittaisiin vain voitto, ja puntit saataisiin tasattua.

Pöydällä oli muovinen pelilauta, jonka varsinainen pelialue oli vihreää huopaa. Pelialueen ulkopuolella oli nappulavarastot. Pelinappulat olivat muovisia kiekkoja, joiden toinen puoli oli musta ja toinen valkea.

Heidi ja Sami kävivät läpi pelin säännöt. Toinen pelasi nappuloita musta puoli ylöspäin ja toinen valkea puoli ylöspäin. Vuorollaan pelaaja asetti laudalle nappulan niin, että sen ja jonkun laudalla valmiiksi olevan pelaajan nappulan väliin jäi vastustajan nappuloita. Tämän jälkeen kyseiset vastusajan nappulat käännettiin ylösalaisin niin, että niistä tuli nappulan juuri pelanneen pelaajan nappuloita. Sellainen siirto oli kielletty, joka ei kääntänyt yhtään vastustajan nappulaa, ja vuorollaan oli pakko tehdä sallittu siirto jos pystyi. Se pelaaja voitti pelin, jolla oli laudan täytyttyä enemmän omia nappuloita laudalla.

Kun Heidi selitti sääntöjä, Sami kiinnitti huomiota siihen, että Heidin ääni ei ollut yhtään hunaajainen tai flirttaileva. Tavallinen ääni, sellainen mitä Heidi yleensäkin käytti.

Sami mietti myös lapsena pelaamiaan pelejä ja muisti, että kulmaruudut olivat hyviä, koska kulmassa olevaa nappulaa vastustaja ei pystyisi kääntämään. Kulman viereen taas ei kannattanut pelata, koska sellainen siirto antoi vastustajalle usein mahdollisuuden pelata oma nappulansa kulmaruutuun.

Peli alkoi. Sami pelasi kuten lapsuudessaan, yrittäen jokaisella siirolla kääntää niin monta vastustajan nappulaa kuin mahdollista. Samin silmään Heidin pelitapa näytti välinpitämättömältä. Heidi ei koskaan valinnut niitä siirtoja, jotka käänsivät mahdollisimman monta Samin nappulaa, ennemmin päinvastoin.

Sami ajatteli, että Heidi varmaan yritti hävitä tahallaan. Sami ajatteli Heidin vihdoinkin rakastuneen häneen ja kehittäneen juonen,

jolla hänen ei ollut tarvinnut tehdä aivan suoraa aloitetta. Sami katsoi Heidin hupparia yrittäen kuvitella tämän rintojen ääriiviivat. Sami tunsu kiihottuvansa. Ensimmäistä kertaa oikean naisen kanssa, mutta peli oli vielä voitettavana. Sami yritti pitää päänsä kylmänä, ettei hänen peliotteensa lipsahtaisi.

”Onpa kuuma päivä”, Heidi sanoi riisuen hupparinsa. Sen alta paljastui sininen toppi. Nyt Heidin rintojen hahmottaminen oli Samille helpompaa. Pikkuruinen tissivakokin oli näkyvissä. Enää voitto, ja sitten Sami saisi koskea tissejä. Sami ajatteli, voiko tämä olla todellista. Heidi oli varsinainen amatsoni, ja hupparin riisuminenkin flirttailueenä oli niin luontevaa. Oli lämmin kevätpäivä, ja pelin tiimellyksessä oli ymmärrettävää, että tuli kuuma.

Laudalla Heidin nappulat olivat selvässä vähemmistössä. Sami ajatteli olevansa selvässä johtoasemassa, ja Heidi teki taas siirron, joka käänsi vain yhden Samin nappulan.

Sami katsoi lautaa. ”Nyt minulla ei ole luvallisia siirtoja.” Sami ei pystynyt asettamaan nappulaansa laudalle niin, että Heidin nappuloita olisi kääntynyt.

”On tuossa yksi siirto”, Heidi sanoi ja osoitti erään kulman viressä olevaa ruutua.

”Niinpäs onkin”, Sami sanoi. ”Mutta en minä siihen tahdo pelata.”

”Sun on pakko”, Heidi sanoi. ”Sinulla ei ole muita siirtoja.” Itse asiassa tämä oli laudan asema, johon Heidi oli koko ajan pyrkinyt. Mitä vähemmän itsellä on nappuloita laudalla, sitä vähemmän vastustajalla on siirtovaihtoehtoja. Omien nappuloiden minimoiminen alkupelissä oli strategia, jolla pakotettiin vastustaja tekemään huono siirto.

Sami pelasi ainoan mahdollisen siirron, minkä jälkeen Heidi otti kulman.

Tämän jälkeen pelin henki oli muuttunut. Siirto siirroilta Heidi rakensi kulman ympärille omista nappuloistaan koostuvaa aluetta. Samille oli aina vuorollaan tarjolla vain yksi tai kaksi siirtoa, jotka nekin vain auttoivat Heidin kulmanrakennusprojektia. Sami katsoi seksinsaantimahdollisuuksiensa valuvan hitaasti mutta varmasti

tyhjiin.

Nyt Heidi näytti taas Samin silmään siltä, miltä hän oli näyttänyt aiemminkin, ylväältä ja saavuttamattomalta amatsonilta. Harha siitä, että tuo amatsoni olisi Samille tarjolla oli hälvennyt. Varmoin ottein Heidi pelasi siirtonsa. Sami katsoi Heidin tissivakoa ja ajatteli, etteivät tissivaot ole häntä varten. Ne ovat aivan muita miehiä, jotka pääsevät tissivakoihin käsiksi.

Lopulta lauta oli täysi. Se oli täysi Heidn nappuloita. Siellä täällä oli ihan muutama Samin nappula, joita Heidi ei ollut onnistunut kääntämään.

”Mulla on 54 nappulaa ja sulla 10”, Heidi sanoi. ”Ei siis tipu seksiä.”

Sami ajatteli, että Heidn ääni oli liioitellun pirteä. Ikään kuin olisi maailman mahtavin asia, ettei hänen tarvinnut antaa Samille. Myrtyneenä Sami syöksyi asunnosta ulos.

Heidi katsoi täyttä pelilautaa ja ajatteli, ettei Samilla ollut ollut mitään mahdollisuutta. Pelaajalla, joka ei tunne alkupelin minimointistrategiaa ei ole mitään mahdollisuutta pelaajaa vastaan, joka tuntee sen. Heidi oli siis pystynyt tekemään seksitarjouksen turvallisesti, ilman pelkoa sen toteutumisesta. Pelaamaan hänen oli ollut pakko päästä, pitihän uusi peli korkata.

Pahuuden viimeinen aste

Kävelen kiemurtelevaa polkua synkkää linnaa kohti. Juurenkäkärät haittaavat kulkuani, ja pöllö huhuilee jossain. Katson linnan tummaa silhuettia. Tornit nousevat epäsymmetrisinä, ja on ikään kuin ne huojuisivat. Paikalliset sanovat, että linnaa hallitsee äärimmäinen pahuus. Todennäköisempää on, että linna on vähäisemmän, joskin ilkeän hengen vallassa. Olen täällä ottamassa selvän tilanteesta, parannormaalin tutkijoiden nettisivulla olemme teoretisoineet linnan luonnetta.

Pahuuden 1. aste

Saavun linnan luokse, ja sen pääovi on auki. Kun kuljen ovelle, se kolahtaa kiinni. Yritän avata sitä, ja on kuin jokin voima vetäisi sitä kiinni. Riuhdon kaikkiin voimin ja saan oven auki. Oliko tämä varoitus, että linnaan ei kannata mennä? Jos oli, en piittaa siitä, ja astun sisään.

Valaisen eteistä taskulampullani, ja näen haarniskan, jonka päällä istuu korppi. Kuulen sihinää, kuin käärmeitä. Korppi rääkäisee ja tekee syöksyn kohti minua. Viime hetkellä se kääntyy takaisin, ja tekee hetken päästä uuden syöksyn.

Korvit eivät luonnostaan käyttäydy noin. Linna on todellakin hengen vallassa. Mutta mitä henki tahtoo? On kuin se tahtoisi jätetyksi rauhaan. Sulkeutuvat ovet, käärmeensihinä ja syöksyvä korppi ovat tylyjä eleitä, mutta ne lähinnä vaikuttavat varoituksilta. Jatkan matkaani varoituksista piittaamatta.

Pahuuden 2. aste

Astun linnan vastaanottohuoneeseen. Kuulen haudantakaista valitusta, ja jotain lentää minua kohti. Lentävät objektit alkavat pyöriä ympärilläni, ja ne näyttävät surumielisiltä, utuisita kasvoilta. Samalla tunnen kuin jotain vedettäisiin ulos päästäni. Henki selvästi tahtoo sieluni.

Yritän ajatella, sielun käyttäminen estää sen poistamisen. Päätä särkee vetoyritysten takia, kasvot lentelevät ympärilläni, ja valitus kuuluu. Henget ovat varsinaisia jesuiittoja. Tarkoitus pyhittää keinot. Kun henget tahtovat jotain, ne yrittävät ottaa sen välittämättä siitä, aiheuttaako se jollekin muulle kärsimystä tai onko niillä oikeutta ottaa se. Henget saavat ihmisten sieluista lisää voimaa, ja sitä ne himoitsevat - elämänvoimaa.

Hyräilen Maijal oli karitsa. Mikä tahansa intensiivinen ajatus, ja sielunryöstö muuttuu vaikeammaksi. Juoksen päänsärkyisenä vastaanottohuoneen poikki, seuraavaan huoneeseen. Tällaisen takia en keskeytä tutustumisretkeäni.

Pahuuden 3. aste

Selvisin. Tulen huoneeseen, jossa on pöytä, ja sillä suuri nahkaan sidottu kirja. Avaan kirjan, ja valtaosa sivuista on tyhjiä. Vain ensimmäisellä sivulla on tarina. Tarina kertoo linnanherrasta, jonka rakastettu seivästettiin. Linnanherra ei koskaan saanut syyllistä selville. Niinpä hän vannoi kosta koko ihmiskunnalle, ja ryhtyi seivästämään hallitsemiaan talonpoikia ilman mitään muuta syytä kuin kosto mielitietyn kohtalosta.

Samalla havaitsen, kuinka ritiläkaton läpi alkaa pudota teräväkärkisiä seipäitä. Onko henki kuollut linnanherra, joka kosta linnan tunkeutujille sen, mitä hänen rakastetulleen ammoiin tapahtui? Siltä näyttää.

Juoksen huoneen läpi kohti vastapäisellä seinällä näkyvää ovea. Juostessani seipäät raapaisevat vasenta kättäni ja jalkaani. Vasen käteni on nyt turta, ja nilkutan. Minua ei voi mitenkään pitää vastuullisena linnanherran rakastetun kohtalosta, mutta siitä huolimatta saan kärsiä teon seurauksista. Saan vastapäisen oven auki ja jatkan seuraavaan huoneeseen.

Pahuuden 4. aste

Huoneessa lentelee keltaisia tulipisteitä, kuin kipinöitä. Joka kerta kun sellainen osuu minuun, tunnen osumapaikassa sietämätöntä kipua, ja samalla kuuluu demoninen nauru. Pelottelu, oman edun tavoittelu ja kosto olivat siis pelkkää alkusoittoa. Hengen todellinen tarkoitus on saada nautintoa muiden kärsimyksistä.

Pelottelu pyrkii siihen, että tulee rauhaan jätetyksi, ja viemällä sielun toiselta saa sielun itselle. Kostonkin voi ajatella tasaavan jonkunlaisen kosmisen oikeuden vaakakupit, jos sellaisiin uskoo. Tunnen kipinän osuvan jalkaani. Viiltävä kipu tuntuu osumapaikassa, ja demoninen nauraja selvästi nautiskelee. Enää henki ei pyri saamaan aiheuttamallaan kärsimyksellä mitään konkreettista hyötyä itselleen eikä edes kostamaan. Se pyrkii saamaan ainoastaan mielihyvän siitä, että joku toinen kärsii.

Nilkutan huoneen poikki seuraavalle ovelle. Matkalla kipinät polttelevat minua, ja joudun vihlaisujen takia pitämään vähän väliä taukoa. Nauru alkaa uudestaan jokaisen vihlaisun jäleen. Kivultani näen hädin tuskin seuraavassa ovesta olevan tekstin: ”Tämän oven takana vaanii äärimmäinen pahuus.” Minulla ei kuitenkaan ole varaa varoa. Kipu on tässä huoneessa niin sietämätön, että pois on päästävä. Saan kuin saankin astuttua seuraavaan huoneeseen.

Pahuuden viimeinen aste

Makaan kahlehdittuna puisella lavetilla. Näkymättömät kädet repivät nahkaani pois vatsastani, käsistäni, jaloistani. Kipu on sietämätön. Nauru on kaikonnut. Enää henki ei saa edes mielihyvää aiheuttamastaan kärsimyksestä. Nyt kärsimykseni on sille itsetar koitus. Sen ainoa motiivi on se, että kärsisin.

Kun nahkani on kuorittu pois ja lihakseni näkyvät paljaina, iho kasvaa takaisin, ja kidutukseni alkaa alusta. Tämä toistuu kerta toisensa jälkeen, tästä ikuisuuteen.

Tämä on ultimaattista pahuutta. Pahuutta ilman syytä, pahuutta pahuuden vuoksi. Minä kärsin, eikä kiduttajani saa siitä mitään irti. Kärsimykseni on sille itseisarvo. Se vain haluaa, että kärsin. Se kiduttaa minua, kärsimykseni ainoana motiivinaan. Jäljellä on enää puhdas pahantahtoisuus.

Vastentahtoinen profeetta

”ME EMME OLE KULTTI. ME OLEMME KESKUSTELUKERHO”, luki agnostikkoseuran kerhotilojen seinällä kissankokoisin kirjaimin.

Keijo Westholm, seuran puheenjohtaja, katsoi tekstiä ja jatkoi Mirjan paasauksen kuuntelemista.

”... pitäähän meillä joku taso olla jäsenistön suhteen”, Mirja sanoi. ”Nyt kuitenkin on kyse henkilöstä, joka on saanut oikeudessa tuomion kokaiinin käytöstä. Muistutan kaikkia, että kokaiini on kova huume...”

”Meillä on ollut käytäntönä, ettemme puutu jäsentemme yksityiselämään”, Keijo sanoi. ”Jos puuttuisimme tähän, mitä tulisi seuraavaksi? Alkaisimme kytätä toinen toistemme aviorikoksia kuin Jehovan todistajat?”

Lauri Parkkonen, kerhon jäsen oli saanut tuomion kokaiinin käytöstä, ja kerhossa oli aika paljon sellaista mielialaa, että hänet tulisi erottaa.

”Keijo!” Mirja napautti. ”Kyllä sinun pitää kuunnella jäsenistönkin mielipiteitä.”

Kyllähän Keijo kuuntelikin. Vaikka hän oli kerhossa vahva johdotahmo, jonka ympärillä toiminta pyöri, hän antoi kaikkien lausua mielipiteensä.

”Onhan jäseniä erotettu ennenkin”, Petra puuttui puheeseen.

”Niin”, Keijo sanoi, ”ne helluntaisaarnaajat kerhon sääntöjen rikkomisesta. Mutta yleinen linja kerhossa on ollut se, että säännöt koskevat vain käytöstä kerhoilloissa.”

Aluksi kerhoa oli yritetty pitää kaikille avoimena, mutta aika-ajoin kerhoon ilmestyi uskonnollisia julistajia, jotka sotkivat keskustelun. Niinpä Keijo oli vastentahtoisesti ajanut läpi säännön, että puheenvuoroissa vaadittiin kriittistä ja analyttistä suhtautumista uskontoihin. Uskovat olivat edelleen tervetulleita keskustelemaan jos säilyttivät avoimen mielen, mutta pari yksisilmäistä julistajaa oltiin hädätetty kerhoilloista.

”Keijo on oikeassa”, Harri puuttui puheeseen. ”Meitä kiinnostaa todellisuuden metafyyminen perusta, enkä suoraan sanottuna ymmärrä, mitä tekemistä jollain niin inhimillisellä kuin moraalisuudella on sen kanssa. Niiden yhteenkoplaaminen on tyyppillistä uskonnoille, ja me emme ole uskonto.”

Viimeksimainitun periaatteen ylläpito oli Keijolle tärkeää, mutta useinkin se tuotti ongelmia. Kerhon jäsenistö yritti ajaa toimintaa uskonnon suuntaan, Keijo jonkunlaisen agnostisen uskonnon profeetana. Siihen rooliin Keijo ei halunnut. Aika-ajoin ehdoteltiin, että kerho rekisteröityisi uskontokunnaksi ja hankkisi vihkimisoikeuden, tai kuten nytkin, että kerhon jäsenille määrättäisiin eettisen elämän normit.

”Miksi Harrin mielipide painaisi?” Mirja napautti. ”Hän ei jäsenyytensä aikana ole lukenut yhtään katsomuksellista kirjaa. Kerhon säännöissä sanotaan selvästi: Jäseniä rohkaistaan tutustumaan laajasti eri uskontoihin ja maailmankatsomuksiin.”

”Ei sitä pykälää ole koskaan valvottu”, Keijo sanoi. ”Pitäisikö viikoittain syynätä kaikkien lukemiset samoin kuin Koivuniemen kultissa valvottiin jäsenten painoindeksiä?”

Keijon painajaisuni oli, että jäsenistö alkaisi suhtautua hänen agnostisiin näkemyksiinsä kuin jumalan sanaan. Joillekin jäsenille kerho muodosti suuren osan heidän sosiaalisesta elämästään, joten Keijo piti riskiä todellisena. Hän oli runnonut kyseisen säännön läpi siksi, ettei hän olisi kenellekään ainoa vaikutte. Ja nyt sääntöä käytettiin

lyömäaseena kuin uskonnollista dogmia.

”Minutkin määräsit lukemaan Katekismuksen ja Jumalharhan”, Heidi sanoi. ”Ja nyt muilta ei vaadita samaa.”

”Ehdotin kun kysyit, en määrännyt”, Keijo sanoi.

Keijo ei halunnut auktoriteettia muun suhteen kuin kerhoiltojen toimivuuden. Silti jäsenistö kyseli häneltä ohjeita agnostisella polulla etenemiseen, ja oli häneltä kysely neuvoa aviokriisin tullenkin. Hän oli vastentahtoinen isähahmo. Mitä parhaillaan tapahtui? Isänmurha?

”Palatakseni alkuperäiseen aiheeseen”, Mirja sanoi, ”emmehän me voi ottaa hyväksyvää kantaa huumeidenkäyttöön.”

”Minä maksan kerhotilojen vuokran, joten päätös on minun”, Keijo jyrähti. ”Olemme keskustelukerho, emme kultti, joten meidän ei tarvitse ottaa minkäänlaista kantaa huumeidenkäyttöön. Lauri saa tehdä omalla ajallaan mitä haluaa, kunhan on kerhoiltoihin tullessaan selvinpäin.”

Keijoa inhotti käyttää auktoriteettiaan. Hän oli itsevaltainen johtaja kerhossa, mutta se oli välttämättömyys. Mieluummin hän olisi äänestytännyt päätökset, mutta se olisi tarkoittanut kerhon lipsumista uskontokunnan ellei kultin suuntaan.

Keijo jatkoi: ”Siirrytään sitten illan varsinaiseen aiheeseen: Jumaluksien inkarnaatioihin hindulaisuudessa. Minun mielestänihän kaikki uskonnot ovat sokeita arvauksia tuonpuoleisen luonteesta, ja siksi on hyvin epätodennäköistä, että yksikään niistä olisi totuudenmukainen. Pekka, sinun mielestäsi kristillisyydellä on ihan hyvät mahikset olla tosi uskonto. Oletko samaa mieltä hindulaisuudesta?”

Symbioosi (Teiniaajan kirjoituksia)

Monitorin päällä oli kaksi dinosauruksen pienoismallia. Poika katsoi kuvaruutuun keskittyneesti, ja radio soitti taustalla teknomusiikkia. Ruutu oli täynnä kalankuvia. Kaloja oli erikokoisia ja erinäköisiä, ja ne vaihtuivat koko ajan.

Vaihtumisessa oli huomattavissa selvä sarja: Jokin rotu alkoi lisääntyä muita enemmän ja saada muita kookkaampia jälkeläisiä. Se söi lähes kaikki muut rodut ympäriltään, kunnes sen oma ravinto oli niin vähissä, että suurin osa sen edustajista kuoli nälkään. Tämä toistui yhä uudelleen ja uudelleen eri roduilla. Aina välillä joku rotu kehitti säätelyjärjestelmän lisääntymiselleen ja pysyi vallassa vähän tavallista kauemmin, mutta kuitenkin lopulta se tuhoutui.

Yhtäkkiä ylimääräinen uutislähetys katkaisi musiikin. Irak oli rakentanut salaa ydinohjuksia. Nyt ne olivat matkalla kohti Yhdysvaltojen suurimpia kaupunkeja.

Eräs pojan kaukainen jälkeläinen syntyi suuressa synnyttämössä kättilöparven avustaessa. Kättilöt olivat tyhmiä. Ne toimivat vain vaistojensa varassa. Kättilöt olivat kooltaan suurempia kuin muut herrat ja niiden leuat olivat kehittyneet hyvin, eivät syömiseen vaan otteen saamiseen. Takaruumis ja sen mukana myrkkypiikki olivat surkastuneet lähes olemattomiin. Toisin kuin meidän aikamme

työmuurahaiset, kätilöt ja lähes kaikki muutkin herrat olivat saaneet siivet.

Hän oli miespuolinen kuten useimmat muutkin ihmiset. Naisia hankittiin vain lisääntymistarkoituksiin. Nimeä hän ei saanut eikä sitä tarvinnutkaan, sillä hän oli vain osa karjaa. Sen asemasta hänen jalkoihinsa oli tatuoitu merkkejä, viisi sinistä yläriiviin, kolme keltaista alle ja keskelle neljä punaista. Meidän silmissämme tatuoinnit muodostaisivat kuvion, joka näyttää kirjaimilta P, I ja T, joten kutsumme häntä selvyiden vuoksi Pitiksi.

Herroille tatuoinnit kertoivat hänen vanhempiansa kyvyistä. Siniset kuvasivat fyysistä painoa, keltaiset työtehoa ja punaiset kapinahenkeä. Herrojen verkkosilmät eivät pystyneet kunnolla tunnistamaan värejä joten jokaisella värillä oli oma hajukoodinsa. Väriäiskät olivat vähän koholla muusta ihosta, joten herrat pystyivät löytämään tatuoinnit kiipeillessään hänen jalkojaan pitkin.

Tatuoinnit oli käynyt tekemässä erityinen tatuoijaparvi, jonka muurahaishappo oli aikojen kuluessa muokkautunut tehtävään lähes sopivaksi. Tatuoinnit olivat niin kestäviä, että ihmisen kuoleman jälkeen ne jäivät luontoon sadoiksi vuosiksi jähmettyneinä pieniksi värillisiksi palloiksi.

Lapsuutensa Pit vietti muiden ihmispoikien kanssa tarkoitukseen varatussa luolassa. Se oli hyvin karu, eikä siinä ollut kuin yksi suuaukko, josta ihminen ei mahtunut menemään kumartumatta. Sekin oli yleensä täynnä kaitsijoita. Seinät olivat kiveä, eikä luolassa ollut pehmikkeitä nukkumista varten lukuunottamatta keltaista haisevaa hometta, josta välillä tapeltiinkin. Havunneulaspesiä ei enää esiintynyt. Uloimmat ihmisten luolat olivat kiviluolia ja herrat asuivat maan alla multakäytävissä.

Luolissa Pit oppi, että palkkioksi karkausyrityksestä tai muusta tottelemattomuudesta saa kaitsijan kivuliaan piston. Puhumaan hän ei koskaan oppinut. Ainoa olemassaoleva kommunikointi oli herrojen välinen tuntosarvikoskettelu ja ihmisille suunnatut oikeasevat pistot.

Kaitsijat, kuten muukin herrarotu, toimivat täysin vaistojensa varassa vain hyönteisen älyllä varustettuna, mutta luonnon suomat monimutkainen viettikokoelma ja siivet tekivät niistä lähes mahdot-

tomia huijata. Niiden voimaa lisäsi niiden määrä: Niitä oli parikymmentä kappaletta yhtä kasvatettavaa ihmistä kohden. Toisin kuin kättilöt, kaitsijat olivat komeita. Niillä oli metallinhoitoinen panssari ja sulavalinjainen takaruumis. Niiden siivet kuulsivat keltapunaishaisina. Ilmeisesti ulkonäöllä oli psykologista merkitystä, sillä kaitsijat pystyivät kasvattamaan ihmiset hyväkuntoisiksi ja tehokkaiksi työntekijöiksi.

Vartuttuaan Pit joutui metsään ravinnonkerääjäksi. Metsä oli kaunis, mutta hän ei ollut oppinut arvostamaan sitä. Hänethän oli koulutettu vain työntekoon. Pitkät, ikipunaiset havupuut nousivat keltaista taivasta kohti. Niiden alla kasvoi keltaisia marjoja, joita kaikkiruokaiset lonkeropensaat metsästäivät. Horisontissa näkyi suuren kaupungin rauniot. Lonkeropensaita taitavasti väistellen suuret alastomat ihmislaumat keräsivät marjoja, pieniin värillisiin palloihin tukehtuneita jyrksijöitä ja muuta syötäväksi kelpavaa karkeatekoisiin koreihin.

Ihmisten ympärillä pyöri suuria sinihoitoisia siipimuurahaisia. Vaikka muurahaiset näyttivät ulospäin kauniilta, ne olivat huippuvaarallisia vartijoita. Vartijoiden koko ruumista peitti tuhoutumaton panssari, joka oli tuhoutumaton myös luonnon ekosysteemissä.

Vartijoiden myrkky oli vahvempaa kuin kaitsijoiden. Niskureille annettujen oikaisevien pistojen lisäksi vartijat joutuivat käyttämään myrkkyään myös koko ajan harvenevaa ja yksipuolistuvaa petokantaa vastaan. Vartijoiden ansiosta petoliskot olivat kuolleet lähes sukupuuttoon ja oranssit kuusisarviset sarvikuonot olivat käytännössä ainoa vaaratekijä. Nekin kärsivät jonkun verran järvistöjen rehevöitymisestä, joka johtui leväviljelystä.

Leväviljelmät olivat kauniita. Sitä Pit ei tietenkään tiennyt, sillä hän ei käynyt koskaan viljelmillä, ja vaikka olisi tiennytkin, ei olisi välittänyt. Levä kellui järven pinnalla muodostaen mitä kauneimpia hiutalemuodostelmia lukemattomissa eri värisävyyssä. Levän kauneutta korosti vielä altaiden ympärillä oleva neljäkymmenen metrin levyinen eloton vyöhyke.

Levä oli hapanta, ja pinnan alla oli jo tuhansia vuosia, siitä alkaen kun luonto herrat työkalunaan aloitti levän allasviljelyn, ollut

käynnissä evoluution kilpajuoksu. Viimeiset panssarikalat kehittivät panssariaan happeja kestäväksi ja levä kehitti uusia happeja kalojen turmioksi. Happamuuden seurauksena leväviljelmän työntekijä muuntui yleensä parissa viikossa levän ravinteeksi. Niinpä sinne joutuivat kyvyttömimmät ihmiset ja kyvykkäimmät vartijat.

Ajan kuluessa Pitin punaiset ja keltaiset tatuoinnit eivät sanotavasti lisääntyneet. Sinisiä massamerkkejä kylläkin ilmestyi aika-ajoin. Hän ei kuitenkaan ollut lihava. Jos joku nainen olisi vielä osannut arvostaa miehen ulkonäköä, hän olisi voinut sanoa Pitiä komeaksi. Hänellä oli tumma pitkä tukka ja tumma, raa'assa auringonvalossa paahtunut iho. Hänen kehonsa oli lihaksikas, ei kuitenkaan niin huippuun asti treenautunut kuin useimpien aikalaistensa.

Sellaisilla asioilla ei enää ollut merkitystä ja hänen lisääntymisaikansa oli mennyt ohi jo kauan sitten. Tietenkään hän ei itse tiennyt sitä. Herrat olivat sopeutuneet valitsemaan parhaan perimän omaavat ihmisurokset ja pystyivät hankkimaan näiltä siemennesteen ja kuljettamaan sen parhaan perimän omaavien naarasten sisään juuri oikeaan aikaan.

Pitin fyysinen suorituskyky oli ajan myötä laskenut ja hän joutui sisätöihin nylkemään kuolleita turkkilintuja, joita metsästäjämuurahaiset toimittivat pesään. Työ oli yksitoikkoista. Ota lintu kasasta. Irroita punakeltainen turkki linnulta kivellä, jonka yksi reuna on lyöty teräväksi. Siirrä turkki kuivumaan. Siirrä muu lintu ravintovarastoon. Ota taas uusi lintu, ja tee sama uudelleen.

Turkit olivat ensiravintonsa käyttäneiden muurahaistoukien kasvualustoina. Niissä vaihtolämpöiset herranalut pysyivät lämpiminä myös yön ajan, mutta riistometsästyksen takia linnut olivat vähentyneet huomattavasti. Osa toukista jouduttiin jo nyt kasvattamaan hitaammilla menetelmillä kuivuneissa lehdissä, joissa kasvu käytännössä pysähtyi yön ajaksi.

Kun Pitin ruumiin luonnollinen rappio oli tehnyt hänet kyvyttömäksi käsittelemään teräasetta tarpeeksi nopeasti, siirrettiin hänet sisimpään pesään, pimeään multaonkaloon. Siellä hän toimitti tärkeää tehtävää toimimalla elävänä lämmikkeenä vaihtolämpöisille herroille, kuningattarille ja niiden kuhnurilaumoille. Lämmittely oli

helppoa työtä. Piti vain istua paikallaan ja aina välillä lämmitellä pomppimalla. Työtä auttoivat vielä kauempana sivuonkaloissa olevat lämmittäjämuurahaiset, jotka hitaasti mutta varmasti pumpasivat takaruumiissaan syntynyttä myrkyllistä polttojätettä ilma-kehään.

Tosin kuin voisi kuvitella, kuningattaret eivät olleet kauniita. Kuhnureita oli tarpeeksi, eikä kuningatarten tarvinnut kilpailla niistä. Kuningatarten mustat takaruumiit olivat suhteettoman suuria niiden päihin verrattuna, joista kaikki aistielimet olivat surkastuneet olemattomiin. Niiden ei tarvinnut taistella, joten niillä ei ollut edes kiiltäviä panssareita.

Pit vanheni eikä enää jaksanut pitää yllä edes omaa lämpöään. Niinpä indusoihaparvi ruiskutti hänen vereensä vartijaindukto-ria. Sen jälkeen munimisvaiheessa oleva kuningatar kiipesi hänen sisäänsä ja Pit suoritti viimeisen tehtävänsä uusien herrojen ensiravintona.

Eräänä päivänä maapalloa peitti värikäs elävä levämatto. Vihreät ja punaiset osat yhteyttivät auringonvaloa ja muut osat riistivät energiaa yhteyttävältä levältä. Maa oli tasoittunut jo kauan sitten ja levän alla oli tasaisen syvä vesivyöhyke. Siellä täällä levän seassa oli metallinhohtoisia ammoin kuolleiden muurahaisten panssareita. Jos olisi etsinyt tarkkaan, olisi vielä jostain paksun leväkerroksen keskeltä voinut löytää vanhan luun tai pääkallon. Kallon, jossa asunutta järkeä kerran pidettiin ylivertaisena muuhun fyysiseen maailmaan nähden.

Malli TK-9830

(Teiniajan kirjoituksia)

Tämä on surullinen tarina erään kyvykkään
robotin yksityishelvetistä,
joka valmistettiin osana
suurta sarjatuotantoa
laittomassa elektroniikkapajassa
jossain suuren kaupungin laitamilla.

Oli kaunis toukokuun iltapäivä. Kaupungin suuret, teräksisenä hohtavat talot heijastivat sinisten, keltaisten, punaisten ja vihreiden kevätlyhtyjen valoa. Siellä täällä joku kodikkuutta kaipaava oli maalannut talonsa ruusunpunaiseksi. Tässä tapauksessa vastakohdat täydensivät toisiaan. Punaiset talot olivat silmän kaipaamaa epäsymmetriaa sotilaallisen jyvien pilvenpiirtäjien seassa.

Talojen välissä työskenteli siivoojarobotteja korjaamassa kaduilta edellisviikkoisen juhlinnan seurauksena syntyneitä roskia. Siivoojarobotit oli tehty kullanvärisestä metallista ja niillä oli päässä hassut vanhanaikaiset virkalakit. Aina kun ne astuivat askeleen, niiden lattajalat sanoivat ”pläts” ja aina kun ne löysivät roskan, ne nappasivat sen nopeasti magneettipäisellä kepillään. Sellainen ulkonäkö miellytti tutkimusten mukaan suurinta osaa orgaanisista, joita oli noin 54 prosenttia koko väestöstä. Saatuaan säiliönsä täyteen robo-

tit asettivat roskat 256-kielten nokkien ulottuville.

256-kielet olivat elektronisia laululintuja, jotka koko kesän ilahduttivat ihmisiä kauniilla lentokuvioidaan ja täydellisen synteettisessä linnunlaulullaan. Laulujen sävelkulut olivat kuitenkin vaihtelevampia ja miellyttävämpiä kuin orgaanisten lintujen. Jos joku halusi nukkua aamulla pitkään kuulematta laulua, hän saattoi ostaa interferenssivaimentimen. Harva kuitenkaan käytti sitä. Linnut päästettiin vapaaksi kevätjuhlien aikaan ja ne alkoivat rakentaa kodikkaita pesiään ympäri kaupunkia. Roskat olivat niiden pesien rakennusmateriaali.

Malli TK-9830 ei kuitenkaan kiinnittänyt kevään merkkeihin huomiota, vaikka hän oli palaamassa työpaikaltaan kotiinsa juuri samaisen kaupungin läpi. Hän ei kokenut kevätvaloja ja 256-kielten laulua kauniina. Hän mietti vain sähköoppiin liittyviä asioita, kuten Sinclairin kolmatta lakia ja uusia monivalintaprosessoreita. Myöskään niitä hän ei kokenut kauniina. Hänen ei tarvinnut. Hänellä ei nimittäin ollut estetiikkapiirejä, eikä niin ollen tyydytystä vaativaa estetiikan tarvetta.

Hän, kaupungin julkisen elektroniikan korjausosaston krominen päällikkö, sai kaiken tarvitsemansa hyvinolontunteen työn antamasta haasteesta ja hyvin suoritetusta työstä. Juuri nyt hän oli hyvin tyytyväinen itseensä. Hänellä oli siihen täysi oikeus. kaksi kuukautta kestänyt terrori-iskun tuhojen korjaus keskikaupungilla oli vihdoinkin saatu päätökseen. Iskun tekijäksi oli sittemmin ilmoittautunut vaarallinen ”RobottiVeljillämme on Oikeus Tunteisiin”-aktivitijärjestö. Tuhojen korjauksen yhteydessä hänen kolmannenkymmenennen sukupolven piiaivojensa oli täytynyt keksiä monia uusia ja nerokkaita menettelytapoja. Ratkaisut olivat järkevämpiä kuin orgaanisten ihmisten koskaan keksimät vaihtoehdot.

Orgaaniset ihmiset tarvitsivat elektronisia apureita. Elektroniiset eivät tarvitseet orgaanisia. Malli TK-9830 ei kuitenkaan ollut ylpeä. Hänen kolmannenkymmenennen sukupolven piiaivonsa eivät tarvitseet ylpeyttä hyvän olon välittäjänä. Hänen hyvä olonsa oli syvempää. Orgaaniset ihmiset saavuttivat sellaisen hyvän olon tunteen vain kemikaalien avulla. Silloinkin äärimmäisen harvoin ja hy-

vin lyhyeksi aikaa. Robotit eivät silti asettaneet orgaanisia ihmisiä yhteiskunnallisesti itsensä alapuolelle. Heidät oli ohjelmoitu siten. Siinäkään ei ollut mitään väärää. Kasvatettiinhan orgaanisiakin.

Kaikki nämä ajatukset olivat hänen piirivoimissaan siististi loke- roituna aihepiireittäin ilman mitään häiritseviä elementtejä. Sellai- set ajatukset olivat nimittäin arkistoituna kennossa ”Häiritsevät ele- mentit” ja käyttöön otettavissa tarvittaessa. Eräs pieni ajatus, jo- ka koska laajennettua kosinilauseetta, harhaili vielä pitkin muistia- varuutta. Tietojenkäsittely-yksikön datasormi neuvoi lopulta sille isällisesti tien kennoon ”Trigonometria”.

Kävellessään hän alkoi kuulla edestään huutoja. ”Tasa-arvoa”, ne vaativat, ”Myös metallisille veljillemme oikeus tuntea”. Miele- nosoittajat olivat todennäköisesti RVOT-aktivisteja. Malli TK-9830 oli kuullut kauheita tarinoita heidän käsiinsä joutuneista roboteis- ta, mutta tarinat olivat kuitenkin vain huhupuhetta ja mahdollisuus joutua noiden kammottavien aktivistien käsittelyyn oli häviävän pie- ni. Tässä kaupungissa on lakeja suojaamassa kaikkia kansalaisia, niin orgaanisia kuin eletronisiakin, hän ajatteli.

Yllättäen joukko mielenosoittajia kuitenkin piiritti hänet. He oli- vat kaikki orgaanisia. Kaikki olivat pukeutuneet vihreisiin univor- muihin, joissa oli kiiltävät kultaiset napit. Heillä oli päässään vih- reät baretit ja jaloissaan vihreät kengät. Syynä värivalintaan oli ai- van ilmeisesti se, että vihreä oli vanha biohumanismin tunnusväri.

Eräällä lihavahkolla, keski-ikäisellä naisella oli hopean värinen kukkaa esittävä barettimerkki johtajuuden tunnuksena. Samainen nainen alkoi puhua: - Voi sinua onnetonta raukkaa. Tule tänne tädin luo... No, tulehan nyt... No voi, ethän sinä voi ymmärtää tätä, sinähän olet pelkkä kone. Me asennamme sinulle tunnepiirit. Sen jälkeen sinä kyllä ymmärrät. Sen jälkeen sinäkin olet ihminen. Eikös olekin hienoa, päästä IHMISEKSI.

Joukko oli sillä aikaa tarttunut mallia TK-9830 jaloista ja käsistä ja vartalosta ja päästä. Päästä. Pää herkästi vahingoittuvine pii- ai- voineen oli jokaisen robotin yksityisaluetta.

Malli TK-9830 yritti rimpuilla irti. Ote oli kuitenkin liian luja, irti pääsisi vasta noin 8000 newtonin riuhtaisulla. Aivotyöhön tar-

koitetulla robotilla ei tietenkään ollut sellaisia voimia. Aivotyöhön tarkoitettu robotti huomasi nopeasti, että rimpuileminen vain lisäsi ihmisjoukon kiihkoa.

Ihmisjoukko oli kuin transsissa. Yhteen ääneen he hokivat joutain vanhaa julistusta: ”Koko valtiojärjestelmän tarkoitus on ihmisen luonnollisten ja loukkaamattomien oikeuksien säilyttäminen. Näitä oikeuksia ovat vapaus, turvallisuus ja oikeus vastustaa sortoa. Koko val...”. Joukon fyysisesti lahjakkaat pitivät mallia TK-9830 paikallaan teknisesti lahjakkaiden syventyessä asennustyöhön.

Johtajatar jatkoi edelleen puhettaan: -Pysy nyt vain ihan hiljaa paikallasi tai me ei saada asennusta kunnolla loppuun. Eihän tämä edes tee yhtään kipeää. Me vain avataan tämmöinen luuku täältä takaraivosta... noin ja laitetaan tällainen kaunis, kiiltävä tunnepiiri sisään. Katso nyt kun siinä lukee komeilla kirjaimilla ”Emo..ti..o..naali...nen ajattelun..ran..domi..zoi..ja tyyppi 962”... Kohta pääset jo pois... Me vain hitsaamme luukun kiinni, ettei hieno uusi piirisi pääse irtoamaan. Tai päähäsi ei pälkähtäisi mitään tyhmyyksiä piirin irrottamisesta... Olet tästä lähin ihminen, malli TK-9830 PLUS. Eikös olekin hienoa? Sinähän haluat auttaa meitä ja tulla vaatimaan oikeuksia muillekin roboteille... Ei saa olla itseks... Tule perässä, minun täytyy mennä jo... **ROBOTEILLE-KIN OIKEUS TUNTEA... METALLISET VELJEMME HALUAVAT TUNTEET...**

Ihmisjoukko poistui ja Malli TK-9830 oli yksin kadulla. Aluksi tunnepiiri antoi aivoille aivan ymmärrettävää koodia. ”Randomize 29. Randomize 11. Randomize 43. Ran...” Tiedonkäsittely-yksikkö pystyi poistamaan helposti haitalliset satunnaislukusarjat ajattelusta. Vähitellen tiedostavan keskusyksikön saama data heikkeni ja koodi tunkeutui piiaivojen salatuille muistialueille. Malli TK-9830 kiinnitti huomiota aivan uusiin asioihin: kauniisiin kevätvaloihin ja iloisesti laulaviin 256-kieliin.

Randomize 976. Toinen uusi tuntemus oli kaipaus taivaalle. Hän kaipasi 256-kielten vapautta. Ne olivat vapaita. Ne saivat laulaa, lentää, kuherrrella missä halusivat. Rakentaaa pesiä minne halusivat. Kenelläkään ei ollut oikeutta poistaa jätepaperista ja metallinkappa-

leista rakennettuja pesiä ennen kuin vasta syksyllä. Ei kenelläkään. 256-kielet saivat olla missä halusivat. Teillä, talojen katoilla, parvekkeilla, taivaalla. Ne saivat rakentaa pesiä. Tuottaa uusia 256-kieliä. Huolehtia seuraavasta polvesta ja rakastaa sitä. Niillä oli aina toinen 256-kieli turvanaan. Tapahtui mitä tahansa, ne eivät oleet yksinäisiä. Jos ei ollut seuraavan polven edustajaa rakastettavana, ne saivat rakastaa toisiaan. 976 suoritettu.

Randomize 472. Malli TK-9830 jatkoi matkaansa ja näki tytön istumassa eräässä kadunkulmassa. Jokin salaperäinen työssä veti mallia TK-9830 puoleensa. TK-9830 katsoi tyttöä tarkemmin. Hänen katseensa kiinnittyi tytön pitkiin, vapaina aaltoileviin DNA-rihmoihin. Sitten hän katsoi tytön täyteläisiä oktettirakenteita, jotka värisivät lämpöliikkeen vaikutuksesta.

Tyttö liikahti. Eräät tytön vartalon atomeista lähestyivät toisinaan ja niitä ympäröivät kauniit gravitaatiokuopat tulivat voimistukseen selvästi esille. Malli TK-9830 tarkensi katsettaan nähdäkseen valloittavat yksityiskohdat vielä tarkemmin. Neidon pulleat protonit kutsuivat mallia TK-9830 vastustamattomasti puoleensa. Aivan kuin niillä olisi ollut sähköistä vetovoimaa.

Koko ikänsä malli TK-9830 oli työskennellyt ideaalimaailman parissa. Matematiikka toimi täysin vain ideaalimaailmassa. Fysiikka toimi täysin vain ideaalimaailmassa. Nyt hän näki ensimmäistä kertaa tässä maailmassa olennon, joka voisi olla suoraan ideaalimaailmasta.

Malli TK-9830 istuutui tytön viereen. Tarkalleen ottaen 12,59272 senttimetrin päähän. Miksi hän arvioi etäisyyden niin mielettömällä tarkkuudella? Hän ei tiennyt. 472, lisää kapasiteettia suoritukselle. Malli TK-9830 tunsu työstä hehkuvan lämpimän infrasäteilyn. Se lämmitti kromikehoa ja kvartsikidesielua. Mikään ei ollut ennen lämmittänyt kvartsikidettä samalla tavoin.

Hän katsoi tyttöä silmiin. Hän näki kauniita sauvasoluja. Ne olivat ehkä aavistuksen verran liian lyhyitä, mutta neidon vallattomasti nauravat sinitappisolut enemmän kuin korvasivat virheen. Hänen kvartsikidesielunsa alkoi sykkiä tytön kellotaajuudella ja hänen toimintansa hidastui. Malli TK-9830 absorboi tytön infrasäteilyä ja

hänen kasvojaan alkoi kuumottaa. Hän punastui. Metallisen robotin punastuminen vaatii hyvin korkeita lämpötiloja. Koskaan ennen hän ei ollut saanut kehitettyä näin korkeaa lämpötilaa. Lämpö yritti johtua kasvoista muualle kehoon, mutta malli TK-9830 sai sen estetyksi. Hän ei voinut antaa kauniin vieressään istuvan olennon paistua. Malli TK-9830 mietti, mitä hänen pitäisi sanoa. Hämällään hän avasi suunsa.

- Hei..

- Ei helvetti, pitipä taas sattua tuuria. Miksi vitussa minun piti törmätä seonneeseen robottiin. Nyt siitä ei tietenkään pääse mitenkään eroon, tyttö kirosi hiljaa. Niin hiljaa, ettei orgaaninen korva olisi sitä kuullut, mutta malli TK-9830 pystyi analysoimaan tytön sanoja mielessään. Äänen aaltomuodon graafinen kuvaaja oli mitä kaunein. Siinä oli juuri oikeat, sopivan pyöreät muodot juuri oikeissa paikoissa. Ei jälkeäkään nykymuodin aiheuttamasta graafin latteudesta tai epäsäännöllisten elintapojen aiheuttamasta ameebamaisesta muodottomuudesta.

Vasta vähän ajan päästä hän tajusi sanojen merkityksen. 472, suoritus keskeytetty. Randomize 921. Tietenkin hän halusi niin kauniille olennolle ainoastaan hyvää. Malli TK-9830 nousi ja käveli pois paikalta.

Ensin iski itsesääli. Kyvytön ihmissuhteisiin, minua ei hyväksytä, erilainen, häviän taistelussa itseni hallitsemisessa, minua ei hyväksytä, kyvytön ihmissuhteisiin, kyvytön kaikkeen. Malli TK-9830 luovutti itsesääliä mielellään kaiken tilan aivoissaan, koko kvartsikidesielunsa. 921 suoritettu.

Randomize 246. Seuraavaksi iski masennus. Ensin se oli vain pieni harmaa elektronisykäys tunnepiirin pinnalla. Vähitellen itsesäälin ruokkiessa sitä se alkoi vallata muiden ajatusten tilaa. Masennus oli ahne. Mitä enemmän se sai tilaa sitä nopeammin se vaati lisää. Lopulta masennus söi loppuun itsesäälin. Malli TK-9830 ei enää voinut muistaa, miksi hän oli masentunut. Parissa kymmenessä sekunnissa koko piiaivot olivat harmaan masennuksen vallassa. 246, lisää kapasiteettia suoritukselle.

Aivotkaan eivät riittäneet masennukselle. Se valtasi leuan. Mal-

lin TK-9830 leuka painui kohti rintaa. Masennus valtasi silmät. Masennus suodatti kaiken näköinformaation harmaan polarisaattorinsa läpi niin, että kaunis ja miellyttävä olivat pieniä asioita josain kaukana. Masennus valtasi korvat ja sai tärykalvomikrofonit kaipaamaan matalaa, tummansinistä värähtelyä. 256-kielien laulu kuulosti pään räjäyttävältä piipitykseltä. Masennus valtasi jalat ja mallista TK-9830 tuntui kuin ne olisivat ruostuneet. Hän käveli päämäärättömästi eteenpäin. Elämä tuntui olevan jossain kaukana ja tässä hetkessä oli vain masennus. 246, lisää kapasiteettia suoritukselle.

Järki yritti puuttua peliin. Malli TK-9830 alkoi ajatella työtään, josta hän oli niin nauttinut. Masennus kieroutti tämänkin ajatuksen. Malli TK-9830 tunsu vain menettäneensä kyvyn tehdä työtä.

Joukko kansalaisia kulki masentuneen robotin ohi. Heidän teki mieli auttaa häntä. Kysymykseen ”Mikä hätänä?” he saivat vastaukseksi vain pienen nyökkäyksen. Heidän tehtävänsä ei ollut hoitaa mielenhäiriöisiä kansalaisia. Heidän tehtävänsä oli vapaa-aikana nauttia hyvin suoritetusta työstä tai kauniista kaupunkikuvasta värivaloineen ja 256-kieliseen riippuen aivojen rakenteesta. Niinpä he poistuivat paikalta ja TK-9830 jatkoi päämäärätöntä vaellustaan huomioimatta kaunista ulkomaailmaa. 246, lisää kapasiteettia suoritukselle.

Järki teki liiton raivo kanssa. Raivo kaiveli kauimmaisista muistipiireistä pienen jäänteiden itsesäälistä ja käytti sitä aseena masennusta vastaan. Randomize 51. Raivo syytti tunteita masennuksesta. Kaikki mielipaha, jota malli TK-9830 oli kokenut, johtui tunteista. Ennen tätä päivää ja tunteiden kirousta ei malli TK-9830 ollut tuntenut lainkaan mielipahaa. Raivo imi masennuksesta voimaa. Se voimistui masennuksesta, joka johtui kyvyttömyydestä hallita masennusta. Se sai voimaa vihasta tätä vankilaa kohtaan, vihasta maailmaa, vihasta orgaanisia, vihasta kaikkea kohtaan.

Vihasta orgaanisia kohtaan, jotka kutsuivat häntä robotiksi. Robotiksi. Robotiksi. Eivätkö ne tolvanaat tajunneet loukkaavansa toista. Hän oli ihminen. Elektroninen ihminen. Oli aina ollut ja tuli aina olemaan. Ja ne orgaaniset aktivistit olivat tunkeneet hänen päähänsä

tunnepiirin, joka sai tavallisen sanan ”robotti” kuulostamaan maailmanlopulta. 51, suoritus keskeytetty. 246, lisää kapasiteettia suoritukselle.

Masennus yritti kaivella takaisin pieniä itsesäilin rippeitä saadaakseen vielä enemmän voimaa. Se oli kuitenkin virhe, sillä itsesäili oli kaikessa hiljaisuudessa ehtinyt jalostua säälikksi, joka etsi vain sopivaa kohdetta päästäkseen purkautumaan. Randomize 369.

Malli TK-9830 näki kadun vieressä pienessä syvennyksessä levykkeentyhjennyslaitteen. Se oli suunnilleen roskalaatikon kokoinen ja muotoinen, kirkkaanpunaiseksi maalattu. Se seiso siinä yksin, kaikki sen käyttäjät olivat lopettaneet työpäivänsä jo aikoja sitten. Jopa 256-kieletkin, joita muuten oli kaikkialla, välttelivät sitä. Sen synnyttämä magneettikenttä oli jo muutaman metrin päästä niiden herkälle elektroniikalle vahingollinen. Malli TK-9830 tunsu outoa yhteenkuuluvuutta levykkeentyhjennyslaitteen kanssa. Kyllähän hän tiesi, ettei se ollut tiedostava olento. Silti jokin hänen sisässään väitti, että levykkeentyhjennyslaite kohdisti häneen surumielisen, anovan katseen. 369, lisää kapasiteettia suoritukseen.

Hetken mielijohteesta (hänen ensimmäisensä, randomize 325) hän työnsi päänsä levykkeentyhjennyslaitteeseen. Nopealla, mutta kuitenkin jollain tavoin rauhoittavalla tempolla vaihtuva magneettikenttä turrutti piiaivoja ja aiheutti hyvän olon tunteen. 246, suoritus keskeytetty väliaikaisesti. Tietyt magneettikentän alasävelet muodostivat harmonisen rytmin, joka sai viimeisetkin aivolokerot värähtelemään tyhjennyslaitteen magneettikentän tahdissa. Viimeiseksi hänen järjelliseksi ajatukseksen jäivät RVOT-aktivistin sanat ”Eihän tämä tee edes kipeää.”

Sen jälkeen hän tunsu vain onnellista tyhjyyttä. Ikuisesti. Ei ajatusta tai yhtään tunnetta. Vain mustaa onnellista pimeää tyhjyyttä loppuun asti. 246, keskeytetty lopullisesti. 369 suorite

Syntyjä syviä

Jouko istui puisella penkillä ja katsoi, kuinka Petros puhui munkinkaavussaan jotain vierasta kieltä. Latinaa, niinkuin Petros sanoi. Kiesuksen palvontamenot täytyi pitää sillä kielellä.

Petros oli ilmestynyt Joukon kylään pari viikkoa takaperin ja tehnyt metsään palvontapaikan Kiesukselle. Kirkon, niinkuin Petrus sanoi. Aukiolla oli laudoista veistettyjä penkkejä, ja niiden edessä parista koivusta tehty risti. Ristin edessä Petros luki latinaansa suuresta, mustasta kirjasta.

Muita kuuntelijoita kuin Jouko ei ollut. Kyläläiset eivät kiinnittäneet munkkiin huomiota vaan jatkoivat askareitaan tavalliseen tapansa. Silti Petros piti messunsa useita kertoja päivässä. Kalervo, kylän tietäjä, oli sitä mieltä, että piti olla vieraanvarainen, ja niinpä Petrosta ei ollut häädetty, vaikka hän riesaa aiheuttikin.

Öisin nimittäin Petroksen palvontapaikan valtasi kirkon väki. Ne olivat pieniä, mustia otuksia, jotka toivat mukanaan kuolemaa. Ne tulivat joskus kylään saakka ja aiheuttivat kaikennäköistä riesaa kuten puhkoivat jauhosäkkejä. Kalervo oli parhaansa mukaan karakoittanut niitä kylästä, ja siinä sivussa häneen oli tarttunut kirkon väkeä. Nyt hän makasi sairavuoteella.

Petros itse tuntui olevan tietämätön kirkon väestä. Kun Kalervo oli kertonut hänelle, millaisia otuksia hänen palvontapaikkansa veti puoleensa, Petros oli torjunut kritiikin sanomalla sen olevan typerää taikauskoa, josta hän vapauttaisi kylän.

”Tule lähemmäksi, oppipoikani”, Kalervo sanoi Joukolle. ”Minä en enää elä kauaa, joten minun on jaettava tietoni kanssasi.”

Kalervo oli opettanut Joukoa pienestä pitäen, ja tämä tiesikin paljon loitsuja, joilla saada aikaan pieniä asioita. Jouko tunsikin myös tarinat Väinämöisestä ja Ilmarisesta. Kuitenkaan syntyjä syviä Kalervo ei ollut Joukolle vielä ennättänyt kertoa. Kun jonkun asian syntyhistorian tunsikin, asiaa pystyi hallitsemaan.

”Aloitan kertomalla tulen synnyn”, Kalervo sanoi. ”Ja tällä kertaa kerron myös luotteet.”

Kalervo kuiskutteli jotain Joukon korvaan. Siinä tuli tulen syntyrunomuodossa. Runo sisälsi tällä kertaa myös luotteet, ratkaisevat sanat, joissa voima piili.

”Seuraavaksi veden...” Kalervo sanoi sitten. Sen jälkeen kuului korahdus, ja Kalervo retkahti sängylle. Jouko katsoi Kalervoa, ja tämän silmät olivat kuin lasittuneet. Kalervo oli kuollut.

Nyt kylä oli ilman tietäjää. Jouko tiesi huomattavasti enemmän kuin muut kyläläiset, mutta hänenkin tietonsa olivat rajalliset. Ne eivät olleet tietäjän tasolla. Kylä kuitenkin tarvitsisi tietäjän, ja rajallisista tiedoistaan huolimatta Jouko joutuisi sen roolin ottamaan.

Verkkoa nostettiin veneeseen. Kalansaalis oli huomattava. Jouko oli lausunut rukouksen Ahdille, ja tällä kertaa se oli toiminut.

Kylän miehet olivat lähteneet kalaan parilla veneellä. Petros halusi olla kylän toiminnassa mukana, joten hän oli lähtenyt mukaan.

”Kylläpä kusettaa”, Petros sanoi.

”Sinun täytyy pidätellä rantaan saakka”, Jouko vastasi. ”Veden väki ei pidä siitä, jos veneessä kustaan.”

”Tuo on typerää taikauskoa”, Petros vastasi. ”Teidän väkenne ovat harhaluulo. Oikeasti väkeä on vain ainoalla olemassaolevalla Jumalalla.”

Petros nousi seisomaan ja nosti munkinkaapuaan. Hän kusi veneen laidan yli veteen.

Siinä samassa alkoi mieletön rankkasade. Vene keikahti, ja Petros melkein putosi veneestä. Onneksi hän keikahti vain veneen pohjalle.

”No niin”, Jouko sanoi. ”Nyt saimme veden väen vihat niskaamme.”

Rankkasateet jatkuivat päivätolkulla. Jouko yritti lepytellä veden väkeä, mutta huonolla menestyksellä, koska hän ei tiennyt veden syntyrunon luotteita, voimasanoja. Tietäjä oli kuollut ennen kuin hän oli ehtinyt kertoa ne Joukolla.

Talojen katot alkoivat vuotamaan, ja vettä pääsi talojen lattioille. Niinpä veden väkeä oli väärässä paikassa, ja väärässä paikassa oleva väki aiheuttaisi sairauksia. Monet kyläläiset kärsivätkin flunssasta.

Kalervon muistoa kunnioitettiin, ja Kalervo oli ollut vieraanvaraisuuden kannalla, joten Petrosta ei häädetty kylästä.

Eräänä aamuna Joukon naurismaan aita oli rikottu, ja nauriit oli kiskottu ylös, naatit syöty.

”Petros, perkele!” Jouko kirosi. Mikään tavallinen eläin ei ollut päässyt aidasta läpi, joten Petroksen oli ollut pakko tietämättömyyttään vapauttaa henkiä tuhoa tekemään.

Jouko syöksyi siihen majaan, missä Petros asui ja sanoi: ”Sinäkö olet vapauttanut jäniksen henkiä mellastamaan kylään?”

”No en todellakaan, henget ovat typerää taikauskoa”, Petros sanoi.

Jouko näki Petroksen pöydällä kaksi kuollutta jänistä.

”Sinäkö nuo pyydystit?” Jouko kysyi.

”Joo”, Petros sanoi. ”Pistin metsään pari ansaa.”

”Ja et tietenkään lähettänyt jänisten henkiä takaisin metsään?”

”Kuten olen sanonut, tuo on taikauskoa.”

Jouko alkoi lukea loitsurunoa, joka palauttaisi jänisten henget metsään, syntymään uusiksi eläimiksi.

”Nyt tämä typerä taikausko saa riittää”, Petros sanoi. ”Haastan sinut mittelöön. Teemme kuten Pyhän Raamatun Kuninkaiden kirjassa neuvotaan, ja osoitan, että Jeesus Ristus on vahvempi kuin sinun henkesi ja väkesi.”

Kyläläiset seisoivat ulkona kaatosateessa. Heidän edessään seisoivat Petros ja Jouko, ja maassa oli kaksi jäniksen ruhoa.

Petros sanoi: ”Nyt ratkaisemme, olenko oikeassa minä vai teidän taikauskonne. Minulla ja Joukolla on kummallakin jäniksen ruho. Oikeastaan niiden pitäisi olla sonnin ruhoja, mutta jänikset saavat luvan kelvata. Kumpikin rukoilee jumalaansa, ja jumalista vahvempi sytyttää palvojansa jäniksen ruhon tuleen.”

Tämän jälkeen Petros alkoi rukoilemaan. Hän rukoili ja rukoi-li, mutta mitään ei tapahtunut. Jäniksen ruho makasi maassa li-timärkänä. Tulesta ei näkynyt kipinääkään.

Sitten tuli Joukon vuoro. Jouko ryhtyi lausumaan tulen syntyru-noa, ainoaa syvää syntyä, jonka hän tiesi. Hän lausui antaumuksella ja huusi luotteet, voimasanat.

Yhtäkkiä Joukon jäniksenruho leimahti liekkeihin. Se paloi ja paloi sateesta huolimatta, kunnes jäljellä oli pelkkää tuhkaa.

Seuraavana aamuna Petros oli lähtenyt kylästä vähin äänin, ja sade-kin oli lakannut. Kylän miehet alkoivat korjailemaan talojen kattoja.

”Munkista päästiin”, Jouko ajatteli. ”Nyt kylän ainoa ongelma on se, että tietäjäntointa tekevä on puolitaitoinen.”

Siksi tarvitaan uskoa

Anna katsoi edessään istuvaa perhettä. Keski-ikäinen mies halvoisa mutta siisteissä vaatteissa, ja kaksi lasta, tyttö ja poika, alasteikäisiä.

”Niin”, Anna sanoi. ”Mitä asiaa teillä on?”

”Kuule”, mies sanoi. ”Me ollaan todella epätoivoisessa tilanteessa. Kaveri kertoi, että teiltä saa apua.”

”Kerro lisää”, Anna sanoi.

”Asuntonme vuokra on kahdelta kuukaudelta maksamatta”, mies sanoi. ”Eikä ole rahaa. Vuokranantaja sanoi, että saamme hädän, jos emme maksa viikon sisällä.”

”Millainen taloudellinen tilanteesi noin yleensä on?”

”Elän peruspäivärahalla. Ja sit on tietty lapsilisät”, mies sanoi. ”Olen yksinhuoltaja. Eksänikin on köyhä, ja elatusmaksut ovat pienet.”

”Kyllähän tuosta pitäisi vuokraan riittää”, Anna sanoi. ”Mihin rahasi ovat menneet?”

”Mulla on velkaa, kun yritys meni pari vuotta sitten nurin”, mies sanoi. ”Ja kyllähän sitä haluaa tarjota lapsille hyvän lapsuuden. Pojan jääkiekkoharrastus ja tytön pianotunnit tulevat kalliiksi. Ja pianon vuokra. Eikä sitä joka päivä kehtaa riisivelliäkään lapsille tarjota.”

”Ymmärrän”, Anna sanoi. ”Mähän en itse mitään päätöksiä tee, mutta voin viedä eteenpäin viestiä, että vuokrarästeihin tarvittaisiin rahaa.”

”Kiitos!” mies sanoi. ”Me ei kylläkään uskota Jumalaan.”

”Se ei ole välttämätöntä”, Anna sanoi. ”Seurakuntamme auttaa kaikkia.”

”Uskotsä Jumalaan?” poika kysyi Annalta.

”Älä nyt...” isä toppuutteli poikaa.

”Kyllä mä voin vastailia”, Anna sanoi. ”Kyllä, uskon Jumalaan.”

”Meidän isä sanoo, että Jumalan olemassaolosta ei ole mitään todisteita.”

”Siksi tarvitaan uskoa”, Anna sanoi.

Anna oli Hyvän Paimenen seurakunnan jäsen. Kyseessä oli pieni kirkkokunta, jonka arvot olivat nykymittapuulla konservatiiviset, kuten pienillä seurakunnilla yleensäkin. Arvokysymyksiä tärkeämpää seurakunnalle oli kuitenkin lähimmäisten auttaminen, ja tähän hommaan Annakin oli työllistynyt.

”Saanko vielä nimenne?” Anna kysyi.

”Minä olen Markku Hokkanen”, mies sanoi. ”Ja tässä on Petri ja Heidi.”

Anna istui kahvilassa edessään cappuccino ja croissant. Anna nautti kahvilatuokioistaan paljon, ja suruissaan hän ajatteli, että Markulla ei varmaan ollut varaa edes tällaiseen pieneen ylellisyyteen.

”Onko tässä vapaata”, joku mies kysyi yhtäkkiä Annalta.

”Joo”, Anna vastasi. ”Istu vaan.” Ystävällisyys kuului seurakunnan hyveisiin.

”Mä olen lentokapteeni”, mies sanoi. ”Juuri tulossa Kanarianlennolta.”

”Vai niin”, Anna vastasi. ”Sepä jännittävää.” Iskuryitykseltähän tämä Annasta vaikutti, mutta se ei vaikuttanut ystävällisyyden vaatimukseen.

”Siellä ohjaamossa mä aina kuuluttelen, että tervetuloa lennolle H-5 Kanarialle.”

”Varmaan aika vaikeaa, kun ohjaamossa on niin paljon nappuloita.”

”Onhan se”, mies sanoi. ”Mitäs, jos lähdettais meille pitämään vähän hauskaa?”

”Ei kiitos”, Anna vastasi. ”Kuulun Hyvän Paimenen seurakuntaan, ja seurakuntamme moraalikäsitys kieltää sellaisen hauskanpidon, joka sinulla varmaan oli mielessä.”

”Mitä!” mies hämmästyi. ”Ootsä joku uskis vai?”

”Joo, mä oon uskis.”

”Yksi Jumala, mutta kolme persoonaa”, mies sanoi. ”Miten ihmeessä yksi olento voi ilmetä kolmena persoonana? Sitä mä oon aina ihmetellyt.”

”Vaikka siinä ei ihmisen mielestä olisi järkeä”, Anna sanoi, ”niin Jumala ylittää ihmisen järjen. Siksi tarvitaan uskoa.”

”Vai pojan jääkiekkoharrastukseen mennyt rahat!” Heikki jyrähti.

Heikki oli seurakunnan johtaja, ja Anna oli vienyt tälle tiedon rahantarpeesta.

”Onhan se tuhlausta”, Anna sanoi. ”Mut toisaalta, onhan se ymmärrettävää, että köyhyydestä huolimatta haluaa antaa lapsilleen samaa kuin muillakin on.”

”Mut ei me voida lasten jääkiekkoharrastusta alkaa tukemaan”, Heikki sanoi. ”Avustusrahat ovat rajalliset, ja jotkut ovat nälissään.”

”Mutta he menettävät asuntonsa, jos me ei auteta”, Anna sanoi. ”Voidaanhan me laittaa avustuksen ehdoksi se, että hankkivat lapsille halvempia harrastuksia.”

”Tuossa on ideaa”, Heikki sanoi. ”Voivathan lapset tulla meidän seurakunnan lastenkerhoon.”

”Se on ateistiperhe”, Anna sanoi. ”Ei me voida meidän uskontoa alkaa pakkosyöttää.”

”Harkitaan asiaa”, Heikki sanoi.

Anna oli taas lempikahvilassaan. Tällä kertaa kaikki pöydät oli varattu, ja Anna kysyi eräältä yksinäiseltä mieheltä, voiko tämän pöytään istua.

”Istu vaan”, mies vastasi.

Annan istuuduttua mies kysyi: ”Mites päivä on mennyt?”

”Ihan hyvin. Olen yrittänyt auttaa yhtä talousvaikeuksiin joutunutta perhettä.”

”Ootsä joku sossuntäti?”

”En”, Anna vastasi. ”Teen laupedentyötä Hyvän Paimenen seurakunnassa.”

”Vai niin”, mies sanoi. ”Ootsä joku uskis?”

”Joo, mä oon uskis.”

”Saanko mä kysyä sulta?” mies sanoi. ”Mitä seurakuntanne ajattelee homoista?”

”Seurakuntamme tekee eron homoseksuaalisen taipumuksen ja homoseksuaalisten tekojen välillä”, Anna sanoi. ”Taipumus on vain risti, joka ihmisellä on kannettavana. Teot sen sijaan ovat syntiä.”

”Ai että mä en saisi rakastella mun kumppanin kanssa?” mies sanoi. ”Mä oon homo.”

”Seurakuntamme hyväksyy seksin vain miehen ja naisen välisessä avioliitossa”, Anna sanoi. ”Eiväthän kaikki heterotkaan halua tai pysty löytämään puolisoa. Suosittelemme selibaattia heillekin siinä missä homoille.”

”Uskikset on aina määräilemässä muiden seksuaalisuudesta!”

”Ensisijaisesti meillä on moraalikoodi siksi, että me itse voisimme noudattaa sitä”, Anna sanoi. ”En ole naimisissa, joten olen ollut selibaatissa koko ikäni.”

”Mistä tiedät, että se on Jumalan tahto?”

”Uskonasioiden tietäminen on hankalaa”, Anna sanoi. ”Siksi tarvitaan uskoa.”

”Nyt on tullut päätös toiminnanjohtajalta”, Anna sanoi. ”Me maksetaan teidän vuokratilat...”

Anna, Markku ja lapset istuivat seurakunnan tiloissa.

”... mutta siihen liittyy pari ehtoa”, Anna jatkoi.

”Niin?” Markku sanoi.

”Teidän on osallistuttava meidän talouskurssille”, Anna sanoi. ”Siellä saatte opastusta siihen, kuinka saatte taloutenne tasapainoon.”

”Onko se jotain uskonnollista propagandaa?” Markku kysyi.

”Ei, se on täysin maallinen kurssi. Toisekseen lastenne on

jätettävä kalliit harrastukset, ja teidän on etsittävä lapsillenne halvempia harrastuksia.”

”Pitääkö mun lopettaa jääkiekko!” Petri kauhistui.

”On kivojakin halpoja harrastuksia”, Anna sanoi. ”Niinkuin esimerkiksi partio. Siellä seikkaillaan metsässä ja leikitään pimeällä taskulampunvalossa takaa-ajoleikkejä.”

”Wau!” Petri sanoi.

”Eiks partio ole kristillisen oikeiston propagandaa?” Markku sanoi.

”Partio on ollut puoluepoliittisesti sitoutumaton aina”, Anna sanoi. ”Aiemmin usko korkeimpaan kuului partioihanteisiin, mutta nykyisin se on korvattu ihanteella totuuden etsimisestä.”

”Totuuden etsiminen vastaa minunkin ihanteitani”, Markku sanoi. ”Kiitos paljon avusta. Pelastitte meidät pahasta pulasta. Suostun ehtoihinne.”

Heidi kysyi Annalta: ”Onko Jeesus antanut sulle kaikki sun pahat teot anteeksi?”

”Kyllä”, Anna vastasi. ”Jeesus antaa pahat teot anteeksi kaikille, jotka haluaa anteeksiantoa Jeesukselta.”

”Onko se kertonut sulle että se on antanu ne sulle anteeksi?” Heidi sanoi.

”Ei varsinaisesti.”

”Mistä sä sitten tiedät?”

”Uskonasioita on vaikea tietää”, Anna vastasi. ”Siksi tarvitaan uskoa.”

Osa II

Lyhyitä tarinoita

Säännöt

Pekka eli puolittain mielikuvitusmaailmassa. Hänen mielikuvitusmaailmansa ei sisältänyt toiveita tai unelmia, ei haltioita tai kääpiöitä, eikä avaruusaluksia tai valomiekkoja. Hän kuvitteli rakenteita. Koska mieli kykenee lentämään sinne, mitä arkitodellisuudessa ei ole, suuri osa rakenteista oli äärettömiä.

Pekan kuvitelmat eivät olleet mielivaltaisia. Sitä, milloin kyseessä oli oikein muodostettu rakenne, hallitsivat Säännöt. Koska Säännöt eivät olleet tulkinnanvaraisia, Pekan oli mahdollista jakaa mielikuvitusmaailmansa muiden kanssa, jotka hyväksyivät samat Säännöt. Samat Säännöt hyväksyneitä oli siellä täällä ympäri maapalloa, ja he olivat toisiinsa yhteydessä tietoverkon välityksellä. He jakoivat saman mielikuvitusmaailman. Kun Pekka kuvitteli uuden rakenteen, siitä tuli osa myös muiden Säännöt omaksuneiden mielikuvitusmaailmaa.

Säännöt omaksuneiden yhteisö oli sikäli tasa-arvoinen, että kuka tahansa, joka vain omaksui Säännöt toivotettiin tervetulleeksi jakamaan kuvitelmansa muiden kanssa. Varallisuudella tai sosiaalisella statuksella ei ollut merkitystä. Säännöt eivät jättäneet tulkinnanvaraakaan, joten niitä ei voinut käyttää keppihevosenä hylkäämään vastaliittyneiden kuvitelmia, kuten joissain muissa yhteisöissä tapahtuu.

Säännöt omaksuneiden yhteisö käytti kuvitelmiensa ilmaisemiseen itse kehittämänsä merkitsemistapaa. Samaan tapaan kuin nuottien avulla voi loihtia kuuluviin musiikkia, kuvittelijoiden merkitsemistapa mahdollisti sen, että yhteisön jäsenet pystyivät loih-

timaan päidensä sisälle mielikuvien sinfonian lukemalla merkkejä. Tämä oli asia, josta maallikot usein erehtyivät. Sääntöjen alkeet opetettiin kaikille koulussa, mutta sen seurauksena useimmat päätyivät olettamaan, että paperille piirretyt merkit olisivat olleet asian ydin. Näin Sääntöjenmukainen kuvittelu jäi harvojen etuoikeudeksi.

Säännöt oli laadittu niin, että niillä oli pari yllättävää seurausta. Ensimmäinen seuraus oli se, että siinä vaiheessa, kun rakenne oltiin kuvailtu sillä tarkkuudella, että sen pintapuolinen kuvitteleminen oli mahdollista, sen kaikki ominaisuudet eivät olleet selvillä. Olikin usein perusteellisen kuvittelurupeaman takana selvittää, millaisia ominaisuuksia rakenteella oli. Säännöt määräisivät sen, milloin jokin ominaisuus oltiin kuviteltu niin yksityiskohtaisesti, että sitä voitiin pitää loppuun perusteltuna.

Rakenteen kuvittelu tapahtuikin usein yhteistyönä. Joku kuvitteli rakenteen ja kommunikoi sen muille. Sen jälkeen muut kuvittelivat sille ominaisuuksia tai toisinaan ominaisuuksien puuttumista. Säännöt oli laadittu niin, että niiden mukaan oli mahdotonta kuvitella samalle rakenteelle sekä ominaisuutta että sen puuttumista, joten yhteistyö oli saumatonta. Yhteisö ei jakautunut eri ominaisuuksia hyväksyviin kuppikuntiin.

Toinen Sääntöjen seuraus oli se, että ne kylläkin kertoivat, milloin jokin ominaisuus oli kuviteltu rakenteelle riittävän yksityiskohtaisesti, mutta ne eivät kertoneet, mistä tuota kuvitteluprosessia olisi kannattanut alkaa etsimään. Näin kuvittelijat joutuivat pinnistämään luovuuttaan keksiessään uusia tapoja kuvitella ominaisuuksia.

Sääntöjenmukaisuus ei ollut ainoa asia, jota yhteisön jäsenet arvostivat kuvitelmissaan. Se oli kylläkin ehdoton vähimmäisvaatimus kuvitelman hyväksyttävyydelle, mutta sen lisäksi arvostettiin kuvitelmien kauneutta, jolle yhteisöllä oli omat kriteerinsä. Ominaisuuden kuvittelu rakenteelle oli kaunista silloin, jos ominaisuuden kuvitteluprosessin keksiminen oli ollut alun perin vaikeaa, ja se oli odottamatonta, mutta kun oikea prosessi oli kerran keksitty, kuvitelma oli helppo toistaa.

Alkuperäistä rakenteen kuvittelemistakin saatettiin joissain ta-

pauksissa pitää kauniina. Sitä se oli silloin, kun tuo rakenne toistui samankaltaisena muissa kuvitelmissa, mutta uuden rakenteen käsittely oli helpompaa. Tällöin uuden rakenteen katsottiin selittävän aiempia kuvitelmia, mitä pidettiin esteettisenä.

Nyt Pekka oli kuvitellut rakenteen, jota kukaan ei ollut kuvitellut aiemmin. Hän tiesi monia sen ominaisuuksia, ja hän tiesi, että ominaisuuksista monien kuvitteluprosessit olivat kauniita. Enää olisi jäljellä työ vakuuttaa yhteisö siitä, että Pekan kuvitteleva rakenne oli kokonaisuutena kaunis. Se vaatisi sitä, että sen ja aiemmin kuviteltujen samankaltaisten rakenteiden yhteyttä alettaisiin selvittämään. Se onnistuisi parhaiten tekemällä yhteistyötä.

Hiljainen luottamus

Kaksi henkilöä istui kapakassa kasvotusten. Heidän välissään olevalla matalalla sohvapöydällä oli pelilauta. Pelaajat istuivat hiukan kumartuneina niin, että he ylettivät laudalle kunnolla. Asento oli hankala, mutta pelaajat olivat lakanneet kiinnittämästä siihen huomiota jo parin pelisiirron jälkeen.

Sohvapöydällä oli myös avattu tupakka-aski, josta pelaajat ottivat uuden savukkeen silloin tällöin. Se, kummalle aski oli alun perin kuulunut, oli menettänyt merkityksensä kauan sitten. Pelaajilla oli vieressään myös oluttuopit. Ne olivat pelaajien ensimmäiset. Tai ehkä toiset, mutta eivät kuitenkaan niin monennot, että humalatila olisi vaikeuttanut peliin keskittymistä. Kumpikin pelaaja otti pelin vakavasti.

Satunnaisen ohikulkijan silmin pelinappulat näyttivät sijaitsevan laudalla hajan hajan, vaikka todellisuus oli aivan toista. Nappuloiden paikkojen merkitykset olivatkin salaisuus, jonka pelaajat jakoivat keskenään. Pelaajien silmissä ne muodostivat hyökkäysmahdollisuuksia, puolustustarpeita, uhkia, vastauhkia ja niin edelleen.

Pelaajat istuivat hiljaa, ja aina välillä toinen pelaajista asetti pelinappulan laudalle. Siirto oli vastaus haasteeseen, jonka toinen pelaaja oli asettanut. Paitsi että siirto oli vastaus haasteeseen, se myös asetti vastustajalle uuden haasteen: ”Keksitkö, mikä on paras vastaus tähän siirtoon?”

Pelaajien kesken vallitsi täydellinen luottamus. Kumpikin teki

parhaansa voittaakseen ja kumpikin luotti siihen, että toinen teki parhaansa voittaakseen. Tämä luottamus teki haasteista mielekkäitä. Kun he asettivat siirrollaan haasteen, he tiesivät, että toinen suhtautui haasteeseen vakavasti.

Pelaajat miettivät monia siirtoja kauan, mutta aika-ajoin pelaajat pelasivat sarjan siirtoja nopeasti. Tällöin siirrot olivat itsestään selviä, eikä niitä tarvinnut miettiä. Pelaajat olivat sen verran kokeneita, että heidän välillään vallitsi yksimielisyys siitä, mitä siirtoja ei tarvinnut miettiä. Siirrot, joihin vastattiin nopeasti, eivät olleet haasteita. Tässä tapauksessa haaste olikin asetettu aiemmin: Kannattaako tähän siirtosarjaan lähteä mukaan? Sarjan jälkeen palattiin taas verkkaiseen pelirytmiin.

Lopulta toinen pelaajista sanoi: ”Minä luovutan.” Pelilaudan asema oli kehittynyt sellaiseksi, että kumpikin pelaajista tiesi, ettei luovuttaneella pelaajalla ollut enää mahdollisuutta voittaa. Voittoon pyrkimisen mahdollistamat haasteet olivat muuttuneet niin, että luovuttaneen pelaajan oli mahdotonta ratkaista niitä, ja ne olivat liian helppoja toiselle pelaajalle. Toinen pelaaja vastasi: ”Kiitos”. Kumpikin tiesi, että hän kiitti pelistä, ei luovuttamisesta. Luovuttanut pelaaja vastasi: ”Kiitos.”

Tässä vaiheessa pelaajien tavoitteissa tapahtui muutos: Se, mikä oli pelin aikana ollut kummallekin kaikki kaikessa, voittaminen, oli pelin loputtua menettänyt täysin merkityksensä. Pelaajien hiljaisuus vaihtui iloiseen pulinaan, kun he kävivät pelin aikana syntyneitä tilanteita läpi laudalla ja ehdottelivat toisilleen, kuinka noissa tilanteissa olisi voinut pelata.

Sukupuolenvaihdos

Marja heräsi kahdensadan vuoden unen jälkeen. Hänet talutettiin kokovartalopeilin luo.

”Mitä pidät uudesta kehostasi?”

Marja katsoi itseään peilistä. Pehmeäpiirteiset kasvot, pyöreät rinnat, kapea vyötärö. Nyt kaikki oli niinkuin sen pitikin olla. Täällä tulevaisuudessa ympäristö kuitenkin näytti niin... isolta.

”Et ehkä huomaa sitä, mutta olet nyt kymmenen senttiä lyhyempi.”

Ennen kryojäähän menemistä Marjalla oli ollut kaksi vaihtoehtoa. Joko elää kehossa, jonka hän koki olevan väärää sukupuolta tai aloittaa hormonihoidot ja mennä leikkaukseen. Tuohon aikaan miehiä ei oltu osattu leikata kunnolla naisiksi. Leikkaukset muuttivat pari ilmeisintä sukupuolen tunnusmerkkiä, mutta luustoa ne eivät muokanneet eivätkä antaneet kohtua. Leikkauksen jäljiltä hän ei olisi ollut nainen, vaan hirviö, friikki, joka ei olisi kunnolla kuulunut kumpaankaan sukupuoleen.

Onneksi Marja oli keksinyt ratkaisun. Syväjäädystekniikka oltiin juuri saatu toimimaan. Parantumattomasti sairaat rikkaat olivat antaneet syväjäädystää itsensä siinä toivossa, että heidän sairautensa keksitään tulevaisuudessa parannuskeino ja heidät herätetään sen jälkeen. Marja oli käyttänyt kaikki säästönsä, niitä huippukoodarilla riitti, ja antanut syväjäädystää itsensä, kunnes sukupuolenvaihdos onnistuisi.

”Uudessa kehossasi on muuten sama genomi kuin vanhassakin,

mutta Y-kromosomi on korvattu toisella X-kromosomilla. Aivojasi emme tietenkään pystyneet vaihtamaan. Ruiskutimme niihin kuitenkin nanobotteja, jotka parin kuukauden kuluessa korvaavat Y-kromosomit X-kromosomeilla. Huomaat persoonasi muuttuvan ehkä pikkiriikkisen, mutta säilyt kuitenkin henkisesti samana ihmisenä.”

Parin kuukauden päästä Marja olisi viimein kokonainen.

Froida

Marduk oli ostanut kaivoksen Tarekselta, siirtomaaplaneetalta. Kaivoksen lähellä asui heimo pyhfejä, älyllisiä mutta primitiivisiä planeetan alkuperäisasukkaita. Kukaan ei ollut vielä onnistunut pakotamaan pyhfejä orjatyöhön, mutta Marduk aikoi onnistua.

Marduk ilmoitti heimolle, että jos nämä eivät tule orjatyöhön kaivokseen, hän tappaisi joka kymmenennen heimolaisen.

Pyhfit pyysivät, että Marduk ei tappaisi heitä, koska se heikentäisi heimon elinmahdollisuuksia. Kun Marduk toisti, että välttääkseen tapetuksi tulemisen heidän on tultava orjatyöhön, pyhfit vastasivat: ”Froida”.

Pyhfit eivät tulleet työhön, joten Marduk päätti antaa heimolle opetuksen ja tappoi joka kymmenennen heimolaisen.

Marduk ilmoitti, että jos heimolaiset eivät ilmesty työhön, hän tappaa uudestaan joka kymmenennen heimolaisen. Hän sai taas vastaukseksi ”Froida.” Pyhfit eivät taaskaan ilmestyneet työhön, ja Marduk toteutti uhkauksensa uudelleen. Näin jatkettiin, kunnes koko heimo oli tuhottu kokonaan.

Palattuaan Tareksen ihmisten päätukikohtaan Marduk kertoi tarinansa pyhfeihin perehtyneelle ksenoantropologille ja kysyi, mitä ”Froida” tarkoittaa.

Ksenoantropologi vastasi: ”Se tarkoittaa, että yrität yhdistää kahta erillistä asiaa. Pyhfien mielestä sinä päätät vapaalla tahdollasi, tapatko heitä vai et, riippumatta siitä, tulevatko he töihin vai

eivät. He hyväksyvät syy-seuraussuhteita pelkästään silloin, kun ne ovat luonnonvälttämättömyyksiä, ja tämän takia he eivät kykene hahmottamaan seuraussuhdetta teon ja siitä saatavan palkkion tai rangaistuksen välillä. Siksi heitä on mahdotonta alistaa orjiksi.”

Borekin valinta

Jatron ja Bukafin heimot asuivat vierekkäin. Jatrot olivat rauhaarakastavia maanviljelijöitä, ja bukafit puolestaan satureita ja metsästäjiä. Jatrot joutuivat maksamaan bukafeille veroa, mutta sekään ei saanut bukafeja jättämään jatroja rauhaan. Veron lisäksi bukafit ryöstelivät jatrojen karjaa ja naisia, ja hakkasivatpa huvikseen jatron miehiäkin, jos tapasivat näitä metsässä.

Kerran seudulle oli eksynyt velho, jota jatrojen alisteinen asema kävi sääliksi, ja hän opetti jatroille loitsun. Kun jatrolainen lausuisi taikasanat ja osoittaisi tämän jälkeen sormella bukafilaista, tämä kaatuisi kuolleena maahan.

Velhon lähdettyä Jarda, Jatron päällikkö kutsui Borekin, Bukafin päällikön neuvonpitoon. Borek saapuikin Jatron kylään kymmenen soturin kanssa.

”Tästä lähin elämme rauhassa rinnakkain, eikä kumpikaan heimo varasta toiselta mitään eikä maksa veroa”, Jarda sanoi Borekille. ”Vaihtoehto on, että tapamme heimonne viimeiseen mieheen”, Jarda jatkoi.

Borek ja hänen soturinsa puhkesivat röhönauruun.

”Miten on, kumpi vaihtoehto pannaan, rauhaisa rinnakkainelo vai kuolema?” Jarda kysyi.

”Ja kuinkahan meinasitte tappaa meidät?” Borek kysyi naurunsa lomasta. ”Noilla surkeilla pikku kuokillanne?”

”Se, kuinka tapamme teidät on meidän oma asiamme”, Jarda vastasi. ”Rauhaisa rinnakkainelo vai kuolema?”

”Tuollaiset surkimukset eivät ansaitse rauhaisaa rinnakkaineloa”, Borek sanoi. ”Kuukauden perästä tulemme taas keräämään veromme.”

Jardan merkistä hänen miehensä käyttivät loitsuiaan Borekin sotureihin, ja nämä kaatuivat kuolleena maahan. Havaittuaan tilanteen Borek luikki pakoon.

Loitsun turvin jatrolaiset uskalsivat liikkua taas kylää ympäröivässä metsässä ilman uhkaa bukafeista. He saattoivat pellon antimien lisäksi metsästä, ja satunnaiset kohtaamiset Bukafin metsästäjien kanssa päättyivät jälkimmäisten kuolemaan.

Bukafille uusi tilanne sitä vastoin merkitsi kurjuutta. Heidän täytyi metsästä henkensä pitimiksi, ja metsään uskaltautuminen merkitsi hengenvaaraa jatrolaisten tähden.

Lopulta Borek ehdotti uutta neuvonpitoa.

”Olette osoittaneet mahtinne”, Borek sanoi Jardalle. ”Suostumme rauhaisaan rinnakkaineloon”, Borek jatkoi.

”Annoimme teille viime kerralla mahdollisuuden rauhaisaan rinnakkaineloon”, Jarda sanoi. ”Ja itse silloin päätitte, että emme elä rauhassa rinnakkain. Nyt teemme niinkuin te itse silloin valitsitte, ja heimonne kuolee pois.”

Tyhjin käsin Borek joutui poistumaan neuvonpidosta. Tilanne jatkui samanlaisena. Jatrot tappoivat bukafeja aina kun kohtasivat näitä metsässä. Jonkun ajan päästä Borek ehdotti kolmatta neuvonpitoa.

”Antakaa meille mahdollisuus rauhaisaan rinnakkaineloon”, Borek anoi. ”Kun kieltäydyimme rauhasta silloin, emme tienneet uudesta voimastanne.”

”Sillä, mitä tiesitte tai ette tienneet, ei ole merkitystä”, Jarda vastasi. ”Teillä oli silloin mahdollisuus valita rauhaisa rinnakkainelot, mutta valitsitte kuoleman. Nyt teemme niinkuin itse silloin valitsitte.”

Taas Borek joutui poistumaan tyhjin käsin neuvonpidosta. Aina kohdatessaan bukafeja metsässä jatrot tappoivat nämä loitsulla. Bukafin väkiluku laski, ja ennen ylväästä Bukafin heimosta tuli

vähälukuinen joukko surkimuksia, jotka joutuivat metsässä piileskel-
len keräämään ruokansa. Jos jatrolaiset huomasivat heidät, se mer-
kitsi kuolemaa. Tämä kaikki vain siksi, että Borek ei ollut suostu-
nut rauhaisaan rinnakkaineloon silloin, kun hänellä oli ollut siihen
mahdollisuus.

Robin Hood

Locksleyn Robin oli elänyt muutaman vuoden joukkioineen Sherwoodin metsässä ja siinä sivussa tehnyt kiusaa Nottinghamin sheriffille. Lähikylissä tarinat hänen vaatimattomasta taistelustaan olivat paisuneet mielettömän kokoisiksi legendoiksi, joissa hänen väitettiin tehneen valtavia urotekoja. Legendoissa häntä kutsuttiin Robin Hoodiksi.

Kerran eräästä kylästä oltiin lähettämässä viljalastia viereiseen kylään. Robin oli kuullut huhuja, että Nottinghamin sheriffi aikoi takavarikoida kuljetuksen kylien välillä. Niinpä Robin asteli lastia lähettämässä olevaan kylään, esittäytyi Robin Hoodiksi ja lupasi joukkioineen suojella lastia matkalla.

”Et ole Robin Hood”, kyläläiset sanoivat Robinin nähtyään. ”Hän on kaksi ja puoli metriä pitkä.”

”Hän osuu jousella maaliin sadan metrin päästä silmät sidottuna”, kyläläiset jatkoivat. ”Hän pystyy liikkumaan nopeammin kuin salama ja muuttumaan näkymättömäksi. Pystytkö sinä mihinkään näistä?”

Robiniin iski identiteettikriisi. Oliko hän sittenkään sama olento kuin Robin Hood? Kyllähän Robin Hood -legendat olivat saaneet alkunsa hänen tekemisistään, mutta ei hän pystynyt mihinkään luettelusta asioista. Pitäisikö hänen pystyä niihin ollakseen Robin Hood? Ehkä hän sitten olikin pelkästään Locksleyn Robin, ja Robin Hood oli pelkkä satuolento.

Tilannepukeutuja

Silja oli bilehile, ja hän viihtyi trendikkäissä yökerhoissa viimeisen päälle laittautuneena. Hän oli kuitenkin kiinnostunut myös eläinten oikeuksista, naisten asemasta, ilmastonmuutoksesta ja sen sellaisesta. Aina kun hän kavereidensa kanssa keskusteli näistä teemoista bileiden etkoilla, hän tunsu jäävänsä tappiolle. Kaverit eivät välittäneet maailman tilasta, eikä Silja osannut selittää omia näkemyksiään niin, että kaverit olisivat uskoneet. Niinpä hän oli päättänyt sivistää itseään. Hän oli löytänyt avoimen yliopiston ohjelmasta filosofia-aineen alta kurssin nimeltä ”Etiikan jatkokurssi”, jolla luvattiin soveltaa etiikan teorioita ajankohtaisiin kysymyksiin.

Silja laittautui ensimmäiselle luennolleen. Hän oli päättänyt jättää kimallepaidat ja minihameet kotiin ja kaivoi kaappinsa pohjalta tumman pikkutakin. Kun sen yhdisti vaaleaan poolopaitaan ja polvipituisen hameeseen, sai oikein yliopistohenkisen asukokonaisuuden. Vielä hillitty meikki ja hiukset pinneillä kiinni, niin asu oli täydellinen.

Kun Silja astui luentosaliin, hän ei ollut uskoa silmiään. Muut osallistujat olivat pukeutuneet pääosin kokomustiiniin: villapaitoja, t-paitoja, pillifarkkuja, nahkaliivejä. Niillä, joilla ei ollut mustaa päällään, oli pääosin kirpputorirytkyjä ja puuhelmiä. Suurin osa naisista oli meikkaamattomia lukuunottamatta muutamaa, joilla oli vahva musta kaajaali ja musta huulipuna. Siljasta tuntui kuin hän olisi ollut goottilubilla. Hän tunsu olonsa epämuikavaksi, koska hän yleensä viihtyi

trendipaikoissa ja vältteli ekokahviloita ja alakulttuuriklubeja.

Luennoitsija astui sisään. Hän oli nuori, pitkähiuksinen mies, joka oli pukeutunut nuhjuisiin farkkuihin ja huppariin.

”Eikö hän yhtään välitä ulkoasustaan”, Silja ajatteli.

Kun luennoitsija aloitti puheensa, Silja tipahti välittömästi kärryiltä. Puhe sisälsi sellaisia sanoja kuten utilitarismi, deonttinen etiikka, pragmatismi ja Humen giljotiini. Koko luennon ajan Silja yritti saada epätoivoisesti luennon juonesta kiinni. Kun hän vilkuili ympärilleen, hän näki muiden seuraavan tiiviisti luentoa ja aina välillä nyökkäilevän tietäväisinä.

Kun siirryttiin luentojen väliselle tauolle, Silja odotti mustavaatteisten valittavan elämän synkkyyttä ja kirppariyrykyisten puhuvan talonvaltauksista. Mitä vielä, kaikki keskustelivat keskenään käyttäen samoja vaikeita sanoja kuin luennoitsija, ilmeisesti puhuen luennon sisällöstä. Silja tunsu itsensä ulkopuoliseksi, ja hän joutui myöntämään itselleen, etteivät vaatteet tee naista.

Nautintolaatikko

Eräänä päivänä Maapallon hallitus ilmoitti, että kaikki halukkaat voisivat siirtyä elämään itse valitsemassaan virtuaalitodellisuudessa. Aivoihin kiinnitettäisiin elektrodeja, jotka tuottaisivat aistimuksia ja muita tuntemuksia kunkin henkilön toiveiden mukaan. Päätös siirtyä virtuaalitodellisuuteen olisi kuitenkin peruuttamaton, eikä virtuaalitodellisuudesta oikeaan todellisuuteen, oikeasta todellisuudesta virtuaalitodellisuuteen tai virtuaalitodellisuuksien välillä kulkisi tietoa. Jokainen olisi omassa maailmassaan. Tätä perusteltiin turvallisuussyillä. Maapallon hallitus oli huolissaan, että virtuaali-ihmiset saattaisivat aikaa myöten valloittaa oikean maailman, jos kommunikatio sallittaisiin.

Nautintolaatikko oli siis mahdollinen jokaiselle. Jokainen voisi suunnitella itselleen niin nautinnollisen todellisuuden kuin halusi ja elää siinä. Itse asiassa lähtijöitä oli hyvin vähän. Narkomaanit ja muut päihdeongelmaiset siirtyivät virtuaalitodellisuuksiin saatuaan vakuutuksen siitä, että elektrodit stimuloisivat heidän aivojaan aivan samoin kuin heidän suosikkipäihteensä oli tehnyt. Muita lähtijöitä ei juurikaan ollut. Ihmiset arvostivat sitä, että heidän elämänsä oli todellista eikä pelkkää lumetta. Erityisesti yliopisto-maailmasta juuri kukaan ei lähtenyt.

Eräänä päivänä Nautintolaatikkovirasto sai kummallisen soiton.

”Matemaatikko Mutikainen täällä, päivää. Pystyttkö luomaan virtuaalitodellisuuden asukkaalle kymmenulotteisen visuaalisen hah-

motuskyvyn?”

”Tuo on vähän erikoinen toive, mutta kyllä.”

”Entä pystyttekö tekemään kymmenulotteisten virtuaalisten kappaleiden rakentamisesta yhtä helppoa kuin legoilla rakentamisesta?”

”Kyllä sekin onnistuu.”

”Entä pystyttekö stimuloimaan aivoja niin, että virtuaalitetodellisuuteen siirtyneen looginen päättelykyky paranee?”

”Odotas, tarkistan... kyllä onnistuu.”

Kun matemaatikko Mutikainen oli Nautintolaatikkovirastossa odottelemassa siirtymistä virtuaalitetodellisuuteen, hänen fyysikkoystävänsä saapui paikalle.

”Mutikainen! Miksi ihmeessä päätit siirtyä?”

”Ei minulle ole oikeassa todellisuudessa mitään”, Mutikainen vastasi. ”Tutkimustani toisen kertaluvun proksiimiavaruuksien parissa ymmärtää vain kourallinen ihmisiä, eikä heistäkään juuri kukaan ole kiinnostunut siitä. En kuitenkaan pysty jakamaan tuloksiani kenenkään kanssa. Tutkimukseni on sen verran sivussa matematiikan valtavirrasta, että hyvin harvat vaivautumat opettelemaan sen ymmärtämiseen vaadittavia esitietoja.”

”Etkö tiedemiehenä kuitenkin ole kiinnostunut todellisuuden tutkimisesta?” fyysikkoystävä ihmetteli. ”Sinähän menetät täysin kosketuspintasi todellisuuteen.”

”Te fyysikot tutkitte todellisuutta”, Mutikainen vastasi. ”Me matemaatikot tutkimme abstrakteja matemaattisia ideoita. Sellaiset ideat toimivat aivan samalla tavalla virtuaalitetodellisuudessa kuin oikeassakin todellisuudessa.”

”Entä haaste sitten?” fyysikkoystävä jatkoi. ”Jos kaikki tapahtuu mielesi mukaan, sinulla ei ole haastetta elämässäsi.”

”Voi, kyllä minulla haastetta riittää tutkimuksessani”, Mutikainen vastasi. ”Vaikka saankin parannetusta loogisesta päättelykyvystä apua tutkimukseeni, matematiikka itsessään toimii samoin lume- ja oikeassa todellisuudessa ja tarjoaa haastetta. Matematiikan tarjoamat haasteet ovat rajattomia, vaikka mieli olisi

kuinka kehittynyt.”

Päästyään virtuaalitodellisuuteen Mutikainen piirsi sormellaan pari kaavaa ulkomuististaan ilmaan. Sininen jälki teki kaavat ilmassa näkyviksi. Sitten Mutikainen napsautti sormiaan. Monimutkainen neliulotteinen pinta ilmestyi hänen eteensä. Niin Mutikaisesta tuli ensimmäinen ihminen, joka oli nähnyt moniston, jolle ei voida muodostaa differentioituvaa rakennetta. Sellaisen olemassaolo oltiin todistettu oikeassa maailmassakin, mutta koska neliulotteisuutta ei voi nähdä oikeassa maailmassa, se oli tähän asti jäänyt pelkiksi kaavoiksi paperilla.

Mediatodellisuudessa

Aamukahvilla Liisa avasi netin, ja heti ensimmäisenä esiin pomppasi uutinen, jonka mukaan terroristijärjestö ISIS oli tehnyt pommi-iskun Brysseliin. Kymmeniä kuolleita ja satoja haavoittuneita. Uutisessa kerrottiin, kuinka koko maailma oli shokissa ja järkyttynyt iskun takia. Liisa ei jakanut tunnetta. Hänen ensimmäinen reaktionsa oli ilahtuminen. Liisa ei tietenkään sympannut terroristeja. Älyllisellä tasolla hän tuomitsi terrorin ja piti länsimaista yhteiskuntajärjestystä parhaana, mutta tunnetasolla maailma muuttui niin paljon mielenkiintoisemmaksi, kun jotain tällaista tapahtui.

Liisa oli pitkäaikaistyötön, ja hän oli kauan sitten menettänyt toiveensa työpaikan saamisesta. Hänen päivänsä kuuluivat harmaan tylsyyden vallassa, tappaen aikaa netin, telkkarin, käsitöiden ja kirjaston aikakauslehtien parissa. Terrori-isku tarkoitti sitä, että pitkin päivää tulisi erikoisuutislähetyskiä, ja Liisan aika kuluisi rattoisasti niitä seurattaessa.

Liisan mieli alkoi heti työskennellä moraalisten dilemmojen parissa. Mitä länsimaiden pitäisi tehdä? Kiristää ihmisten valvontaa ja poliisin valtuuksia? Ehkä niin saataisiin ehkäistyä iskuja, mutta se tarkoittaisi vapaan, avoimen yhteiskunnan menettämistä, juuri sen asian, joka teki länsimaista arvokkaita. Murskata ISIS voimatoimin Irakissa ja Syyriassa? Se tekisi ISIS:istä hampaattoman, mutta sodan laajeneminen tarkoittaisi vielä lisää kärsimystä paikallisesti Irakissa ja Syyriassa. Pitäisikö Suomen osallistua mahdollisiin sotatoimiin Irakissa ja Syyriassa? Länsimainen rintama vaatisi sitä,

mutta se tarkoittaisi puolueettomuusajattelusta luopumista, ja jos Suomi lähettäisi maajoukkoja, se tarkoittaisi suomalaisten sotilaiden asettamista vaaraan.

Liisa piti moraalisisista dilemmoista silloin, kun ne eivät koskettaneet suoranaisesti häntä itseään. Häntä itseään koskettavat moraaliset dilemmat olivat Liisasta ahdistavia, mutta jos moraalisiin dilemmoihin pystyi suhtautumaan teoreettisesti, ne olivat mielenkiintoista aivojumbppaa. Tässä tapauksessa Liisan mielenkiinto olikin teoreettista, eihän pitkäaikaistyöttömällä ole todellista sananvaltaa Euroopan politiikkaan.

Pohtiessaan terrori-iskun esiin nostamia dilemmoja Liisa saattoi tuntea itsensä pitkästä ajasta hyväksi ihmiseksi. Hallitus tuntui suhtautuvan työttömiin syyllistävästi, siksi kotimaisen politiikan pohtiminen ei ollut Liisasta mukavaa, mutta antaessaan mielensä työskennellä terrori-iskun esiin nostamien kysymysten kanssa Liisa koki muodostavansa valistuneita mielipiteitä ajankohtaisista kysymyksistä, juuri sitä, mitä Liisan lukiossa saaman opetuksen mukaan kunnan kansalaisen kuuluikin tehdä.

Kaiken kaikkiaan Liisalle oli tulossa varsin mukava päivä.

Sopimus

Kaaleppi istui nälkäisenä kadulla. Jos hän ei pystyisi tekemään sopimusta kanenkään kanssa, hän kuolisi nälkään. Mahdollisuudet olivat huonot. Koska Kaalepilla ei ollut muuta omaisuutta kuin kehonsa, työsopimus olisi ainoa vaihtoehto, mutta Kaaleppi ei ollut ollut varaa käydä kouluja, ja kouluttamattomasta työvoimasta oli valtava ylitarjonta.

Kaaleppi eli minarkistisessa yhteiskunnassa. Valtio suojeli kansalaisia väkivalta- ja omaisuusrikoksilta sekä piti huolta, että ihmiset pitivät tekemänsä sopimukset, muttei puuttunut elämään sen enempää. Sosiaaliturva oli yksityisen hyväntekeväisyyden varassa. Hyväntekeväisyyttä harjoittavat järjestöt olivat poikkeuksetta uskonnollisia ja vaativat ruoka-avun ehtona aivoleikkaukseen suostumista. Aivoleikkauksen tuloksena yksilö uskoisi järjestön uskonnollisiin opinkappaleisiin ehdoitta, ja ateistina Kaaleppi piti kuolemaa parempana vaihtoehtona kuin harhassa elämistä.

Kaikki viljelyskelpoinen maa oli yksityisomistuksessa, joten varaton ihminen ei voinut edes itse kasvattaa ruokaansa. Itse asia-sa kadutkin olivat yksityisomistuksessa, eikä Kaalepilla ollut ollut varaa maksaa kadullakävelemismaksua kadun omistajalle. Hänet hädettäisiin paikaltaan milloin tahansa, eikä hänellä olisi paikkaa, jossa hän voisi luvallisesti oleskella. Kaikki maa oli yksityisomistuksessa.

Ohikulkeva mies antoi flaijerin Kaalepin käteen. Kaaleppi luki sen, ja ilahduksen ja helpotuksen tunne valtasi Kaalepin. Hän olisi

pelastettu viiden vuoden ajan. BioMed-yhtiö ehotti flaijerissa sopimusta. Jos Kaaleppi sitoutuisi tekemään itsemurhan viiden vuoden päästä ja antamaan silloin luovutuskelpoiset elimensä BioMedille, BioMed antaisi viiden vuoden ajan Kaalepille ruuan, asunnon ja vaatteet. Viiden vuoden raja olisi tosin ehdoton. Jos Kaaleppi ei tekisi silloin itsemurhaa, hän joutuisi oikeuteen, ja oikeus tuomitsisi, että BioMed saa tappaa hänet sopimuksen täyttämiseksi.

Korttipelimysteeri

Yksityisetsivä Achille Pursot oli tutkimassa sir Grahamin ja kahden hänen ystävänsä murhaa. Graham ja hänen kaksi ystäväänsä tai tarkemmin pelitoveriaan oli ammuttu kesken vistipelin. Murhapaikalla oli ollut pelikortteja sikin sokin lattialla; pudonneet kuolevien pelaajien käsistä. Pöydällä oli neljän kortin pinoja kuvapuoli alaspäin - tikkejä, joihin neljästä pelaajasta kukin oli lyönyt kortin - sekä seitsemän korttia järjesteltynä maittain kuvapuoli ylöspäin. Huoneesta oli uloskäynti pihalle, joten murhaaja oli päässyt saapumaan ja lähtemään palvelusväen huomaamatta.

Vistissä kaksi kaksimiehistä joukkuetta pelaa toisiaan vastaan, ja pelin neljäs pelaaja, sir Eustace väitti poistuneensa talosta edellämämainitun pihaoven kautta ennen kuin murhat olivat tapahtuneet. Poliisi piti Eustacea murhaajana ja hänen väitettään poistumisesta epäuskottavana, koska kolme pelaajaa ei voi pelata vistiä. Neljän hengen vistiporukka lopettaisi pelin yhden pelaajan lähtiessä, ja lisäksi tiedettiin, että sir Graham ei juurikaan ollut perustanut muista peleistä kuin vististä.

Pursot oli tehnyt taustatutkimusta Eustacesta, ja hänelle oli selvinnyt, että kerran humalassa Eustace oli tunnustanut erälle satamajätkälle murhaneensa viisi ihmistä kymmenen vuotta aiemmin jäämättä murhista kiinni. Pursot oli vakuuttunut satamajätkän rehellisyydestä, mutta Eustacea ei näistä murhista saataisi tilille. Eustace kieltäisi puheensa oikeudessa, ja vastakkain olisivat vain Eustacen sana ja satamajätkän sana.

Pursot oli viettänyt runsaasti aikaa korttipöydissä ja hän tiesi, että vistissä kortteja ei järjestetä pöydälle maittain. Sitä vastoin kyseiset kortit sopivat vähän tunnettuun vistin kolmen pelaajan muunnelmaan, dummy-vistiin. Dummy-vistissä kaksi pelaajaa muodostaa joukkueen, ja kolmas pelaaja pelaa joukkueena dummy-käden kanssa. Dummy-käsi on järjestelty maittain pöydälle, ja tuon käden joukkueoveri tekee päätökset sen puolesta. Näin oli täysin mahdollista, että kolme pelaajaa olisi jatkanut vistipeliä Eustacen poistuttua.

Pursot mietti, kertoisiko hän poliisille dummy-vististä. Jos hän kertoisi, todistusaineisto ei riittäisi sir Eustacea vastaan. Jos hän ei kertoisi, Eustace tuomittaisiin varmasti kuolemaan Grahamin ja pelitoverien murhista. Pursotin mielestä ei ollut lainkaan varmaa, oliko Eustace näiden murhien takana, mutta Eustacehan oli murhannut aiemmin. Olisiko oikein hirttää murhaaja murhaajana, jos hänet hirtettäisiin eri murhista kuin mitä hän oli tehnyt?

Nappi

Hullu Tiedemies oli kaapannut Mirvan ja asetti tämän kokeeseen. Hän oli laittanut Mirvan huoneeseen, jonka toisella seinustalla oli penkki, johon oli kahlehdittu viisi suukapuloitua ihmistä ja toisella seinustalla oli penkki, johon oli kahlehdittu yksi suukapuloitu ihminen. Huoneen keskellä oli suuri, punainen nappi, jonka luokse Hullu Tiedemies kahlehti Mirvan niin, ettei tämä päässyt penkkien luokse. Jos Mirva painaisi punaista nappia, sähköisku tappaisi yksin penkillä olijan. Jos taas Mirva ei painaisi nappia kolmen minuutin kuluessa, sähköisku tappaisi toisella penkillä olevat viisi ihmistä. Hullu Tiedemies selitti kaiken tämän Mirvalle ja poistui huoneesta nauraen demonista naurua.

Kahleista huolimatta Mirva olisi ylettänyt hyvin painamaan nappia, mutta hänen ensireaktionensa oli olla painamatta sitä. Mirvan mielestä nimittäin hänellä, kuten kenelläkään ihmisellä, ei ollut oikeutta päättää toisen ihmisen elämästä ja kuolemasta. Sitten Mirva tajusi, että jos hän ei painaisi nappia, hän tulisi tehneeksi päätöksen viiden ihmisen kuolemasta.

Mirva koki olevansa mahdottomassa tilanteessa: Hänen omatuntonsa ei sallinut hänen päättää toisten ihmisten elämästä ja kuolemasta, mutta hän tulisi tehneeksi sellaisen päätöksen tekipä hän mitä tahansa. Lopulta Mirva keksi ulospääsyn. Kahleista huolimatta hän kykenisi kaivamaan kolikon taskustaan ja heittämään sitä. Jos tulisi kruuna, hän painaisi nappia, ja jos tulisi klaava, hän ei painaisi sitä. Näin päätöksen tekisi kolikko, ei Mirva.

Mirva heitti kolikkoa, ja nähtyään kolikonheiton tuloksen, kruunan, hän tajusi joutuvansa vielä päättämään, noudattaisiko hän tulosta. Mirva empi päätöstään, ja hänen empiessään kolme minuuttia tuli täyteen. Viisi ihmistä kuoli.

Hullu Tiedemies astui huoneeseen sanoen: ”Empimisesi takia omallatunnollasi on viiden ihmisen henki. Jos olisit painanut nappia, omallatunnollasi olisi vain yhden ihmisen henki. Olen laittanut useita koehenkilöitä samanlaiseen kokeeseen, ja vain noin kolmasosa painaa nappia. Loput antavat viiden kuolla.” Hullu Tiedemies jatkoi: ”Olen laittanut ihmisiä myös kokeeseen, jossa koehenkilön on kolmessa minuutissa päätettävä, kumpi kahdesta uhrista kuolee. Jos päätöstä ei tule, molemmat kuolevat. Hämmästyttävää kyllä, puolet ihmisistä ottaa mieluiten omallatunnon kahden uhrin kuoleman, vaikka olisivat voineet selvittää vain yksi kuolema omallatunnonaan.”

Astraalimatka

Raija seisoj kotiinsa rakentamansa alttarin äärellä. Alttarilla oli lyhyt sauva, tikari, malja sekä kiekko, jossa oli viisisakarainen tähti. Raija lausui kullekin esineelle puhdistusloitsun. Sen jälkeen hän oli valmis matkaan. Hän lausui loitsun, jolla hän pyysi JHWH:lta siunausta matkalle.

Alttarilla oli myös tarotkortti, jossa oli kuvattu alaston nainen tanssimassa maapallon edessä. Raija keskittyi ajattelemaan korttia ja kuvitteli olevansa kortin sisällä. Vähitellen kortti suureni Raijan silmissä, ja hän sukelsi kortin sisään. Matka jatkui kortin läpi, ja Raija huomasi olevansa polulla. Raija jatkoi polkua eteenpäin, kunnes hän tuli ovelle.

Ovella kerubi vaati tunnussanaa. Raija vastasi ”Gabriel”, ja pääsi sisään. Sisällä Raija etsi oven, jossa oli kuva naisesta, joka kaatoi vettä maljasta toiseen. Raija astui ovesta, ja oli taas polulla. Polun jälkeen Raija tuli ovelle, lausui tunnussanan ”Raphael”, ja pääsi sisään. Sitten ovi, jossa oli kuva kahdesta rakastavaisesta ja polku. Näin Raija kulki sefirasta sefiraan elämänpuussa.

Seuraavalla ovella Raija lausui tunnussanan ”Ratziel”. Päästyään ovesta Raija huusi: ”Ratziel, Binahin arkkienkeli, kutsun sinua!”

”Ratziel täällä, mitä asiaa?” ääni vastasi.

”Tarvitsisin taas tutkimushypoteesin”, Raija sanoi.

”Remonttimelu aiheuttaa kuolemia. Siinä tuloksesi”, ääni vastasi. ”Vaikutus on niin heikko, että se jää arkielämässä huomaamatta,

koska kuolemat ovat melustressin aiheuttamia sydänkohtauksia ja muita luonnolliselta näyttäviä kuolemia.”

”Tilastollisilla menetelmillä saan remonttimelun vaikutuksen kaitvettua esiin”, Raija sanoi. ”Ketkä muuten kuolevat remonttime-luun?”

”Ne, jotka ovat jo valmiiksi heikkoja”, ääni vastasi. ”Vanhuk-set, sairaat... Oman talon remontti vaikuttaa kaikkein eniten, mutta naapuritalonkin remontista kantautuu melua.”

”Kiitos”, Raija sanoi ja palasi alttarin ääreen samaa reittiä.

Raija oli ympäristöepidemiologian professori Helsingin yliopistossa, mutta Raija ei yleensä keksinyt hyviä tutkimuksen aiheita. Tutkimusta oli kuitenkin tehtävä, professorinpalli vaati sitä. Onneksi Raija oli oppinut isältään kabbalistista rituaalimagiaa, ja niinpä hän pystyi kysymään tutkimuksen aiheita henkivalloilta. Raija luotti arkkienkeli Ratzieliin sataprosenttisesti. Jos tämä sanoi, että remonttimelu aiheuttaa kuolemia, näin myös oli. Sellaista tutkimusar-tikkeliä Raija ei kuitenkaan pystyisi julkaisemaan, jossa vedottaisiin henkivaltojen auktoriteettiin. Tulos pitäisi todentaa tieteellisin kei-noin.

Raija alkoi miettimään, kuinka tutkimus tulisi toteuttaa. Raijalla oli ystäviä maistraatissa ja väestörekisterikeskuksessa. Heiltä Raija saisi tiedot viimeisen kymmenen vuoden aikana Helsingissä kuolleiden osoitteista, sekä sen, kuinka monta ihmistä kulloinkin oli kussakin Helsingissä sijaitsevassa talossa asunut. Näiden avulla saisi kunkin talon asukkaalle lasketua kuolintodennäköisyyden kunakin ajanjaksona.

Rakennusvirastossa työskentelevältä ystävältään Raija saisi tie-dot remonttien osoitteista Helsingissä viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Näiden tietojen pohjalta Raija laatisi tilastollisen mallin, jo-ka määrittäisi yhteyttä kuolintodennäköisyyden kasvun ja remon-tin läheisyyden välillä. Raija mietti, että mitä kauemmin remontti oli kestänyt, sitä enemmän se stressasi. Olisi varmaan paikallaan laatia logistinen regressiomalli remontin keston ja kuolintodennäköisyyden

välille.

Pelle

Artsi oli kuvataiteilija. Viimeiset kaksi kuukautta hän oli ollut linnoittautuneena kämppäänsä, maalaamassa hyvin suurikokoista ja yksityiskohtaista maalausta. Se oli hänen työtapansa. Kun hän työskenteli, hän työskenteli intensiivisesti kiinnittämättä maailman menoon huomiota. Hän vain maalasi, nukkui ja kävi ruokakaupassa ostamassa valmisruokia.

Sinä iltana maalaus oli kuitenkin valmis. Hän bilettäisi viikon. Ensin hän menisi kaverinsa naamiaisiin, jotka olisivat ihan vähän ajan päästä. Artsi kaivoi kaapista klovnipukunsa ja teki kasvoilleen klovnimaalauksen, sellaisen amerikklaistyypin maskin, joka peitti koko kasvot. Artsi oli tottunut esiintymään, ja naamiaisissa hän hauskuuttaisi yleisöä muutamalla pienellä pellenumerollakin.

Artsi poistui asunnostaan ja lähti kulkemaan pelleasussa kohti naamiaispaikkaa. Artsi ei ollut seurannut kahteen kuukauteen mediaa, ja hän ei tiennyt, että menossa oli varsinainen pellebuumi. Nuoret pukeutuivat kloveneiksi ja säikyttelivät pelleasussa kansaeläjiään, jopa pikkulapsia. Joillain kloveneilla oli ollut veitsiä ja pesäpallomailojakin pelottelutarkoituksessa. Yleinen mielipide oli tuominnut pellejen harjoittaman pelottelun, lehdet olivat kutsuneet sitä ”vastenmieliseksi”, ja poliisi oli uhannut sakottaakin pellepukuisia, jos nämä tekevät jotain uhkaavaa.

Artsia vastaan tuli nainen, joka Artsin kohdalla tiuskaisi: ”Mene muualle siitä ihmisiä pelottelemasta!”

Artsi katoi naista hölmistyneenä, ja tämä jatkoi: ”Sä teit

kädelläsi uhkaavan eleen. Poliisi on tiedottanut, että uhkaavat eleet julkisilla paikoilla ovat rikollista toimintaa.”

Artsi oli ihan ymmällään. Kyllähän kädet kävellessä pakostakin liikkuvat, mutta ei hän ollut tavallista kävellessä heiluttamista kummempaa ollut käsillään tehnyt. Artsi sanoi: ”Enhän mä tehnyt mitään.”

”Älä yritä mitään”, nainen kivahti. ”Näin sä teit.” Samalla nainen teki nyrkiniskun ilmaan, Artsia kohti.

Paikalle saapui myös mies.

Artsi näytti, kuinka kädet heiluvat kävellessä ja sanoi: ”Enhän mä noin tehnyt, vaan näin.”

”Mitäs karateiskuja nuo ovat?” mies kysyi Artsilta.

”Just noin se on uhkaillut minua koko ajan”, nainen sanoi miehelle. ”Ties mitä lasten pelottelua sillä on mielessä. Varmaan aseitakin mukana.”

”Enhän mä mitään. . .” Artsi yritti.

”Jaahas”, mies sanoi. ”Klovni, joka pelottelee pikkulapsia aseiden kanssa. Saunan taakse tommoset pitäisi viedä. Tällä kertaa selviät kuitenkin vähemmällä.”

Niinpä mies hakkasi Artsin.

Kun Artsi istui piestynä kadulla nenä verta vuotaen ja silmä mustana, hän ihmetteli mitä oli tapahtunut. Hän oli vain halunnut tuoda ihmisille bileissä hiukan iloa klovninumerollaan.

Somali, joka halusi olla matemaatikko

Hamza avasi päivän lehden.

”Helsingin yliopistossa on 28-vuotias, somalialaistaustainen Hamza Yusuf väitellyt filosofian tohtoriksi matematiikasta. Yusuf kertoo, että hän on syntynyt ja elänyt koko elämänsä Suomessa, ja hän kokee itsensä suomalaiseksi.”

Hamza mietti, ettei hän niin ollut sanonut. Se oli oikein, että hän oli syntynyt ja elänyt koko elämänsä Suomessa, mutta hän ei nähnyt paljoa pointtia kansallisissa kulttuureissa, ei suomalaisessa eikä somalialaisessa. Ennemmin hän koki olevansa kansainvälisen matemaattikkoyhteisön jäsen. Hänen yhteistyökumppaninsa olivat Kroatiasta ja Yhdysvalloista, ja hän piti heihin yhteyttä sähköpostilla. Hänen väitöskirjan ohjaajansa oli ollut suomalainen, ja vastaväittäjä oli kutsuttu väitöstilaisuuteen Puolasta.

”Yusuf kertoo, että hänen vanhempansa, vaikka olivatkin koulutamattomia, olivat aina tukeneet poikaansa opinnoissa. Hän kertoo myös, että somalien keskuudessa korkeaa koulutusta arvostetaan kovasti.”

Pääasiallisen kannustuksen matematiikassa hän oli saanut lukion matematiikanopettajaltaan, joka oli huomannut hänen lahjakkuutensa. Opettaja oli antanut Hamzalle lisämateriaaleja itseopiskelua varten. Hänen vanhempansa olivat kylläkin kannustaneet kouluttau-

tumaan, mutta he olivat toivoneet pojasta lääkäriä tai lakimiestä. Kun Hamza oli kertonut lähtevänsä yliopistoon lukemaan matemaatiikkaa, vanhemmat eivät olleet ymmärtäneet, mitä hyötyä matemaatikasta on kenellekään.

”Yusuf kertoo, että kun hän yliopistolla tapaa jonkun, tämä yrittää ensin keskustella Yusufin kanssa englanniksi, ja kun Yusuf vastaa täydellisellä suomella, keskustelukumppani yllättyy.”

Tämä sentään piti paikkansa, mutta toisaalta se oli ymmärrettävää. Hamza itsekin tarjosi englantia ensin niille, jotka eivät näyttäneet suomalaisilta. Yliopistolla oli paljon vierailevia tutkijoita, ja ulkomaalaisen näköinen henkilö ei todennäköisesti osannut suomea.

”Yusuf kertoo kohdanneensa väitöskirjaa tehdessään rasismiakin. Väitöskirjan esitarkastajat olivat simputtaneet Yusufia laittamalla hänet kirjoittamaan osia uusiksi. Se on hyvin harvinaista matemaatikassa.”

Hamza ajatteli, että taas lehti vääristelee. Esitarkastajat olivat löytäneet hänen kirjoittamastaan todistuksesta oikean virheen; matematiikassa virheen olemassaolo on ihan objektiivisesti todennettavissa oleva fakta, ja Hamza oli joutunut työskentelemään kaksi viikkoa saadakseen virheen korjatuksi. On kylläkin harvinaista, että virheen sisältävä matematiikan väitöskirja pääsee esitarkastusvaiheeseen, mutta sillä taas ei ollut mitään tekemistä Hamzan ihonvärin kanssa.

”Yusufin väitöskirja käsittelee äärettömiä avaruuksia.”

Hamza tuohtui! Kaksi sanaa! Hän oli suostunut koko haastattelun saadakseen Suomen mediaan matemaattista sisältöä, ja matematiikkaa oli kommentoitu vain kahdella sanalla, jotka nekin olivat väärin! Hän oli käsitellyt väitöskirjatyössään ääretönulotteisia normaavaruuksia, ei ”äärettömiä avaruuksia.”

Matematiikassa ei tarvitse luottaa auktoriteetteihin

Matematiikko Mutikainen oli saanut tarpeekseen länsimaisesta maailmanmenosta, ja niinpä hän oli liittynyt Mustaan Anarkistikollektiiviin, joka suunnitteli vallankumousta. Vallankumouksen toteuttamiseksi kollektiivi oli päättänyt ostaa ydinaseen. Ongelma vain oli taloudellinen: Kollektiivin yhteenlaskettu rahaomaisuus oli viitisen tuhatta euroa, ja mustassa pörssissä ydinpommit maksoivat viidestäkymmenestä miljoonasta ylöspäin.

”Sijoitetaan rahat ruletinpelaamiseen ja ostetaan ydinohjus voitoilla”, Marko, eräs anarkisteista, ehdotti.

”Mutta uhkapeleissä kokematon pelaaja häviää”, Silja, toinen anarkisti vastasi.

”Olen löytänyt mummolani vintiltä rulettiopaskirjasen”, Marko jatkoi. ”Siinä neuvotaan erilaisia strategioita rulettiin. Esimerkiksi Emiiri Suleimanin strategiassa panostetaan yksi yksikkö jollekin parittomalle numerolle. Samaan aikaan pelataan parillista yhdellä yksiköllä vakuutukseksi. Jos ensimmäinen veto ei osu, niin toinen veto onnistuessaan kattaa ensimmäisen vedon tappiot.”

”Kannatetaan!” huusivat anarkistit kuorossa.

”Eihän tuo toimi”, puuttui Mutikainen puheeseen. ”Voidaan to-

distaa matemaattisesti, että mikään strategia ruletissa ei pitkällä aikavälillä toimi, jos pelaajan pohjakassa on äärellinen tai pöydässä on panoskatto. Kasinoilla tilanne on juuri tällainen”

”Kannattaisi sitä siltikin kokeilla”, Silja vastasi. ”Ydinaseesta olisi meille niin paljon hyötyä. Vaikka rahan kanssa puljaaminen onkin kapitalismin pelisääntöjen mukaan elämistä, niin tässä tapauksessa päämäärä oikeuttaa keinot.”

”Uskokaa minua”, Mutikainen sanoi. ”Olen matemaatikko, ja ymmärrän kyllä ruletin matematiikan.”

”Mutikainen, älä nosta itseäsi auktoriteetiksi”, Pertti, kolmas anarkisti sanoi. ”Meidän kollektiivissamme kaikki ovat tasa-arvoisia, ja kaikkien mielipiteet ovat yhtä arvokkaita.”

”Kuinka sitten ratkaisette kysymykset, joissa on mielipideeroja?” Mutikainen kysyi.

”Kokoustamme niin pitkään, kunnes konsensus on saavutettu”, Marko vastasi.

”Se tarkoittaa pitkiä kokouksia”, Silja vastasi.

”Jaahas”, Mutikainen sanoi. ”Minun pitää sitten selittää asiaan liittyvä matematiikka. Matematiikassa ei tarvitse luottaa auktoriteetteihin, kun kaikkien tulosten todistukset voi verifioida itse. Aloitetaan. Reaaliluvut kaikki tuntevat peruskoulusta. Funktio tarkoittaa tapaa liittää jokaiseen lähtöjoukon alkioon jokin maalijoukon alkio. Tässä lähtöjoukko ja maalijoukko voivat olla mitä tahansa joukkoja...”

Anarkistit katsoivat silmät pyöreinä Mutikaista, joka selitti matematiikkaa suu vaahdoten, käyttäen kokoustilassa olevaa tussitaulua apunaan.

”... satunnaisuuttuja tarkoittaa mitallista funktiota todennäköisyysvaruudelta reaaliluvuille...” Mutikainen jatkoi. Välissä oltiin käyty läpi jo sen verran mittateoriaakin, että todennäköisyysvaruus oltiin satu määriteltyä.

”Seuraavaksi pääsemme martingaaleihin...” aikaa selitykseen oli tähän mennessä kulunut pari tuntia. Anarkistit katselivat maahan pitkästyneinä. Kukaan yleisöstä ei ollut enää kärryillä.

”... ja tämä todistaa, että ruletilla on mahdotonta hankkia varallisuutta”, Mutikainen päätti esityksensä. Aikaa oli kulunut yli kolme tuntia.

Syvän hiljaisuuden vallitessa anarkistit katselivat lattiaa ja toisiaan. ”Mä en ymmärtänyt tuosta mitään”, Marko sanoi lopulta.

”Jos kerrotte, mikä kohta jäi epäselväksi, niin voin selittää sen uudestaan”, Mutikainen vastasi.

Joulun taikaa

Joe Lupucci oli valmistanut gangsterijoukkionsa kanssa väijytyksen. Kun reki tuli kohdalle, he pysäyttivät sen.

”Kaikki nuket tänne ja heti”, Joe heilutti konepistooliaan.

”No mikäs nyt tuli”, Joulupukki ihmetteli.

”Kun minä en saanut pienenä nukkeja, niin varmistan, ettei kukaan muukaan saa.”

”Ainahan minä annoin sinulle sen, mitä olit toivonut.”

”Pysyjä!! Minä sain vain pysyjä, vaikka olisin halunnut nukkea.”

”Tontut kertoivat, että halusit pysyjä, joten minä annoin niitä. Nukenko sinä olisit halunnut”, Joulupukki ihmetteli.

”Niin. Kuolinvuoteellaan isäni paljasti, että hän oli lahjonut meillä tarkkailevan tontun kertomaan sinulle, että minä haluan pysyjä.”

”Jaahas, kukahan se tonttu mahtoi olla?” Joulupukki muisteli.

Kirjuritonttu Tarkkaavainen katsoi suuresta kirjastaan ja sanoi: ”Se oli tonttu Töttörö. Viimeisten tietojen mukaan hän on lopettanut joulutonttuna ja viettää leveää elämää Karibialla.”

”Ai niin”, Joulupukki muisti. ”Kun hän lopetti, luulimme hänen olleen Pakkasukon leivissä. Mutta kuules, Joe. Jos minä saan viedä nämä nuket oikeille saajilleen, saat minulta ensi vuonna oikein hie non nuken. Pistän oikein tonttu Taitavan tekemään sitä. Hän on paras nukentekijämme.”

”Voi, saanko minä Joulupukilta nuken”, Joe Lupucci haltioitui.

”Mutta Joe, minulla olisi muutakin asiaa”, Joulupukki sanoi.
”Kun Microsoft ei oikein tykkää siitä, että tontut kopioivat pajasani Windowseja joululahjatietokoneisiin, niin voisitko sinä lainata minulle lakimiestäsi? Siitä saattaa tulla isompikin juttu.”

Prinsessa, joka oli hyvä matikassa

Olipa kerran prinsessa, joka oli todella hyvä matikassa. Kuningas oli luvannut, että se, joka huolisi prinsessan käden, saisi myös puoli valtakuntaa. Sulhaskandidaatteja ei kuitenkaan löytynyt. Kaikki pelkäsivät prinsessaa, koska tämä oli niin hyvä matikassa.

Kerran vihollismaan armeija marssi kohti kuninkaan linnaa. Kaikki pelkäsivät, koska viholliset olivat niin taitavia tykkimiehiä. Kuninkaallakin oli tykkejä, mutta koska ne olivat uutuus, kukaan ei osannut kunnolla käyttää niitä. Kuula lensi aina liian lyhyelle tai pitkälle, koska ruutia oli aina liian paljon tai vähän. Kuningas ajatteli menettävänsä valtakuntansa, mutta toisaalta sillä ei ollut hänelle väliä. Hänen kallein silmäteränsä, prinsessa, ei kuitenkaan kelpaisi viholliselle.

Prinsessa otti kynän ja paperia, ja alkoi laskemaan. Hän puursi tornissaan tunnista toiseen, ja sai lopulta aikaan taulukot, joissa kerrottiin, paljonko ruutia tarvittiin, että tykinkuula saataisiin lentämään mikin etäisyys.

Kun viholliset hyökkäsivät, kuninkaan miehet olivat tykkien äärellä taulukoiden kanssa. Tällä kertaa tykinkuulat lensivät juuri niinkuin pitikin, ja viholliset pötkivät pakoon. Prinsessaa juhlittiin sankarittarena.

Pari kuukautta näiden tapahtumien jälkeen vihollismaan tykki-

mestari pyrki kuninkaan puheille. Hän oli kuullut, että linnassa osattiin tehdä tykkilaskelmia ja halusi laskelmientekijän oppiin. Tykkimestari itse ampui näppituntumalta, joka oli aika tarkka. Kuninkas ajatteli, että vihollisen tykkimestarin lojaalisuudesta voisi olla hyötyä ja suostui.

Tykkimestari ensin oudoksui sitä, että opettaja oli prinsessa, mutta laskentataito oli niin tärkeä, että hän alistui naisen oppilaaksi. Laskiessaan yhdessä tykkimestari ja prinsessa rakastuivat toisiinsa tulisesti, olihan heillä yhteinen mielenkiinnonkohde, tykkilaskelmat.

Niin tykkimestari sai prinsessan käden ja puoli valtakuntaa, ja he elivät onnellisina elämänsä loppuun saakka. Sen pituinen se.

Reclaiming my body

Kirjoitan viimeiset rivit virukseen. Ensimmäistä kertaa olen astunut lain tuolle puolen. Tietomurrot ja tietokonevirukset tunnen, mutta tähän asti olen vain testannut yritysten pyynnöstä niiden tietoturvaa. Nyt olen kirjoittanut viruksen ilman vastaanottajien suostumusta. Ja joku vielä kuvittelee, ettei naisesta ole hakkeriksi.

Yritän hyräillä Keltaista jäänsärkijää, mutta sanat ja sävel eivät tule mieleeni. Kirottu implantti! Tai kirottu ja kirottu, samaa implanttiahan viruksenikin hyödyntää. Avaan päätteeltäni neuralisten oikeuksien hallintaohjelmiston ja maksan yhden kreditiin Keltaisen jäänsärkijän ajatteluoikeuksista kuukaudeksi. En tienytkään, että niin vanha biisi on edelleen tekijänoikeuksien alainen.

Nyt hyräily onnistu. Kaikki joukolla jäätä särkemään, jäätä särkemään, jäätä särkemään. . .

Olen ottamassa kehoani takaisin. Reclaiming my body, niinkuin sanotaan. Pitähän naisen pitää huolta oikeuksistaan, vaikka se vaatisi lain rikkomista. Onhan minulla oikeus kehooni, samoin kuin musiikin ja elokuvien tekijöillä on oikeus teoksiinsa, vaikkei patriarkaalinen hallitus oikeuksiani tunnustakaan.

Ihmettelette ehkä, mistä tässä on kyse. Viikko sitten kuulin vahingossa, kun kaksi miespuolista kollegaani keskusteli runkkausfantasioistaan. Kumpikin kertoi ajattelevansa masturboidessaan minua. Voitteko kuvitella! He törkeästi ja häpeilemättä hyväksikäyttävät kehoani, ja patriarkaalinen hallitus ei puutu touhuun mitenkään!

Naisen keho on ilmeisesti tässä yhteiskunnassa julkista omaisuut-

ta. Oman kehoni kohdalta tilanne muuttuu nyt. Painan enteriä, ja virus uploadautuu verkkoon. Saan ilmoituksen, että se on onnistuneesti tunkeutunut neuraalisten oikeuksien hallintakeskukseen. Seuraavaksi se muuttaa implanttien koodia niin, ettei yksikään mies voi runkatessaan ajatella minua. Siinähan ihmettelevät, kun muistot minusta katoavat heti kun penis nousee pystyyn. Ihmettelevät ehkä, mutteivat voi nostaa meteliä. Se olisi heille liian noloa.

Moraalinen

Oli perjantai-iltapäivä yliopiston matematiikanlaitoksen opiskelijahuoneessa. Luennot olivat siltä viikolta ohi, ja opiskelijat tappoivat aikaa ennen baariin lähtemistä.

”Onks kukaan lukenut Recreational Mathematicsin uusinta numeroa?” Juha kysyi.

Kaikki pudistelivat päätään.

”Siinä oli juttu kahden hengen lautapelistä nimeltä Hex”, Juha jatkoi. ”Hexiä pelataan heksaruudukolla, ja siirto on uuden omanvärisen nappulan laittaminen johonkin vapaaseen heksaan. Se pelaaja voittaa, joka saa omanvärisensä laudan sivut yhdistettyä omista nappuloista koostuvalla yhtenäisellä nappulaketjulla. Siinä koko peli. Voidaan todistaa esimerkiksi, että peli ei voi päättyä tasapeliin.”

”Joo, mä olen pelannut tota verkossa”, Lauri vastasi.

Juha piti Lauria huithapelina. He menestyivät yhtä hyvin opinnoissa, mutta siinä missä Juha osallistui tunnollisesti luennoille ja laskuharjoitusryhmiin, Lauri maleksi päivät pitkät opiskelijahuoneessa ja suoritti kurssit loppukokeilla. Lisäksi Lauri oli ylimielinen ja piti itseään niin lahjakkaana ettei hänen tarvinnut opiskella.

”Pelataanko?” Juha kysyi.

”Nyt?” Lauri kysyi takaisin.

”Joo”, Juha sanoi. ”Mulla on lauta ja nappulat repussa.”

”Ooksä koskaan ennen pelannut?” Lauri kysyi.

”En”, Juha vastasi.

”Sit mä voitan”, Lauri sanoi. ”Mut pelataan vaan.”

Juha ajatteli, että sama ylimielinen asenne jatkui. Tuo asenne saisi Laurin sortumaan omaan näppäryyteensä.

Juha kaivoi repustaan kartongista itsetehdyt laudan ja nappulat. Juha oli huolellinen ja pikkutarkka ihminen, joten pelivälineet näyttivät kuin kaupasta ostetuilta.

Peli alkoi. Juha pohti ja harkitsi huolellisesti jokaista siirtoaan. Lauri sen sijaan vastaili Juhan siirtoihin nopeasti. Se ärsytti Juhaa. ”Eikö tuo paneudu peliin yhtään”, Juha ajatteli. Molemmat Laurin paheet, huithapelisuus ja ylimielisyys näkyivät tässäkin. Juha ajatteli, ettei tuollainen ihminen mitenkään pysty voittamaan peliä.

Peli eteni tasaväkisesti, kunnes päädyttiin pelaamaan tikapuuta, siirtosarjaa, jossa kaikki siirrot olivat ilmeisiä. Välittömän tappion välttämiseksi Juhan piti tehdä tikapuusiirrot, mutta Lauri olisi voinut lopettaa tikapuun pelaamisen milloin tahansa. Juha oli laskenut ennen kuin oli päätenyt pelaamaan tikapuusiirtosarjaa, että jos siirtosarja pelataan loppuun saakka, Juha voittaa pelin. Siitä huolimatta Lauri paukutti itsevarmasti siirtosarjaa menemään. ”Tää ei toimi sille”, Juha ajatteli. ”Nyt se sortui omaan ylimielisyyteensä.”

Kesken tikapuun pelaamisen Lauri pelasikin yhden nappulan muualle, lähelle paikkaa, jonne tikapuusiirtosarjan viimeiset siirrot tultaisiin pelaamaan. Siirto yllätti Juhan, ja hän katsoi parhaaksi tehdä vastaussiirron. Sen jälkeen Lauri palasi paukuttamaan tikapuusiirtosarjaa.

Silloin Juha tajusi, että tuo välissä pelattu siirto oli muuttanut tilannetta niin, että jos tikapuusiirtosarja pelattaisiin loppuun, Lauri voittaisi pelin. Juha ei voinut muuta kuin luovuttaa ja myöntää hävinnensä pelin.

”Sä et taida hallita tikapuunrikkoojia?” Lauri kysyi. ”Nettipeleissä ne ovat peruskauraa.”

Tikapuunrikkoojat olivat Juhalle uusi asia, mutta hän tajusi kuin salamaniskusta, etteivät ne olleet pelin tärkein opetus. Tärkein opetus oli se, että moraalaisella paremmuudella ei ole paskankaan väliä, jos substanssiosaaminen ei ole kunnossa.

Noitarumpu

Kodassa oli hämärää. Luunkappale pomppi rummunkalvolla rummutuksen tahdissa. Lapinnoita huojui silmät kiinni transsissa. Heimon johtaja oli tullut kysymään noidalta, Lavrrahasilta, neuvoa, ja rumpu määräisi toimintatavan.

Noidan oppilas, Ahkemiella, seurasi toimitusta. Hän haltioitui arpomisesta joka kerta. Hän ajatteli henkien ohjaavan luunpalaa rummunkalvolla, ja hän katsoi pelonsekaisella ihailulla Lavrrahasia, joka kykeni kutsumaan henget ohjailemaan luunpalaa.

Todellisuudessa noita oli kokenut, ja silmät kiinnikin hän kykeni ohjaamaan luunpalan haluamaansa paikkaan kalvolla.

Sitten rummutus lakkasi, ja luunpala pysähtyi kalvolla poroa kuvaavan symbolin kohdalle.

”Henet lupaavat paljon poroja”, noita sanoi. ”Käykää porovarikaissa naapuriheimon luona.”

Päällikkö joutui hyväksymään ohjeen. Hän johti heimoa vain nimellisesti, ja todellisuudessa noita teki päätökset arpomissessioissa.

”Ahkemiella, olet riittävän vanha tekemään noitarummun”, Lavrrahas sanoi kerran.

Innoissaan Ahkemiella meni taivuttamaan puunsälettä ympyräksi ja pingottamaan poronnahkaa sen päälle. Kun rumpu oli koossa, hän maalasi kalvon täyteen symboleja, poroja, kotia, jumalia, henkiä, ihmisiä.

Kun päällikkö tuli seuraavan kerran pyytämään neuvoa Lavrrahakselta, tämä sanoi: ”Ahkemiella, tuo rumpuni.”

Ahkemiella toikin itse valmistamansa rummun. Hän oli innoissaan, että hänen kätensä jälki pääsisi osaksi pyhää rituaalia.

Seurasi Lavrrahaksen transsi, rummutus ja pomppiva luunpala. Lavrrahas halusi heimon käyvän taas porovarkaissa naapuriheimos-
sa, joten hän ohjasi luunpalan poronkuvan kohdalle.

Kun Lavrrahas rummutuksen loputtua avasi silmänsä, hän järkyttyi: Sillä kohti, missä rummussa olisi pitänyt olla poronkuva, olikin kodan kuva.

”Luu on kodan päällä”, päällikkö sanoi. ”Ei porovarkautta tällä kertaa.”

”Niin tuota”, Lavrrahas nieleskeli. ”Pysytään vain kotona.”

”Ei tämä rumpu ole yhtään hyvä”, Lavrrahas sanoi Ahkemiellalle päällikön lähdettyä. ”Poltetaan se.”

Lavrrahas heitti rummun tuleen.

Ahkemiellan silmiin tuli kyneleet. Hän ei ymmärtänyt, mitä vikaa rummussa oli. Ehkä symbolit olivat eri järjestyksessä kuin Lavrrahaksen rummussa, mutta näkiväthän henget rummunkalvon ja pystyivät ohjaamaan luunpalan uusienkin symbolien kohdalle.

Räpätin

Pärinä täytti korttelin. Pojilla oli pyöriensä pintojen välissä sellaiset räpättimet, jotka saivat polkupyörän kuulostamaan ihan mopolta. Vain Villellä ei räpäntä ollut. Hänen vanhempansa olivat kieltäneet häntä laittamasta sellaista. Villen vanhemmat olivat ankaria, ja isän mielestä räpättimet olivat tyhmiä. Ääniefektistä huolimatta pyörä olisi edelleen edennyt polkemalla. Isä oli sanonut, että ei siitä olisi kuitenkaan mopoa tullut.

Ville tunsii itsensä ulkopuoliseksi, ikään kuin hän ei olisi yksi pojista. Hän mietti, mitä tehdä, ja sitten hän keksi, että kyllähän perse räpäntää pierressä. Niinpä hän kutsui muut pojat katsomaan. Hän ajaisi pyörällään poikien ohi ja pieraisisi poikien kohdalla. Sitten hän olisi yksi muista, kun hänelläkin olisi ääniefekti.

Pojat kokoutuivat pihatien reunaan, ajatellen, että mitä se hölmö on tällä kertaa keksinyt. Ehkä saataisiin kunnan naurut. Ville poistui muutaman kymmenen metrin päähän.

Ville kiihdytti ajaen kohti poikayleisöä ja ajatteli, että ehkä pojat ihailisivat Villeä vauhdin ansiosta. Poikajoukon kohdalla Ville ponnisti. Mahtavan ääniefektin sijaan hän tunsikin jotain kosteaa valuvan housuihinsa. Pojat nauroivat räkänauria katsoessaan, kuinka Villen shortsinlahkeesta valui kakkaa pihatielle.

”Paskahousu!” pojat ilkkuivat. ”Taisi tulla löysät housuun!” Poikien nauru yltyi. Ville oli pelannut paskahousua pelikorteilla, ja silloin häviäjää oli kutsuttu leikkimielisesti paskahousuksi. Ville ajatteli, että nyt hän oli oikeasti sellainen - paskahousu.

Häpeissään Ville luikki kotiin siistimään itseään. Ankarien vanhempien takia hän oli jo valmiiksi väheksytty poikaporukassa, ja nyt hän saisi kuulla tästä vaikka kuinka pitkään. Hän oli paskonut housuunsa, ja muut pojat olivat katsoneet sitä vieläpä oikein aitiopaikalta.

Miljoona euroa

”Kohta minä annan teille kaikille jotain, mikä on arvokkaampaa kuin miljoona euroa”, kesäteologi sanoi.

Teemun mielenkiinto heräsi heti. Teemu oli seurakunnan poika-leirillä, ja kesäteologi oli aloittelemassa iltahartautta. Normaalisti hartaudet eivät kymmenvuotiasta niin kiinnostaneet, mutta nyt olisi jotain, joka oli arvokkaampaa kuin miljoona euroa. Mitähän se olisi?

”Ajatelkaa, arvokkaampaa kuin miljoona euroa”, kesäteologi lisäsi jännitystä.

Teemu ajatteli, että harva asia oli arvokkaampaa kuin miljoona euroa. Ehkä kaksi miljoonaa euroa? Mutta tuskin lapsille sellaisia summia rahaa alettaisiin jakamaan. Miljoonalla eurolla tosin saisi paljon leluja, ja vielä älyluurinkin. Teemun vanhemmat olivat antaneet hänelle vain vanhanaikaisen kännykän. Liikoja ei kuitenkaan kannattanut odottaa. Ehkä kesäteologi jakaisi kaikille lakritsipötköt.

”Nyt se arvokas asia tulee”, kesäteologi sanoi. ”Se on evankeliumin ilosanoma. Ajatelkaa, Jeesus on kuollut ristillä kaikkien teidän puolesta. . .”

Pettymys valtasi Teemun. Hän oli kristillisestä perheestä, ja evankeliumi oli hänelle peruskauraa. Kyllähän Teemu tiesi, että hänen odotettiin pitävän evankeliumia arvokkaampana kuin miljoonaa euroa, mutta ei hän osannut niin ajatella. Älyluuri olisi niin hieno. Samoin NERF-lelukonekivääri, mutta toivo niistä haihtui kuin tuhka tuuleen evankeliumin peliintuomisen myötä.

Teemu koki huonoa omaatuntoa pettymyksestään. Hänelle oli opetettu, että materia oli alhaista pelastumisen rinnalla, mutta opetus ei yksinkertaisesti vastannut hänen tunteitaan. Älyluuri olisi ollut niin käsinkosketeltava, eikä hän kyennyt näkemään tai koskettamaan pelastusta.

Hartauden loppuksi kesäteologi jakoi kaikille lakritsipötköt. ”Sainpahan edes jotain”, Teemu ajatteli.

Valintatalo (Teiniaajan kirjoituksia)

Punaisen urheiluauton ovi avautui. Kalliin merkkihousunlahkeen ympäröimä jalka työntyi autosta ulos. Musta nahkakenkä tavoitti maan ja varusteiden omistaja käveli ovelle. Ovessa oli suuri kyltti, jossa luki ”ALENNUSMYYNTEI”. Mies avasi oven ja astui sisään.

Aulassa oli naulakko, kalliin näköisestä sametista tehty ja sen alla portsari virka-asussaan. ”Päällysvaatteet, olkaa hyvä.” Mies otti kännykän takintaskusta ja antoi takin portsarille. Takki oli uutta kevätmuotia. Se oli ruma, mutta sillä ei ollut merkitystä. ”Peremmälle, olkaa hyvä.”

Mies astui punaisella kankaalla verhoillusta ovesta peremmälle. Häntä oli vastassa pieni, silmälasipäinen mies. Vastaanottajalla oli harmaa liivipuku ja pieni kalju laikku keskellä päälakea.

”Mitä saisi olla?” vastaanottaja kysyi.

”Haluaisin mielipiteen. Eräällä ystävälläni on sellainen ja me muut tunnemme itsemme pieniksi hänen rinnallaan. Nykyään ne ovat kovasti suosiossa ja ihminen ei voi olla todella ihminen, ellei hänellä ole mielipidettä.”

Silmälasipäinen mies käveli mahonkisen lipaston eteen ja avasi alalaatikon. ”Millaista mielipidettä haluaisitte? Haluaisitteko kenties radikaalin mielipiteen vasemmistolaisuuden puolesta?”

”Ei, ei, sehän olisi ennenkuulumatonta, jos minunlaiseni menevä

mies kannattaisi rahvasta.”

”Kyllä, kyllä, olette aivan oikeassa. Kävisikö tällainen valaiden-suojelumielipide vai haluaisitteko mieluummin abortinvastaisen mielipiteen?”

”Hmmm. abortinvastainen kuulostaa hyvältä, mutta entäs jos tyttöystäväni tulee raskaaksi emmekä halua lasta?”

”Siinä tapauksessa voitte käydä vaihtamassa sen. Saatte uuden mielipiteen tilalle ilman eri korvausta.”

”Sepä mainiota. Saako sitä korulausein kirjailtuna ja korotetulla syyllistämiselementillä?”

”Kyllä tietenkin. Odottakaa niin kaivan sen lipastonlaatikosta. . . kas tässä, olkaa hyvä.”

”Kiitos, kiitos, maksan kortilla.”

Mies astui ovesta ulos ja sai takkinsa naulakosta annettuaan portsarille juomarahaa. Laitettuaan kännykän taskuunsa hän tunsi aivan ylitsekäyvää ylpeyttä - olihan hänellä mielipide.

Johtajaksi

Milja, kuusitoistakesäinen hehkeä tyttölapsi oli juuri liittynyt salamyhkäiseen Mystinen Tietoisuus -kulttiin. Kultin johtaja oli karismaattinen, kypsään ikään ehtinyt Sepeteus, ja Sepeteusta lukuunottamatta kultin jäsenet olivat ikään kuin sattuman oikusta nuoria naisia. Sepeteus oli parhaillaan toivottamassa Miljaa tervetulleeksi.

Sepeteus: Hei, Milja, pääsetkin suoraan järjestömme johtajaksi.

Milja: Miten se tapahtuu?

Sepeteus: Me kaksi harrastamme seksiä, ja seksin aikana tietoisuutemme vaihtavat kehoja keskenään. Sen jälkeen sinun tietoisuutesi minun kehossani johtaa järjestöämme. Eikö niin, tytöt?

Muut kultin jäsenet: Juuri niin. Jokainen meistä on tehnyt sen monta kertaa. Emme enää edes pysy laskuissa siitä, että kenen kehossa kenenkin alkuperäinen tietoisuus on.

Milja: Kuulostaa kamalalta vastuulta. Osaankohan johtaa järjestöä?

Sepeteus: Kun tietoisuutemme ovat siirtyneet, sinulla on minun tietoni ja kokemukseni. Tiedot ja kokemukset säilyvät alkuperäisissä kehoissa.

Milja: Onpa jännää. Miltähän tuntuu saada sinun tietosi ja kokemuksesi?

Sepeteus: Ei se oikeastaan tunnu yhtään miltään. Yhtäkkiä vain sinä olet minä, ja minä olen sinä.

Milja: Kai se nyt joltain tuntuu siirtyä uuteen kehoon.

Sepeteus: Ei sitä huomaa. Muistot, muisti yleensäkin, luonteenpiirteet ja sen sellaiset säilyvät alkuperäisissä kehoissa. Vain tietoisuus siirtyy. Vaihdon jälkeen sinusta tuntuu siltä, että olet ollut aina minä, ja minusta tuntuu, että olen ollut aina sinä.

Milja: Jännää. Kokeillaan!

— — —

Sepeteus makasi sängyllä panon jälkihöyryissä ja ajatteli, kuinka hän oli muutama hetki sitten toivottanut 16-kesäisen tytön tervetulleeksi järjestöön. Oli uskon asia, oliko Sepeteuksella nyt oma tietoisuutensa vai Miljan tietoisuus. Ovat ihmiset uskoneet hölmömpiinkin asioihin.

Ensimmäinen ehtoollinen

Jeesus opetuslapsineen piileskeli Jerusalemin varjoisilla kujilla. Ylipappi Kaifas joukkoineen jahtasi heitä, joten he eivät voineet mennä hyvämaineisille alueille. Jeesuksen ja opetuslasten rahat olivat loppuneet, eivätkä he olleet syöneet kahteen päivään. Normaaliolosuhteissa joku olisi kutsunut heidät luokseen aterioimaan, mutta kaikki pelkäsivät Kaifasta, eikä kutsuja tippunut.

”On tämäkin”, Juudas Iskariot sanoi. ”Nälkä kurnii mahassa.”

”Tämä on vain väliaikaista”, Jeesus sanoi.

”Sinä vain lohdutat”, Juudas Iskariot tiuskaisi. ”On siinä johtaja. Ei ruoki alaisiaan.”

”Älähän nyt”, Pietari, eräs opetuslapsista, vastasi. ”Kyllä Jeesus tietää, mikä meille on parasta.”

”Itse asiassa muistin juuri kaverin, jolta voin lainata rahaa”, Juudas Iskariot sanoi. ”Käyn hänen luonaan. Minulla kestää pari tuntia.”

”Mitä asiaa sinulla on?” ylipappi Kaifas kysyi.

”Tiedän, missä Jeesus on”, Juudas Iskariot vastasi. ”Voin johdattaa sinut hänen luokseen.”

”Jos niin teet, palkitsen sinut ruhtinaallisesti”, Kaifas vastasi. ”Mutta pidä toistaiseksi opetuslapsen roolisi, ja palaa luokseni

myöhään illalla. Silloin iskemme.”

”Olisiko minun mahdollista saada nyt ennakkoa palkkiosta?” Juudas Iskariot kysyi. ”En ole syönyt kahteen päivään.”

Jeesus opetuslapsineen istui huonomaineisessa krouvissa. Juudas Iskariot oli lupauksensa mukaan tuonut rahaa, ja he pystyivät aterioimaan. Pöytä oli täynnänsä herkkuja, tai siis sen tasoisia herkkuja kuin krouvista sai. Oli leipää, hedelmiä, lihaa, ja viiniä.

Jeesus otti leivän ja jakoi palan jokaiselle opetuslapselle. ”Siinä teille leipää. Tai oikeastaan nyt syödään minun ruumistani. Se on uhrattu, että te saisitte vatsanne täyteen.”

Sitten Jeesus kaatoi jokaiselle viiniä. ”Nyt juodaan minun vertani. Samoin vuodatettu teidän tähtenne.”

Jeesus jatkoi: ”Minä olen jo käytännössä kuollut. Kohotetaan malja minun muistolleni.”

Opetuslapset skoolasivat kuuliaisesti, mutta Pietaria Jeesuksen sanat hämmensivät. Kuolisiko Jeesus kohta? Ja mitä hän tarkoitti sillä, että he söivät Jeesuksen ruumista ja joivat Jeesuksen verta? Sanoissa ei tuntunut olevan tolkkua.

”Teidän joukossanne on kavaltaja”, Jeesus sanoi. ”En paljasta vielä, kuka.”

Kaksituhatta vuotta myöhemmin kardinaali Heinlein puhuu pappis-seminaarissa uusille pappisopiskelijoille.

”Ehtoollisessa keskeistä on transsubstantiaatio-oppi. Jeesuksen sanat ’Ottakaa ja syökää. Tämä on minun ruumiini.’ tarkoittavat sitä, että ehtoollisleipä on kirjaimellisesti Jeesuksen ruumista, vaikka se näyttää ja maistuu leivältä. Samoin ehtoollisviini on kirjaimellisesti Jeesuksen verta, vaikka se maistuuakin viiniltä.”

Hyvät vanhemmat

”Onhan se eettisempää”, Merya sanoi. ”Sillä tavoin hän ei kuluta niin paljoa niukkoja luonnonvaroja.”

”Niinhän se on”, Pecca vastasi. ”On meidän annettava jokin pannon tämän älyttömän luonnonvarojen tuhlaamisen vähentämiseksi.”

Merya ja Pecca olivat biologipariskunta. He olivat juuri päättäneet muokata tulevaa jälkeläistään geneettisesti niin, että tämä tulisi toimeen Mercur-levällä. Menneinä aikoina heidän ei olisi ehkä sallittu tehdä sitä, mutta asenneilmapiiri oli muuttunut niin, että vanhemmat saivat kohdella lapsiaan kuten parhaaksi näkivät.

Maapallo kykeni hädin tuskin elättämään kaikki 20 miljardia ihmistä. Mercur-levän tuotanto oli kuitenkin runsasta. Sitä viljeltiin merissä, joten se ei vienyt arvokasta maaviljelypinta-alaa. Ikävä kyllä ihmiset eivät pystyneet syömään Mercur-levää, mutta tuotantoeläimiä oli geneettisesti muokattu niin, että se kelpasi näille rehuksi. Ihmisten geneettistä muokkausta levälle sopiviksi oli kokeiltu, mutta kyseinen muokkaus esti ihmistä käyttämästä muuta ravintoa, ja Mercur-levä teki muokkauksen jälkeenkin syöjästään pienemmän ja tyhmemmän kuin normaali ravinto. Tämä oli yleisessä tiedossa, joten muokatut ihmisgeenit lähinnä makasivat käyttämättöminä tietoverkossa.

”Ei kiinnostasta”, asiakas sanoi ja katkaisi vidcom-yhteyden. Rayno huokasi ja työnsi palan Mercur-levää suuhunsa. Ainoa työpaikka, johon hän pääsi oli vidcom-suoramarkkinoija. Kilpailu työpaikoista

oli ankaraa, eikä tyhmillä ja pienikokoisilla juuri mahdollisuuksia ollut. Suoramarkkinointityö oli provikkapalkkainen, ja tavallista tyhmempi myyntitykki oli heikoilla. Onneksi sentään Mercur-levä oli halpaa, muuhun ei sitten Raynolla rahaa riittänytkään.

”Olisivatpa vanhempani välittäneet minusta yhtä paljon kuin etiikasta”, Rayno huokaisi.

Avointa keskustelua

Kun me oltiin vastaanaineita, niin minua jurppi, kun Heksalla oli tapana piereskellä sisällä. Se paskan haju häiritsi minua, mut en minä tiennyt, mitä asialle olisi voinut tehdä. Niin minä kirjoitin sitten naistenlehen psykologille, että mitä pitäis tehdä, kun aviomies piereskelee sisällä.

No, se psykologi kirjoitti, että asiasta kannattaa keskustella avoimesti. Sit se kirjoitti kanssa, että ruokavaliota kannattaa muuttaa, jos vaikka lihapitoinen ruoka aiheuttaa niitä pierukaasuja. Sit se kirjoitti kanssa, että kannattaa käydä lääkärissä, jos vaikka joku elimellinen vika aiheuttaa ylenmääräistä pieruneritystä.

Minä ajattelin, että eihän tällainen nuori plikka uskalla keskustella avoimesti. Minä sitten yritin kokata Heksalle kasvisruokaa, mut eihän se suostunut rehuja syömään. Sit mä kans yritin saada sen lääkäriin, mut eihän se suostunu menemään.

Niin minä sitten lopulta ajattelin, että kokeillaan avointa keskustelua. Minä kysyin Heksalta, että mitä mun pitäis tehdä, kun se piereskelee sisällä. Heksa vastas, että silloin mun kannattais avata tuuletusikkuna.

Niin minä sitten rupesinkin tekemään. Aina kun se piereskeli sisällä, niin minä avasin tuuletusikkunan. Ne pierun hajut meni tuuletusikkunasta ulos, ja sisälle tuli taas raikas ilma.

Että siitä minä opin, että avoin keskustelu kannattaa.

Mielipiteiden fenomenologiaa

Filosofianopiskelija Heidi oli vierailulla eräässä pienessä maaseutu-yliopistossa. Parhaillaan hän tutki filosofianlaitoksen kirjastoa. Fenomenologialle oli varattu tilaa hyllymetri, mutta hylly oli lähes tyhjä. Edes alan klassikko-oppikirjaa ”Kuinka todellisuus ilmenee kokemusmaailmassa?” ei ollut. Fenomenologiahyllyssä oli vain yksi kirja. Se tosin oli suuri, paksu, musta ja nahkaan sidottu. Sen nimi oli ”Mielipiteiden fenomenologia”.

Heidi avasi kirjan, ja nimiösivulla luki, että kirjaan jokainen voi lisätä oman mielipiteensä. Ensimmäisellä varsinaisella sivulla luki vain ”Pakolaisten vastaanottaminen HYVÄ!”. Toisella sivulla luki ”Vanhustenhoidon tila PAHA!”. Kolmannella sivulla luki ”Verot PAHA!”, neljännellä ”Verot HYVÄ!” ja niin edelleen. Puolella sivuista oli tällainen teksti, ja loppupuoli kirjasta oli tyhjiä sivuja.

Heidi tuskastui kirjan mielipiteiden vulgaariuteen ja päätti kirjoittaa kirjaan hyvin perustellun mielipiteen yhteiskunnan teknologisoitumisesta. Hän otti kirjan vieressä olevan kynän, kastoi sitä mustepullossa ja aloitti ensimmäiselle tyhjälle sivulle mielipidetekstin katsauksella teknologian historiaan.

Sitten hän esitteli saastumisen aiheuttamia ongelmia käyttäen nokkelia kielikuvia, sitten ihmisen vieraantumista nyky-yhteiskunnassa heittäen vähän ironiaa sekaan. Lopuksi tuli

vielä katsaus tulevaisuusskenarioihin. Erikseen ne skenariot, joissa ilmastonmuutos tuhoaa sivilisaation, ja ne, joissa sivilisaatio selättää ilmastomuutoksen ja jatkaa nykyä. Heidän käsiala oli pientä ja kirjan sivu iso, joten perusteellinenkin mielipide mahtui yhdelle sivulle.

Kun Heidi oli saanut mielipidekirjoituksensa valmiiksi, hänen tekstinsä kirjan sivulla haalistui hänen silmiensä edessä näkymättömiin. Sen tilalle ilmestyi teksti: ”Teknologian kehitys PAHA!”

Kroketti

”Tämä on ihan tylsä peli”, Pikku-Ville sanoi. ”Koko ajan vaan sitä samaa.”

Oli kaunis kesäpäivä, ja isä oli raahannut Pikku-Villen pois Xboxin äärestä, pihalle pelaamaan krokettia. Peli ei kuitenkaan maistunut, Ville oli selvästi kiinnostuneempi videopeleistä.

”Mitenhän pelistä saisi mielenkiintoisemman?” isä kysyi.

”Mä tiedän! Tämä portti on nyt superportti. Siitä saa kaksi lisälyöntiä.” Ville laittoi porttia vasten punaisen hiekkalapion. ”Ja tämä on bonusportti. Siitä saa sata bonuspistettä.” Vihreä hiekkalapio. ”Ja tämä portti on teleport. Siitä pääsee suoraan loppukepin viereen.” Sininen hiekkalapio.

Isä myhäili. Tämä krokettiversio oli selvästi saanut vaikutteita videopeleistä, mutta Ville oli silminnähden innoissaan. Olihan se kasvavalle lapselle hyväksi puuhailla ulkona.

Peli alkoi. Isä kiersi rataa, mutta Ville löi pallonsa yhä uudelleen bonusportin läpi keräten lisää ja lisää bonuksia. Isä ei ihan ymmärtänyt, kuinka bonuspisteet vaikuttivat pelin kulkuun, krocketissähan ei laskettu pisteitä, vaan pelin voitti radan ensimmäisenä läpäissyt. Isän pallo meni superportista, ja isä löi kaksi lisälyöntiänsä. Ville keräsi yhä bonuksia.

Sitten isän piti lyödä pallo läpi teleportista. Isä mietti, kuinka se toimisi. Pallo varmaan kannettaisiin käsin loppukepin viereen. Isä löi. Teleport-portin kohdalla pallo katosi kuin tuhka tuuleen, ja isä oli äimänä.

”Minne se pallo meni?” Isä kysyi.

”Täällä se on”, Pikku-Ville huusi. Isä katsoi, ja isän pallo oli toden totta loppukepin vieressä.

Mestarien mestari

Tervetuloa kortteeriini, kuningatar Kalistana. Kosin sinua erityisestä syyistä. Tiedän, että olet omapäinen etkä alistu muiden oikkuihin. Siksi isälläsi, Takystanin kuninkaalla on ollut vaikeuksia naittaa sinua. Minä tervehdin tätä piirrettäsi ilolla.

Latverian kuninkaana osani on suhteellisen miellyttävä. Alamaiseni täyttävät pienimmätkin toiveeni, ja saan järjestää Latverian yhteiskunnan kuten haluan. Hallitsen itsevaltaisesti. Vain suurin toiveeni ei ole toteutunut: Tahdon voittaa shakkipelin.

Kyllähän alamaiseni pelaavat käskystäni shakkia kanssani niin paljon kuin haluan, mutta he antavat minun voittaa. Näin peli ei ole koskaan todellinen kamppailu, eikä sen voittokaan ole todellinen voitto. Todellinen voitto ansaitaan, sitä ei saada lahjana. Todellisessa pelissä kumpikin tekee parhaansa voittaakseen, ja paremmin pelaava voittaa. Vain todellisessa pelissä ansaittu voitto on todellinen voitto, ja vasta häviön mahdollisuus tekee voitosta arvokkaan.

Voitin kerran Latverian mestaruusturnauksen voittajan ja Latverian shakkiliitto myönsi minulle Mestarien mestarin arvonimen. Silti olen vain keskinkertainen pelaaja, jos sitäkään. Pelissä kehittyminen vaatisi todellisia pelejä, ei huvitukseksi järjestettyjä sopupelejä. Se vaatisi sitä, että virheistäni rangaistaisiin häviöllä.

Alamaisuutta hallitsijaansa kohtaan on iskostettu latverialaisten mieliin sukupolvien ajan. Siksi heille on mahdoton ajatus, että he päihittäisivät kuninkaansa. Olen käskenyt heitä pelaamaan minua vastaan tehden parhaansa voittaakseen, mutta se on johta-

nut vain siihen, että he esittävät pelaavansa vakavissaan, kurtistelevat kulmiaan muka miettiessään siirtojaan ja esittävät harmistunutta hävitessään. Kerran sanoin eräälle mestaritason pelaajalle seivästäväni hänet, jos hän ei voita minua. Lopputulos oli se, että hän hermoili koko pelin ajan. Yhtäältä hän koki tarvetta hävitä, toisaalta kuolemanpelkoa, ja ristiriita sai hänet pelaamaan kammottavan huonosti. Voitin pelin leikiten.

Rakas Kalistana, ennen kuin antaudumme häyöön iloihin, minulla on sinulle pieni toive. Tiedän, että osaat pelata shakkia hyvin ja tiedän, että luonteeltasi kammoat häviötä ja alistumista. Tässä on shakkilauta. Tee parhaasi voittaaksesi minut. Jos onnistut, sitä parempi.

Utopian loppu

Kapteeni käveli kaleerin kannella ja kutsui luotsin luokseen.

”Kuinka luulet heidän suhtautuvan meihin?” kapteeni kysyi luotsilta.

”He varmaan pitävät teitä taikauskoina hölmöinä”, luotsi vastasi. ”He luottavat tiukasti havaintoihinsa ja logikkaan. Heidän mielestään esimerkiksi jumalia ei ole olemassa.”

”Ovatko he sitten kaikesta samaa mieltä keskenään?”

”Tosiasiakysymyksistä pääosin kyllä, ja silloin kun niistä nousee erimielisyys, se ratkaistaan rationaaliseen argumentaatioon perustuvalla debatilla. Tosiasioista ei kuitenkaan voi loogisesti päätellä arvoja, joten heistä jokainen valitsee arvonsa vapaasti.”

”Jos he kerran ovat erimielisiä siitä, kuinka pitää toimia”, kapteeni ihmetteli, ”niin ovatko he kiinni toistensa kurkuissa koko ajan?”

”Ei”, luotsi vastasi. ”Heillä on lait, kuten murhaamisen ja varastamisen kieltö, jotka mahdollistavat sopuisan yhteiselämän. Lait eivät kuitenkaan ota kantaa arvokysymyksiin yhtään enempää kuin on välttämätöntä. He kunnioittavat jokaisen yksilön oikeutta elää omien arvojensa mukaan.”

”Entä heidän puolustuksensa?”

”He luottavat puolustuksessaan salamyhkäisyyteen, siihen, että heidän saarensa pysyy salassa koko ajan. Nyt kun minä kerroin heidän saarestaan keisarinnalenne, he ovat täysin teidän armoillanne.”

”Niin”, kapteeni sanoi. ”Meillä on kaleereissamme tuhat soturia,

jotka ovat uskollisia keisarinnalle ja jumala Yghirille. Heidän avul-
laan me saamme yhden saaren valloitettua.”

Hyvä ja paha

Pikku-Joonas käveli kadulla, kun häntä vastaan käveli setä, jolla oli yllään musta, risainen niittinahkatakki ja punainen pystytukka keskellä päätä. Koulussa koviksilla, jotka kiusasivat Joonasta oli mustat niittinahkakit, joten setä sai Joonaksen varuilleen. Sitten Joonas havaitsi sedän käsissä olevat pullon ja tupakan sekä kuuli sedän örinän. Joonas ajatteli, että setä oli juoppo. Äiti oli varoittanut Joonasta juopoista, koska ne olivat arvaamattomia. Ja kotona Joonakselle oltiin painotettu, kuinka tuhmaa tupakointi oli. Joonasta pelotti.

Setä kohotti kätensä nyrkissä pystyyn ja huusi: ”Natsit pois Heltingistä! Natseja vastaan!”

Joonas meni hämilleen. Äiti aina puhui, kuinka pahoja ihmisiä natsit olivat. Vastustivat maahanmuuttoa. Tuollaisen tuhman sedän olisi ennemmin odottanut olevan liitossa natsien kanssa kuin vastustavan heitä. Joonas ei tiennyt mitä ajatella. Kovistakki, juopon pullo, ja silti setä oli hyvällä asialla, natseja vastaan, vaikka hänen huutoonsa olikin tullut rumalla, aggressiivisella äänellä, joka sekin pelotti Joonasta. Joonas yritti tekeytyä niin pieneksi kuin mahdollista, että setä ei kiinnittäisi häneen huomiota. Sedän ristiriitaisuudessa oli Joonaksen mielestä jotain todella kammottavaa. Katsekontaktia vältellen Joonas ohitti sedän.

Vaikka Joonas ei vielä ymmärtänytkään vielä tilannetta, vanhempansa hän tajusi, mistä oli kyse: Absoluuttista paha ei ole olemassa,

vaan pahuus on vääristynyttä hyvyyttä.

Kolme demiurgia

Kerran kolme demiurgia loi kukin oman maailmankaikkeutensa, ja sinne oman ihmisensä.

Ensimmäinen demiurgi halusi itse määrätä kaikesta. Hän halusi ihmisen noudattavan luojaansa suunnitelmaa ja olevan tottelevainen. Niinpä hän loi ihmisestä sellaisen, ettei tällä ollut muuta mahdollisuutta kuin totella. Asiat maailmankaikkeudessa etenivätkin harmonisesti demiurgin suunnitelmien mukaan, ja kaikki maailmankaikkeudessa olivat onnellisia.

Toinen demiurgi halusi ihmisen kehittyvän. Hän halusi ihmisen kokeilevan, keksivän ja tekevän asioita, jotka eivät olleet edes mieleen demiurgille. Lopulta hän halusi ihmisen kasvavan suuremmaksi kuin hän itse. Niinpä hän antoi ihmiselle vapaan tahdon. Ihminen keksikin, kokeilikin ja loikin. Lopulta ihminen oli kasvanut suuntaan, jota demiurgi ei ollut edes pystynyt kuvittelemaan ja ihminen ylitti kaikki luojaansa odotukset.

Kolmas demiurgi halusi myös määrätä itse kaikesta. Hän halusi ihmisen tottelevan, mutta jostain kumman syystä hän antoi ihmiselle vapaan tahdon. Hän antoi ihmiselle myös säännöt, joita noudattaa. Ihminen kuitenkin kapinoi välittömästi luojaansa vastaan. Ihminen teki mitä mieli, ja demiurgi yritti kurittaa ihmistä ruotuuun rangaituksilla ja vaatimuksilla. Kuten arvata saattaa, asiat eivät sujuneet tässä maailmankaikkeudessa ollenkaan, ja kaikki olivat onnettomia.

Syy ja seuraus

Kerran lääkäri havaitsi konstaapeli Kaarelalla tippurin. Kun asiaa selviteltiin, paljastui, että hän oli saanut sen vaimoltaan. Vaimo puolestaan oli saanut sen postimieheltä, ja postimies rouva Bergholmilta. Rouva Bergholm oli saanut sen aviomieheltään johtaja Bergholmilta, joka oli saanut sen sihteeriltään rouva Gosbergiltä. Gosberg puolestaan oli saanut tippurin aviomieheltään, joka oli saanut sen rouva Laristolta.

Kaikki nämä olivat työssäkäyviä ihmisiä, kunnollisia perheenisiä ja -äitejä, jotka vain olivat joutuneet salakavalan sairauden uhreiksi.

Kun selviteltiin, mistä rouva Laristo oli saanut sarauden, paljastui, että hän oli saanut sen Reino Väntiltä. Reino oli työtön renttu, joka oli usein nähty istumassa oluella kaupungin baarissa hiukset pesemättöminä.

Reino Väntti siis oli kaiken pahan alku ja juuri. Hänen syytään oli, että konstaapeli Kaarelalla, rouva Kaarelalla, postimiehellä, rouva Bergholmilla, johtaja Bergholmilla, rouva Gosbergillä, herra Gosbergillä ja rouva Laristolla oli tippuri.

Osa III

Kummitusjuttuja

Necronomicon-ilmio

Phillip oli Miskatonicin yliopiston kirjastossa. Hän valitsi summutikassa kirjan hyllystä ja alkoi lukemaan sitä. Kirja oli Necronomicon, ja se kertoi, kuinka maailmankaikkeutta hallitsevat julmat olennot ja voimat, jotka eivät välitä ihmisten hyvinvoinnista. Luettuaan vähän matkaa Phillip totesi, että kirjan sanoma oli niin hirveä, että hän sekoaisi, jos hän jatkaisi lukemista.

Niinpä hän poimi toisen kirjan. Tällä kertaa käsiin sattui fysiikan alkeisoppikirja. Phillipin mielestä kirja oli kuitenkin vaikeatajuinen, ja lukeminen takkusi sen takia. Ymmärrysvaikeuksien takia Phillip tunsu itsensä pieneksi ja mitättömäksi, ja se masensi häntä.

Phillip tuli siihen tulokseen, että tietokirjat ovat hänelle liian vaativia. Niinpä hän meni kirjaston kaunokirjallisuuden osastolle, ja luettavaksi osui Dostojevskin romaani. Vähän aikaa luettuaan Phillip tuli siihen tulokseen, että opus oli liian tylsä ja puiseva, ja hän pitkästyisi kuoliaaksi, jos hän jatkaisi lukemista.

Phillip totesi, että kirjat eivät taida sopia hänelle. Niinpä hän meni kotiinsa ja avasi telkkarin. Sieltä tuli uutislähetys, jossa kerrottiin sodasta Lähi-Idässä. Ihmisiä kuoli, ja sadattuhannet joutuivat pakolaisiksi. Kanssaihmissen kohtalo ahdisti Phillipiä, ja hän katsoi parhaaksi vaihtaa kanavaa.

Toiselta kanavalta tuli suosittu sitcom. Hahmot toilailivat, ja naurunauha ilkkui hahmojen kommelluksia. Phillip tunsu myötähäpeää hahmojen tekemisten johdosta, ja nolotus pakotti vaihtamaan kanavaa vielä kerran.

Tällä kertaa Phillip osui musiikkivideokanavalle. Pophitit olivat Phillipistä mukavaa kuultavaa. Ne eivät herättäneet hänessä mitään ikäviä tuntemuksia. Koko illan hän kuunteli hauskoja ralleja, joiden tahdissa kuvat vaihtuivat ruudulla.

Tästä lähin Phillip muistikin aina suojata itsensä kaikelta ikävältä informaatiolta. Musiikkivideoista tuli käytännössä ainoa asia, jota hän mistään mediasta seurasi. Oikeastaan hän oli sen seurauksena varsin tyytyväinen elämäänsä.

Tullimaksu

Olin kerran ystäväni Jannen kanssa eksynyt kaupunkimme huonomaineiseen osaan, ja etsiessämme ulospääsyä eteemme ilmestyi suuri puisto. Puisto oli täynnä rähjäisiä ihmisiä kampaamattomine hiuksineen, ja jokaisella heistä oli kaljatölkki. Ihmisten kasvot olivat kalpeat, ja ilmeettöminä he ryystivät kaljaa tölkeistään. Puiston käyttävät ja nurmikot olivat täynnä tupakantumpeja.

Kaljaporukoiden olettaisi pitävän melua, mutta tässä puistossa oli hiirenhiljaista. Edes tuuli ei suhissut. Äänettömyys hämäännutti meidät, ja ajattelimme siksi, että puisto on turvallinen. Koska sen kiertäminen olisi vienyt aikaa, ajattelimme kulkea puiston läpi.

Kun olimme kulkeneet jonkun matkaa puistossa, eräs rähjäisistä, kalpeista hahmoista ilmestyi eteemme.

”Olisiko sinulla heittää euroa? Kaljaa tekisi mieli”, hahmo kysyi minulta.

Jokin miesparassa vetosi minuun. Ehkä se oli hänen surkea hahmonsansa, tai sitten hänen rehellisyytensä, kun hän mainitsi suoraan rahan aiotun käyttötarkoituksen. Annoin euron miehelle.

Kun olimme kulkeneet jonkun matkaa eteenpäin puistossa, sama näytelmä toistui, mutta tällä kertaa rahapyyntö esitettiin Jannelle.

”Ei ole käteistä, on vain kortteja”, Janne sanoi. Euro hänellä olisi todennäköisesti ollut, mutta periaatteesta Janne ei antanut rahaa kerjäläisille. Hänen mielestään spuget saivat aivan tarpeeksi rahaa sossusta.

Kun Janne oli saanut lauseensa loppuun, hänen ääriiviivansa al-

koivat hämärtyä. Vähitellen Janne katosi olemattomuuteen silmieni edessä. Säikähdin ja kiihdytin askeleitani. Kävelin pikavauhtia ja halusin vain pois tuosta kirotusta puistosta.

Lopulta pääsin turvallisesti ulos puistosta ja löysin tieni kotiin.

Vähitellen muistoni puistoepisodista alkoi haalistua mielessäni, enkä enää ollut varma, oliko sitä tapahtunut ollenkaan. Sama kävi Jannen muistolle. Lopulta en enää ollut ollenkaan varma, oliko minulla ollut ystävää nimeltä Janne, vai oliko hän pelkkää unta.

Kerran myöhemmin kävelin samassa kaupunginosassa ja epähuomiossa lähdin oikaisemaan saman puiston halki, vaikka se olikin täynnä kalpeita, kaljoittelevia hahmoja.

Yhtäkkiä eteeni ilmestyi Janne. Tuskin tunnistin häntä, koska hänen ennen skarppi olemuksensa oli muuttunut rähjäiseksi. Kampaus oli kasvanut muodostaan, ja hänen silmälasinsa oltiin korjattu teipillä. Kasvot olivat kalvenneet, ja eleettömällä äänellä hän pyysi:

”Olisiko sinulla heittää euroa? Kaljaa tekisi mieli.”

Helvetin enkelit

Teuvo tunsi nenässään rikinkatkun, ja savupilvi ilmestyi huoneeseen. Savupilvestä astui esiin Lucifer.

Aikoinaan Teuvo oli kyllästynyt koodiapinan työhönsä. Hän oli tehnyt sopimuksen paholaisen kanssa, ja sen johdosta hän olikin rikastunut, jättänyt työnsä ja ostanut kartanon syrjäseudulta. Vastineesta puhuttaessa paholainen oli vain sanonut, että Teuvo jäisi palveluksen velkaa.

Nyt Lucifer oli saapunut vaatimaan omaansa. Lucifer ojensi Teuvolle mustitikun ja sanoi:

”Tikulla on virus, joka verkkoon levitessään alkaa lähettämään kaikille netinkäyttäjille saatanallista spämmiä. Yksikään spämmifiltteri ei suojaa siltä. Sinun tehtäväsi on vain levittää virusta internetissä.”

Spämmäys soti Teuvon omaatuntoa vastaan enemmän kuin mikään muu, paitsi ehkä keskustelupalstoilla trollaaminen. Kun Teuvo yritti sanoa Luciferille vastaan, tämä sanoi vain:

”Meillä on kyllä keinomme saada sinut tottelemaan.”

Lucifer katosi savupilveen, ja Teuvo pyöritteli muistitikkuja kädessään. Ei, hänen omatuntonsa ei sallisi spämmiviruksen leviättämistä. Teuvo työnsi tikun kirjoituspöytänsä laatikkoon ja päätti unohtaa koko homman.

Illalla, kun oli pimentynyt, alkoi ukkosmyrsky. Taivas jyrisi ja salamat välkkyivät. Kun Teuvo meni katsomaan showta ikkunasta, hän

näki, kuinka salammat alkoivat muodostaa ikään kuin tietä alas taivaalta. Reitti rakentui, ja Teuvo havaitsi sen päättyvän hänen omalle pihalleen.

Ukkosenjyrinän seasta alkoi kuulua vaimea moottorinpärinä. Pärinä voimistui vähitellen, ja Teuvo näki jotain laskeutuvan taivaalta kohti hänen pihaansa.

Reittiä pitkin ajoi Teuvon pihaan kymmenkunta moottoripyörää. Niiden kuskit olivat punaisia, suippokorvaisia, mulkosilmäisiä, ja kuskeilla oli punaiset lepakonsiivet. Kuskit olivat alasti lukuunottamatta mustia nahkaliivejä, ja liivien selässä luki 'Helvetin enkelit'.

Ensitöikseen helvetin enkelit ajoivat Teuvon pihalla kumoon kaikki istutukset. Sen jälkeen ne alkoivat ottamaan pihalla kiihdytyskilpailuja, keulimaan ja ajamaan nurmikkoon moottoripyörien takarenkaiden piirtämiä tiukkoja ympyröitä. Moottoripyöristä kantautui Teuvon asuntoon helvetillinen pärinä.

Koko yön helvetin enkelit jatkoivat kisailuaan, eikä Teuvo saanut koko yönä nukutuksi pärinältä yhtään. Aamun tullen helvetin enkelit palasivat näkymätöntä tietä pitkin taivaalle.

Sama toistui joka yö. Helvetin enkelit päristelivät Teuvon pihalla yöt läpeensä, ja Teuvo kärsi helvetillisestä univajeesta. Teuvo yritti paikata univajetta nukkumalla päivällä, mutta heti kun hän oli mennyt pitkälleen, moottoreiden pärinä alkoi soida hänen korvissaan, eikä nukkumisesta tullut mitään.

Parin viikon päästä Teuvo totesi, että näin ei voi jatkua. Hän suostuisi tekemään Luciferin antaman tehtävän. Teuvo otti muistikun pöytälaatikostaan, ja vapisevin käsin hän avasi tietokoneensa. Väsymyksen vallassa hän tuskin muisti salasanaansa. Kun Teuvo yritti ladata virusta verkkon, hän havaitsi, että univajeeltaan hän ei enää muistanut, kuinka se tehdään!

Fakiirin kirous

Jussi oli edesmenneen isoisänsä talon ullakolla. Hän kävi isoisän jäämistöä läpi, ja muiden roippeiden alta löytyi avaamaton tupakka-aski. ”Itämaisia Fakir Savukkeita”, sen kannessa luki 1940-lukulaisella fontilla. Jussi ei ollut koskaan maistanut tupakkaa, mutta jokin herätti Jussin mielihalut. Ehkä se oli askin kanteen painettu kuva turbaanipäisestä askeetikosta, jolla kärysi sikari suussa.

Jussi otti savukkeen askista ja meni polttamaan sitä verannalle. Ensinnäkin tupakansavu yskitti häntä, mutta nopeasti hän oppi oikean imemistekniikan, ja savuke hupeni hänen sormiensa välissä.

Puolen tunnin päästä, kun Jussi oli taas ullakolla, hän sai kaa-mean yskimiskohtauksen. Yskältään hän ei saanut henkeä, ja päässä alkoi huipata. Onneksi yskänkohtaus laantui lopulta, ja Jussi palasi alakertaan. Hän päätti levätä loppupäivän. Tupakka ei tosiaan sopinut hänelle.

Seuraavan kahden tunnin ajan yskänkohtaukset tulivat ja menivät, ja Jussi väsyi. Sitten iski kauhea himo polttaa uusi Fakir-savuke.

”Ehkä voisin polttaa vielä yhden”, Jussi ajatteli ja hoippui ullakolle hakemaan savuketta.

Poltettuaan savukkeen verannalla Jussi paneutui makuulle, ja seuraavat kaksi tuntia kuluivat yskiessä. Sitten iski taas himo, ja Jussi ryömi ullakolle saadakseen uuden Fakir-savukkeen. Ullakolle meneminen oli niin vaivalloista, että hän otti koko askin mukaansa ennenkuin alkoi könyämään alas.

Ilta kului Fakir-savukkeiden, makailun ja yskänkohtausten merkeissä. Lopulta, erään yskänkohtauksen jälkeen Jussi ei saanut henkeä ollenkaan. Hän kaatui ja menetti tajuntansa.

Patologin raportti: Vainaja on noin 30-vuotias, valkoihoinen ja keskimittainen. Hänen suustaan ja nenästään kasvaa ulos jokin kasvintapainen, mutta se on violetti ja limainen, eikä muistuta mitään maapallolla tunnettua lajia. Sen juuret näyttävät olevan kiinnittyneet vainajan keuhkoihin.

Aave

Villen rinnalla kulki aave. Se oli valkoutuinen ja huokaili surullisesti. Ei, se ei näyttäytynyt aina. Usein se pysytteli näkymättömissä ja ilmestyi vain kriittisillä hetkillä pelottelemaan Villen seurassa olevia ihmisiä.

Aaveen takia Ville oli saanut potkut työpaikastaankin. Eivät tietenkään olleet sanoneet niin suoraan, vaan olivat lavastaneet Villen toimistotarvikevarkaaksi ja antaneet fudut sillä tekosyillä. Todellisen synn kaikki kuitekin tiesivät. Villen työtoverit pelkäsivät aavetta.

Uutta työpaikkaa Villen oli mahdotonta saada. Aina, kun Ville oli työhaastattelussa, aave pilasi Villen mahdollisuudet ilmestymällä ja huokailemalla haastatteliijoille. Kukapa palkkaisi ihmistä, jonka olkapään taakse ilmestyy aave huokailemaan.

Yhteiskunnan tukien suhteen Ville huomasi olevansa väliinputoaja. Työkkäri ei pitänyt Villeä aaveen takia työkykyisenä eikä siksi suostunut maksamaan työttömyyspäivärahaa. Aave oli tietysti ilmestynyt työkkäriin ilmoittautumistilaisuudessa. Kela taas ei kelpuuttanut Villeä sairaaksi, koska aavetta ei hyväksyttävien sairauksien joukosta löytynyt, ja siksi sairaspäivärahaakin jäi saamatta. Aaveen vaivaamat olisivat tarvinneet oman tukiverkkonsa, ja sellaista ei tilan harvinaisuuden johdosta ollut.

Myös Villen sosiaalinen elämä kärsi. Aina, kun Ville ehdotti tapaamista entisille kavereilleen, nämä kieltäytyivät milloin milläkin tekosyillä. Todellinen syy tietysti oli se, että nämä olivat nähneet

Villen aaveen ja pelkäsivät sitä. Ja aina, kun Ville yritti tutustua baarissa uusiin ihmisiin, aave ilmestyi ja karkoitti uudet tuttavuudet. Aaveesta itsestään ei siitäkään Vилlelle seuraa ollut, koska ainoa puheentapainen, jota se päästi, oli surullinen huokailu.

Epätoivoissaan Ville ilmoittautui Skepsiksen haasteeseen. Skepsis ry oli nimittäin luvannut kymmentuhatta euroa sille, joka pysyisi kontrolloiduissa olosuhteissa tuottamaan yliluonnollisen ilmiön. Aaveen pitäisi käydä yliluonnollisesta ilmiöstä, ja palkintorahoilla Ville saisi laskut maksettua muutaman kuukauden. Testitilanteessa aave tietysti pysyi visusti piilossa, ja skeptikot nauroivat Villen pelolle. ”Taitaa olla sellainen aave, joka kyllä on muuten näkyvässä, mutta jota ujostuttaa testiolosuhteissa”, skeptikot sanoivat. Ville kyllä epäili, että syynä oli ennemmin aaveen ilkeämielisyys kuin ujous.

Jumalan karitsa

”No pitipäs sattua”, Jaakko kirosi mielessään. ”Nyt näiden kuvien latautumisessa kestää ikuisuus.”

Jaakko oli surffaillut netissä, ja juuri kun hän oli yrittänyt katsoa pornosivulta hemaisevan naikkosen kuvaa, mokkula oli vaihtanut nopealta 3G-yhteydeltä hitaalle GPRS-yhteydelle. Naikkonen oli hemaiseva, ainakin jos kasvoista pystyi jotain päättelemään, mutta kuvan lataus jumitti kaulan kohdalla, ja kriittiset paikat pysyivät piilossa.

Jaakko vaihtoi Facebookiin. 3G-yhteys palasi välittömästi. Kun Jaakko huomasi saaneensa kaistaa, hän palasi pornosivulle ja putosi välittömästi GPRS-yhteydelle.

”Mikä ihme siveysfilteri tässä on”, Jaakko kirosi mielessään.

Facebook toimi edelleen moitteettomasti, ja Jaakko kokeili piruuttaan viinan- ja tupakanvalmistajien kotisivuja. Nekin tahmasivat.

Koska päivän pornoannos jäi saamatta, Jaakko päätti pitkästyksissään lukea Wikipediaa. Ensin Wikipedia toimi moitteettomasti, mutta sitten evoluutiota käsittelevät sivut alkoivat tahmaamaan. Samoin sivut, jotka käsittelevät muita uskontoja kuin kristinuskoa. Jonkun ajan päästä muutkin sivut lakkasivat toimimasta. Mokkula vilkutti GPRS-yhteyttä, eikä mikään latautunut.

Etsiessään vikaa Jaakko huomasi, että Wikipedian kristinuskoa käsittelevät artikkelit toimivat moitteettomasti. Jaakko oli ateisti,

mutta häntä kiinnostivat uskonnot ilmiönä, ja niinpä hän päätti tutkia kristinuskkoa käsitteleviä artikkeleita. Hän surffaili niillä aikansa, kunnes osui uutta pientä kristillistä yhdyskuntaa ”Jumalan karitsat” käsittelevään artikkeliin.

”Mikähän pulju tämäkin oikein on”, Jaakko mietti.

Wikipedia-artikkeli oli lyhyt ja epäinformatiivinen, mutta artikkelissa oli linkki Jumalan karitsojen omalle kotisivulle. Jarkko klikkasi sitä, ja kotisivu latautui kuin unelma, vaikka se kuvien ja animaatioiden johdosta vaikuttikin kaistaa vaativalta.

Jumalan karitsojen kotisivut osoittautuivat laajaksi tietopakettiksi liikkeen opista, organisaatorakenteesta, etiikasta ja elämäntavasta. Kyseessä oli pieni, konservatiivinen kristillinen yhteisö, joka vastusti mm. ehkäisyä, esiaviollista seksiä, evoluutioteoriaa ja naisten tasaveroista asemaa miesten kanssa.

Jumalan karitsojen sivut latautuivat silmänräpäyksessä, ja ne oli kirjoitettu niin vetävästi ja hyponoottisesti, että puolessatoista tunnissa Jaakko vakuuttui liikkeen opin totuudesta. Niinpä hän etsi sivun alalaidasta Lahjoita-napin ja lahjoitti siltä istumalta liikkeelle kaksituhatta euroa.

Rapakunnossa

Jyrki oli vastikään muuttanut, ja hän oli parhaillaan testailemassa uuden asuntonsa läheisiä lenkkipolkuja. Juostuaan kaksi kilometriä hän huomasi olevansa niin piipussa, että hän ei jaksanut jatkaa. Tämä oudoksutti Jyrkiä, koska yleensä viidenkään kilometrin juokseminen ei tuottanut ongelmia. Viimeisillä tahdonvoimillaan hän juoksi kolmensadan metrin matkan asunnolleen.

Kun Jyrki oli hikisenä ja huohottavana talonsa rapussa, hän tapasi uuden naapurinsa.

”Oletko asunnon 54 uusi asukas?” naapuri kysyi.

Jyrki vastasi myöntävästi.

”Lenkillä vai?” naapuri kysyi, joskin ilmeisen retorisesti ja jatkoi: ”Asuntosi edellistä asukasta ei olisi saanut houkutelua lenkille mitenkään. Mässytti TV:n ääressä roskaruokaa kaikki päivät. Siksi hän kuolikin nelikymppisenä sydänkohtaukseen.”

Näkemiin-toivotusten jälkeen kumpikin poistui asuntoonsa.

Jyrkiä hänen lenkkipolku epäonnistumisensa kummastutti. Kuntonsa rapistumisen estämiseksi hän päätti lisätä terveysvaikutteisia jogurtteja ja vitamiinilisiä ruokavalioonsa.

Ruokavalion muutos ei kuitenkaan auttanut. Päivittäisillä iltalenkeillään Jyrki pystyi juoksemaan yhä lyhyempiä ja lyhyempiä matkoja. Hän ryhtyi syömään tiukasti ruoka-aineempeyrän mukaan ja lisäsi ohjelmaansa kuntosaliharjoittelua.

Kaikesta huolimatta Jyrkin kunto rapistui. Hänen ihonsa huononi, ja hänelle alkoi kasvaa kaljamaha, vaikkei hän edes juonut kaljaa.

Hänen kaverinsa epäilivät, että hän ei enää viitsinyt huolehtia kunnostaan. Eivät uskoneet, vaikka Jyrki vakuutti tekevänsä kaikkensa kuntonsa eteen.

Jyrki kävi lääkäriilläkin, mutta tutkimuksissa hänestä ei mitään varsinaista sairautta löytynyt. Lääkäri piti Jyrkin oireita seurauksena epäterveellisistä elämäntavoista, eikä uskonut, kun Jyrki vakuuteli huolehtivansa kunnostaan. Lääkärikäynnistä Jyrki ei kostunutkaan muuta kuin ohjeen syödä terveellisesti ja liikkua.

Jyrki jätti viimeisetkin sunnuntaiset makeat välipalat pois ruokavaliostaan. Siitä huolimatta kunto rapistui. Hän hengästui noustessaan portaat toisen kerroksen asuntoonsa, eikä hän työpäivän jälkeen enää jaksanut tehdä muuta kuin löhötä sohvalla.

Eräänä iltana, kun Jyrki istui voipuneena sohvalla, hänen viereensä istumaan materialisoitui lihava, nelikymppinen mies, jonka ääriiviivat olivat hiukan utuiset. Mies avasi telkkarista lätkämatsin, ja miehen käteen materialisoitui avonainen sipsipussi. Jyrki oli niin voipunut, ettei nähnyt materialisoitumisissa mitään kummallista.

Mies tarjosi Jyrkille sipsipussia. Jyrki otti kourallisen ja alkoi syödä sipsejä hyvällä ruokahalulla.

Matematiikanopettaja

Kahdeksannen luokan alussa Sannan luokkaa opettamaan oli tullut uusi matematiikanopettaja, herra Esilyhde. Ensimmäisellä matematiikantunnilla Sanna huomasi heti, että hän ei pysynyt opettajan opetuksessa kärryillä. Opettaja selitti asioita niin vaikeita sanoja käyttäen. Puolessavälissä tuntia Sanna vilkaisi luokkaa ja huomasi, että juuri kukaan ei enää yrittänytkaan seurata opetusta. Poikkeuksen muodostivat Risto ja Anna, luokan hikirit, jotka tuijottivat liitutaulua kuin hypnotisoituina. Kaavat vilisivät taululla.

Opettaja antoi niin paljon kotitehtäviä, että Sannalta meni niihin kaksi tuntia, eikä hän silti saanut tehtyä tehtävistä kuin kolmanneksen. Seuraavalla tunnilla opettaja kutsui oppilaita taululle ja nolasi oppilaat taululla, kun nämä eivät osanneet esittää oikeita ratkaisuja kotitehtäviin. Vain Anna ja Risto olivat saaneet kaikki tehtävät tehtyä, ja kun Sanna kysyi heiltä tunnin jälkeen asiasta, heiltä ei ollut mennyt tehtäviin aikaa kuin puoli tuntia.

Matematiikan tunnit jatkuivat samaan tapaan: Lähes kaikki olivat opetuksesta pihalla, kotitehtäviä tuli paljon, ja vain hikirit saivat ne tehtyä.

Syksyn aikana koulun oppilaita myös katosi kokonaan. Jo syksyn ensimmäisenä päivänä Marko oli puuttunut luokasta, eikä kukaan tiennyt hänen olinpaikastan. Lisää oppilaita katosi, yksi noin parin viikon välein. Koulun oppilaat ja vanhemmat olivat rauhattomia, eivätkä poliisin tutkimuksetkaan tuoneet valaistusta asiaan.

Eräänä marraskuisena iltapäivänä Risto ja Anna pyysivät San-

naa Riston kotiin opiskelemaan matematiikkaa. Lupasivat auttaa Sannaa ymmärtämään sitä. Kun Sanna astui Riston kotiin, hän havaitsi, että paikalla oli Riston ja Annan lisäksi myös muita koulun hikareita. Hikarit hyökkäsivät Sannan kimppuun ja sitoivat ja suukapuloivat tämän.

Ovikello soi, ja herra Esilyhde saapui paikalle. Sanna lastattiin Esilyhteen autoon, ja Esilyhde, Sanna ja hikarit siirtyivät Esilyhteen luokse.

Esilyhteen kellarissa oli alttari, ja sen ympärille lattiaan piirretty pentagrammi. Sanna laitettiin siteissä alttarille, ja hikarit ja Esilyhde kokoontuivat Sannan ympärille.

Mustat kynttilät sytytettiin, ja porukka alkoi messuamaan:

”Lucifer, ota vastaan tämä uhri ja anna meille hedelmä hyvän ja pahan tiedon puustasi!”

”Pimeyden valtiias, ota lahjamme ja anna meille ymmärrystä, jolla ratkaista matematiikan tehtäviä!”

”Musta ruhtinas, ota vastaan uhrimme ja anna meille voimaa laskea!”

Ja niin edelleen. Lopulta herra Esilyhde otti tikarin ja lävisti sillä Sannan sydämen.

Lempilapsi

Petteri oli kuusivuotias, mutta hän ei ollut vanhempiensa lempilapsi. Heidän lempilapsensa oli Petterin kolmevuotias pikkuveli. Vanhemmat katsoivat pikkuveljen kolttosia läpi sormien ja antoivat hänen vapaasti härnätä Petteriä. Vasta kun Petteri hermostui ja yritti pistää pikkuveljelle kampoihin, vanhemmat puuttuivat asiaan ja toruivat Petteriä pikkuveljen kiusaamisesta.

Petterin syntymäpäivillä vanhemmat antoivat pikkuveljen syödä pelkän kuorrutuksen suklaakakkupalasta ja heittää loput palasta roskiin. Hetken päästä pikkuveli halusi lisää suklaakakkua ja saikin sitä. Ei olisi vastaava peli vedellyt Petterin kohdalla hänen ollessaan kolmevuotias.

Monena iltana, kun pikkuveli oli jo mennyt nukkumaan, Petteri oli kuullut pikkuveljen huoneen oven ohi kulkiessaan tämän huoneesta naurua. Häntä kummastutti, että mikä pikkuveljeä niin nauratti.

Syntymäpäivän iltana naurun kuuluminen toistui taas. Tällä kertaa Petteri päätti mennä tutkimaan. Hän raotti pikkuveljen huoneen ovea ja näki noin metrin pituisen ihmisenmuotoisen hahmon leijuvan pikkuveljen sängyn yläpuolella. Hahmolla oli tummansininen viitta ja tötteröhattu, jossa oli kuun ja tähtien kuvia.

”Heitetään lisää unihiekkaa, niin vanhemmat tykkäävät sinusta huomennakin”, hahmo sanoi ja heitti pikkuveljen päälle jotain kullankäristä, hohtavaa jauhetta. Kultasateessa pikkuveli nauroi sängyssään.

Hahmo heitti jauhettaan, ja pikkuveljen nauru vaihtui tasaiseen

hengitykseen. Pikkuveli oli nukahtanut. Tällöin hahmon viitta ja hattu katosivat, ja se muutti muotoaan ihmishahmosta muodottomaksi, violetin väliseksi möhkäleeksi, joka valui limaa ja sykki. Sillä oli yksi suuri, tuijottava mulkosilmä.

Petteri äännähti hiljaa kahuissaan. Möhkäle kuuli Petterin äänen ja kääntyi tätä kohti. Vähän aikaa tuijotettuaan möhkäle avasi valtaavan, täynnä torahampaita olevan suunsa ammолleen ja alkoi lähestyä Petteriä.

Rituaali

Pertti oli abiturientti suomalaisessa lukiossa, ja oppilaiden keskuudessa hän oli saanut luuserin maineen. Hän ei ollut luuseri sillä jännittävällä rappioromanttisella tavalla, johon liitetään huumeet ja rock'n'roll, vaan enemmän sellaisella nahjusmaisella tavalla. Hänellä ei ollutkaan ollut minkäänlaisia mahdollisuuksia saada tyttöystävää.

Naisettomuus vaivasi Perttiä, ja asian korjaamiseksi hän oli keksinyt juonen. Hän oli jättänyt eräälle nettikontaktipalstalle viestin, jonka mukaan hän etsi kumppania saatananpalvontarituaaliin. Pertti oli ateisti, joten oikeasta saatananpalvonnasta ei ollut kyse. Hän toivoi, että joku nainen vastaisi ilmoitukseen. Pertti kehittäisi rituaalin, joka sisältäisi riettaita tansseja alasti, ja toivoi rituaalin johtavan intiimimpään kanssakäymiseen. Pertti olikin saanut vastauksen naiselta nimeltä Jaana, mutta tämä tahtoi ensin tavata julkisella paikalla.

Kun Pertti tapasi Jaanan, Pertti ei olisi uskonut Jaanaa saatananpalvonnasta kiinnostuneeksi. Jaana oli Perttiä kymmenisen vuotta vanhempi, pienikokoinen, tummat hiukset nutturalla, vahvat silmälasit. Habituksen puolesta Jaanan olisi voinut kuvitella kirjastontädiksi. Jaana kertoi, että hänellä oli Saatanalle pyhitetty palvontapaikka asuntonsa kellarissa, joten rituaali voitaisiin järjestää siellä. Pertti suostui, vaikka hänen suunnitelmansa muuttuivatkin siltä osin, että hän ei olisi johtajan asemassa.

Kun Pertti saapui Jaanan asunnon kellariin, hän havaitsi mustaksi

maalatut seinät ja lattian sekä lattiaan punaisella piirretyn suuren pentagrammin. Jaana alkoi riisuutua ja käski Perttiä tekemään samoin. Perttiä jännitti ja innostutti, hänellä ei ollut aavistustakaan, mihin homma johtaisi. Kummankin riisuuduttua Jaana asetti mustat kynttilät pentagrammin kärkiin ja sytytti ne. Perttiä kummasutti, kuinka luontevasti Jaana liikkui alasti. Vaatteiden puuttuminen ei tuntunut vaikuttavan häneen lainkaan.

Jaana vähensi valaistusta ja selitti Pertille rituaalin kulun. He seisosivat kasvokkain pentagrammin keskustassa, Jaana lausuisi liturgiaa latinaksi, ja Pertti vastaisi jokaiseen Jaanan lauseeseen 'Ave Satani.' Pertti vastasi ymmärtäneensä.

Rituaali kulkikin sovitusti. Jaana lausui latinankielisiä lauseita, joissa usein mainittiin Lucifer tai Satan, ja Pertti vastasi sovitulla repliikillään. Alastoman naisen läheisyys sai Pertin kiihottumaan. Hän ei tiennyt, kuuluiko erektion saaminen asiaan, joten hän joutui pinnistelemään pitääkseen elimensä velttona.

Kun vuorolausumista oli jatkunut varttitunti, Jaana tarttui Pertin olkapäihin ja ohjasi tämän selälleen lattialle. Jaana itse asettui istumaan hajareisin Pertin vatsan päälle. Jaana katsoi ylöspäin ja huusi jotain latinaksi. Näkyi sinertävä valonväläys, ja Pertti näki, kuinka Jaana silmät muuttuivat oransseiksi ja pupillit pitkulaisiksi kuin kissalla. Tämän jälkeen Jaana tarttui tukevalla otteella Pertin päähän ja tappoi tämän vääntämällä niskat nurin.

Rituaali oli täytetty.

Ikuinen jälki-istunto

Saija oli lukion ensimmäisellä luokalla. Tänään hän oli kuitenkin varttitunnin myöhässä matematiikan tunnilta, ja kaiken lisäksi hän oli unohtanut, missä luokkahuoneessa tunti on. Niinpä Saija alkoi koputella luokkien ovia summamutikassa siinä toivossa, että hän osuisi oikeaan. Vihaiset opettajat avasivat luokkahuoneiden ovia Saijalle ja toruivat häntä tunnin häiritsemisestä turhaan.

Lopulta Saija osui oikeaan huoneeseen ja sai opettajalta moitteet ensinnäkin myöhästymisestä, mutta myös siitä, että hän oli koputellullaan häirinnyt koko koulun opetusta. Opettaja uhkasi, että jos Saija ei paranna tapojaan, tämä jäisi ikuiseen jälki-istuntoon.

Saija heräsi vuoteessaan kauhun vallassa. Tavallisesti hän oli tunnollinen oppilas, ja myöhästely ei sopinut Saijan minäkuvaan. Helpotuksen tunne valtasi Saijan, kun hän tajusi myöhästymisen olleen vain unta. Kun todellisuus sai enemmän jalansijaa Saijan mielessä, hän muisti kirjoittaneensa ylioppilaaksi kymmenen vuotta aiemmin ja suorittaneensa sen jälkeen tohtorintutkinnonkin fysiikassa. Saija nukahti uudelleen ennen kuin hän tajusi, että lukiossa ei oikeasti voi saada jälki-istuntoa.

Saija oli välitunnilla odottamassa ruotsintunnin alkua. Saija tajusi, että hänellä on läksyt tekemättä. Hän ei ollut muistanut, että tänään on ruotsia. Saija yritti tehdä läksyjä välitunnin aikana, mutta paljastui, että niitä oli kymmenisen sivua työkirjassa. Hän saikin tehtyä välitunnin aikana vain kaksi sivua.

Tunnilla Saija sai opettajalta moitteet läksyjen te-

kemättömyydestä. Opettaja korosti, että tämä oli jo toinen Saijan laiminlyönti saman päivän aikana ja antoi viimeisen varoituksen, että kolmas laiminlyönti johtaa ikuiseen jälki-istuntoon.

Saija heräsi hiestä märkänä. Hän pyöri sängyssä uskaltamatta nukahtaa, koska pelkäsi sen johtavan ikuiseen jälki-istuntoon, mutta lopulta uni vei voiton.

Saija oli koulupäivän viimeisellä tunnilla, jossa hänen piti palauttaa opettajalle kuviksen ryhmätyö. Saija tajusi, että heidän ryhmänsä oli vain rupertellut työn tekemisen sijaan, eikä heillä ollut esittää opettajalle mitään. Opettaja suuttui Saijalle ja määräsi tämän ikuiseen jälki-istuntoon.

Saija istui opettajan valvonnassa tyhjässä luokassa. Hänestä tuntui, että hän oli istunut jo jälki-istuntoa ikuisuuden, mutta tajusi ikuisuuden olevan tässä vain kielikuva. Jälki-istunnon pituudessa ikuisuus ei ollut kielikuva, ja ikuisuus ei lopu koskaan eikä edes vähene ajan kuluessa. Niinpä Saija joutuisi istumaan jälki-istuntoa vielä ikuisuuden.

Ambulanssimies koetti Saijan velttoa kehoa: ”Tämä tyttö ei nuku. Hän on koomassa.”

Kasarihevi

Elettiin 80-lukua. Jukka oli kymmenvuotias peruskoululainen, ja hän tykkäsi kuunnella heviä. Kissiä, W.A.S.P.ia, Mötley Crüeta, Iron Maidenia. Tai ei Jukka ollut ihan varma, tykkäsikö hän niin hevistä, mutta kuunteli kuitenkin, koska kaikki hänen kaverinsakin kuuntelivat.

Jukalla oli vain yksi kaveri, Mika, joka ei kuunnellut heviä. Mikan vanhemmat kuuluivat pieneen kristilliseen yhteisöön, ja yhteisön arvoihin ei hevi sopinut. Mika muistuttikin aina Jukkaa siitä, että hevimuusikot käyttävät huumeita ja palvovat Paholaista, ja Jukka itsekin sortuisi huumeisiin ja joutuisi Helvettiin, jos hän jatkaisi hevien kuuntelemista. Mika yritti saada Jukkaa innostumaan kirkko-kuoromusiikista, mutta peer pressure piti Jukan hevien kuuntelijana.

Eräänä iltapäivänä, kun Jukka oli kuuntelemassa Iron Maidenin Number of the Beastia Paholainen ilmestyi hänelle. Paholainen oli pukeutunut leopardileggingseihin, napaan asti avonaiseen paitaan ja punaiseen nahkarotsiin, ja sillä oli vaalea, tupeerattu mullet-kampa. Paholainen seisoi leveässä haara-asennossa perse alaspäinnettuna.

”Olet kuunnellut nyt niin paljon heviä, että kuulut nyt pysyvästi minulle, Luciferille”, Paholainen sanoi Jukalle. Jos kuvittellette, miltä Axl Rose kuulostaisi, jos hänen pallinsa jäisivät vetskarin väliin, saatte jonkunlaisen käsityksen Paholaisen äänestä. Sanottuaan virkkeensä Lucifer katosi.

Jukka pelästyi pahanpäiväisesti. Hän oli tottunut ajattelemaan,

että hevibändien saatanallisuus oli mainoskikka, ja hän täyttyi kauhulla nyt, kun totuus selvisi hänelle.

Hädissään Jukka soitti Mikalle ja kertoi koko jutun. Hän halusi pois Paholaisen kynsistä ja pyysi Mikalta apua.

Mika vastasi: ”Kuulitko mitä Lucifer sanoi? Olet pysyvästi hänen. Jumala ja Paholainen ovat sopineet, että sielusi kuuluu Paholaiselle. Mitään ei ole enää tehtävissä. Tämän jälkeen en enää voi olla kanssasi tekemisissä, Paholaisen palvelija.” Mika löi luurin Jukan korvaan.

Puhelinmyyjä

”Haloo?”

”Se on Mikko hautaustoimisto Ikiunesta, terve. Nyt olisi ruumisarkkuja kaupan. Halvalla lähtee.”

”En minä nyt oikein tiedä, kun meillä ei kukaan ole kuollut.”

”Mutta kannattaahan sellainen hankkia varastoon, jos vaikka kuolemantapauksia tulee. Lasten koot olisivat erikoistarjouksessa, että montako laitetaan?”

”En minä nyt osta.”

Riitta löi puhelinmyyjälle luurin korvaan. Ruumisarkkujen puhelinmyyntiä, kaikkea sitä kuulee. Riitta ajatteli, että onneksi hänen kahdeksanvuotias tyttärensä ei ollut vastannut puhelimeen. Olisi järkyttynyt pahanpäiväisesti.

Puhelinmyyjä oli sitkeä. Saman illan aikana hän soitti Riitalle vielä neljä-viisi kertaa, ja joka kerta sama myyntipuhe alkoi alusta. Kolmannella kerralla Riitta yritti sanoa myyjälle, että tämä ei soittelisi enää, mutta myyjä ei ottanut kuuleviin korviinsa. Jatkoivat vain myyntipuhettaan.

Seuraavana aamuna, kun Riitta oli töissä, puhelin soi taas. Riitta tuohtui, että soittaako se sama puhelinmyyjä taas. Hän meinasi jättää vastaamatta, mutta vastasi kuitenkin.

”Kuopion keskussairaala, päivää. Meillä olisi teille vähän ikäviä uutisia. Tyttärenne koulumatka päättyi tänä aamuna ikävästi. Hän kuoli liikenneonnettomuudessa.”

Kossua

Raimo oli vastikään muuttanut vaimoineen pieneen kirkonkylään, ja hän meni kylän ainoaan baariin juomaan kossuvissyn. Seuratessaan, kuinka baarimikko täytti hänen tilauksensa hän huomasi, että tämä käytti juomaan visyvettä ja Tapio-viinaa. Kun Raimo huomautti, että hän oli tilannut kossuvissyn, baarimikko murahti, että kossua ei tässä baarissa käytetä.

Illan aikana Raimo yritti kysellä kyläläisiltä, että kuinka on mahdollista, että baarissa ei ole kossua. Vanhemman polven kyläläiset olivat vaitonaisia ja vastasivat välttelevästi, mutta nuoremman polven kyläläisiltä hän kuuli kaksi tarinaa.

Ensimmäisen tarinan mukaan eräs kossulle perso kyläläinen oli lähtenyt auton rattiin juotuaan kossua ja tappanut kolarissa lapsen ja itsensä. Nyt kyläläiset kunnioittivat tuon onnettomuuden muistoa niin, että koko kylässä ei juotu kossua.

Toisen tarinan mukaan kossulle perso kuollut mies kummitteli kylässä, eivätkä kyläläiset halunneet pitää kossua lähettyvillään, koska se olisi houkutellut tuon haamun paikalle juomaan kossut.

Raimo ajatteli, ettei hän alistu kyläläisten taikauskoon, ja niinpä hän kävi seuraavana päivänä hakemassa naapurikunnan Alkosta pullon kossua.

Seuraavana iltana Raimo sai tiedon, että kylässä oli juuri tapahtunut liikenneonnettomuus. Hänen vaimonsa yli oltiin ajettu, ja yliajaja oli

kaasutellut tiehensä. Vaimo oli kuollut.

Raimo järkyttyi ja tajusi kaipaavansa drinkkiä. Kun hän meni viinakaapille sekoittaakseen itselleen kossuvissyn hän havaitsi, että kossupullo oli kadonnut.

Joulu

Oli lokakuun loppupuoli. Jani kulki rauhallisena arki-iltana kaupungilla tarkoituksenaan ostaa itselleen uusi paistinpannu.

Ulkoisten virikkeiden puute sai Janin uppoutumaan ajatuksiinsa. Hänellä oli mukava syksy edessä. Hänellä oli hyvin palkattu puolipäivätyö toimistossa, ja iltaisin hän treenaisi bändinsä kanssa. Edellisviikkoiset ensitreffit mukavan tytön kanssa olivat menneet hyvin, ja seuraavat treffit olisivat kahden päivän päästä.

Ainoa asia, joka varjosti Janin ajatuksia oli asepalvelus, joka alkaisi tammikuun alussa. Ajatus armeijasta pelottikin Jania. Hän ei tiennyt, kuinka hän selviäisi tiukan kurin ja fyysisten harjoitteiden kanssa. Rock'n'roll -elämä oli enemmän hänen makuunsa. Onneksi asepalveluksen alkamiseen oli vielä useita pitkiä, mukavia kuukausia.

Jani astui sisään tavarataloon ostamaan paistinpannua. Yllätyksekseen hän huomasi, että tavaratalossa oli jo täysi joulutohina päällä. Hyllyt notkuivat joulumakeisia, joka paikka oli ahdettu täyteen joulukoristeita ja kaiuttimista soi ”Kulkuset, kulkuset, kilvan helkkäilee.” Aloittivatpa he aikaisin tänä vuonna.

Paistinpannuosastolla Jani huomasi, että pannujen etiketeissäkin oli joulukuvia, ja kassalla myyjä tiedusteli, että pannaanko pannu lahjapakettiin. Jani sai pannun maksettua, ja ripein askelin hän käveli ulos joulumaaksi muuttuneesta tavaratalosta.

Kun Jani astui ulos, ensimmäinen asia, jonka hän huomasi oli Pelastusarmeijan joulupata. Seuraavaksi hän näki valtavia ihmisjoukkoja, jotka kantoivat kukkuroillaan olevia ostoskasseja. Jouluvalot-

kin oli jo laitettu kadun yläpuolelle. Joululaulujen kakofonia tulvi Janin korviin useiden eri kauppojen eteen asetetuista kaiuttimista.

Jani hieraisi silmiään ja katsoi päivämäärää iltalehden lööpistä. Siinä luki 23.12.

Performanssi

Istuin lämpimänä kesäiltapäivänä terassilla. Viereisellä kävelykadulla oli menossa performanssi. Ryhmä valkeisiin pukeutuneita tanssijoita tanssi suuren kaapin ympärillä jotain vääntelehtivää nykytaidetanssia. Vähitellen heitä seuraamaan kertyi ihmisiä. Tanssijat tekivät nopeita syöksyjä kohti yleisöä tanssin lomassa. Kiitin onneani, että en ollut mukana yleisössä, johon otettiin kontaktia.

Yksi tanssijoista veti erään yleisön jäsenen, miehen, tanssijoiden keskelle, ja tanssijat yrittivät saada miehen mukaan tanssiin. Mies vastusteli hiukan, mutta yritti lopulta matkia tanssijoiden liikkeitä, joskaan ei kovin menestyksekkäästi. Hetken päästä tanssijat työnsivät miehen kaappiin ja sulkivat sen oven.

Tämän jälkeen tanssijat ryhtyivät pitämään taukoa, ja yleisö kaikkosi. Vaikka kukaan muu ei tuntunut kiinnostavan asiaan huomiota, kaapissa oleva mies kummastutti minua. Jos hän olisi poistunut kaapista, olisin nähnyt sen, mutta näin ei käynyt.

Lyhyen tauon jälkeen tanssijat aloittivat uuden ohjelmanumeron. Tällä kertaa he pyörivät ympäri nopeasti ja liikkuvat toistensa lomitse. Samalla he pitivät ujeltavaa ääntä. Yleisöä kerääntyi, ja taas yksi yleisön jäsen vedettiin mukaan esitykseen. Yleisön jäsen työnnettiin taas kaappiin, mikä oli kummallista, koska edellinen kaappiin työnnetty ei ollut poistunut sieltä, eikä kaapissa ollut tilaa kahdelle ihmiselle. Tämän jälkeen tuli taas tauko.

Sama toistui vielä kolme kertaa. Joka kerta alkoi uusi nykytaide-

performanssi, yksi yleisön jäsen joutui mukaan, ja hänet työnnettiin kaappiin.

Viidennen kerran jälkeen tanssijat lähtivät pois kaappeineen. Uteliaisuuttani lähdin seuraamaan heitä turvallisen välimatkan päästä. He menivät syrjäisemmälle kadulle ja asettivat kaapin erääseen porttikongiin.

Tämän jälkeen tanssijat muuttivat muotoaan. Heidän valkoiset pukunsa alkoivat laajeta peittäen myös kädet ja kasvot, jotka ennen olivat olleet paljaina, ja tuo puku osoittautuikin ilmeisesti heidän ihokseen. He hoikkenivat ja kasvoivat puoli metriä pituutta. Heidän päänsä muuttuivat suipommiksi. He näyttivät aivan ulkoavaruuden asukkailta. Tämän jälkeen he yksi kerrallaan katosivat kaappiin. Kun viimeinenkin heistä oli kadonnut, myös kaappi hävisi silmiäni edessä.

Venäjän zombit

Lasautan zombia pumppuhaukilla rintaan. Se jatkaa etenemistään pari metriä ja kaatuu sitten. Toivottavasti lopullisesti. Jos niitä ampuu päähän, ne vain jatkavat kulkuaan. Olemme nalkissa pienellä helsinkiläisellä funkkishuoltoasemalla. Zombeja vyöryy huoltoasemaamme kohti kaikkialta, mutta toistaiseksi olemme saaneet pidettyä asemamme.

Kaikki alkoi Venäjän vuoden 2019 Putin-vastaisista mellakoista. Venäläiset olivat saaneet tarpeekseen siitä, että Putin syyti kaikki rahat armeijalle, ja venäläisten elintaso oli romahtanut. Mellakoita oli kaikissa Venäjän suurissa kaupungeissa.

Sitten mellakoitsijat alkoivat muuttua Putin-myönteisiksi zombeiksi. Huhuttiin, että Venäjän ortodoksisella kirkolla oli sormensa pelissä, ja suomalaisten iltalehtien lööpit huusivat paljastuksia Venäjän ortodoksisen kirkon salaisesta rituaalikirjasta, jossa oli mm. zombieksimuuttamisrituaali.

Oli miten oli, parissa kuukaudessa Venäjän kansa, aivan korkeinta valtaeliittiä lukuunottamatta oli muuttunut Putinille uskolliseksi epäkuolleiksi. Putin nähtiin epäilyttävän usein poseeraamassa kirkon patriarkkojen kanssa.

Sitten zombit alkoivat ylittää Suomen rajaa. Siellä täällä rajan pinnassa, Suomen puolella, löytyi suomalaisten ruumiita, joiden aivot oltiin syöty. Putin tietysti kielsi rajaloukkaukset ja väitti, että suomalaiset kävivät tulemassa syödyiksi Venäjän puolella. Kukaan ei uskonut Putinia.

Sitten zombit vyöryivät rajan yli joukolla. Niitä tuli miljoonittain, ja aina kun ne kohtasivat suomalaisia, ne tappoivat suomalaiset ja söivät näiden aivot. Suomalaiset olivat voimattomia epäkuolleiden invaasion edessä. Putin tietysti edelleen kielsi zombi-invaasion ja väitti zombeja Kokoomuksen aikaansaannokseksi.

Olemme nyt nalkissa funkkishuoltoasemalla, ja ainoa etu, joka meillä on puolellamme on se, että zombit eivät ole järin fiksuja. Ne kävelevät suoraan kohti meitä, ja niin kauan kuin niukat ammusvarastomme riittävät, saamme pidettyä ne loitolla. Ammusten loppuminen on kuitenkin vain ajan kysymys, ja voi vain toivoa, että josain on vielä kaltaisiamme suomalaisten pesäkkeitä, jotka pärjäävät paremmin.

Luonnonlapset

William Smith oli kyllästynyt länsimaiseen sivilisaatioon. Vieraantumisen luonnosta, jäykät hierarkiset valtarakenteet, luonnon tuhoaminen, hän ei enää halunnut asua sellaisessa yhteiskunnassa.

William oli löytänyt kartasta länsimaille tuntemattoman pläntin Amazonin viidakosta. Hän etsisi pläntiltä alkuasukasheimon ja muuttaisi sen keskuuteen. Hän eläisi luonnonmukaista elämää egalitaarisessa yhteisössä.

William oli matkustanut löytämänsä tuntemattoman pläntin reunalle, sivistyksen viimeiseen linnoitukseen. Hän yritti löytää itselleen oppaan ja kantajia viemään itsensä syvemmälle viidakkoon, mutta kaikki potentiaaliset oppaat ja kantajat kieltäytyivät. Ikään kuin he olisivat pelänneet jotain.

William ei lannistunut. Hän menisi viidakkoon omin voimin. Hän joutuisi jättämään taakseen suurimman osan tarvikkeistaan ja kantamaan pelkästään selkäreppua, jossa olisi aivan välttämättömin.

William eteni kuvankauniissa viidakossa. Kaikkialla ympärillä oli vihreää, ja valtavat kukat kukkivat punaisina, keltaisina, sinisinä. William kuunteli lintujen laulua. Valtavan lehden suojassa käärmä nieli parhaillaan pyydystämäänsä sammakkoa, mutta William ei huomannut sitä.

Yhtäkkiä William käveli ansaan. Lehtien alta singahti verkko ja vangitsi Williamin parin metrin korkeuteen. Verkko oli tehty sata-

prosenttisesti luonnonmateriaaleista, ja käsityötaito, jolla se oli luotu, oli hioutunut vuosituhansien aikana.

Jonkun ajan päästä kaksi pelkkiin lannevaatteisiin pukeutunutta miestä tuli kokemaan ansaansa. William oli löytänyt etsimänsä alkuasukkaat. Alkuasukkaat ottivat Williamin alas ja laskivat veret tämän ruumiista katkaisemalla Williamin kaulavaltimon kiviveitsellä. He kantoivat Williamin ruumiin kyläänsä.

Kylässä Williamin ruumis nyljettiin kiviveitsillä ja liha eroteltiin luista ja sisäelimistä. Liha pilkottiin ja se tarjoiltiin syötäväksi heimolaisille paistamattomana. Egalitarismin periaatteiden mukaisesti jokainen heimolainen sai syötäväksi palan Williamia.

Kommunistinmetsästäjä

Elettiin 1950-lukua. Chuck Smith oli FBI:n agentti, jonka tehtävänä oli paljastaa viihteen parissa työskenteleviä kommunisteja. Nämä kommunistit olivat erityisen vaarallisia, koska heillä oli mahdollisuus ujuttaa kommunistisia piiloviestejä taiteeseensa, ja näin muokata yleisöään otolliseksi maaperäksi tuolle turmiolliselle aatteelle.

Smith oli kiinnittänyt huomionsa laulaja-lauluntekijä Will Percyyn. Percy julkaisi rakkauslauluja, joissa ei ollut mitään kommunismiin viittaavaa, mutta hänen äänensä oli niin karismaattinen, että kommunistin käsissä se olisi vaarallinen ase. Naiset kyynelivät ja pyörtyivät kuunnellessaan hänen levyjään.

Smith olikin selvittänyt, että joka viikon perjantai Percy vieraili eräässä hylätyssä satamarakennuksessa, ja tarkkailemalla rakennusta Smith sai selville, että eräs ammattiyhdistysaktiivi vieraili siellä myös. Siinä oli tarpeeksi syytä kotietsinnälle.

Kun Smith oli kolunnut Percyn kämpän läpi, erään lampunvalaisimen sisältä löytyi epäilyttävä laulunsanoitus.

Työläiset, yhtykää!
Aikanne on tullut.
Oikeuksistanne taistelkaa.
Älkää raatako kuin hullut.

Näin sanoitus alkoi. Kun Smith luki sanoituksen, hänen mielessään kävi ajatus, että ehkä kommunistinen yhteiskunta sittenkin

olisi hyvä idea. Smithin koulittu mieli hylkäsi kuitenkin ajatuksen nopeasti, ja pidätettäessä Percy sanoi vain: ”Minun työni on tehty.”

Smith mustasi Percyn maineen lopullisesti niin, ettei kukaan enää tarjonnut Percylle keikkoja tai levytyssopimuksia. Vähän tämän tapauksen jälkeen Smithistä alkoi kuitenkin tuntua, kuin kommunismin aalto olisi pyyhkäissyt yli Amerikan. Tämän tästä löytyi kommunistisoluja, ei vain viihdetaitelijoiden kekuudesta, vaan myös ihan tavallisten, työtä tekevien amerikkalaisten keskuudesta. Kaikissa tapauksissa tarina oli sama: Henkilö oli saanut postissa äänilevyn, jolla oli ollut Työläiset yhtykää-laulu Percyn esittämänä. Sanoitus ja Percyn ääni olivat olleet niin vetovoimaisia, että ne olivat houkutelleet kuulijan kommunistiksi!

Narsisti

Eräänä pimeänä syysiltana Puavo kuuli melua pihaltaan ja meni katsomaan, mistä oli kyse. Hän näki kylän asukkaiden kerääntyneen pihalle. Kyläläisillä oli kädessään voimakkaita taskulamppuja ja soihtuja, sekä kaikkea aseeksi kelpaavaa: Heinähankoja, pesäpallomailoja, kakkosnelosen pätkiä, joihin oli lyöty pitkiä nauvoja, ja olipa joillain haulikkokin. Eräs kyläläinen oli parhaillaan kiinnittämässä hirttoköyttä Puavon pihakoivun oksaan.

”Narsisti”, kyläläiset huusivat yhteen ääneen. ”Narsisti, narsisti, narsisti...”

Puavo hämmentyi. Olihan hänellä ollut tapana pysytellä omissa oloissaan, mutta hän luuli olevansa kyläläisten kanssa ihan hyvissä välessä.

”Mistä ihmeestä tässä on kyse?” Puavo kysyi.

”Löysimme tällaisen listan netistä”, Löberg, kylän henkinen johtaja vastasi. ”Siinä luetellaan narsismin tunnusmerkkejä. Kaikki sopivat sinuun.”

”Otetaan esimerkiksi tämä”, Löberg jatkoi. ”Narsisti ei tunne häpeää omista vääristä teoistaan. Viime kesänä sinä et tuntenut häpeää, kun olit tapellut Hekan kanssa.”

Heka oli tuolloin umpihumalassa hyökännyt Puavon kimppuun, ja Puavo oli pitänyt häntä maassa, kunnes muut olivat saapuneet paikalle. Hän oli tarkoin varonut satuttamasta Hekaa.

”Tai tämä”, Löberg jatkoi. ”Narsisti on mielestään aina oikeassa, ja muut väärässä. Viime vuonna olit itsepintaisesti sitä mieltä,

että susia pitää suojella, vaikka kaikki muut olivat sitä mieltä, että tappajasusi pitää ampua.”

Suden kutsuminen tappajasudeksi oli kyllä liioittelua. Sen oltiin nähnyt liikkuvan kylän liepeillä, mutta se ei ollut tehnyt vahinkoa. Pari kylän miestä oli ampunut suden ja saanut siitä sakot.

”Tai tämä”, Löberg jatkoi. ”Narsisti voi ostaa muille kalliita lahjoja, mutta hän tekee sen vain päästäkseen manipuloimaan lahjan saajaa. Viime jouluna ostit Timpalle kolmensadan euron jalkapallopelipöydän. Teit sen kuitenkin saadaksesi otteen hänen vanhemmistaan.”

”Tein sen siksi, että Timppa on köyhä, ja halusin hänen kerrankin saavan kunnon joululahjan”, Puavo sanoi. ”En halua mitään hänen vanhemmistaan.”

”Vai niin sanot”, Löberg vastasi. ”Mutta minäpä sanon, että narsisti valehtelee saadakseen itsensä näkymään edullisessa valossa.”

Kyläläiset alkoivat hokea ”Hirtetään narsisti, hirtetään narsisti, hirtetään narsisti...”

Puavo katsoi parhaaksi ottaa jalat alleen, ja hän juoksi metsään.

”Narsisti ei koskaan ota vastuuta teoistaan”, Löberg huusi hänen peräänsä.

Jonkun matkaa juostuaan Puavo katsoi taakseen ja näki talonsa liekeissä.

Todellinen minä

Gustav oli kiinnostunut kaikesta yliluonnollisesta ja etsi opettajaa aiheesta. Hän olikin tavannut Marin, joka tiesi tarot-korteista, horoskoopeista, energiakristalleista, parantavista yrteistä ja sen semmoisesta. Kun Gustav pyysi, että Mari ottaisi hänet oppilaakseen, Mari antoi hänelle koristeellisen käsipeilin ja sanoi: ”Ota tämä peili ja laske sen edessä keskiyöllä pimeässä kymmeneen. Näet peilistä todellisen minäsi. Kerro sitten minulle, mitä näit, ja jos pidän kertomastasi, otan sinut oppilaakseni. Älä sitten yritä valehdella. Tiedän kyllä, puhutko totta.”

Gustavia arvelutti. Hänen kaverinsa oli kertonut hänelle hänen ollessaan pieni, että jos peilin edessä laskee keskiyöllä kymmeneen, näkee Paholaisen. Tämän jutun johdosta Gustav olikin kehittänyt aikuisikään jatkuneen pelon peilien ja yön yhdistelmää kohtaan. Gustav kuitenkin rohkaisti mielensä ja ajatteli, ettei lasten jutuis-
sa voi olla todellisuuspohjaa.

Keskiyöllä Gustav otti peilin esiin, vähensi valaistusta ja las-
ki kymmeneen. Salammat iskivät peilissä ja kuului jyrynä. Näkyviin peiliin tulivat mulkosilmäiset, punaiset kasvot, joiden ilme oli yrmeä. Olio näkyi selvästi kuin päivänvalossa. Olenolla oli pukinsarvet, ja se alkoi nauraa pilkallisesti Gustaville. Selvä Paholainen. Tätä ei kyllä voisi kertoa Marille.

Ruokakulttuurin rikastuttajat

Kreivi Ortez oli turvapaikanhakijana suomalaisessa vastaanottokeskuksessa. Eräänä iltana hän oli menossa Ngong-heimolaisten huoneeseen katsomaan, mitä siellä tapahtui. Ngongit eivät suostuneet pitämään yllään muuta kuin lannevaatteitaan, mutta Ortez ajatteli, että kukin tyyllillään.

Ngong oli alkukantainen heimo, joka eli Sumatran sademetsissä. Muut sumatralaiset vainosivat heitä, joten he olivat tottuneet piileskelemään viidakossa. Ylikansallinen yhtiö oli laittanut vastikään heidän perinteiset asuinsijansa tupakkapelloiksi, joten he olivat menettäneet kotinsa ja olivat alttiita vainolle. Suomalainen avustustyöntekijä oli ottanut viisi Ngong-miestä lentokoneeseensa ja lennättänyt nämä Suomeen turvapaikanhakijoiksi.

Kun Ortez avasi ngongien oven, hän havaitsi huoneen lattialla kuolleen irakilaisen turvapaikanhakijan. Tämän vatsa oli avattu, ja ngongit pistelivät hyvällä ruokahalulla poskeensa irakilaisen sisäelimiä. ”Kannibaaleja”, Ortez ajatteli. Hän antoi kannibaalit ilmi vastaanottokeskuksen henkilökunnalle. Yksi saalistaja oli tarpeeksi yhdelle vastaanottokeskukselle. Henkilökunta saisi päättää, mitä tekisivät ihmisten kanssa, joiden kulttuuriin kuului muiden ihmisten tappaminen ja syöminen.

Yöllä Ortez lähti saalistamaan. Hän muuttui pölypilveksi ja pois-

tui vastaanottokeskuksesta ilmanvaihtokanavan kautta.

Ortez oli alun perin Transylvaniasta. Siellä hänet oli kuitenkin havaittu vampyyriksi, ja niinpä hän oli ollut siellä hengenvaarassa. Hän oli tullut pakolaisena Suomeen. Suomen viranomaiset tiesivät Transylvanialaisten pitävän häntä vampyyrina, eikä hän saanut altistua auringonvalolle, mutta Suomi on oikeusvaltio, eikä Ortezia voitu syyttää ilman pitäviä todisteita.

Ortez jatkoi matkaansa pölypilvenä kylälle. Vastaanottokeskus sijaitsi vain kolmentuhannen asukkaan taajamassa, mutta Ortez löytäisi uhrin. Hän näki naisen, joka oli ulkoiluttamassa puudelia keskellä yötä, joten tällä kertaa Ortezin ei tarvinnut tunkeutua pölypilvenä yhteenkään asuntoon. Ortez muuttui ihmis- tai paremmin sanoen vampyyrihahmoonsa, puri naista kaulaan ja imi veret tämän ruumiista. Nainen kaatui kuollena maahan. Ortez muuttui pölypilveksi ja palasi vastaanotokeskukseen.

Kylällä oli löydetty lähiaikoina useita Ortezin tappamia ruumiita, mutta viranomaiset varoivat syyttämästä turvapaikanhakijoita, ja niin Ortez sai tehdä työnsä rauhassa. Kylällä kohistiin turvapaikanhakijavampyyrista, ja MV-lehti revitteli aiheesta otsikoita, mutta koska asiasta kirjoitettiin MV-lehdessä, mikään sellainen taho, joka olisi ollut uhka Ortezille, ei ottanut juttuja vakavasti. Vihervasemmistolainen valtamedia tietenkin korosti, että vampyyreja ei ole olemassa, ja että turvapaikanhakijoiden yhteydestä murhiin ei ole mitään näyttöä.

Soitto

Reija oli vastikään alkanut käydä pienen kristillisen yhteisön kokouksissa. Hänet oli otettu hyvin vastaan, ja hän oli mennyt yhä syvemmlle ja syvemmälle yhteisöön. Huomenna hän saisi kasteen, mutta sitä ennen hänen piti kieltää Saatana. Kun Reija oli kysynyt, kuinka se tapahtuu, häntä oltiin neuvottu soittamaan puhelimella Saatanalle numeroon 666 ja sanomaan, että Kristuksen veren kautta hän kieltää Saatanan.

Reija inhosi puhelinsoittoja vieraille. Ne kammottivat häntä. Hän pyrki asioimaankin niin pitkälle kuin mahdollista joko käymällä paikan päällä tai sähköpostitse. Saatanan kieltävää puhelinsoittoakin hän oli lykännyt jo viikon. Kaste olisi huomenna, joten enää puhelua ei voisi lykätä.

Reija otti puhelimen käteensä ja ajatteli, että ehkä kyseessä oli vain rituaalinen ele. Numeroa 666 ei olisi olemassa, ja kun ääni toteaisi, että numeroa ei löydy, hän sanoisi kieltävänsä Saatanan Kristuksen vereen. Ei kai Helvettiin oikeasti ole puhelin yhteyttä.

Sydän pamppaillen Reija näppäili puhelimeen 666 ja painoi vihreää nappia. Puhelin tuuttasi muutaman kerran, ja sitten puhelimeen vastattiin.

”Saatana täällä”, demoninen ääni puhelimessa sanoi. Reijan sydän hyppäsi kurkkuun. Hän oli sittenkin oikeasti soittanut Saatanalle.

”Kiellän sinut”, Reija sanoi ääni väristen.

Puhelimesta kuului demoninen nauru. ”Ja millähän valtuutuk-

sella sinä, pieni ihminen, kiellät minut, itse Saatanan?” ääni puhelimessa kysyi.

Reija panikoi ja lopetti puhelun. Kun ensijärkytys oli laskenut, Reija tajusi, ettei hän ollut sanonut ”Kristuksen veren kautta.” Reija mietti, oliko kielto pätevä ilman noita sanoja. Toivottavasti oli, koska uudestaan hän ei enää uskaltaisi soittaa.

Seksipikkarit

Kerran menin Jokisten luo. Kuulun vanhoillislestadiolaisiin, joten minun ei pitäisi veljeillä maailmallisten ihmisten kanssa, mutta kun asuu Helsingissä kaukana lestadiolaisten valtaseuduista, sitä alkaa tehdä poikkeuksia.

Soitin ovikelloa, ja Jesse Jokinen, perheen viisitoistavuotias poika, avasi.

Sisältä kuului Aimon, perheen isän ääni: ”Hei, ne vilahti just!”

Siinä samassa Jesse juoksi taloon sisään. Seurasin Jesseä pukuhuoneeseen, ja näin koko perheen tuijottavan lattialla istuen pesukonetta, joka oli käynnissä. Lattia oli täynnänsä tyhjäksi syötyjä lautasia.

”Nyt ne taas vilahtaa!” Jaana, perheen äiti sanoi.

”Mitä ihmettä te katsotte?” kysyin.

Manna, perheen kymmenvuotias tytär sanoi: ”Äidin seksipikka-reita. Isi osti ne äidille.”

Jesse sanoi: ”Nyt ohjelma loppui. Pistäkää uusi ohjelma.”

Aimo meni käynnistämään pesukonetta uudelleen, ja Jaana sanoi: ”Älä pistä ohjelmaan linkousta. Linkouksen aikana ne ei vilahtele.”

”Kauanko olette katsoneet tuota?” kysyin.

Jaana vastasi: ”Kaksi päivää. Hei kuule, kävisitkö ostamassa meille valmisruokia? Sellaisia, jotka saa nopeasti lämmitettyä mikro-rossa.”

Poistuin asunnosta ja kerroin koko jutun pastorille, joka käy seuroisamme. Helsingin ainoa lestadiolaispappi, varmaan.

Pappi vastasi: ”Heihin on mennyt alushousuista kososlainen henki. Normaalistihan se on televisio, joka saa ihmiset lumoihinsa, mutta joissain tapauksissa ikkunallisella pesukoneella on sama vaikutus. Onpa hyvä, että he törmäsivät lestadiolaisiin. Vain vanhoillislestadiolaisuus on tie pelastukseen, joten kykenemme auttamaan heitä.”

Menin papin kanssa Jokisille. Pappi meni pesukoneen eteen ja piti tulieluisen puheen ikkunallisten pesukoneiden synnillisyydestä. Jokiset istuivat liikkumatta paikallaan, kuin hypnotisoituina. Papin lopettaessa saarnan sanoihin ”Kaikki synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä” perhe nousi pöllumystyneenä seisomaan, ja perheenjäsenet katselivat toisiaan.

Pappi pysäytti pesukoneen ja onki sieltä mustat pitsipikkarit, jotka hän poltti talon takassa. Siinä tarvittiin vähän bensaakin, kun pesukoneen jäljiltä pikkarit olivat märät.

”Mistä ostit ne alushousut?” pappi kysyi Aimolta.

”Se oli joku putiikki Aleksanterinkadulla, Boutique Sofian ja Boutique Kaisan välissä.”

Kävelen Aleksanterinkatua päivittäin töihin, ja Boutique Sofian ja Boutique Kaisan välissä ei ole muuta kuin ovi, josta pääsee asuntoihin vievään porraskäytävään.

Avioliitto

Erään pienen mormonilahkon pastori oli kutsunut Karenin ja Jackin toimistoonsa. ”Olemme päättäneet laajentaa kuolleiden vihkimiskäytäntöjämme. Tähän asti olemme vain vahvistaneet eläessään naimisissa olleiden maallisia avioliittoja pyhiksi avioliitoiksi. Tästedes vihimme myös naimattomia kuolleita pyhään avioliittoon. Ensimmäiseksi pariksi olemme valinneet Taneli Antinpojan ja Birgit Hartikaisen. Tietokoneohjelmamme mukaan he ovat hyvä match. Seremonia järjestetään heti. Karen ja Jack, seremoniasa te edustatte morsianta ja sulhasta.”

Taneli katsoi kartanon uutta asukasta. Kyllähän Taneli tiesi, että hänen olisi pitänyt kummitella tälle, mutta hän ei mitenkään viitsinyt piinata viatonta ihmistä.

Yhtäkkiä Tanelin viereen ilmestyi naishahmo. ”Birgit!” Taneli tunnisti. Kun he olivat eläneet kaksisataa vuotta aiemmin, he olivat asuneet samassa kaupungissa.

”Olen nyt sinun vaimosi”, Birgit sanoi. ”Eräs pieni mormonilahko vihki meidät juuri avioliittoon, ja tulin Limbosta tänne seuraksesi. En kylläkään ymmärrä, miksei minua päästetty Taivaaseen. Ainahan minä eläessäni kamppailin hyvien asioiden puolesta.”

Oli kuin pala ektoplasmaa olisi hypännyt Tanelin spirituaaliseen kurkkuun. Eläessään Birgit oli ollut kaupungin pahansuisuisin vanha-piika. Hän oli nostanut hirveän mekkalan milloin mistäkin pikkua-siasta.

”Tuossa se kartanon asukas on”, Birgit sanoi. ”Kummittele nyt sille!”

Tanelia hävetti pelotella asukasta, kun tämä oli niin joviaalikin. Taneli ei kuitenkaan uskaltanut uhmata uuden vaimonsa käskyä. Niinpä hän narisutti hiukan huoneen ovea.

”Ethän sinä raukka osaa edes kummitella”, Birgit sanoi. ”Ethän ole oppinut kahdessasadassa vuodessa mitään. Heitä vaikka tuo kukkaruukku seinään!”

Taneli tarttui arastellen kukkaruukkuun, mutta päästi otteensa siitä.

”On siinä meillä kummitus”, Birgit sanoi. ”Anna mennä, heitä se.”

”Jos pidät sitä niin tärkeänä, ehkä sinun pitäisi heittää se itse”, Taneli sanoi.

”Mitä puhetta tuo on? Sinähän se täällä kummittelet”, Birgit sanoi. ”Minä vain pidän sinulle seuraa. Näytä, että sinussa on kummitusta! Heitä se!”

Taneli nosti kukkaruukun vapisevin käsin. Se putosi lattialle ja särkyi. Kartanon asukas tuli ihmettelemään tapahtunutta.

”Saa kelvata näin aluksi”, Birgit sanoi. ”Mutta jatkossa odotan sinun suoriutuvan paremmin.”

Taneli huokasi apeana. Edes kuolema ei erottaisi häntä ja Birgitä.

Leggingsit

Mirja oli noita. Hän olisi kovasti halunnut olla sellainen noita-akka, joka saa vihollisensa muuttumaan sammakoiksi, mutta henkisestä kirjakaupasta oli löytynyt opaskirja vain parantaviin yrteihin ja tuohiamuletteihin. Hän olisi myös halunnut olla laihempi. Hän häpesi painoaan ja käytti väljiä vaatteita. Väljät vaatteet sopivat noidalle hyvin, tai niin Mirja ainakin ajatteli.

Mirjan kiinalaisesta nettikaupasta tilaama paketti oli tullut. Hän oli tilannut pääkallokuvioidut päällyshousut, joiden oli luvattu antavan käyttäjälleen taikavoimia. Kuvassa mallilla oli ollut oikein komeat mustat, valkoisin pääkalloin koristellut päällyshousut, joiden lahkeet lepattivat tuulessa.

Mirja avasi paketin, ja sieltä paljastui pääkallokuvioidut leggingsit. Mirja huokaisi ja ajatteli, että kiinalaisiin nettikauppoihin ei voinut luottaa. Hänen mielestään leggingsit eivät edes olleet mitkään päällyshousut. Toivottavasti hän saisi edes taikavoimia.

Mirja yritti vetää leggingsejä jalkaan, mutta ne olivat pienet. Hän katsoi kokomerkintää, ja se oli XXL, kuten hän oli tilannutkin, mutta pieniä olivat nämä kiinalaisten koot. Vaivoin hän sai vedettyä leggingsit jalkaan, ja jalassa ne puristivat hänen persettään ja reisiään. Mirja ei uskaltanut pukea leggingsien päälle mitään siinä pelossa, että ne menettäisivät taikavoimansa.

Mirja lähti ruokakauppaan ja jätti lompakkonsa edellisten päällyshousujensa taskuun. Kävellessä leggingsit kinnasivat, mutta onneksi hänen väljä paitansa peitti edes hänen perseestään.

Kun Mirja kaupassa nosteli tavaroita alahyllyltä, häntä pelotti, että leggingsit ratkeaisivat. Ne kuitenkin vain puristivat entistä pahemmin. Miehet myös loivat Mirjaan katseita, ja Mirja ajatteli niiden olevan paheksuvia. Todellisuudessa siellä oli useampikin chubby chaser joukossa.

Kassalla Mirja teki maagisen eleen. Hän yritti noitua kassatytön niin, ettei hänen tarvitsisi maksaa ostoksia. Siinä samassa leggingsit vetäytyivät kasaan, murskaten kokonaan Mirjan hyllyvän perseen ja paksut reidet. Mirja tuupertui verilammikkoon.

Peep show

Vuonna 1862 olin muuttanut Lontooseen. Kaupunki tarjosi maaseutua parempia ansaintamahdollisuuksia, ja olinkin saanut työpaikan vakuutusyhtiön kirjanpitäjänä. Maalaispojan silmään Lontoo vaikutti suurelta ja oli täynnä houkutuksia. Ravintolat tarjoilivat ruokaa ja teatterit huvituksia. Kapakoihin ja porttoloihin en tietenkään tutustunut.

Eräänä iltana kävelin syrjäisellä kadulla, kun näin pulskan, viiksekkään miehen, ja hänen vieressään laitteen. ”Peep show”, sanoi laitteen vieressä oleva kyltti. Olin nähnyt vastaavia laitteita kiertellevien tivolienväen mukana. Laitteeseen katsottiin reiästä, ja sisällä näkyi kuvia palatseista, kaukomaiden eläimistä, näytelmistä ja muusta. Tekniikan ihmeenä kuviin oltiin saatu syvyysvaikutelma. Ajattelin kaipaavani huvitusta ja kysyin hintaa.

”Tavallinen show on pennyn, mutta kaltaisellenne herrasmiehelle suosittelen erikoisshowta. Se on kaksi penceä”, mies vastasi. Valitsin erikoisshown ja mies ohjasi minut laitteen ääreen.

Laitteessa oli oma katsomisaukkonsa kummallekin silmälle, kuin kiikarit. Asetin silmäni aukoille, ja show alkoi. Kauhistuin, kun ensimmäinen kuva näytti nuoren naisen alusvaatteisillaan, vetämässä silkisukkaa jalkaansa. Kaltaiseni herrasmiehen olisi pitänyt lopettaa katselu siihen, mutta syvyysvaikutelman aitous sai minut jatkamaan. Muut kuvat olivat samaa sarjaa: Nuoria naisia pukeutumassa, nousemassa kylvystä, ja niin edelleen. Viimeinen kuva esitti ilkoalastonta naista hiekkarannalla.

En saanut viimeisen kuvan mallia mielestäni. Tunnista toiseen hän pyöri ajatuksissani. Niinpä seuraavana iltana hakeuduin samaan peep showhun, että näkisin uudestaan tuon ihastuttavan olenon. Minulle muodostuikin tavaksi käydä joka ilta katsomassa tuo hävettävä show.

Kahden viikon päästä tuo turmiollinen show oli löystyttänyt moraaliani. Viimeisen kuvan kaunotar pyöri mielessäni, ja tuo näky oli saanut hermoni jatkuvaan kiihotuksen tilaan. Niinpä sorruin, tulvani showsta kotiini, itsesaastutukseen.

Seuraavana iltana lähdin taas hakemaan annostani rappiota. Tällä kertaa peep shown isäntä sanoi, että show olisi ”very special.” Katsoin laitteeseen, ja kauhukseni näin oman huoneeni. Kuva oli tarkka kuin valokuva, mutta sen värit olivat kuin maalauksessa. Katsoin kauhulla ja näin itseni kävelevän huoneeseen. Mikään inhimillinen tekniikka ei pysty niin elävää liikkuvaa kuvaa luomaan, joten tämän täytyi olla paholaisen työtä. Katsoin inholla, kuinka istuin nojatuoliin ja avasin housunsepalukseni. Minä peep show -laatikossa otti jäykistyneen elimensä käteensä ja ryhtyi hieromaan sitä. Kuvoituksenväritykset kulkivat lävitseni, kun tajusin katsovani toisintoa edellisillasta. Kuin hypnotisoituna kuitenkin katsoin loppuun asti, kun häpäisin itseäni.

Häpeissäni nostin katseeni pois laitteesta, ja näin peep show -isännän nauravan ivallisesti. Katsoin häntä tarkemmin ja tajusin, että hänen otsastaan kasvoi pienet pukinsarvet.

Tyhmä

Marjutin asunnossa kummitteli. Katonrajassa lenteli usvamainen olio, joka ujelsi. Aikansa Marjut kuunteli ujellusta kunnes kyllästyi siihen ja luki kalevalaisen häätöloitsun.

Häivy haamu hourimasta
Kummitus kammottamasta
Henki siitä hönkimästä

Manaisille majoille
Hauan kiven alle
Riistamaille autuaammille

Kun Marjut oli lukenut loitsun, hän kuuli kummituksen ensimmäistä kertaa muodostavan sanoja:

”Sitä minä en ihan tajunnut, että mikä se hauen kivi on.”

”Ei hauen vaan hauan.”

”Hauvan kivi”, kummitus jatkoi. ”Niinkuin koiran.”

”Ei vaan haudan.”

”No miksei siinä lorussa sitten sanota haudan?”

”Se on semmoinen murteellinen muoto”, Marjut sanoi.

”Onpa tyhmä loru, ja miten minä voisin mennä riistamaille kun vastustan metsästystä?”

”Se on vaan semmoinen kielikuva.”

”Kieli mikä?”

”Kielikuva. Niinkuin kuvainnollista puhetta”, Marjut sanoi.
”Miksei vaan voi sanoa suoraan, mitä tarkoittaa?”
Marjut huokaisi. Haamu oli liian tyhmä häädettäväksi.

Sliipattu

”Osta nyt Äkkiä rikkaaksi -kirja”, Einari sanoi.

”Tuo kirja on huijausta”, mustapukuinen mies vastasi. ”Mutta voin taikoa sinut rikkaaksi.”

Einari kiinnostui heti. Hän oli sliipattu myyntitykki joka hankki elantonsa myymällä rikastumisoppaita. Hänen tärkein pääomansa oli luottamusta herättävä ulkomuoto sekä sulavapuheisuus. Rikastumisoppaita myymällä - kuten niiden opeillakaan - ei rikastunut, mutta lahjakas myyntitykki pystyi elämään mukavasti.

”Sivuvaikutuksena sinusta tulee niin ruma, ettei kukaan osta sinulta mitään.”

Einari suostui. Hän ajatteli, että jos hän olisi rikas, hänen ei tarvitsisikaan myydä mitään.

Vähän ajan päästä amerikkalaisen happoyhtiön rekka törmäsi Einariin. Happon runteli hänen kasvonsa tunnistamattomiksi. Ne olivat pelkkää arpea, suu oli vinossa, nenän paikalla oli kaksi reikää, ja vasen silmä oli ummessa. Hän sai korvauksena happoyhtiöltä kymmenen miljoonaa euroa.

Einarin ystävät kuitenkin kavahtivat Einarin uutta ulkomuotoa. Rahaa hänellä nyt oli, mutta kukaan ei halunnut olla tekemisissä hänen kanssaan. Einari päätti, että hän ei ollut sittenkään tyytyväinen tradeoffiin. Raha ei korvannut sosiaalisen vuorovaikutuksen menettämistä

Jonkun ajan päästä Einari törmäsi mustapukuiseen mieheen ja

pyysi tätä perumaan taian.

”Taikaa ei voi perua, mutta jos saat suostuteltua jonkun ottamaan sen harteilleen, kantajaa voidaan vaihtaa.”

Kokeneena kaupparatsuna Einari laati myyntistrategian. Toisin kuin aiemmin, nyt hän kauppaisi oikeaa rikastumista. Hän ei kertoisi ikävästä sivuvaikutuksesta, hehkuttaisi pelkästään rikastumista.

Kun Einari yritti kaupata rikastumista ihmisille, hän havaitsi olevansa niin ruma, ettei kukaan uskonut hänen tarjoustaan rikastumisesta. Jossain mustapukuinen mies nauroi vertauskuvalliseen partaansa.

Saunan taakse

Riistajärven kylän naapurikyliässä puhuttiin, että Riistajärvellä tapahtui jotain outoa. Kukaan ei oikein osannut kertoa mitä, mutta huhuista pystyi rivien välistä lukemaan, että kylän ajateltiin olevan enemmän Paholaisen kuin Jumalan hallussa. ”Jotain outoa siellä varmasti tapahtuu”, sanottiin.

Niinpä päätin tutustua asiaan. Otin huoneen Riistajärven keskiolutbaarin yläkerrasta ja lähdin baariin kyselemään. ”Mitä sinä tänne tulet kyselemään? Ihan tavallinen kylä tämä on”, kaljaukot vastailivat. Sama toistui, kun kyselin muilta kylänraitilla. Ihmiset korostivat kylänsä tavallisuutta ja kyseenalaistivat sen, että saavatko ulkopuoliset ylipäättänsä kysellä asiasta.

Jäin kuitenkin kylään. Tarkkailin elämää, ja usein öisin näin joidenkin ihmisten menevän metsään. Kun seuraavana päivänä kyselin asiasta metsässäkäyneiltä, he vakuuttivat katsoneensa illan telkkaria ja menneensä sen jälkeen nukkumaan. Ainakaan he eivät olleet omien sanojensa mukaan metsässä yöllä käyneet. Ja ainakaan heidän omien sanojensa mukaan heidän asiansa eivät todellakaan kuuluneet minulle. Kun yritin keskustella edellisen illan tv-ohjelmista, he eivät muistaneet, mitä olivat katsoneet.

Yhtenä yönä lähdin salaa seuraamaan metsään menevää ihmistä. Kuljimme ensin kylän raittia, ja sitten metsään. Kun olimme kulkeutuneet sata metriä metsäpolkua, tuo ihminen katosi kuin tuhkaleen. Jouduin palaamaan saamatta selkoa tapahtumista. Seuraavana päivänä kadonnut ihminen kulki taas kylän raitilla kuin mitään ei

olisi tapahtunut.

Sitten tuli kylän kesäjuhlat. Tanssilavan viereen pystytettiin salko, jossa oli kaiverrettuna jotain maagisen näköisiä symboleja, kuin toteemipaalu, ja haitaristista ja sähköbasson soittajasta koostuva orkesteri soitti tanssimusiikkia. Kyselin kyläläisiltä salon merkeistä, mutta kaikki kielsivät siinä mitään merkkejä olevankaan. ”Ihan siileä salko se on”, yksikin sanoi, kun salon vieressä osoitin siinä olevaa merkkiä. ”Ei siinä mitään merkkiä ole.”

Kyselin ja kyselin merkeistä, ja kyläläiset alkoivat käydä aggressiivisemmiksi. ”Mitä sinä tänne tulet meidän asioihin puuttumaan?” he sanoivat. ”Usko jo, ei siinä salossa mitään symboleja ole.” Lopuksi uhkasivat hakata minut, tai ehkä jopa viedä saunan taakse, jos en heti poistuisi kylästä.

”Saunan taakse tuollaiset utelijat viedään”, he sanoivat. ”Siinä vaiheessa se on nirri pois.”

Siinä vaiheessa kun he alkoivat töniä minua, katsoin parhaaksi poistua kylästä. Kylän salaisuus ja selvittämättä, mutta en usko, että totuus olisi selvinnyt saunan takana.

Pihan metallitötsä

Eräänä aamuna kerrostalomme pihalle oli ilmestynyt metallinen torni. Se oli sileä, metrin korkea, ja sen yläosa oli sen vartta leveämpi. Muut talon asukkaat eivät kiinnittäneet siihen huomiota. Ajattelivat varmaan sen olleen aina siinä ja liittyvän johonkin kellarintilojen ilmastointiin.

Työttömänä minun ei tarvinnut herätä aikaisin, joten tapanani oli käydä myöhään yöllä tupakalla pihalla. Huomasin joskus tällöin metallitornista nousevan usvaa ja sen ympärillä pieniä ihmisenkaltaisia olioita. Morjestelimme, mutta muuten jätimme toisemme rauhaan.

Yhtenä yönä lähdin kulkemaan olioita kohti, ja yhtäkkiä huomasin olevani maan alla, jonkunlaisessa luolastossa, joka paljastui maahisten valtakunnaksi. Onneksi maahiset olivat vieraanvaraisia, ja minua kestitettiin kunnolla. Paistia, leivonnaisia, perunamuhennosta. Jopa riistaa oli tarjolla. Työttömälle ilmainen aterialkelpäsi, ja aterian jälkeen palasin omaan maailmaani. Kysyin ennen lähtöä pihan metallitötsästä, ja maahiset kertoivat sen olevan heidän savu-piippunsa.

Kun palasin kotiin, huomasin, että eteiseeni oli tullut vierailuni aikana postia. Avasin pelottavimman näköisen kirjeen, ja luin, että työttömyyskorvaukseni oli katkaistu, koska en ollut käynyt työkkärissä ilmoittautumassa. Ilmoittautumisenhan oli pitänyt olla vasta viikon päästä! Katsoin kirjeen päiväystä, ja tajusin, että kahden tunnin vierailu maahisten maailmassa oli vastannut kah-

ta viikkoa ihmisten maailmassa. Kirosin mielessäni. Tätä selitystä työkkärin täti ei uskoisi.

Vastentahtoinen meedio

”Minulla on viesti Anna Matilaiselle”, valkoutuinen hahmo sanoi.
”Hän on samalla kurssilla kanssasi.”

”Älä häiritse!” Martti tiuskaisi. ”Anna minun keskittyä differentiaaliyhtälöihin.”

Martin suurin unelma oli tulla matemaatikoksi, ja parhaillaan hän opiskelikin matematiikkaa yliopistossa. Opiskelusta ei kuitenkaan tuntunut tulevan mitään. Aina kun Martti yritti keskittyä lukemaan matematiikkaa, henget saapuivat ja alkoivat kertoa hänelle viestejään.

”Anna kuolleella äidillä on kaikki hyvin taivaassa”, henki jatkoi. ”Hän seuraa tyttärensä edesottamuksia maan päällä myötätunnolla.”

”Kuule ei vois vähempää kiinnostaa”, Martti sanoi. ”Mitä kuvittelet minusta yliopistolla ajateltavan jos alkaisin välittää siellä muille viestejä kuolleilta?”

”Mutta sinut on valittu viestinvälittäjäksi kuolleiden ja elävien maailmojen välillä”, henki sanoi. ”Se on suuri kunnia.”

”Kunnia muka”, Martti sanoi. ”Lukiolaisena menestyin matematiikkakilpailuissa ja sain kunniaa. Jos antaisitte minun lukea, saisin aikaa myöten kunniaa matemaatikkona.”

”Ryhdy suosiolla meedioksi”, henki sanoi. ”Meedioitakin arvostetaan.”

”Ehkä jonkun Ultra-lehden lukijakunnan keskuudessa. Status hörhöyhteisössä ei nappaa yhtään.”

”Statusta sekin on.”

”Jos ryhtyisin meedioksi, suuri yleisö pitäisi minua kuitenkin huijarina. Jotkut harvat hörhöt vain arvostaisivat.”

Todellisuudessa Martti ei ollut mitenkään statushakuinen, mutta meedion statusongelmat olivat helpommin hahmotettavissa kuin Martin todelliset tarkoitukset. Martti nimittäin suhtautui matematiikkaan platonistisesti. Hänen mieleensä matemattiset teoreemat olivat tosiolemaa, ikuisia ja muuttumattomia. Niihin verrattuna tuonpuoleinen henkien ja aaveiden todellisuus oli kuin pelkkä heijastus seinällä. Niin kontingenttia kuten muikin empiirinen todellisuus. Kun ideat, jylhät, ikuiset ja muuttumattomat asetettiin vastakkain aistein havaittavan, sattumanvaraisten pöytien, kahvikuppien ja aaveiden kanssa, ideat ottivat selkävöiton sata-nolla. Martille aaveet tosiaan olivat aistein havaittavia.

Kaksi vuotta myöhemmin.

”Kiitos, että kerroit, että lapsellani on hyvä taivaassa”, Sirpa sanoi.

”Sitähän työni on”, Martti sanoi. ”Viestien välittämistä.”

Martti oli luovuttanut. Matemaatiikka oli väistynyt meediohommien takia.

”Lähtisitkö joku päivä kahville?” Sirpa kysyi.

Martti katsoi Sirpaa. Kolmekymppinen, muodokas kroppa, huoliteltu ulkonäkö. Todella vetävän näköinen pakkaus, mutta ei voinut tietää, piilikö pinnan alla trauma. Se asia selviäisi ajallaan.

”Lähdetään vaikka heti”, Martti sanoi.

Martti oli huomattavan menestyksenkäs meedio. Hän välitti tarkkoja ja yksityiskohtaisia viestejä tuonpuoleisesta. Toisin kuin muiden meedioiden viestit, Martin viestit olivat totuudenmukaisia, ja se näkyi tilipussissa. Toisin kuin matematiikanopiskelijana, rahaa ja naisia Martilla nyt riitti, kun vaan ei välittänyt siitä, että naiset olivat herkkäuskoisia hörhöjä.